

ویژه کنکوری های ۱۴۰۳

۱۴۰۲ / ۰۸ / ۱۹

آزمون پنجم حضوری

دفترچه شماره ۱

خوبی باز آزمون

تجربه | ریاضی | انسانی

سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

روان‌شناسی	جامعه‌شناسی	علوم و فنون ادبی	ریاضی و آمار
<p>درس ۱ و ۲ (از ابتدای درس «روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه» تا پایان درس «روان‌شناسی رشد» صفحه ۶۵)</p>	<p>جامعه‌شناسی دوازدهم درس ۲ (علوم اجتماعی) صفحه ۱۸ تا ۲۸ جامعه‌شناسی دهم درس ۵ تا ۸ (از ابتدای درس «جهان‌های اجتماعی» تا پایان درس «هویت») صفحه ۷۷ تا ۱۳۴</p>	<p>علوم و فنون ادبی دوازدهم درس ۲ (پایه‌های آبادی نامحسان) + درس ۳ (مراعات نظیر، تلمیح و تضمین) صفحه ۳۷ تا ۳۲ علوم و فنون ادبی دهم درس ۳ (مبانی تحلیل متن) + درس ۴ (تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری) صفحه ۳۷ تا ۳۸ و ۲۰ تا ۴۵ علوم و فنون ادبی یازدهم درس ۵ (پایه‌های آبادی همسان (۱)) + درس ۸ (پایه‌های آبادی همسان (۲)) صفحه ۷۰ تا ۶۳ و ۵۰ تا ۴۲</p>	<p>ریاضی و آمار دوازدهم فصل اول، درس ۲ (احتمال) صفحه ۲۲ تا ۱۲ ریاضی و آمار دهم فصل ۲ (تابع) صفحه ۷۰ تا ۳۹</p>

آزمون آزمایشی خوبی سیز

گروه آزمایشی علوم انسانی

• نام و نام خانوادگی: • شماره داوطلبی:

عنوان مواد امتحانی آزمون. تعداد. شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی	ملاحظات
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه	۸۰ سوال ۹۰ دقیقه
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه	
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۵ دقیقه	
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۵ دقیقه	

اساتید، مشاوران و دانش‌آموزان گرامی:

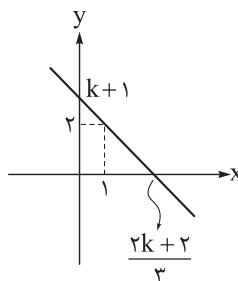
نظرات، پیشنهادات، انتقادات و بازخوردهای خود نسبت به سوالات این آزمون را می‌توانید از طریق آیدی @Kheilisabz_edit در همه پیام‌رسان‌ها با ما به اشتراک بگذارید.

ریاضی و آمار دهم: صفحه‌های ۳۹ تا ۷۰، ریاضی و آمار دوازدهم: صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷

- ۱- اگر $\{f = \{(2, a-b), (3, a^2+1), (2, 10), (3, 3a+6), (1, b^3-a)\}$ کدام است؟
- ۲۳(۴) ۱۷(۳) -۲۳(۲) -۱۷(۱)

- ۲- اگر $A = \{1, 2, 3, 4\}$ و $B = \{6, 7, 8\}$ باشد، چند تابع f با دامنه A می‌توان نوشت که بردش زیرمجموعه B باشد و دو شرط $f(1) = 8$ و $f(2) \neq 7$ را داشته باشد؟
- ۲۴(۴) ۱۸(۳) ۱۶(۲) ۱۲(۱)

- ۳- نمودار تابع خطی f به صورت رو به رو است. مقدار $f(2k+1)$ کدام است؟

- ۵(۱)
-۵/۵(۲)
-۶(۳)
-۶/۵(۴)

- ۴- اگر f تابعی خطی و $8 + 3x + f(2) = 3f(x) + 1$ باشد، مجموع جواب‌های معادله $f(x) = 3f(x) + 1$ کدام است؟

- $-\frac{2}{3}(۴)$ $\frac{2}{3}(۳)$ $-\frac{1}{3}(۲)$ $\frac{1}{3}(۱)$

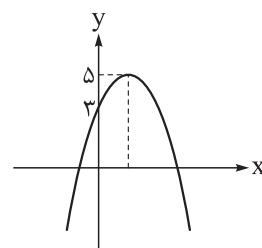
- ۵- عرض از مبدأ دو تابع خطی $f(x)$ و $g(x)$ قرینه هم است. اگر این دو تابع در نقطه $(6, 2)$ متقاطع باشند و اختلاف شیب‌هایشان 10 باشد، نسبت طول از مبدأشان کدام می‌تواند باشد؟ (در هر دو خط، علامت شیب و عرض از مبدأ متفاوت است).
- ۶(۴) ۵(۳) ۴(۲) ۳(۱)

- ۶- در تابع خطی f با دامنه $D_f = \{x | x \in \mathbb{R}, 2 \leq x \leq 7\}$ ، اگر مجموعه برد با مجموعه دامنه یکسان باشد، نسبت مقادیر ممکن برای $f(4)$ کدام است؟

- ۱/۷۵(۴) ۱/۶(۳) ۱/۲۵(۲) ۱/۲(۱)

- ۷- سه‌می $y = 2x^2 - 12x - 54$ محور x را در نقاط A و B قطع می‌کند و نقطه S رأس آن است. اگر معادله خط گذرنده از نقاط A و S به صورت $y + (k^3 + 3)x + m = 0$ باشد، مقدار $|k| + m$ کدام است؟

- ۳۹(۴) ۳۶(۳) ۳۳(۲) ۳۰(۱)

۸- نمودار سه‌می $y = ax^3 + a^2x - ba$ کدام است?

$$\frac{-1}{2} \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{-3}{4} \quad (4)$$

$$\frac{3}{4} \quad (3)$$

۹- برای تولید نوعی کالا، هزینه ثابت 8000 دلار و هزینه تولید هر واحد از آن کالا k دلار است. تابع درآمد این تولید به صورت $R(x) = \frac{1}{4}x^2 + 20x + 10000$ است. اگر به ازای تولید 104 کالا، به سود ماکزیمم برسیم، به ازای تولید چند کالا، هزینه به 10520 دلار می‌رسد؟

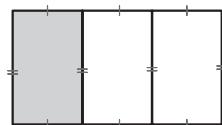
$$45 \quad (4)$$

$$40 \quad (3)$$

$$35 \quad (2)$$

$$30 \quad (1)$$

۱۰- مجموع پاره‌خط‌های شکل زیر برابر با 180 است. مجموع عدد مساحت و عدد محیط قسمت رنگی را با A نشان می‌دهیم. حداکثر مقدار A کدام است؟

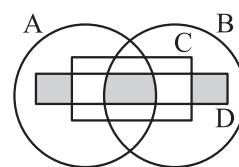

$$\frac{1258}{3} \quad (2)$$

$$\frac{1238}{3} \quad (1)$$

$$\frac{1288}{3} \quad (4)$$

$$\frac{1268}{3} \quad (3)$$

۱۱- کدام گزینه، ناحیه رنگی را به درستی نشان می‌دهد؟

$$(A \cap C) - (D \cap B) \quad (1)$$

$$((A \cup B) - C) \cap D \quad (3)$$

$$(D - (A \cap B)) - C \quad (2)$$

۱۲- از بین 3 مهره‌آبی و 8 مهره‌قرمز متفاوت، دو مهره انتخاب می‌کنیم. با چه احتمالی مهره‌ها هم‌رنگ‌اند؟

$$\frac{31}{55} \quad (4)$$

$$\frac{29}{55} \quad (3)$$

$$\frac{28}{55} \quad (2)$$

$$\frac{27}{55} \quad (1)$$

۱۳- علی 3 فیلم آمریکایی، 3 فیلم ایتالیایی و 2 فیلم فرانسوی دانلود کرده است و می‌خواهد آخر هفته 2 تا از این فیلم‌ها را ببیند. اگر ترتیب دیدن فیلم‌ها مهم باشد، با چه احتمالی دو فیلمی که می‌بیند ساخت کشورهای متفاوتی است؟

$$\frac{5}{8} \quad (4)$$

$$\frac{19}{28} \quad (3)$$

$$\frac{11}{14} \quad (2)$$

$$\frac{3}{4} \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

۱۴- مجموعه C شامل تمام اعداد اول بین 20 و 50 است. تمام زیرمجموعه های C را می نویسیم و یکی از آن ها را انتخاب می کنیم. با چه احتمالی زیرمجموعه انتخاب شده 2 یا 3 عضو دارد؟

$$\frac{7}{16}(4)$$

$$\frac{9}{16}(3)$$

$$\frac{15}{32}(2)$$

$$\frac{17}{32}(1)$$

۱۵- در پرتاب 2 تاس با هم، احتمال آن که حاصل ضرب اعداد دو تاس، مضرب 4 شود، برابر $\frac{k}{72}$ است. مجموع مقسوم علیه های اول عدد k کدام است؟

$$8(4)$$

$$7(3)$$

$$11(2)$$

$$10(1)$$

۱۶- در معادله درجه دوم $A = \{x | x \in \mathbb{N}, \frac{2x-1}{3} < 7\}$ و $a \in A$ ، احتمال آن که معادله دارای دو ریشه حقیقی متمایز باشد، چقدر است؟

$$0/6(4)$$

$$0/5(3)$$

$$0/4(2)$$

$$0/3(1)$$

۱۷- با حروف کلمه «جغرافی» و بدون تکرار، یک کلمه شش حرفی می سازیم. با چه احتمالی بین دو حرف «ج» و «غ» دقیقاً 2 حرف به جز «ی» قرار می گیرد؟

$$\frac{1}{6}(4)$$

$$\frac{1}{10}(3)$$

$$\frac{1}{9}(2)$$

$$\frac{1}{8}(1)$$

۱۸- یک صفحه، دارای ده کلید (اعداد 0 تا 9) است. آرین با چشم بسته چهار بار دکمه های آن را فشار می دهد. با چه احتمالی، آرین حداقل یک بار دکمه تکراری لمس کرده است؟

$$0/50(4)$$

$$0/496(3)$$

$$0/528(2)$$

$$0/472(1)$$

۱۹- یک هتل به جز طبقه همکف (لابی)، 50 طبقه دارد. دیوید و مایک در طبقه همکف سوار آسانسور می شوند و به سمت بالا حرکت می کنند. با چه احتمالی هر دو نفر در طبقه ای با شماره فرد پیاده می شوند و مایک زودتر (در طبقه ای متفاوت با دیوید) پیاده می شود؟

$$0/32(4)$$

$$0/16(3)$$

$$0/24(2)$$

$$0/12(1)$$

۲۰- ۸ نفر که 3 نفرشان گواهی نامه دارند می خواهند با دو ماشین A و B به سفر بروند. اگر بدانیم در هر ماشین 4 نفر جا می شوند و علی گواهی نامه ندارد، احتمال آن که علی در ماشینی باشد که به جز خودش 2 نفر دیگر هم گواهی نامه ندارند، چقدر است؟ (این که هر کسی روی کدام صندلی می نشینند، مهم است).

$$\frac{5}{8}(4)$$

$$\frac{3}{5}(3)$$

$$\frac{2}{3}(2)$$

$$\frac{1}{2}(1)$$

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی دهم: صفحه‌های ۴۰ تا ۲۰ و ۳۸ تا ۴۶، علوم و فنون ادبی یازدهم: صفحه‌های ۴۲ تا ۵۰ و ۶۳ تا ۷۰.

علوم و فنون ادبی دوازدهم: صفحه‌های ۲۲ تا ۳۷

۲۱- در همه گزینه‌های زیر به جز به ویژگی‌های زبانی متن زیر اشاره شده است.

«پارسازاده‌ای را نعمت بیکران به دست افتاد، فسق و فجور آغاز کرد. باری به نصیحتش گفتم: ای فرزند، دخل، آب روان است و عیش آسیاب گردن؛ یعنی خرج فراوان کردن، مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد.»

(۱) به کارگیری سجع

(۲) حذف فعل به قرینه لفظی

(۳) کاربرد «را» به عنوان حرف اضافه

۲۲- همه گزینه‌های سبکی ذکر شده، در متن زیر دیده می‌شود؛ به جز

«من دنیا را بدان چاه پر آفت، مانند کردم و موشان سپید و سیاه و مداومت ایشان بر بریدن شاخها بر شب و روز، و آن چهار مار را به طبایع که عmad خلقت آدمی است و هرگاه که یکی از آن در حرکت آید، زهر قاتل باشد، و چشیدن شهد و شیرینی آن را مانند کردم به لذات این جهانی که فایده آن، اندک و رنج آن، بسیار است.»

(۱) کاربرد شبکه معنایی

(۲) پرهیز از خوشی‌های زودگذر

(۳) کاربرد «قاتل» در معنی گشته برای غیر انسان

(۴) کاربرد «را» به معنی «برای»

۲۳- از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام گزینه کاملاً درست است؟

(۱) زبان پارتی، زبان رسمی دوران ساسانی بود. این زبان اساساً به ناحیه پارس تعلق داشته است.

(۲) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود. آثار بر جای مانده آن، فرمانها و نامه‌های شاهان هخامنشی است.

(۳) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زرتشتی است که به خط میخی نوشته شده است.

(۴) زبان فارسی نو یا دری در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.

۲۴- توضیح مقابل کدام اثر، نادرست است؟

(۱) یادگار زریران: از رساله‌های کوچکی است که معمولاً آن را در زمرة آثار غیردینی به شمار می‌آورند؛ اما رنگ دینی دارد.

(۲) کلیله و دمنه: از آثار ادبی زبان پهلوی است که از میان رفته؛ ولی ترجمة فارسی و عربی آن در دست است.

(۳) هزار و یک شب: از محدود قطعات بازمانده تعلیمی و اخلاقی به زبان پهلوی است که دچار تحریف‌هایی شده است.

(۴) درخت آسوریک: منظومه‌ای به زبان پهلوی است که در میان اندرزnamه‌های منتشر جای گرفته؛ اما اصل پارتی دارد.

۲۵- کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات نادرست است؟

(۱) در آغاز قرن سوم، دولت نیمه مستقل طاهری و پس از آن دولت مستقل صفاری بر سر کار آمد.

(۲) ایرانیان در سه قرن نخست هجری به فعالیت‌های علمی و ادبی خود ادامه دادند و آثار خود را منحصراً به زبان‌های

فارسی و پهلوی پدید آوردند.

(۳) یعقوب لیث صفاری نه با زبان عربی آشنایی داشت و نه اجازه داد تا این زبان در دستگاه حکومت او به کار رود.

(۴) بعد از صفاریان، دولت سامانی، آل بویه و حکومت‌های کوچک دیگر پدید آمدند و زبان فارسی دری، فرست و امکان

یافت به عنوان زبان رسمی شناخته شود.

۲۶- کدام موارد از نظر تاریخ ادبیات کاملاً درست هستند؟

الف) قرن چهارم هجری دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود که با دانشمندان بزرگی چون رازی

آغاز شد و با شاعر بزرگی چون فردوسی ادامه یافت.

ب) آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی در اوآخر قرن چهارم رایج شد و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد.

ج) ابوعلی بلعمی به دستور منصور بن نوح سامانی مأموریت یافت کتاب تفسیری که محمدبن جریر طبری به عربی

نوشته بود، به فارسی برگرداند.

د) در عهد سامانی، نثر هم مانند شعر پارسی رونق گرفت و کتاب‌های گوناگون به زبان دری پدید آمد که ساده و روان

است و بیشتر به موضوع‌های حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد.

(۱) الف - د (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) ب - ۵

- ۲۷- توضیحات زیر، بیانگر ویژگی‌های کدام شخصیت قرن چهارم و اوایل قرن پنجم است؟
 «وی به فارسی و عربی شعر می‌سرود. در همه علوم روزگار خود تبحر داشت و صاحب تحقیق و تألیف بود.»
 ۱) محمدبن زکریای رازی ۲) فردوسی ۳) یعقوب لیث صفاری ۴) ابوعلی سینا

- ۲۸- غزنویان با کدام گروه از شاعران، دربار خود را آراسته بودند؟
 ۱) منوچهری، رودکی، فرخی ۲) منوچهری، بلعمی، عنصری ۳) عنصری، منوچهری، فرخی

به چند محنت و خورد آن که خورد آب حیات
 منصور می‌کند شجر طور دار را
 چو جمشید بگذشت ضحاک بود
 بهر تو آتش نمرود گلستان گردد

- ۲۹- در کدام گزینه، دو «تلمیح» دیده می‌شود؟

- ۱) شنیدهای که سکندر برفت تا ظلمات
 ۲) از قرب اهل حال شود چوب خشک سبز
 ۳) چو شد روز آمد شب تیره رنگ
 ۴) کار خود چون به خدا بازگذاری چو خلیل

- ۳۰- در کدام گزینه، هر دو آرایه «تلمیح و تضمین» دیده می‌شود؟

کز چه رو معبد خلق‌اند آن بتان آذری
 چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان
 سرود زهره به رقص آورد مسیحا را
 چون خلیل الله در آتش گلستان دیده است

- ۱) این ددان با سعدی و حافظه همیدون دشمن اند
 ۲) هر آن کس دیداین قدرت سرود از گفته سعدی
 ۳) در آسمان نه عجب گر به گفته حافظ
 ۴) هر که صائب آب زد بر آتش خشم و غصب

- ۳۱- هر دو بیت کدام گزینه آرایه «تلمیح» دارد؟

- الف) نیست بازآمدن از فکر و خیال تو مرا
 ب) در شاهراه عشق ز افتادگی متross
 ج) در ره هل مین مزید عاشقی، مر جانت را
 د) هر که را باشد ز سینه فتح باب
 ۱) الف - ب ۲) الف - د

با رفیقان موافق، سفر دور خوش است
 کز پا فتادن تو به منزل رسیدن است
 آن انا الحق گفتن و آن دجله و آن دار کو
 او ز هر شهری ببیند آفتاب

- ۴) ج - ۵ ۳) ب - ج

- ۳۲- آرایه‌های آمده در مقابل ابیات، تماماً درست هستند؛ به جز

وز مصر نسیمی سوی کنعان که رساند (تلمیح، مراتعات نظیر)
 ای پادشه خوبان داد از غم تنها یی (تشبیه گسترده، تضمین)
 ای زهره شهراشوب ای شهره به شیدایی (واج‌آرایی، تشبیه فشرده)
 سر بگرداند و جان در سر عذر نکند (تلمیح، واژه‌آرایی)

- ۱) از ذره حدیثی بر خورشید که گوید
 ۲) چون خواجه تن تنها با سوز تو دمسازم
 ۳) با جنگ خدایان خیز آشفته و شورانگیز
 ۴) وامق آن نیست که گر تیغ نهندهش بر سر

- ۳۳- آرایه‌های «تشبیه، تلمیح، تضمین و مراتعات نظیر» به ترتیب در کدام ابیات، یافت می‌شود؟

وز برای نزهت دل باغ رضوان بایدست
 خوش تر از فکر می و جام چه خواهد بودن
 وین بادهای سرد خزان پیک راهش است
 کآتش نمرود ما را با بت آزر خوش است

- ۲) ج - الف - ب - د ۴) د - الف - ج - ب

- الف) از سریک دانه گندم در نمی‌آری گذشت
 ب) شهریاریم و گدای در آن خواجه که گفت
 ج) این برگ‌های زرد چمن نامه‌های اوست
 د) چون خلیل از در میان آتش افتادم چه باک

- ۱) ج - د - الف - ب ۳) د - ب - الف - ج

۳۴- هر دو آرایه «تشبیه» و «تلمیح» در کدام بیت یافت می‌شود؟

ما را به لب چشمۀ حیوان که رساند؟
پیوسته چنین غرّه طوفان نتوان بود
چه حاجت است به گل، بزم ویس و رامین را؟
عجب از قافله زان گونه که بر گل بگذشت

- ۱) شد عمر در این ظلمت دلگیر به پایان
- ۲) دریاب که سیلاب سرشکم بشد از سر
- ۳) چو روی دوست بود گو بهار و لاله مروی
- ۴) سیل خونابه روان شد چو روان شد محمل

۳۵- در کدام گزینه، همه آرایه‌های «واج‌آرایی، تلمیح، تشبیه و تکرار» دیده می‌شود؟

همچون مسیح ناطق طفل گواره‌ایم (بُشّری: مژده)
این چه مرغی است کزو حال سبا می‌شنوم
ولی مهر پری‌رویان بود مهر سلیمان
به راستان که همان خاک آستان تو باشم

- ۱) خاموش باش گر چه به بُشّرای احمدی
- ۲) گر نه هدهد ز سبا باز پیام آورده است
- ۳) اگر دیو سلیمانم ز خاتم نیستم خالی
- ۴) ز خوابگاه عدم چون به حشر باز نشستم

۳۶- آرایه مقابله کدام گزینه درست است؟

قانع از جنت به آن رخسار گندمگون شدند (تلمیح)
لیکن آن گل روی را از نام خواجه ننگ بود (تضمین)
فریاد که عزّت سبب خواری من شد (تشبیه)
چراکه نیست مرا هیچ‌کس به جای شما (مراعات نظری)

- ۱) سیرچشمانی که بوی آدمیت داشتند
- ۲) مطریان از گفتۀ خواجه سرودی می‌زندند
- ۳) خوارم به نظرها همه از بس که عزیزم
- ۴) که را به جای شما در جهان توانم دید

۳۷- در ایيات زیر، وزن چند بیت به ترتیب، همسان و ناهمسان است؟

برو نگین سلیمان به اهرمن مسپار
پسته شگرشكنت یا شکر است آن
بر من از دیوانگی هر دم کمینی می‌گشود
بیمار همیشه خواب خواهد
بیدلان اندۀ خورند اما نه چندین

- الف) بیا و دامن همت به دست نفس مده
ب) طلعت خورشیدوشت یا قمر است این
ج) بادپیمایی که جم راخاک ره پنداشتی
د) از خواب نمی‌شکیبدت چشم
ه) دلبران عاشق کشند اما نه چندان

۲-۳ (۴) ۴-۱ (۳) ۱-۴ (۲) ۳-۲ (۱)

۳۸- وزن کدام گزینه در برابر آن نادرست آمده است؟

زن‌هار عرضه ده بر جانان پیام ما (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن)
آیا بود آن که دست گیرد؟ (مستفعل فاعلات مستفعل)
نکته سربسته چه دانی؟ خموش (مفععلن مفعولن فاعلن)
ز هر در می‌دهم پندش، ولیکن درنمی‌گیرد (مفاعیل مفاعیل مفاعیل مفاعیل)

- ۱) ای باد اگر به گلشن احباب بگذری
- ۲) در پاش فتاده‌ام به زاری
- ۳) لطف خدا بیشتر از جرم ماست
- ۴) دلم جز مهر مه‌رویان، طریقی برنمی‌گیرد

۳۹- در کدام مصراج، پایه آوایی «فاعلاتن» فقط یک بار آمده است؟

- ۲) به چنین وقت و چنین فصل عزیز
۴) چون رخت کس ماه در زیور نیافت
- ۱) هر زمان با خویش می‌گفتم که بعد از مدتی
 - ۳) سوی من لب چه می‌گری که مگوی

۴۰- وزن مقابله کدام بیت درست است؟

می‌نکند محروم جان محروم اسرار مرا (مفععلن فاعلن مفععلن فاعلن)
که بلبل دل از بستان بزنگیرد (فعولن فعالن فعالن)
رسم باشد گنج‌ها در جای ویران داشتن (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)
تو ندانی که مرا کار رسیده‌ست به جان (فعلاتن فعالاتن فعالاتن)

- ۱) آه که آن صدر سرا می‌ندهد بار مرا
- ۲) دلم دیده از دوستان بزنگیرد
- ۳) دین زدرویشان طلب زیرا که شاهان را مقیم
- ۴) توندانی که مرا کارد گذشته‌ست زگوشت

۴۱- از آخرین پایه آوایی مصراع‌های کدام گزینه، یک هجا حذف نشده است؟

- الف) ز نای خویش فاخته دو صد اصول ساخته
 - ب) مکن ای دوست به ما بد نتوان کرد چنین
 - ج) کمندش بیشه بر شیران قفس کرد
 - د) من ز می ننگی ندارم، می پرستم می پرستم
- (۱) الف - ج
 (۲) الف - د
 (۳) ب - ج
 (۴) ب - د

۴۲- هجاهای کدام بیت را می توان به دو صورت، دسته‌بندی کرد؟

قرار در خم آن زلف بی‌قرار گرفت
 ای دیده پاس دار که خفتن حرام شد
 مرده‌دل است آن‌که هیچ دوست نگیرد
 رفتم ز جان در کوی او وز جان و تن باز آمدم

- ۱) دلم چو بی رخ زیبای او قرار نداشت
- ۲) امروز در فراق تو دیگر به شام شد
- ۳) زنده شود هر که پیش دوست بمیرد
- ۴) گفتم ببینم روی او یا راه یابم سوی او

۴۳- کدام بیت به هر دو صورت «همسان» و «ناهمسان» تقطیع می‌شود؟

سرروی و چو غنچه‌اش دهانی
 تعبیر خواب‌های پریشان من شوی
 عروس لاله به دامان کوهسار آمد
 سری است در اوصاف تو بیرون ز نکویی

- ۱) حوری و چو کوثرش عقیقی
- ۲) گلft به خواب بینم و خواهم که هر شبی
- ۳) بهسان دختر چادرنشین صحرایی
- ۴) بر روی نکو این همه آشفته نگردند

۴۴- وزن کدام بیت «مفتولن فاعل‌اث مفتولن فع» است؟

بر سمنت مشک سیه بیخته است
 خوش‌تر از این گوشه پادشاه ندارد
 وصل آید و آبم به جگر باز آرد
 پیداست نگارا که بلند است جنابت

- ۱) ای که لبت آب شکر ریخته است
- ۲) گوشه ابروی توست منزل جانم
- ۳) هجران بشود آتشم از دل ببرد
- ۴) هر ناله و فریاد که کردم نشیندی

۴۵- وزن واژه‌های کدام مصراع در مقابل آن نادرست است؟

- ۱) برو ای باد بهاری به دیاری که تو دانی (فعلان فعلان فعلان فعلان)
- ۲) آن گل رخسار نگر نام گلستان چه بری؟ (مفتولن مفتولن مفتولن مفتولن)
- ۳) شبت مهپوش و ماهت شب‌نقاب است (مفاعیل مفاعیل مفاعیل مفاعیل)
- ۴) ما را گر از جان غم بود پس لاف عشقش چون زنیم (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)

۴۶- در میان کدام ابیات، مفهومی مشترک وجود دارد؟

از کنار ابر تا دریا تنزل بایدش
 پا در ره منزل کن و خورشیدمکان باش
 چو آفتاب که بر آسمان بَرَد شبنم
 بنگر که از کجا به کجا می‌توان شدن
 از دست رفتگانیم دستی به دست ما ده

- الف) قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن
- ب) از راه تواضع به فلک رفت مسیحا
- ج) به دولت همه افتادگان بلند شدند
- د) شبنم به آفتاب رسید از فتادگی
- ه) از پا فتادگانیم در زیر پا نظر کن

- (۱) ه - ب - د
 (۲) د - ب - الف
 (۳) الف - ج - ه
 (۴) الف - ه - د

۴۷- بیت زیر با کدام گزینه ارتباط مفهومی دارد؟

لشکر خسرو اگر بر سر فرهاد رود
خبر از دشمن و اندیشه بدگویان نیست
به تیغ مرگ شود دست من رها ای دوست
من با کسی افتاده ام کز وی نپردازم به کس
که شادی جهانگیری غم لشکر نمی ارزد

«نتوان از سر او برد هوای شیرین

- ۱) ساربانا خبر از دوست بیاور که مرا
- ۲) اگر جهان همه دشمن شود ز دامن تو
- ۳) گر دوست می آید برم یا تیغ دشمن بر سرم
- ۴) تور آن به که روی خود ز مشتاقان بپوشانی

۴۸- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

گه محنث و دولت است و گه بیش و کم است
به روزگار بهاران کندت رنگرزی
هرگز نبود دور زمان بی تبدیلی
بازی مخور ز چهره خندان روزگار

۱) در طاس فلك جرعة شادی و غم است

- ۲) به روزگار خزان زرگری کند شب و روز
- ۳) دل در جهان مبند که با کس وفا نکرد
- ۴) در نوشخند برق خطرهاست زینهار

۴۹- همه گزینه‌ها با بیت زیر تناسب مفهومی دارند؛ به جز

دل افسرده غیر از آب و گل نیست»
خدود مرده درد او زنده به حیات اوست
آن است کز حیات جهانش نصیب نیست
بسان خاک گورستان درون پر مردگان دارد
جان که نبود خاک ره در کوی تو بر باد، باد

«هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست

- ۱) گر کشته شوم در عشق از مرگ نیندیشم
- ۲) هر کاو شراب عشق نخورده است و درد درد
- ۳) کسی کز سوز عشق تو ندارد جان و دل زنده
- ۴) دل که نبود آتشین در عشق تو بی آب به

۵۰- مفهوم کدام گزینه، با بیت «صبر بر جور فلك کن تا برآیی روسفید / دانه چون در آسیا افتاد تحمل بایدش» ارتباط معنایی ندارد؟

چو درمانم نبخشیدی به درد خوبیش خو کردم
بلا بگردد و کام هزارساله برآید
در بسته آن کس که بگشود صبر است
اجر صبری است که در کلبه احزان کردم

۱) چوبستی در به روی من به کوی صبر رو کردم

- ۲) گرت چونوح نبی صبر هست در غم طوفان
- ۳) کلید در گنج مقصود، صبر است
- ۴) این که پیرانه سرم صحبت یوسف بنواخت

۵۱- عبارت «همه راهها به رم ختم می‌شوند» تأییدکننده کدام گزاره است؟

- (۱) همه جوامع شبیه یک موجود زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.
- (۲) جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند، اما هیچ کدام نمی‌توانند مسیر دیگری را با حفظ هویت خود ادامه دهند.
- (۳) تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی و عناصر محوری آن باشد، جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند و درون جهان اجتماعی پذیرفته نمی‌شود.
- (۴) همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند و هر جهان اجتماعی، براساس عقاید و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کند و فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورند.

۵۲- عبارت درست در ارتباط با فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی کدام است؟

- (۱) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شود - پیامدهای اجتماعی جهان‌های اجتماعی صرفاً محدودکننده افراد است.
- (۲) جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد - هر جهان اجتماعی براساس عقاید خود، برخی ظرفیت‌های بشر را نادیده می‌گیرد.
- (۳) الزام‌های جهان اجتماعی، بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر نمی‌گذارد - برخی جهان‌ها با رویکرد دنیاگریز خود، از توانمندی‌های آدمی برای آبادکردن این جهان استفاده نمی‌کنند.
- (۴) محدودیت‌های زبانی، مبادله معانی پیچیده بین هم‌زبانان را دشوار می‌کند - فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

۵۳- به ترتیب عبارت درست در رابطه با «آرمان اجتماعی»، «قلمرو واقعی جهان اجتماعی» و «شناخت عقاید و ارزش‌ها» کدام است؟

- (۱) اهدافی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن هستند. - نظام معیار جهان اجتماعی است که برخی آن را مراعات نمی‌کنند. - علوم اجتماعی نمی‌تواند حق یا باطل بودن آن‌ها را شناسایی کند.
- (۲) در ارزش‌های اجتماعی متبلور می‌شود. - واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را در پرتو آرمان‌های آن جهان اجتماعی می‌توان ارزیابی کرد. - با علوم وحیانی و عقلانی ممکن است.
- (۳) تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ است. - شامل ارزش‌هایی است که مردم رعایت آن را لازم می‌دانند. - علوم مبتنی بر عقل و وحی دو ابزار مناسب برای شناخت عقاید و ارزش‌ها هستند.
- (۴) ارزش‌هایی که مردم از آن جانبداری می‌کنند و مطابق آن عمل می‌کنند. - اگر به ارزش‌ها عمل نشود، از آرمان‌ها فاصله می‌گیرند. - اگر علم به دانش تجربی محدود شود، امکان شناخت عقاید و ارزش‌ها را ندارد.

۵۴- به ترتیب مصادیق «الف»، «ب» و «ج» در جدول زیر، در کدام گزینه آمده است؟

ملک تعیین	مفهوم
«ب»	باطل فرض کردن یک بخش از جهان اجتماعی
تشخیص مناسب یا نامناسب بودن واقعیت‌ها	«الف»
«ج»	شناخت حق یا باطل بودن هر بخش از جهان اجتماعی

- (۱) ارزیابی در پرتو آرمان‌ها - شکل‌گیری براساس خرافات - توجه کردن یا بی‌توجهی مردم به آن لایه
- (۲) ارزیابی در پرتو ارزش‌ها - قابل دفاع نبودن از نظر علمی - توجه کردن یا بی‌توجهی مردم به آن لایه
- (۳) ارزیابی در پرتو ارزش‌ها - شکل‌گیری براساس خرافات - علم متناسب با همان لایه
- (۴) ارزیابی در پرتو آرمان‌ها - قابل دفاع نبودن از نظر علمی - علم متناسب با همان لایه

۵۵- به ترتیب، علت پیدایش هر یک از وضعیت‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- نظریه استعمار

- شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید

- کاهش فاصله قلمرو آرمانی و واقعی جهان اجتماعی

- زوال معنا و عقلانیت ذاتی

۱) نگاه تکخطی به جوامع - گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین - عمل کردن مردم مطابق با آرمان‌ها - علم‌دانستن علوم عقلانی و وحیانی

۲) مسیرهای متفاوت فرهنگ‌ها - مشارکت اجتماعی افراد - نزدیک شدن قلمرو واقعی جهان اجتماعی به آرمان‌ها - طرد عناصر معنوی و مقدس

۳) استثمار و بهره‌کشی برخی جوامع از برخی دیگر - برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی قبلی - تحقق بیشتر آرمان‌های جهان اجتماعی - از دست رفتن دانش ابزاری

۴) نگاه طولی به سرنوشت جوامع - تغییر جهان اجتماعی موجود - تبلور آرمان‌های اجتماعی در ارزش‌ها - بسط و توسعه عقلانیت ابزاری

۵۶- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- تفاوت‌های مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی

- تنوع جهان‌های اجتماعی

- توحید و ربویت خداوند سبحان

- از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها

۱) پذیرش درون جهان اجتماعی - دیدگاه عرضی نسبت به جهان‌های اجتماعی - عقاید و ارزش‌های حقیقی - قفس آهنین

۲) تفاوت میان جهان‌های اجتماعی - تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - تقسیم‌بندی

۳) رخدادن در جهان اجتماعی واحد - پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - ویژگی جهان متعدد

۴) تبدیل به جهان اجتماعی دیگر - نگاه تکخطی به تاریخ جوامع - محصول هستی را فراتر از طبیعت دیدن - زوال معنا و عقلانیت ذاتی

۵۷- ویژگی‌های هویتی «منزلت اجتماعی»، «ایرانی‌بودن» و «سخت‌کوشی»، به ترتیب مشابه ویژگی‌های هویتی مطرح شده

در کدام گزینه است؟

۲) منضبط - دانش‌آموز - وقت‌شناسی

۱) دارایی - مکان تولد - کم‌سوادی

۴) نژاد - راستگویی - زمان تولد

۳) کارمندی - روستایی - امانتداری

۵۸- هویت هر جهان اجتماعی براساس عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های کلان آن جهان اجتماعی شکل می‌گیرد و قواعد، هنجارها و نمادهای آن متناسب با عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌ها سامان می‌یابند؛ بنابراین:

۱) سه بعد متمایز هویت انسان عبارت‌اند از: بدن و بعد جسمانی، نفس و ویژگی‌های روانی و اخلاقی و بعد اجتماعی.

۲) هر جهان اجتماعی بنا بر هویت خود، امکان پیدایش و رشد هویت‌های اخلاقی و روانی ناسازگار افراد را تضعیف می‌کند.

۳) نگاه دنیوی جهان متعدد و ارزش‌های آن به گونه‌ای است که هیچ دخل و تصرفی در طبیعت را مجاز نمی‌شمارد.

۴) هویت فردی هر انسان در جهان اجتماعی، براساس عقاید و ارزش‌های همان جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

۵۹- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- در چه صورتی انسان‌ها به تنوع جهان‌های اجتماعی پی‌می‌برند؟
- عبارت «برای هر کاری که اراده‌آدمی در انجام آن قوی باشد، بدن دچار ضعف نمی‌شود»، نشان‌دهندهٔ چیست؟
- اگر جوامع به عقاید و ارزش‌های حقیقی ایمان بیاورند، چه پیامدی به همراه دارد؟
- ۱) رجوع به تاریخ گذشته خود - تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی - حقیقت به عرصهٔ قلمرو آرمانی جوامع وارد می‌شود.
- ۲) توجه به تنوع عقاید کلان در هر جهان اجتماعی - رابطهٔ جهان اجتماعی با ویژگی‌های نفسانی - افراد براساس آرمان‌ها عمل می‌کنند.
- ۳) مقایسهٔ جهان اجتماعی با جهان اجتماعی دیگر - تأثیر خصوصیات جسمانی بر نفسانی - حقیقت به حوزهٔ قلمرو واقعی وارد می‌شود.
- ۴) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها - تعامل جهان اجتماعی و جهان نفسانی - فاصلهٔ قلمرو آرمانی و واقعی کاهش می‌یابد.

۶۰- به ترتیب کدام مورد، فایدهٔ علوم طبیعی است، اما فایدهٔ علوم اجتماعی نیست؟

- ۱) دربارهٔ فرسته‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان آگاهی می‌دهند - زمینهٔ فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند و به افزایش همدلی انسان‌ها کمک می‌کنند.
- ۲) با شناخت طبیعت و قوانین آن، قدرت پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها را به انسان می‌دهند - با داوری دربارهٔ علوم طبیعی، وسیلهٔ غلبهٔ انسان بر محدودیت‌های طبیعی می‌شوند.
- ۳) با داوری دربارهٔ ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی، شیوهٔ صحیح استفاده از طبیعت را مشخص می‌کنند - ظرفیت داوری دربارهٔ علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را فراهم می‌آورند.
- ۴) با شناخت قوانین طبیعت، در استفاده از طبیعت به انسان کمک می‌کنند - با داوری دربارهٔ پدیده‌های اجتماعی و نقد آن‌ها، فرست موضع‌گیری اجتماعی مناسب را برای اندیشمندان فراهم می‌آورند.

۶۱- دیدگاه افرادی که علوم انسانی و علوم اجتماعی را دارای موضوعات متفاوتی می‌دانند، چه پیامدی به همراه دارد؟

- ۱) روش علوم اجتماعی همانند علوم جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی را از نوع روش‌های طبیعی و تجربی می‌داند.
- ۲) برخی رشته‌های دانشگاهی مانند هنر، فلسفهٔ علوم اجتماعی و مطالعات فرهنگی، روش غیرتجربی دارند.
- ۳) علوم انسانی عامتر از علوم اجتماعی است و همهٔ علوم انسانی در زمرةٔ علوم اجتماعی هستند.
- ۴) وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد و کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهد.

۶۲- درست و غلط بودن هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

- علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوهٔ زندگی آدمیان را توضیح می‌دهند.

• جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخدند و حق و باطل نیز بر مدار بینش و گرایش انسان‌ها دچار تغییر می‌شود.

• در جهان متعدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند و جهان صرفاً از مواد و موجودات خام ساخته شده است.

• جهان توحیدی به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و امکان بهره‌وری از طبیعت را محدود می‌سازد.

(۱) د - د - غ - د (۲) د - غ - د (۳) د - غ - د (۴) د - غ - د

۶۳- به ترتیب موضوع یا مصادیق «علوم انسانی»، «هویت اکتسابی»، «فرهنگ حق» و «متافیزیک» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) بررسی پیامد کنش‌های اجتماعی انسان‌ها - صبوری - رعایت توسط عموم مردم جامعه - پرداختن به موجودی خاص
- ۲) بحث دربارهٔ کنش انسان و پیامدهای آن - خجالتی بودن - مطابقت با فطرت انسان‌ها - بحث دربارهٔ اصل وجود
- ۳) بررسی فعالیت‌های ارادی انسان‌ها - جنسیت - قابل دفاع بودن از نظر علمی - شناسایی قوانین کلی موجودات
- ۴) علم اخلاق و علم روان‌شناسی - منزلت اجتماعی - صحیح بودن از لحاظ علمی - بررسی علت پدیده‌های انسانی و اجتماعی

۶۴- به ترتیب هر یک از موارد زیر، نشان‌دهنده کدام مفهوم و جهان اجتماعی است؟
 «بررسی ساختار اجتماعی»، « تقسیم کار سنی و جنسی»، «منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات» و «مسئلیت انسان نسبت به آبادانی طبیعت»

- ۱) علوم اجتماعی - جوامع ارگانیکی - فرهنگ معنوی - فرهنگ توحیدی
- ۲) جامعه‌شناسی کلان - جوامع مکانیکی - جهان اساطیری - جهان توحیدی
- ۳) جامعه‌شناسی کلان - جوامع ارگانیکی - فرهنگ اساطیری - فرهنگ اسلام
- ۴) علوم اجتماعی - جوامع مکانیکی - فرهنگ دنیوی - جهان اسلام

۶۵- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- در تقسیم کار جهان غرب، مطالعه جوامع صنعتی و شهری وظیفة کدام گروه بود؟
- وجود نظریات متفاوت درباره هویت نشانه چیست؟
- چرا پیش‌بینی در علوم اجتماعی، دشوارتر از پیش‌بینی در علوم طبیعی است؟
- شکل‌گیری رویکردهای تبیینی، تفسیری و انتقادی در جامعه‌شناسی پیامد چیست؟

- ۱) مردم‌شناسان - ناگاهانه‌بودن بخشی از هویت - تنوع و گستردگی پدیده‌های اجتماعی - شاخه‌های متفاوت علم اجتماعی
- ۲) مردم‌شناسان - وجود خطا و اشتباه در شناخت هویت - نظم پیچیده قواعد جهان اجتماعی - شاخه‌های متفاوت علوم اجتماعی
- ۳) جامعه‌شناسان - وجود خطا و اشتباه در شناخت هویت - آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی
- ۴) جامعه‌شناسان - ناگاهانه‌بودن بخشی از هویت - هدفداربودن کنش‌های اجتماعی - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی

۶۶- عبارات زیر، به ترتیب، به کدام مفهوم علمی اشاره دارد؟

- مشاهدات زیست‌شناسی نشان می‌دهد، موجوداتی که بهتر با محیط سازگار می‌شوند، معمولاً عمر طولانی‌تری دارند.
 - دانش‌آموزانی که در دوره‌های آموزشی بیشتری شرکت می‌کنند، در امتحانات نتایج بهتری می‌گیرند.
 - استفاده دانش‌آموزان از کلاس‌های آموزشی آنلاین، چگونه بر میزان اجتماع‌گریزی آنان اثر می‌گذارد؟
 - قوانین کشورها، برای تحقق ارزش‌های مورد قبول جامعه مانند امنیت و اخلاق، آزادی افراد را محدود می‌کنند.
- (۱) فرضیه - قانون - فرضیه - نظریه
 (۲) قانون - فرضیه - مسئله - فرضیه
 (۳) فرضیه - فرضیه - مسئله - قانون

۶۷- علی می‌داند که وقتی دچار سردرد می‌شود، احتمالاً معده‌اش اسیدی شده و نیاز دارد برای آن که حالت اسیدی را خنثی کند، یک محلول قلیایی مانند عرق نعنا بنوشد. در عبارات «الف» و «ب»، به ترتیب کدام هدف علم روان‌شناسی مطرح است؟

- الف
- کند، یک محلول قلیایی مانند عرق نعنا بنوشد.
- ب
- (۱) توصیف - کنترل
 (۲) تبیین - کنترل
 (۳) توصیف - پیش‌بینی
 (۴) تبیین - پیش‌بینی

۶۸- درستی (د) و نادرستی (ن) عبارات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- پژوهشی که تعریف عملیاتی متغیرهای آن صورت نگرفته باشد، نمی‌تواند تکرارپذیر باشد.
 - مهم‌ترین تفاوت فرد عادی و دانشمند در فرایند روش علمی، هدفمندی دانشمند است.
 - تغییر در نظریات زیربنایی منابع غیرتجربی، موجب تغییر در فرضیات و نظریات مربوط به آن در علم تجربی می‌شود.
 - دانشمند برخوردي دوگانه با موقعیت نامعین دارد؛ هم آن را خلق کرده و هم آن را از بین می‌برد.
- (۱) ۵ - ن - ۵ (۲) ۵ - ن - ۵ (۳) ۵ - ن - ۵ (۴) ۵ - ن - ۵

۶۹- در فرضیه «روش تدریس معلم‌هایی که در آن دانش‌آموزان فعالانه نقش دارند از روش تدریس معلم‌هایی که دانش‌آموزان در آن منفعل هستند، بر یادگیری کودکان دبستانی، مؤثرتر است»، کدام متغیر تعریف عملیاتی شده است؟

- (۱) یادگیری کودکان با ارزیابی توانایی به کارگیری مطالب آموزش داده شده در موقعیت‌های دیگر به دست می‌آید.
- (۲) روش تدریس منفعل با میزان تسلط معلم به درس و مهارت او در تدریس مشخص می‌شود.
- (۳) یادگیری کودکان با نمره‌ای که بلافصله پس از پایان کلاس درس از آن‌ها گرفته می‌شود تعیین می‌گردد.
- (۴) روش تدریس فعل با میزان همکاری ثمربخشی که دانش‌آموزان با معلم خود دارند تعیین می‌گردد.

۷۰- هر کدام از عبارات زیر، به ترتیب اشاره به کدام عمل یا فرایند مرتبط با علم روان‌شناسی دارد؟

- مطالعه آن محدود به انسان نیست و در بسیاری از آزمایش‌ها تفاوت جدی و بنیادی میان انسان و حیوان گذاشته نمی‌شود.
- از جمله اموری است که از طریق کارکردهایش برسی می‌شود.
- تشخیص این‌که، آن‌چه در مقابل خود احساس می‌کنیم برگه کاغذ است.

• در سلسله‌مراتب شناخت در مرحله بالاتری نسبت به حافظه قرار دارد، ولی از سایر مراتب شناخت عالی، پایین‌تر است.

- (۱) رفتار - حافظه - ادراک - استدلال
 (۲) ادراک - خوابیدن - توجه - قضاؤت
 (۳) ادراک - استدلال - توجه - تصمیم‌گیری
 (۴) رفتار - احساس - ادراک - حل مسئله

۷۱- در رابطه با علم روان‌شناسی، پیامد عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- تغییر در نیازهای فرهنگی و زیستی و اجتماعی
- ارتباط تنگاتنگ ابعاد و ویژگی‌های پیچیده انسان‌ها
- تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم

۱) تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم - دشواری پیش‌بینی و کنترل موضوعات روان‌شناسی - نرسیدن به یک نظریه واحد در تعریف یک علم

۲) گذشت زمان و تغییر در پیش‌فرض‌های علم - دشواری توصیف دقیق از موضوعات مربوط به انسان - تغییر در مبانی و پیش‌فرض‌های علم

۳) تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم - دشواری رسیدن به یافته‌های یکسان در آزمایشات متعدد - افزایش اطلاعات در هر علم

۴) گذشت زمان و تغییر در پیش‌فرض‌های علم - دشواری رسیدن به اهداف علم روان‌شناسی - تغییر در مبانی و پیش‌فرض‌های علم

۷۲- هر یک از ویژگی‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام‌یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی است؟

- باید دقیق و معتبر باشد.
- لازم است به دست افراد متخصص اجرا شود.
- اطلاعات به دست آمده نباید منتشر شوند.
- باید به دور از پیش‌داوری و تعصّب باشد.

۱) آزمون - آزمون - پرسشنامه - مصاحبه

۴) پرسشنامه - آزمون - آزمون - مشاهده

۱) پرسشنامه - مصاحبه - آزمون - مشاهده

۳) آزمون - مصاحبه - پرسشنامه - مصاحبه

۷۳- هر یک از ابیات زیر به ترتیب به کدام‌یک از عوامل مؤثر بر رشد اشاره دارد؟

علامه هم شود اگر، آدم نمی‌شود
گرچه با آدمی بزرگ شود
توله‌سگ تازی نگردد چون که بنیادش سگ است
زان چیز برون آید و بیرون دهد آغار (آغار = رطوبت)

- آن کس که در حقیقت ذاتش خلوص نیست
- عاقبت گرگ‌زاده گرگ شود
- اصل بدنبال گردد چون که بنیادش بداست
- از هر چه سبب پر کنی از سرو ز پهلو

۲) وراثتی - وراثتی - وراثتی - وراثتی

۴) وراثتی - وراثتی - محیطی - محیطی

۱) وراثتی - محیطی - وراثتی - وراثتی

۳) محیطی - وراثتی - وراثتی - محیطی

۷۴- به ترتیب پاسخ هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- تفکیک تغییراتی که در طول زندگی رخ می‌دهد شامل چند جنبه اصلی می‌شود؟

• به طور معمول کودکی که می‌تواند با کمک باشندگان خداکثرا به کدام توانایی هیجانی نایل آمده است؟

• شیاهت سن شروع آموختن لغات توسط کودک آخر در یک خانواده دارای چهار فرزند با کودک خانواده تک‌فرزند، به کدام عامل مؤثر بر رشد اشاره دارد؟

۲) جنبه - ترس از غریبیه - عامل محیطی

۴) جنبه - ترس از صدای بلند - عامل وراثتی

۱) ۲ جنبه - محبت‌کردن - عامل محیطی

۳) ۲ جنبه - خجالت‌کشیدن - عامل وراثتی

۷۵- برخی از روان‌شناسان معتقدند: «کودکان با بلوغ جنسی وارد نوجوانی می‌شوند». و «نوجوانان با اشتغال و استقلال از والدین وارد مرحله جوانی می‌شوند». به ترتیب ملاک اصلی تشخیص مرحله رشدی در موارد ذکر شده به کدام بُعد مربوط می‌شود؟ و از نظر اسلام کدام توصیه در مورد آن مرحله درست است؟

- (۱) هیجانی، باید عواطف و احساسات صحیح او را رشد داد - شناختی، دیگر نباید به صورت آمرانه با او رفتار کرد.
- (۲) جسمانی، باید کم کم زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به او فهماند - اجتماعی، باید با او به منزله مشاور رفتار کرد.
- (۳) جسمانی، باید با عمل و گفتار صحیح از حس تقلیدش بهره گرفت - شناختی، باید در تأدیب او کوشش کرد.
- (۴) هیجانی، باید او را مانند دیگران در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داد - اجتماعی، باید او را چون عضو بزرگ خانواده دانست.

۷۶- در کدام گزینه توالی بروز ویژگی‌های رشدی نادرست است؟

- (۱) بالارفتن از پله‌ها - بستن دکمه‌های لباس
- (۲) بازی انفرادی و در کنار هم - بازی با هم‌جنسان
- (۳) قضاوت اخلاقی براساس نیت افراد - قضاوت اخلاقی براساس نتیجه عمل
- (۴) استدلال بر مبنای واقعیت‌های ملموس - سازگاری بهتر با ضرورت‌های تکلیف

۷۷- فرزان کودکی ۴ ساله است. مقداری شیر با حجم برابر را در دو لیوان با حجم یکسان می‌ریزیم. یکی از دو لیوان، بلند و باریک و دیگری پهن و کوتاه است و از او می‌خواهیم یکی از دو لیوان را انتخاب کند. نحوه انتخاب فرزان و استدلال او در این باره با کدامیک از گزینه‌های زیر همخوانی بیشتری دارد؟

- (۱) نوع پردازش او ادراکی است؛ بنابراین لیوانی که ارتفاعش بیشتر است را انتخاب می‌کند.
- (۲) نوع پردازش او مفهومی است؛ بنابراین لیوانی که سطح مقطع بزرگ‌تری دارد را انتخاب می‌کند.
- (۳) نوع پردازش او مفهومی است؛ بنابراین تحت تأثیر ویژگی ظاهری قرار نمی‌گیرد و ترجیح قائل نمی‌شود.
- (۴) نوع پردازش او ادراکی است؛ بنابراین لیوانی را که قسمت خالی‌اش کم‌تر است، انتخاب می‌کند.

۷۸- به ترتیب درستی (د) یا نادرستی (ن) هر کدام از گزاره‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- آرمان‌گرایی یکی از ویژگی‌های شخصیتی مختص دوره نوجوانی است و در دوره‌های دیگر رشد اصلاً وجود ندارد.
 - یکی از مصاديق رشد اخلاقی - اجتماعی دوره نوجوانی احتمال کسب هویت منفی است.
 - تحریک‌پذیری و نوسانات خلقی در نوجوانی با کسب مهارت‌های لازم قابل کنترل می‌شود.
 - بهترشدن صدا نسبت به کودکی یکی از ویژگی‌های جنسی ثانویه مربوط به بلوغ جنسی است.
- (۱) ن - ن - ن - ن (۲) د - ن - د - ن (۳) ن - د - د - ن (۴) د - د - ن - ن

۷۹- عبارات زیر به ترتیب به کدامیک از ویژگی‌های رشد شناختی در دوران نوجوانی اشاره دارد؟

• منمرکر شدن بر اطلاعات مرتبط و سازگارشدن با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر مانند حفظ کردن شعر کتاب درسی

• نگهداشت اطلاعات بیشتر در حافظه، در یک لحظه

• احتمال دادن بروز پیشامدهای غیرمنطبق با واقعیت‌های ملموس بیرونی

- (۱) فراحافظه - تغییر جهت تفکر لحظه‌به‌لحظه - فرضیه‌سازی
- (۲) توجه گزینشی - فراحافظه - تغییر جهت تفکر لحظه‌به‌لحظه
- (۳) فراحافظه - ظرفیت‌سازی حافظه - تغییر جهت تفکر لحظه‌به‌لحظه
- (۴) توجه گزینشی - سرعت تفکر - فرضیه‌سازی

۸۰- کدام عامل زمینه‌ساز رشد اخلاقی در دوره نوجوانی نیست؟

- (۱) روابط اجتماعی گسترده
- (۲) رشد شناختی سریع
- (۳) بلوغ و رشد اندام‌های مربوط به تولیدمثل
- (۴) احساس خودمختاری و استقلال بیشتر

ویژه کنکوری های ۱۴۰۳

۱۴۰۲ / ۰۸ / ۱۹

آزمون پنجم حضوری

دفترچه شماره ۲

سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

اقتصاد	فلسفه و منطق	جغرافیا	تاریخ	عربی
درس ۱ تا ۴ (از ابتدای درس «کسب و کار و کارآفرینی» تا پایان درس «مز آمکنات تولید») صفحه ۱ تا ۲۲	فلسفه دوازدهم درس ۳ (جهان علی و معلوی) منطق درس ۳ و ۴ («مفهوم و مصادق»، «قسمام و شرایط تعریف») صفحة ۱۷ تا ۲۸ فلسفه یازدهم درس ۳ و ۴ («فلسفه و زندگی»، «آنگاز تاریخی فلسفه») صفحة ۱۹ تا ۳۵	جغرافیای دوازدهم درس ۱ (شهرها و روساناهای + بخشی از درس ۲ (تا ابتدای مبحث مدیریت روساناهای) صفحه ۱ تا ۳۰ جغرافیای دهم درس ۴ و ۵ («ناهمرواری های ایران»، «آب و هوای ایران») صفحة ۲۱ تا ۴۵	تاریخ دوازدهم درس ۲ و ۳ (از ابتدای درس «ایران و جهان در آستانه دوره معاصر» تا پایان درس «سیاست و حکومت در عصر قاجار») صفحه ۱۶ تا ۴۶ تاریخ دهم درس ۵ تا ۸ (از ابتدای درس «هند و چین» تا پایان درس «اسپیددم تمدن ایرانی») صفحه ۲۹ تا ۴۲	عربی، زبان قرآن دوازدهم درس ۱ (فقط قواعد درس) صفحه ۱۰ تا ۱۵ عربی، زبان قرآن دهم درس ۳ + درس ۴ صفحه ۲۳ تا ۴۶

آزمون آزمایشی خوبی سیز

گروه آزمایشی علوم انسانی

• شماره داوطلبی: • نام و نام خانوادگی:

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی:

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی	ملاحظات
۱	زبان عربی	۲۰ سوال	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه	۸۰ سوال ۸۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳ سوال	۱۰۱	۱۱۳	۲۵ دقیقه	
۳	جغرافیا	۱۲ سوال	۱۱۴	۱۲۵	۲۰ دقیقه	
۴	فلسفه و منطق	۲۰ سوال	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه	
۵	اقتصاد	۱۵ سوال	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه	

اساتید، مشاوران و دانش آموزان گرامی:

نظرات، پیشنهادات، انتقادات و بازخوردهای خود نسبت به سوالات این آزمون را می توانید از طریق آیدی @Kheilisabz_edit در همه پیامرسان ها با ما به اشتراک بگذارید.

عربی، زبان قرآن دهم: صفحه‌های ۵ تا ۱۰

• عین الأنساب للجواب في ترجمة العبارات من أو إلى العربية (٨١-٨٨):

٨١- «يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شَعُوبًا وَقَبَائِلَ لَتَعَارِفُوا...» ای مردم ...:

۱) به یقین شما را از یک مرد و زن آفریدیم تا شما را ملت‌ها و قبیله‌هایی [گوناگون] قرار دهیم که یکدیگر را بشناسید!

۲) بی‌گمان ما شما را از یک مرد و زن خلق کردیم و شما را ملت‌ها و گروه‌های [امتحان] قرار دادیم تا شناسایی شوید!

۳) بی‌تردید ما شما را از نر و ماده‌ای آفریدیم و شما را در ملت‌ها و گروه‌های [گوناگون] قرار دادیم تا از هم‌دیگر شناخته شوید!

۴) بی‌شک ما شما را از یک نر و ماده خلق کرده‌ایم و شما را ملت‌ها و قبیله‌هایی [متفاوت] قرار دادیم تا شما هم‌دیگر را بشناسید!

٨٢- «يُمْكِنُ أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أَكْفَاءَ مِنْ كُلِّ جَهَةٍ إِلَّا فِي أَعْمَالٍ يُحْسِنُونَهَا فَعَلِينَا أَنْ نَفْوزَ بِهَذِهِ الْمَهَارَةِ»:

۱) ممکن است که مردم از هر جهت با هم برابر باشند مگر در کارهایی که آن‌ها را به خوبی انجام می‌دهند، پس ما باید این مهارت را به دست بیاوریم!

۲) امکان دارد که مردم از هر لحظی جز کارهای خوبی که انجام می‌دهند با هم برابر باشند، پس بر ماست که این مهارت را به دست بیاوریم!

۳) مردم شاید از هر جهتی با هم برابر باشند، اما در کارهایی که در آن‌ها نیکی می‌کنند این گونه نیست؛ بنابراین باید به وسیله این مهارت پیروز شوند!

۴) امکان دارد که مردم از هر جهت شبیه هم باشند مگر در کارهایی که با نیکی انجام می‌دهند؛ بنابراین ما باید از این مهارت استفاده کنیم!

٨٣- «إِنَّ ظَاهِرَةً عَجِيبَةً كَسْقُوطَ الْأَسْمَاكِ مِنَ السَّمَاءِ قَدْ تُسَبِّبُ احْتِفالًاً رَائِعًاً يَجْذِبُ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لِلمُشَارِكةِ فِيهِ!»:

۱) همانا پدیده‌ای همچون افتادن ماهی‌ها از آسمان که عجیب است گاهی باعث جشنی جالب می‌شود که بسیاری از مردم در آن مشارکت می‌کنند!

۲) پدیده‌ای شگفت‌انگیز مانند افتادن ماهی‌ها از آسمان گاهی باعث جشن جالبی می‌شود که بسیاری از مردم را برای شرکت در آن جذب می‌کند!

۳) پدیده‌ای عجیبی که مانند افتادن ماهی‌ها از آسمان است گاهی سبب جشن جالبی می‌شود که بسیاری از مردم برای شرکت در آن جذب می‌شوند!

۴) گاهی پدیده‌ای مانند افتادن ماهی‌ها چنان شگفت‌انگیز است که سبب جشن جالبی می‌شود که مردمان بسیاری را برای مشارکت در خود جذب می‌کند!

٨٤- «لَقَدْ كَانَ الْإِسْلَامُ عَلَى مَرِّ الْقَرْوَنَ يَدْعُونَا إِلَى أَنْ نُجْتَنِبَ الْإِسَاءَةَ وَهُوَ قَائِمٌ عَلَى أَسَاسِ الْمُسَاوَةِ لَكُنَّ الْجَهَّالُ لَا يَرِيدُونَ أَنْ يَفْهَمُوهُ!»:

۱) اسلام با گذر قرن‌ها ما را به این فرا می‌خواند تا از بدی پرهیز کنیم و آن براساس مساوات استوار است، گویی که نادان‌ها نمی‌خواهند که آن را درک کنند!

۲) اسلام بوده است که با گذشت قرن‌ها به دوری کردن از بدی دعوت می‌کند و آن بر پایه برابری استوار می‌باشد، اما جاهلان نمی‌خواهند که آن را بفهمند!

۳) اسلام با گذشت قرن‌ها ما را به این که از بدی کردن دوری کنیم دعوت می‌کرد و آن براساس برابری استوار است، ولی نادان‌ها نمی‌خواهند که آن را بفهمند!

۴) اسلام با گذر قرن‌ها به این فرا می‌خواند که از بدی کردن اجتناب کنیم، زیرا آن براساس برابری استوار است، نه نادان‌ها نمی‌خواهند درکش کنند!

-۸۵ - «كل شخص محترم بما لديه من العقائد وكلّ منا حلق كالآخرين ولا فضل للغاتنا وألواننا!»:

- ۱) هر شخصی با هر عقیده‌ای که دارد باید مورد احترام باشد و هر یک از ما مانند دیگری خلق شده‌ایم و زبان‌هایمان و رنگ‌هایمان هیچ برتری‌ای ندارند!
- ۲) هر فردی با عقایدی که دارد مورد احترام است و هر یک از ما مانند دیگران آفریده شده است و هیچ برتری‌ای برای زبان‌ها و رنگ‌هایمان وجود ندارد!
- ۳) همه افراد با عقیده‌هایی که نزدشان است محترم هستند و تمام ما مانند دیگران آفریده شده‌ایم و هیچ برتری برای زبان‌ها و رنگ‌هایمان نیست!
- ۴) هر شخصی عقایدی که دارد محترم است، چون همه ما مانند دیگری آفریده شده‌ایم و هیچ برتری برای زبان‌ها و رنگ‌هایمان وجود ندارد!

-۸۶ - عین الصحيح:

- ۱) إنما دواء داءنا في نفسها ولكننا لا نُبصِّره: داروی درمان فقط در خود ماست، اما آن را نمی‌بینیم!
- ۲) لا تفخر جهلاً بعاداتك السيئة ولا تزعم أنها صغيرة: به عادات بدت از روی جهل افتخار نکن و هرگز مپنداز که کوچک‌اند!
- ۳) عليك أن تُحاول الحصول على العلم ولا تطلب به بدلًا: علم را به دست آور و برای آن جایگزینی طلب مکن!
- ۴) كأنك جبل عظيم نستطيع أن نعتمد عليك: گویی تو مانند کوه بزرگی هستی که می‌توان بر تو تکیه کردا!

-۸۷ - عین الصحيح:

- ۱) من البداية تعلمنا أن نتعايشه معًا سلميًّا مع الاحتفاظ بالعقيدة: از ابتدا به ما آموخت که با هم، مسالمت‌آمیز و با حفظ عقیده همزیستی کنیم!
- ۲) تفتح أبواب العلم للذى يُفتش عن مفاتيحها!: درهای دانش به روی کسی گشوده می‌شوند که در پی کلیدهایشان است!
- ۳) كسرت الأعاصير التي كانت تعصف بشدة غصون أشجارنا الكبيرة!: گرددادها به شدت می‌وزید و شاخه‌های بزرگ درختانمان را شکست!
- ۴) إن عملاء بلدكم يحاولون لمصلحة أعدائكم دائمًا: به راستی که کارگران کشورتان همیشه برای مصلحت دشمنان شما تلاش می‌کنند!

-۸۸ - «إي جوانان براى كسى كه از او در زندگى تان دانش آموخته‌اید فروتنى کنيد!»:

- ۱) أيها الشباب كونوا متواضعين في حياتكم للذى تعلّمتم منه علمًا!
- ۲) أيها الشباب تواضع في حياتك لمّن تعلّمه العلم!
- ۳) الشباب تواضعوا للذين تعلّموا منهم العلم في حياتهم!
- ۴) أيها الشباب تواضعوا لمّن تعلّمتم منه العلم في حياتكم!

• اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۹۱ - ۸۹) بما يناسب النص:

«ماذا تفعل عندما تواجه مشكلة في الحياة؟ لماذا يُمكن حل بعض المشكلات بسهولة و لكن بعضها الآخر تبدو حيث أنّنا لن نقدر على حلّها أبدًا فتسمّيها «لا ينحل» و هذا نوع من المشاكل التي ما جرّبناها من قبل أو ما واجهنا مثلها. في هذه المواجهة كثيرٌ من الناس يشعرون بالقلق والاضطرار ولكن قليلاً منهم يعتقدون أنّ المشاكل الجديدة تدعونا إلى التعرّف على قدراتنا التي لم نعرفها حتّى الآن وقد تسبّب تطوارًأ عميقاً في حياتنا. أولاً، لنعلم أنّ كل يوم يُمكن أن يحدث حدث لم ننتظره لذلك يجب أن نمارس دائمًا للتحمّل على أحاسيسنا و عواطفنا. في الخطوة الثانية، يجب أن نحاول معرفة المشكلة جيداً لأنّ معرفة المشكلة الدقيقة هي أهم خطوة لحلّها. في الخطوة الثالثة، نبحث عن الطرق الممكنة لحلّها و نختار الطريقة التي يمكن لنا القيام بها. طبعاً بعض الطرق قد تؤدي إلى الفشل، و في هذه الحالة يجب التعرّف على أسباب الفشل و تصحيحه أو نختار حلّاً جديداً.»

٨٩- «المشاكل لا تحلّ إذا...» عین الخطأ:

- ٢) لم تتحمّل على أحاسيسنا!
٤) ما عرفناها معرفة دقيقة!

- ١) ما كشفنا قدراتنا!
٣) لم نجرِب مثلها من قبل!

٩٠- عین الصحيح:

- ١) من عرف مشكلة معرفة دقيقة فلن يصاب بالفشل في طريق حلّها!
٢) إذا لم تكن المشاكل الجديدة في الحياة لا يُرى تطور في حياة البشر!
٣) كل مشكلة لها طريق وحيد لحلّها فلنبحث عن هذا الطريق ولنقم به!
٤) الذين لهم تجارب كثيرة في الحياة يواجهون المشاكل هادئين ولو كانت جديدة!

٩١- أي طريق أفضل لحل مشكلة جديدة؟

- ١) ما يُسهل حلّها لكل من يواجهها!
٢) ما عرّفته علينا التجارب الماضية!
٣) ما يناسب قدراتنا ولو أدى إلى الفشل!
٤) ما نختاره بعد محاولة أدى إلى معرفة المشكلة!

٠ عین الخطأ في التحليل الصرفي والإعراب (٩٢ - ٩٣):**٩٢- مشكلة - يمكن - المواجهة - تدعوه:**

- ١) مُشكّلة: مفرد مؤنث (جمعها المكسّر: مشاكل) - معرب - نكرة / مفعول و منصوب
٢) يُمكّن: مضارع - للغائب - مزيد ثلثي (له حرف زائد واحد) - متعدّ / فعل و فاعله «حلّ»
٣) المواجهة: مفرد مؤنث - مصدر مزيد ثلثي من «واجه، يُواجه» - معرف بأل / مشار إليه و مجرور بالكسرة
٤) تدعوه: فعل مضارع - للمفرد المؤنث - مجرّد ثلثي - حروفه الأصلية: «دع و» / الجملة فعلية و خبر «أنّ»

٩٣- «لم ننتظر - الدقة - أهم - تؤدي»:

- ١) لم ننتظر: فعل مضارع - للمتكلّم مع الغير - مزيد ثلثي من باب افتعال - متعدّ / مفعوله ضمير «الهاء»
٢) الدقيقة: مفرد مؤنث (جمعها: دقائق) - حروفها الأصلية: «دق ق» - معرب / صفة و منصوب
٣) أهمّ: مفرد مذكر - اسم تفضيل على وزن «أفعل» - معرب / خبر و مرفوع
٤) تؤدي: فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلثي من باب تفعّل (ماضيه: أدى) / خبر و مبتدأه «بعض»

٩٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) الرّراقة لا ننام في اليوم الواحد إلا أقل من ثلاثة دقيقتين! ٢) أرسلنا فريقاً لزيارة المكان حتى يتعرّفوا على الأسماء!
٣) لا يتتفّق أحد بالإصرار على نقاط الخلاف والعدوان!

٩٥- عین ما لا يربط بمفهوم العبارة: «لا خير في قول إلا مع الفعل!»

- ١) گفتار بی کردار، ضایع ماند!

- لب بیند از سخن بیهوده ٢) مایه غم نبود جز سخن بیهوده
منکر گفتار شو، امّت کردار باش ٣) دو صد گفته چون نیم کردار نیست!

- ٤) قول نیاید به کار، فعل بود در شمار

٩٦- عین فعلاً ماضياً له حرفان زائدان:

- ١) اعتذروا من صديقكم فإنه قد حزن من عملكم!
٤) زميلتنا بعد نصيحة المعلمة ما جالست من ضررتها!

- ٩٧- عین الفعل يختلف وزنه:**
- ١) اتحاد الأمة الإسلامية قد تجلّى في صور كثيرة!
 - ٢) جدّتي تقىّد لنا مواعظ قيمة في كلامها!
 - ٣) إن نجاحات الأولاد تفرح والديهم دائمًا بلا شك!
 - ٤) هذه الأنجم كالدرر المنتشرة تزيّن سماء قريتنا!

- ٩٨- عين عبارة فيها الفعل المتعدد أكثر:**
- ١) إذا قال أحد كلاماً يُفِرّق المسلمين فليستخدموا قوتهم حتى يخرجوه من بينهم!
 - ٢) تردد جاري في أن يشتري عصارة ولكنّي عازم أن أبيعها!
 - ٣) الذي ينصح من يرمي النفايات في غير مكانها بكلام طيب يعمل بواجبه صادقاً!
 - ٤) دعا الله رسوله في آياته أن لا يحزنه قوله الذين يسارعون في الكفر!

- ٩٩- عين الصحيح في استخدام الحروف المشبهة بالفعل:**
- ١) ما قرأْتُ الدرس يوم أمس إلّي أَنْجَحْ في امتحان اليوم!
 - ٢) ما قرأْتُ الدرس يوم أمس ولكنّي ما نجحْتُ في امتحان اليوم!
 - ٣) إلّي سأَنْجَحْ في الامتحان غداً لـأَنْتَيْ قرأتُ الدرس كثيراً!
 - ٤) أَتَمَّتْ إلّي أَنْجَحْ في الامتحان، ليت الأسئلة لا تكون صعبة!

- ١٠٠- عين الخطأ في تعيين نوع «لا»:**
- ١) عليكم أن لا تستهلكوا الماء والكهرباء أكثر مما تحتاجون إليهما: نافية!
 - ٢) لن ينجح في الحياة من لا تحمل له أمام المشاكل: نافية!
 - ٣) كُنْتُ نادمة على عملي بعد ارتكابه فقال أخي لا بأس: نافية للجنس!
 - ٤) لما رأيت سكوت صديقي قلت له: لا تَرَضَ أنْ تُظَلَّم: نافية!

تاریخ دهم: صفحه‌های ۱۶ تا ۴۶، تاریخ دوازدهم: صفحه‌های ۱۶ تا ۷۹

۱۰۱- بنا بر شواهد و یافته‌های باستان‌شناسی، کدام مورد درباره تمدن دره سند درست است؟

- (۱) ساکنان این دره، شهرهای خود را براساس نقشه‌ای دقیق و معماری تقریباً یکسانی ساخته بودند.
- (۲) در این دره، ساکنها با معماری ناهمسان و با استفاده از سنگ‌های آهک و خارا بنا شدند.
- (۳) شهرهای این دره اگرچه مجهر به شبکه فاضلاب نبوده‌اند، اما حمام‌های عمومی داشته‌اند.
- (۴) نقشه شهرهای بنashده در این دره به شکل دایره و تنها دارای معابر اصلی بوده است.

۱۰۲- کدام موارد درباره تمدن مینوسی درست است؟

- الف) آثار مربوط به این تمدن در جزیره کرت در جنوب یونان کشف شده است.
- ب) مینوسیان قومی دریانورد بودند که با مصر و مناطق هم‌جوار روابط بازرگانی داشتند.
- ج) اقوام مینوسی شهرهایی را با معماری پیشرفته بنا کردند که مهم‌ترین آن‌ها میسنه نام داشت.
- د) به احتمال زیاد، تمدن مینوسی به دلیل رقابت شهرها و تداوم جنگ‌های داخلی از بین رفته است.
- ۱) «الف» - «د» ۲) «ج» - «ب» ۳) «ب» - «الف» ۴) «د» - «ج»

۱۰۳- در کدام گزینه، مقایسه درستی درباره وضعیت سیاست و حکومت در دو تمدن باستانی یونان و روم صورت گرفته است؟

- (۱) هر دو تمدن، با درآمیختن فرهنگ کهن طایفه‌ای و ویژگی‌های نظام دولت - شهری، از نظام حکومتی جمهوری و مردم‌سالاری ویژه خود تبعیت می‌کردند.
- (۲) در یونان، نظامی مردم‌سالار مشابه نظام‌های امروزی به وجود آمد، اما در روم، اداره کشور ابتدا در دست دو کنسول بود و سپس در اختیار آگوستوس قرار گرفت.
- (۳) در یونان، در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت، حکومت طبقه اشراف جای مردم‌سالاری را گرفت و در روم، دو مجلس سنا و نمایندگان، کشور را اداره می‌کردند.
- (۴) در یونان، ابتدا شاهان به صورت موروثی حکومت می‌کردند و بعدها نظام مردم‌سالاری شکل گرفت، اما در روم، ابتدا نظام مشارکتی وجود داشت و بعداً امپراتوری ایجاد شد.

۱۰۴- مهم‌ترین دستاوردهای باستان‌شناسی و تحقیقات دویست سال اخیر درباره تاریخ ایران چه بوده است؟

- ۱) پرورش و شروع به کار نسلی از باستان‌شناسان زبدۀ ایرانی
- ۲) تأییدشدن تقسیم‌بندی کهن از دوران حکومت آریایی‌ها بر فلات ایران
- ۳) خوانده شدن خط میخی و ترجمه سنگ‌نوشته داریوش هخامنشی در بیستون
- ۴) شناخت بهتر سلسله‌های پادشاهی مادی تا ساسانی و تشخیص تاریخ واقعی از افسانه

۱۰۵- برای توضیح یا اثبات کدامیک از موارد زیر به منابع دست اول مکتوب استناد شده است؟

- الف) اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دوره هخامنشیان
- ب) مشارکت چشم‌گیر زنان ایلامی در مراسم رسمی سیاسی و دینی
- ج) مهارت ساکنان فلات ایران در ساخت اشیای مفرغی
- د) وقایع جنگ‌های شاپور یکم ساسانی با سپاهیان روم
- ۱) «ب» - «د» ۲) «د» - «الف» ۳) «ج» - «ب» ۴) «الف» - «ج»

۱۰۶- کدام گزینه، درباره یکی از نخستین شهرهایی که در فلات ایران به وجود آمد، بیان درستی دارد؟

- (۱) «جیرفت» از مراکز مهم تولید و صدور سنگ صابون به مناطق دور و نزدیک بوده است.
- (۲) ساکنان «شهداد»، ۸ هزار سال پیش به فنون ذوب و قالب‌گیری مس دست یافته بودند.
- (۳) کهن‌ترین نشانه‌ها از حضور انسان در ایران از «چغاگلان» در غرب ایران به دست آمده است.
- (۴) «شوش»، پایتحت دوم ایلامیان در منطقه انشان، در اثر یورش آشور بانیپال با خاک یکسان شد.

۱۰۷- کدام موارد، درباره دین و اعتقادات ایلامی‌ها درست است؟

- الف) به یک خدای واحد به نام اینشوشیناک به معنای خدای شهر شوش اعتقاد داشتند.
- ب) معبد چندطبیقه چغازنبیل که از خشت خام بنا شده، ستایشگاه اینشوشیناک بوده است.
- ج) ایلامی‌ها، البه‌های مادر را مقدس می‌شمردند و برای آن‌ها معابدی ساخته بودند.
- د) کاهنان، پیشوایی دینی را به همراه فرمانروایی سیاسی بر عهده داشتند.

(۱) «د» - «الف» (۲) «ج» - «ب» (۳) «ب» - «ج» (۴) «ب» - «د»

۱۰۸- چه عواملی سبب شدند که نادر به عنوان پادشاه در فراهم‌آوردن زمینه برای انتقال آرام قدرت و ثبت حکومت افشاریه پس از خود توفیقی نداشته باشد؟

- (۱) اشتباهات نظامی، خیانت درباریان و اشتغال پیوسته به جنگ و غفلت از دیگر عوامل
- (۲) بدگمانی به نزدیکان خود و بزرگان کشور، اشتباهات نظامی و خیانت فرماندهان ارشد سپاه
- (۳) اشتغال پیوسته به جنگ، اخذ مالیات‌های اضافی از مردم و بدگمانی به نزدیکان خود و بزرگان کشور
- (۴) تقویت قوای نظامی و غفلت از سایر مسائل، بی‌توجهی به رفع اختلافات مذهبی و اخذ مالیات‌های سنگین

۱۰۹- در کدام مورد، زمان وقوع رویدادها در حکومت‌های مسلمان و دولت‌های غربی به درستی مقایسه شده است؟

- الف) با مرگ لطفعلی خان، سلسۀ زندیه منقرض شد.
- ب) هند رسماً به عنوان جزئی از قلمرو انگلستان اعلام شد.
- ج) مردم پاریس، با حمله به زندان باستیل انقلاب خود را آغاز کردند.
- د) جنگ داخلی آمریکا، با پیروزشدن مستعمره‌نشینان به پایان رسید.
- (۱) مورد «ب» مؤخر و مورد «ج» مقدم بر سایر وقایع روی داده‌اند.
- (۲) مورد «الف» مقدم بر «د» و مورد «ب» مؤخر بر «ج» به وقوع پیوسته است.
- (۳) موارد «الف»، «ج» و «د» به فاصله کوتاهی از یکدیگر و مقدم بر «ب» روی داده‌اند.
- (۴) موارد «ج» و «د» تقریباً همزمان با یکدیگر و مؤخر بر موارد «الف» و «ب» به وقوع پیوسته‌اند.

۱۱۰- کدام گزینه مقایسه درستی از صدراعظم‌های عصر قاجار به دست می‌دهد؟

- (۱) تدبیر اصلاحی میرزا آقاسی همانند اقدامات امیرکبیر موجب سر و سامان یافتن امور کشور شد.
- (۲) امیرکبیر و قائم مقام فراهانی هر دو در پی بدینی شاه در نتیجه دسیسه‌گری مخالفان به قتل رسیدند.
- (۳) میرزا حسین خان سپهسالار همانند امیرکبیر در برابر اعطای امتیاز به انگلیس و روسیه تزاری مقاومت می‌کرد.
- (۴) در زمان محمدحسن خان اعتمادالسلطنه، برخلاف صدراعظم‌های پیشین، نفوذ روس و انگلیس در ایران افزایش یافت.

۱۱۱- کدام موارد درباره تشکیلات اداری ایران در عصر قاجار درست است؟

- الف) نظام اداری ایران در اوایل عصر قاجار بسیار کوچک و محدود به چهار وزارتخانه مالیه، جنگ، عدله و امور خارجه بود.
- ب) پرسابقه‌ترین این وزارتخانه‌ها، وظیفه محاسبه و گردآوری مالیات‌ها و نظارت بر املاک دیوانی و سلطنتی را بر عهده داشت.
- ج) هزینه‌دادرسی در محاکم عرف که به جرایم سیاسی و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می‌کرد، بر عهده طرفین دعوا بود.
- د) در محاکم شرع که روحانیون قضاؤت می‌کردند، به دعاوی خانوادگی و جرایمی مانند نزاع و سرقت رسیدگی می‌شد.

(۱) «الف» - «ب» (۲) «ج» - «د» (۳) «ب» - «ج» (۴) «د» - «الف»

۱۱۲- در پایان دور اول جنگ‌های ایران و روسیه، کدام معاهده منعقد شد و این معاهده چه پیامدی برای ایران داشت؟

- ۱) ترکمانچای - ایران به پرداخت پنج میلیون تومان غرامت به دولت روسیه متعهد شد.
- ۲) گلستان - ایران ملزم به اعطای حق مصونیت قضایی به اتباع کشور روسیه شد.
- ۳) ترکمانچای - ولایات گرجستان، ارمنستان و نخجوان به روسیه واگذار شد.
- ۴) گلستان - ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپی محروم شد.

۱۱۳- کدام گزینه درباره نفوذ استعماری انگلستان در ایران عصر قاجار درست است؟

- ۱) انگلیسی‌ها در رقابتی تنگاننگ با روسیه، موفق به اخذ امتیازات شیلات شمال، بانک شاهنشاهی و توتون و تنباقو شدند.
- ۲) در اوایل حکومت قاجار، انگلیسی‌ها با تحمیل معاهدات مجمل و مفصل، دامنه نفوذ خود را در ایران گسترش دادند.
- ۳) انگلستان با معاهده پاریس، مناطقی از سیستان و بلوچستان را از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کرد.
- ۴) در زمان سلطنت ناصرالدین‌شاه، انگلستان با قرارداد گلداسمیت، افغانستان و هرات را از ایران جدا نمود.

جغرافیای دهم: صفحه‌های ۲۱ تا ۴۵، جغرافیای دوازدهم: صفحه‌های ۱ تا ۳۰

۱۱۴- کدام موارد، درباره منطقه کوهستانی تالش درست است؟

- الف) متشکل از دو رشته کوه و دو توده کوهستانی تشکیل شده در اثر فعالیت‌های آتش‌سوزی است.
- ب) با جهت غربی - شرقی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.
- ج) شبیع عمومی این کوه‌ها به سمت خزر بیشتر از منطقه آذربایجان است.
- د) تنگه منجیل، محل جداشدن این کوه‌ها از کوه‌های البرز است.

(۱) «ب» - «الف» (۲) «ج» - «ب» (۳) «ج» - «الف» (۴) «ج» - «ب»

۱۱۵- به ترتیب، علت و پیامد طغیان در رودهای حوضه زاگرس در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) تغییرات اقلیمی - به وجود آمدن اشکال جدیدی از ناهمواری‌ها
- (۲) افزایش ریزش‌های جوی - ناپایداری دامنه‌ها و افزایش زمین‌لرزه‌ها
- (۳) نوسانات آب‌وهوایی - افزایش مخاطراتی مانند ریزش و لغزش در جاده‌ها
- (۴) تغییر مجاری رودها در پی احداث سدهای متعدد - گسترش سیلاب دشت‌ها

۱۱۶- جلگه‌ها بیشتر در کدام قسمت ایران مشاهده می‌شوند و علت آن چیست؟

- (۱) جنوب - حرکات دریا، مواد و نهشته‌های زیادی به ساحل می‌ریزد.
- (۲) غرب - ساختمان زمین، جنس سنگ‌ها و تراکم آبرفت‌ها مناسب‌تر است.
- (۳) جنوب - پهنه‌های آبی بیشتر است و در نتیجه، خط ساحلی طولانی‌تری وجود دارد.
- (۴) غرب - رودهای بیشتری جریان دارند و در نتیجه، آبرفت‌ها و رسوبات بیشتری جابه‌جا می‌شود.

۱۱۷- با توجه به عوامل مؤثر بر آب‌وهوای ایران، کدام موارد درست‌اند؟

الف) هوا در شهرهای واقع در عرض‌های جغرافیایی بالاتر، گرم‌تر است.

ب) در نواحی شمالی و جنوبی کشور، هوا نسبتاً شرجی و اختلاف دما زیاد است.

ج) مهم‌ترین سامانه بارشی، توده هوای مرطوب غربی است که در زمستان وارد کشور می‌شود.

د) پیشروی عامل پرفشار جنوب حاره‌ای به داخل کشور، مانع ریزش باران در دوره گرم سال می‌شود.

(۱) «الف» - «ب» (۲) «ج» - «د» (۳) «ب» - «ج» (۴) «د» - «الف»

۱۱۸- با توجه به تصویر زیر، کدام گزینه درباره آب‌وهوای شهر X درست است؟

(۱) دارای آب‌وهوای گرم و شرجی است، بارندگی در آن اغلب به صورت باران رخ می‌دهد و تحت تأثیر توده هوای حاوی رطوبت دریایی مدیترانه قرار دارد.

(۲) علی‌رغم گرمای شدید هوا در ماه‌های گرم سال، به علت تأثیر پذیری از توده هوای مرطوب موسمی در زمستان، از پوشش گیاهی نسبتاً خوبی برخوردار است.

(۳) میانگین دمای سالیانه و میزان رطوبت، بالا و پوشش گیاهی، فقیر است و تحت تأثیر توده هوایی قرار دارد که هوای گرم را از عربستان به ایران وارد می‌کند.

(۴) آب‌وهوای گرم و خشک دارد، اما گاهی در دوره سرد سال تحت تأثیر توده هوایی که رطوبت را از دریای سرخ به ارمغان می‌آورد، بارش را تجربه می‌کند.

- ۱۱۹- در کدام گزینه، «کویر» به درستی تعریف شده است؟
- (۱) نمکزارهای پف کرده‌ای که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن است.
 - (۲) بخش‌های باقی‌مانده از دریاچه‌های نمک که هیچ‌گاه بارش باران را تجربه نمی‌کند.
 - (۳) منطقه نسبتاً خشکی که با دو ویژگی مهم کمبود بارش و ضعف پوشش گیاهی شناخته می‌شود.
 - (۴) بخشی از بیابان که به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حرارتی، کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد.
- ۱۲۰- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«مکالاپلیس‌ها در نتیجه شکل گرفته‌اند و یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های آن‌ها است.»

- (۱) تمرکز و انبوهی جمعیت شهرنشین - فراوانی آمدوشد بین مادرشهرهای همجوار
 - (۲) توسعه شهرنشینی و افزایش شهرهای میلیونی - ارائه کالا و خدمات به شهرهای پیرامون
 - (۳) گسترش دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل - تمرکز صنایع دانش‌بنیان
 - (۴) پیوند خوردن حومه‌ها و شهرک‌های اقماری دو یا چند مادرشهر - داشتن نقش مهم در اقتصاد و تجارت جهانی
- ۱۲۱- کدام موارد، تداعی‌گننده تغییرات کالبدی در روستاهای هستند؟

- الف) احداث کافی‌شایپ، کافی‌نت و سوپرمارکت‌های بزرگ، چهره بسیاری از روستاهای را دگرگون کرده است.
- ب) ساکنان برخی روستاهای، در کنار فعالیت‌های زراعی، به راه‌اندازی صنایع کوچک تبدیلی روی آورده‌اند.
- ج) امروزه، در بسیاری از روستاهای می‌توان ساختمان‌هایی با نمای سنگ مرمر یا گرانیت را مشاهده کرد.
- د) بعضی روستاهای با دورشدن از نقش پیشین خود، نقش‌های صنعتی یا گردشگری را ایفا می‌کنند.
- (۱) «ب» - «ج» (۲) «ج» - «الف» (۳) «الف» - «د» (۴) «د» - «ب»

- ۱۲۲- کدام موارد، به مهم‌ترین علل شهرنشینی سریع در ایران که از سال ۱۳۳۵ آغاز شد، اشاره دارند؟
- الف) اختصاص درآمدهای حاصل از فروش نفت به سرمایه‌گذاری در شهرها
- ب) افزایش نسبت جمعیت شهرهای کشور به جمعیت روستاهای آن
- ج) بی‌توجهی به هرم سنی شهرها و سیاست‌های کنترل جمعیت
- د) عدم موفقیت اجرای برنامه اصلاحات ارضی در روستاهای
- (۱) «ب» - «ج» (۲) «ج» - «الف» (۳) «الف» - «د» (۴) «د» - «ب»

- ۱۲۳- چرا مهاجران به شهرهای بزرگ اغلب به کارهایی مانند کارگری موقتی و روزمزد یا خدمتکاری در رستوران‌ها و نظایر آن مشغول می‌شوند؟
- (۱) مهاجران فقد مهارت و تخصص لازم هستند و فرصت‌های شغلی در شهرها محدود است.
 - (۲) فرصت‌های شغلی در شهرها محدود است و دلالان، توزیع نامتناسب آن‌ها را تشدید می‌کنند.
 - (۳) مهاجران به واسطه اسکان غیررسمی یا غیرقانونی، قادر به اشتغال در بخش رسمی اقتصاد نیستند.
 - (۴) بخش رسمی اقتصاد در نتیجه بی‌توجهی دولت به کارآفرینی، ظرفیت کافی برای پذیرش مهاجران ندارد.

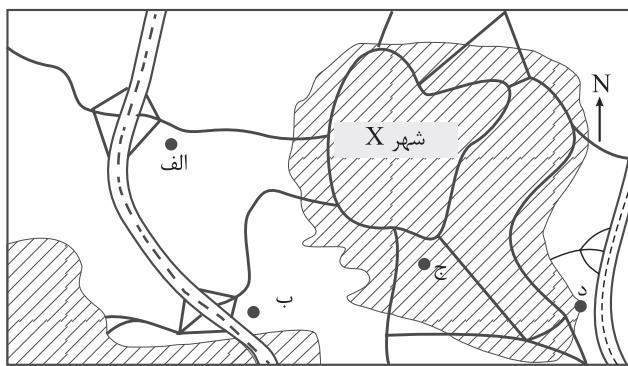

۱۲۴- کدام موارد، درباره یک شهر هوشمند درست است؟

- الف) به علت اهمیت گردن آزاد اطلاعات، در مکان های عمومی امکان دسترسی به اینترنت رایگان برای همه وجود دارد.
- ب) از طریق طراحی خط بساوی مخصوص نابینایان و رمپ عبور ویلچر، به نیازهای افراد ویژه مانند معلولان توجه می شود.
- ج) با استفاده از حسگرهای آلودگی هوا در نقاط مختلف سنجیده شده و هشدارهای لازم به شهروندان داده می شود.
- د) با استفاده از مجموعه وسیعی از وسائل، نمادها و عناصر شهری، فرهنگ و هنر بومی و ملی تقویت می گردد.

(۱) «ج» - «د» (۲) «د» - «ب» (۳) «الف» - «ج» (۴) «ب» - «الف»

۱۲۵- با توجه به تصویر زیر، بهترین مکان برای احداث یک فروشگاه بزرگ و چندطبقه در داخل یا اطراف شهر X کدام است و یکی از مهم ترین علل آن چیست؟

- (۱) الف - به علت نزدیکی به بزرگراه، برای سفارش کالا از شهرهای دیگر مناسب تر است.
- (۲) ب - به شهر مجاور نزدیک تر است و می تواند به طور همزمان به دو شهر خدمات ارائه کند.
- (۳) ج - تقریباً در مرکز شهر قرار دارد و افراد بیشتری می توانند به فروشگاه دسترسی داشته باشند.
- (۴) د - زمین در حاشیه شهر ارزان تر است و فضای کافی برای احداث توقفگاه و پارکینگ وجود دارد.

منطق: صفحه‌های ۲۰ تا ۳۸، فلسفه یازدهم؛ صفحه‌های ۱۹ تا ۳۵، فلسفه دوازدهم؛ صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱

۱۲۶- کدام عبارت در مورد مفهوم کلی و جزئی درست است؟

- (۱) هر مفهومی که اسم خاص نباشد یا با اسم اشاره «این» یا «آن» مشخص نشده باشد، مفهومی کلی است.
- (۲) مفهوم کلی، مفهومی است که بیش از یک مصدق دارد؛ البته این مصادیق می‌توانند ذهنی یا خارجی باشند.
- (۳) مفهوم جزئی، مفهومی است که مصدق آن کاملاً مشخص است؛ مانند «تنها دوست دوران کودکی ام».
- (۴) از بررسی تعداد مصادیق یک مفهوم، همواره نمی‌توان کلی یا جزئی بودن آن را معین کرد.

۱۲۷- در عبارت زیر، کدامیک از نسبت‌های چهارگانه بیشترین فراوانی را دارد؟

«ذوزنقه که یک چهارضلعی با فقط دو ضلع موازی است را می‌توان به قائم‌الزاویه و غیرقائم‌الزاویه تقسیم کرد. ذوزنقه غیرقائم‌الزاویه نیز می‌تواند متساوی الساقین باشد.»

(۲) تساوی

(۴) عموم و خصوص مطلق

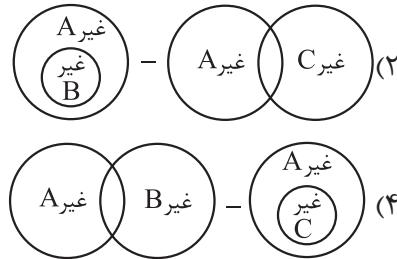
(۱) تساوی

(۳) عموم و خصوص منوجه

۱۲۸- اگر مفهوم «الف» فقط در برخی مصادیق با مفهوم «ب» مشترک باشد و عبارت «هر ب الف است» درست باشد و از طرفی مفهوم «ج» حاصل تفاضل بین «الف» و «ب» باشد، کدام گزینه درست است؟

- (۱) مفهوم الف و ج رابطه تساوی دارند.
- (۲) در یک دسته‌بندی درست مفهوم الف به دو قسمت ب و ج تقسیم می‌شود.
- (۳) مفهوم ب حاصل جمع الف و ج خواهد بود.
- (۴) مفهوم ج در دسته‌بندی درست به دو قسمت الف و ب تقسیم می‌شود.

۱۲۹- دو مفهوم A و B مصدق مشترکی دارند به نام C و هر کدام مصادیق اختصاصی خود را هم دارند. به ترتیب کدام شکل رابطه نقيض A با نقيض C و نقيض B با نقيض A را نشان می‌دهد؟

۱۳۰- کدام مورد، تعریف از طریق ذکر مصادیق است؟

- (۱) مصدر: کلمه‌ای است که انجام کار یا وقوع حالتی را نشان می‌دهد.
- (۲) بلبل: همان پرنده خوش صدایی است که دیروز دیدیم.
- (۳) مُخ: موبد و هیربد.
- (۴) جیوه: فلز مایع است.

۱۳۱- در کدام گزینه نوع تعریف با سایر گزینه‌ها «متفاوت» است؟

- (۱) گُما: نوعی بیهوشی که بیمار به محیط پاسخ نمی‌دهد.
- (۲) گُم: لفظی که برای ضمیر مثنای مخاطب به کار می‌رود.
- (۳) اسفند: نام یک ماه از سال شمسی.
- (۴) اسم: کلمه‌ای که معنای مستقل دارد و دارای زمان نیست.

۱۳۲- اشکال تعریف‌های زیر، به ترتیب چیست؟

الف) فلسفه: علمی که تنها به روش عقلی محض تکیه می‌کند.

ب) استدلال: معلوم کردن مجهول با استفاده از معلومات قبلی.

۲) مانع نیست - مانع نیست

۱) جامع نیست - جامع نیست

۴) جامع نیست - جامع نیست

۳) جامع نیست - مانع نیست

۱۳۳- کدام گزینه جزء ویژگی‌های اندیشیدن فیلسوفانه نیست؟

۱) تأمل کردن درباره باورهای مربوط به زندگی خود و دیگران

۲) آموختن چرایی اعتقادات و باورهای مربوط به زندگی

۳) یافتن دلایل درستی باورها و عقاید

۴) پذیرفتن باورهای درست و نپذیرفتن باورهای نادرست

۱۳۴- فلسفه‌ای که به زندگی انسان‌ها معنا می‌بخشد

۱) محصل تداوم و پیوستگی در تفکر فلسفی و روشنمندی آن است

۲) از اهداف اصلی انسان‌ها در زندگی نشأت می‌گیرد

۳) مبنای تصمیم و عمل برای همه انسان‌ها است

۴) در باورهای انسان نقش تعیین‌کننده دارد

۱۳۵- کدام عبارت درست است؟

۱) اندیشیدن درباره باورهای اساسی را نمی‌توان تضمینی برای رسیدن به معنای درست زندگی محسوب کرد.

۲) فیلسوف می‌خواهد به استقلال در اندیشه برسد و هدف او از تلاش برای دستیابی به حقیقت همین است.

۳) فیلسوف واقعی هیچ‌یک از باورها و عقاید رایج در میان مردم را تا وقتی نتواند برای آن دلیلی اقامه کند، نمی‌پذیرد.

۴) افلاطون در تمثیل غار، می‌خواهد نشان دهد که چگونه تفکر فلسفی، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.

۱۳۶- «استفاده از عرفان، در تأسیس نظام فلسفی» و «بیان هنرمندانه از مطالب فلسفی»، به ترتیب مربوط به کدام‌یک از فیلسوفان یونان باستان است؟

۲) تالس - پارمنیدس

۱) تالس - هراکلیتوس

۴) فیثاغورس - پارمنیدس

۳) فیثاغورس - هراکلیتوس

۱۳۷- کدام عبارت در مورد فیلسوفان اولیه و عقاید آنان درست است؟

۱) تالس در دیدگاه خاص خود در مورد عنصر اولیه تشکیل‌دهنده موجودات جهان، از مشاهده حالت‌های مختلف آب در هستی، تأثیر گرفته است.

۲) هراکلیتوس جمع امور ناسازگار را نتیجه و محصل تغییر و تحول دائمی جهان می‌داند.

۳) در دیدگاه فیثاغورس، اصول اولیه تشکیل‌دهنده موجودات جهان، اعداد و اصول اعداد هستند و لذا برای شناخت جهان، راهی جز آشنایی با ریاضیات نیست.

۴) تمرکز اندیشمندان یونان باستان بر مسائل فلسفی و تأمل در مورد آن‌ها، باعث شد تا به یافته‌های مهمی دست یابند که مقدمه و پلکان مکاتب فلسفی دوره‌های بعدی شد.

۱۳۸- کدام گزینه درباره پارمنیدس درست است؟

۱) مانند هراکلیتوس هستی را واحد و جهان ظاهری را متغیر می‌دانست.

۲) مانند اندیشمندان قبل از خود، از جمله سocrates از مفهوم بودن و شدن که از مفاهیم اصلی فلسفه هستند، سخن می‌گفت.

۳) جهان را دارای یک مرتبه ظاهری و یک مرتبه باطنی می‌دانست که با عقل قابل درک بودند.

۴) هستی را امر ثابت و جاودان می‌دانست که هیچ‌گاه به نیستی تبدیل نخواهد شد و همیشه خواهد بود.

۱۳۹- کدام گزینه درباره اصل علیت درست است؟

- ۱) علت و معلول در واقعیت، به ترتیب همان نتیجه و دلیل یک چیز هستند که در ذهن وجود دارند.
- ۲) تفاوت اساسی قاعدة علیت با سایر روابط در جهان این است که معلول به علت نیازمند است.
- ۳) قاعدة علیت رابطه‌ای است وجودی که در آن دو طرف به یکدیگر وجودبخشی می‌کنند.
- ۴) قاعدة علیت برخلاف رابطه دوستی به هیچ وجه قائم و وابسته به دو طرف رابطه نیست.

۱۴۰- براساس نظر دیوید هیوم درباره منشأ درک علیت، کدام مورد بیانگر مطلب درستی است؟

- ۱) هیوم معتقد است که اعتقاد به اصل علیت به خاطر تصورات ذهنی ما از واقعیات خارجی است.
- ۲) او دلیل اعتقاد به اصل علیت را فقط تجربه می‌داند و دخالت عقل در آن را نمی‌پذیرد.
- ۳) اگر دیدگاه او را پذیریم باید همه حوادث متوالی مانند رعد و برق را یک رابطه علی و معلولی بدانیم.
- ۴) او برخلاف سایر تجربه‌گرایان معتقد است از طریق تجربه نمی‌توان علیت را درک کرد، بلکه برای درک آن به عقل نیازمندیم.

۱۴۱- کدام عبارت در مورد منشأ ادراک علیت نادرست است؟

- ۱) فلاسفه مسلمان و دکارت، در مورد ابزار شناخت علیت، هم عقیده‌اند.
- ۲) هدف هیوم از بیان دیدگاه تداعی ذهنی، تبیین روند شناخت علیت نبود.
- ۳) فلاسفه مسلمان و هیوم در مورد نقش تجربه در پی‌بردن به اصل علیت، اختلافی ندارند.
- ۴) دیدگاه تجربه‌گرایان غیر از هیوم و فلاسفه مسلمان، در مورد شناخت مصاديق علت و معلول، تفاوتی ندارد.

۱۴۲- وقتی سنگی به شیشه برخورد می‌کند و شیشه می‌شکند

- ۱) عقل حکم می‌کند که برخورد سنگ، دلیل و شکسته شدن شیشه نتیجه است
- ۲) بدون پشتونه حکم عقلی، نمی‌توان برخورد سنگ را علت شکستن شیشه دانست
- ۳) تکرار مشاهده چنین اتفاقی، باعث انعکاس ذهنی رابطه علی و معلولی بین این دو می‌شود
- ۴) شکستن شیشه توسط حس و علیت برخورد سنگ برای آن، توسط تجربه فهمیده می‌شود

۱۴۳- کدام گزینه بیانگر وجه افتراق دیدگاه دکارت و ابن سینا درباره علیت است؟

- ۱) ابن سینا درک علیت را عقلی می‌داند، اما دکارت آن را امری فطری می‌پنداشد.
- ۲) دکارت به دنبال نفی تجربی‌بودن علیت است، اما ابن سینا دلیلی برای تجربی‌بودن علیت نمی‌آورد.
- ۳) دکارت یافتن تمام مصاديق علیت را تجربی می‌داند، اما ابن سینا یافتن مصاديق علیت در امور ماوراء طبیعی را غیرتجربی می‌داند.
- ۴) طبق نظر ابن سینا انسان به صورت فطری اصل امتناع اجتماع نقیضین را درک می‌کند، اما دکارت از این اصل صحبتی نمی‌کند.

۱۴۴- کدام گزینه نشان‌دهنده این مطلب است که «هر چیزی از هر چیزی پدید نمی‌آید»؟

- ۱) کیبورت با کبوتر، باز با باز
- ۲) نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود.
- ۳) هر قضایی سببی دارد.
- ۴) همه تن چشم شدم، خیره به دنبال تو گشتم.

۱۴۵- «روشن کردن تلویزیون» و «وارد کردن کلید، در قفل درب»، به ترتیب با کدامیک از فروع اصل علیت تناسب بیشتری دارد؟

- ۱) اصل ساخت علت و معلول - اصل ساخت علت و معلول
- ۲) اصل وجوب علی و معلولی - اصل وجوب علی و معلولی
- ۳) اصل ساخت علت و معلول - اصل وجوب علی و معلولی
- ۴) اصل وجوب علی و معلولی - اصل ساخت علت و معلول

اقتصاد دهم: صفحه‌های ۱ تا ۴۲

۱۴۶- کدام گزینه در رابطه با واقعیت نادرست است؟

- ۱) افرادی که از راههای نادرست و نامشروع کسب درآمد می‌کنند، برخی موقع انحصار خرید و فروش و یا حتی قاچاق برخی کالاها را در اختیار دارند و اگر کسی بخواهد با آن‌ها وارد رقابت اقتصادی شود، با انواع شگردها او را از پای درمی‌آورند و سود خود را حفظ می‌کنند.
- ۲) کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راهاندازی کسب و کارش داشته باشد و بداند در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.
- ۳) عمر بیشتر کسب و کارهای نوپا به دلیل کمک‌ها و تسهیلات مختلف از شش سال عبور می‌کند و سپس وارد مراحل سخت و درجه‌های بالای آن کسب و کار می‌شود.
- ۴) کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع‌کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.

۱۴۷- کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق در افراد کارآفرین زیر به ترتیب، برجسته‌تر است؟

- خانم احمدی مقالات و کتاب‌ها را به طور منظم به منظور پیشگام‌بودن در زمینه‌های مختلف نوظهور مطالعه می‌کند. همچنین وی با هدف یادگیری مهارت‌های جدید و بهبود مهارت‌های قبلی، در کنفرانس‌ها، رویدادها و کارگاه‌های آموزشی شرکت می‌کند.
 - آقای سعیدی می‌داند کسب و کارش از نظر زمانی، اطلاعاتی و مالی دارای منابع محدودی است. وی به این موضوع که چگونه می‌تواند به بهترین شکل ممکن از این منابع استفاده کند تا به موفقیت برسد، توجه دارد؛ همچنین به تأمین منابع جدید برای بهبود کسب و کار خود نیز فکر می‌کند.
 - خانم کریمی خطرات ناشی از هزینه‌کردن پس‌انداز خود برای راهاندازی فعالیت اقتصادی جدید را می‌پذیرد و با شجاعت و تدبیر، فعالیت اقتصادی جدید را راهاندازی می‌کند.
 - خانم حسینی کاری را که انجام می‌دهد دوست دارد و از آن لذت می‌برد. وی خودش و کاری که انجام می‌دهد را باور دارد و همیشه با سخت‌کوشی تلاش می‌کند و در کار خود نظم پیدا کرده است. وی باور دارد که داشتن نظم و برنامه در انجام کارها می‌تواند به بهترشدن آن کمک کند.
- ۱) سازمان‌دهنده - نوآور - ریسک‌پذیر - خوشبین
 - ۲) یادگیرنده - سازمان‌دهنده - ریسک‌پذیر - پرانگیزه
 - ۳) سازمان‌دهنده - نوآور - خوشبین - پرانگیزه
 - ۴) یادگیرنده - سازمان‌دهنده - پرانگیزه - خوشبین

۱۴۸- هر یک از موارد زیر مربوط به کدامیک از منابع کمیاب است؟

- باغبانی که برای هرس کردن درختان با غچه استفاده می کنید.
- ماشین آلات حفاری برای رسیدن به عمق بیشتر معدن
- آبی که برای آبیاری با غچه از آن استفاده می کنیم.
- تجهیزات اداری (میز، تخته و ابزارهای آموزشی و ...) در یک شرکت تدریس خصوصی
- زمین جلگه ای مناسب برای کشاورزی
- دانشی که در دانشگاه کسب می کنید.

(۱) سرمایه انسانی - منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی

(۲) نیروی کار - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه انسانی

(۳) نیروی کار - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی

(۴) سرمایه انسانی - منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه انسانی

۱۴۹- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارت های زیر، به ترتیب چگونه است؟

• برای اتخاذ یک تصمیم خوب، تشخیص تفاوت هزینه هایی که بر تصمیم شما تأثیر می گذارند و محاسبه هزینه های هدر رفته، بسیار مهم است.

• فهمیدن این که هزینه ها را چه طور ارزیابی کنیم، تنها بخشی از گرفتن یک تصمیم خوب است.

• مقایسه هزینه ها و منافع گاهی براساس اطلاعاتی که از آن ها داریم و گاهی براساس موقعیت هایی که حدس می زنیم، انجام می شود.

• سه نوع گسترده از انواع تصمیمات وجود دارد: (۱) انتخاب از میان گزینه های مختلف (۲) انتخاب چه مقدار از هر چیز (۳) انتخاب سودآور ترین گزینه.

• در برآورد و مقایسه میان هزینه ها و منافع، این که چه چیزی را هزینه و چه چیزی را منفعت به حساب بیاوریم وابسته به موقعیت ها و ارزش های فرهنگی و اجتماعی ما است.

(۱) غ - ۵ - غ - ۵ - ۵ - غ - ۵ - ۵ - غ - ۵ (۲) ۵ - ۵ - ۵ - غ - ۵ - ۵ - غ - ۵ (۳) ۵ - ۵ - ۵ - غ - ۵ - ۵ - ۵ - غ - ۵ (۴) ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵

۱۵۰- عبارت های زیر به ترتیب به کدام اشتباهات رایج در تصمیم گیری اشاره دارد؟

• علی یک فصل از سریالی که خیلی محبوب شده است را تماشا می کند و متوجه می شود که از آن خوش نمی آید، اما به خاطر پولی که برای خرید سریال داده است تا قسمت آخر آن را تماشا می کند.

• شخصی برای تکمیل بازسازی منزل خود، زیر بار سنگین پرداخت اقساط آن می رود.

• فرد برقکاری که حاضر نیست پیشنهاد شریک خود برای ارائه هوشمندسازی خانه ها را بپذیرد.

(۱) اثرگذاری حقه های فروش بر تصمیم گیری ها - اعتماد به نفس بیش از حد یا خود رأی بودن - عدم توجه به هزینه های هدر رفته

(۲) عدم توجه به هزینه های هدر رفته - اعتماد به نفس بیش از حد یا خود رأی بودن - عدم توجه به هزینه های هدر رفته

(۳) اثرگذاری حقه های فروش بر تصمیم گیری ها - بی صبری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی

(۴) عدم توجه به هزینه های هدر رفته - بی صبری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی

۱۵۱- هر دو قسمت کدام گزینه در رابطه با انواع کسب و کار نادرست است؟

- ۱) در شرکت‌های تعاقنی همه اعضا حق برابری برای اداره تعاقنی دارند. - به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا، امکان رقابت زیادی در شرکت‌ها وجود دارد.
- ۲) در یک شرکت، مدیر اجرایی و مدیر برنامه‌ریزی زیر نظر مدیر عامل فعالیت می‌کنند. - چگونگی انحلال شرکت، حقوق و مسئولیت‌های سهامداران در اساس نامه شرکت ذکر می‌شود.
- ۳) در تعاقنی‌ها سود پایان سال، به نسبت سرمایه هر عضو تقسیم می‌شود. - در صورتی که افراد از شرکت طلب داشته باشند می‌توانند به عنوان طرف حساب از مدیر عامل شرکت شکایت کنند.
- ۴) در ایران کسب و کارهای شخصی اغلب به صورت خویش‌فرمایی و بزرگ‌مقیاس اداره می‌شوند مانند حسابدار در یک شرکت یا پرستار در بیمارستان. - محدوده عمل خیریه‌ها برای اقدامات تجاری و سودآور خود، منطقه‌ای، ملی و یا حتی جهانی است.

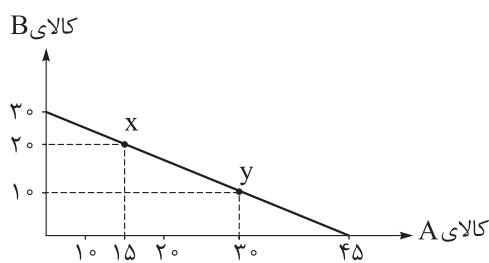
۱	اجاره ماهیانه باغ	۵۰ میلیون ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر کارگر	۴ میلیون ریال
۳	خرید منزل مسکونی صاحب باغ	۱۵ میلیون ریال
۴	اجاره وسایل و ابزار مورد نیاز	۱/۲ حقوق ماهیانه کارکنان
۵	خرید سم و کود مناسب	۱۲۰ میلیون ریال
۶	کرایه حمل و نقل محصول	۲/۵ اجاره وسایل
۷	حقوق ماهیانه باغدار و مهندس	۷۵ میلیون ریال

۱۵۲- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول مقابل، نتیجه عملکرد سالیانه یک باغدار به همراه ۱۰ نفر کارگر و یک مهندس کشاورزی با تولید هشت و نیم تن میوه به ارزش ۳/۴۴ میلیارد ریال، کدام است؟

- (۱) ۱,۱۲۵ میلیون ریال (زیان)
- (۲) ۱,۱۲۵ میلیون ریال (سود)
- (۳) ۱,۳۱۲ میلیون ریال (زیان)
- (۴) ۱,۳۱۲ میلیون ریال (سود)

۱۵۳- برای هر یک از موقعیت‌های زیر چه نوع کسب و کاری را پیشنهاد می‌کنید؟

- گروهی از دانش‌آموختگان آشپزی قصد دارند یک رستوران بزرگ تأسیس کنند و می‌خواهند در آینده به اعتبار همین کسب و کار از بانک وام دریافت کرده و کسب و کارشان را گسترش دهند.
 - فردی قصد دارد آموزش درس‌های دبیرستان را به صورت خصوصی شروع کند و علاقه‌ای ندارد برای شخص یا مؤسسه‌ای کار کند.
 - گروهی از پرورش‌دهندگان شترمرغ می‌خواهند برای تهیه ملزومات و نهاده‌های دامی، فروش و بازاریابی محصولات و فراورده‌های حاصل از شترمرغ، معرفی و توسعه صنعت از طریق نمایشگاه‌ها، همایش‌ها و نشست‌ها و ارائه راهکارهای فنی و پرورشی در زمینه‌های مختلف پرورش شترمرغ گرد هم آیند.
- (۱) شخصی - شرکت - شخصی
 (۲) شخصی - شخصی - تعاقنی
 (۳) شرکت - تعاقنی - شرکت
 (۴) شرکت - شخصی - تعاقنی

۱۵۴- آقای مهدوی با بودجه مشخص برای خرید دو محصول A و B به بازار می‌رود. نمودار قید بودجه او به صورت مقابل ترسیم شده است. با توجه به این نمودار کدام مورد نادرست بیان شده است؟ (قیمت هر واحد از کالای B، ۳۰ هزار تومان است).

(۱) هزینهٔ فرصت انتقال از نقطه X به نقطه Y، ۱۰ واحد خرید کمتر از کالای B است.

(۲) بودجهٔ فرد و قیمت هر واحد کالای A، به ترتیب برابر با ۹۰۰ و ۲۰ هزار تومان است.

(۳) با اضافه کردن هر ۱۰ واحد به خرید کالای B، ۳۰ واحد از خرید کالای A کم می‌شود.

(۴) اگر فرد بخواهد بخش اصلی سبد خرید خود را به کالای گران‌تر اختصاص دهد، نقطه X نسبت به نقطه Y انتخاب مناسب‌تری است.

۱۵۵- کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) ارزش هر برگ از سهام یک شرکت برابر با ۲,۵۰۰ تومان است. سینا، مقداری سهام به ارزش ۳۵ میلیون تومان خریداری کرده است. او صاحب چند برگ سهم از سهام شرکت است؟

(ب) اگر کل برگهای سهام و کل سود شرکت به ترتیب برابر با ۵۶,۰۰۰ عدد و ۲۰۰ میلیون تومان باشد، آن‌گاه سود دریافتی سینا کدام است؟

(۱) الف) ۳۵ هزار عدد / ب) ۲۸ میلیون تومان

(۲) الف) ۱۴ هزار عدد / ب) ۵۰ میلیون تومان

۱۵۶- امیررضا با سرمایه ۵۰۰ میلیون تومان قصد دارد در یکی از موارد زیر سرمایه‌گذاری کند. با توجه به اصل هزینهٔ فرصت، او کدام مورد را انتخاب خواهد کرد و هزینهٔ فرصت این انتخاب چند میلیون تومان است؟

- سرمایه‌گذاری در صندوق‌های درآمد ثابت با سود سالیانه ۱۵۰ میلیون تومان

- خرید یک قطعه زمین با سود ۲۰۵ میلیون تومان در دو سال

- سپرده‌گذاری در حساب پس‌انداز بلندمدت بانک با سود سالیانه ۲۱ درصد

- سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی با سود ماهیانه ۱۵ میلیون تومان

(۱) سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی - ۱۵۰ میلیون تومان سود حاصل از سرمایه‌گذاری در صندوق‌های درآمد ثابت

(۲) سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی - ۱۰۵ میلیون تومان سود حاصل از سپرده‌گذاری در حساب پس‌انداز بلندمدت بانک

(۳) سرمایه‌گذاری در صندوق‌های درآمد ثابت - ۱۵۰ میلیون تومان سود حاصل از سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی

(۴) خرید یک قطعه زمین - ۳۰ میلیون تومان سود حاصل از مابهالتفاوت سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی و سرمایه‌گذاری در صندوق‌های درآمد ثابت

۱۵۷- اطلاعات زیر از صورت مالی یک کارگاه تولیدی کیف و کفش چرم استخراج شده است. با توجه به این اطلاعات سود واقعی سالانه این کارگاه تولیدی چند میلیون تومان است؟

(الف) حقوق ماهانه هر یک از ۵ کارگر استخدامی: ۳/۶ میلیون تومان

(ب) هزینه خرید سالانه ماشینآلات: ۶۴۰ میلیون تومان

(ج) هزینه ماهانه خرید مواد اولیه: یکسوم حقوق سالانه تمامی کارگران

(د) بهای ماهانه آب و برق و گاز و سایر خدمات: یکبیستم هزینه خرید ماشینآلات

(ه) ماهیانه ۲۹۰ عدد محصول تولید و با قیمت هر عدد ۹۰۰ هزار تومان فروخته می‌شود.

(و) هزینه فرصت (هزینه پنهان) سالانه کارفرما برای شاغل شدن در یک شرکت دولتی: دو برابر حقوق سالانه کارگران
 ۱) ۵۶۹ ۲) ۵۹۶ ۳) ۶۴۹ ۴) ۶۵۹

۱۵۸- هر یک از عبارات زیر، بیانگر کدامیک از مزايا و معایب کسب و کارهای شخصی یا شرکت است؟

(الف) آقای فتحی اسناد سهام را برای تقسیم سود پایان سال در نظر می‌گیرد.

(ب) آقای رسولی آگهی افزایش تعداد سهامداران را برای چاپ در روزنامه ارسال می‌کند.

(ج) آقای اشتربای فروش اجناس خود نیازی به مشورت با دیگران یا اخذ مجوز از نهادی را ندارد.

(د) خانم حمیدی در بخش کاری خود با چند مهندس صنایع و دانشآموخته مدیریت همکاری می‌کند و در موارد مختلف نظرات آنها را جویا می‌شود.

(۱) معايب شركت - مزاياي شركت - مزاياي کسب و کار شخصي - مزاياي شركت

(۲) مزاياي شركت - معايب شركت - معايب کسب و کار شخصي - مزاياي کسب و کار شخصي

(۳) معايب شركت - مزاياي شركت - مزاياي کسب و کار شخصي - مزاياي کسب و کار شخصي

(۴) مزاياي شركت - معايب شركت - معايب کسب و کار شخصي - مزاياي شركت

۱۵۹- با توجه به مفهوم منحنی مرز امکانات تولید، تأثیر هر کدام از اتفاقات زیر بر میزان تولید کارخانه و منحنی مرز امکانات تولید به چه شکل است؟ (انتقال مرز امکانات تولید، جابه‌جاشدن روی منحنی مرز امکانات یا بدون تغییر)

(الف) افزایش هزینه خرید مواد اولیه اما عرضه کالا با قیمت قبلی

(ب) افزایش کارکنان بخش تولید

(ج) بازنشستگی ۲۰ نفر از کارکنان واحد تولیدی و نبود جایگزین برای آنها

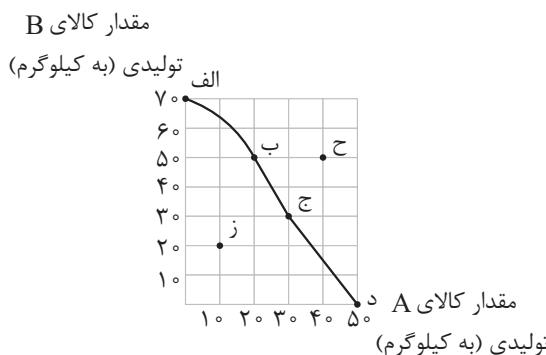
(د) به کارگيري روش جديدي برای توليد که ظرفيت توليد را از ۱۰۰ واحد در ساعت به ۱۲۰ واحد افزایش می‌دهد.

(۱) بدون تغيير ماندن منحنی مرز امکانات توليد - جابه‌جايی بر روی منحنی مرز امکانات توليد - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل و چپ - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست

(۲) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل و چپ - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل و چپ - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست

(۳) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل و چپ - جابه‌جايی بر روی منحنی مرز امکانات توليد - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت پایین و یا چپ - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست

(۴) بدون تغيير ماندن منحنی مرز امکانات توليد - انتقال منحنی مرز امکانات توليد به سمت خارج و راست - جابه‌جايی بر روی منحنی مرز امکانات تولید - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست

۱۶۰- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید مقابل که مربوط به یک شرکت فرضی است که دو کالای A و B را تولید می‌کند:
 الف) به ترتیب چند واحد کالای B و چند واحد کالای A در نقطه «د» تولید شده است؟
 ب) اگر نقطه تولید بنگاه، نقطه «ج» باشد، آن‌گاه هزینهٔ فرصت تولید ۲۰ کیلو بیشتر از کالای B کدام است؟
 ج) به ترتیب تولید در کدام نقطه ناکارا و در کدام نقطه با ثابت‌ماندن منابع کشور، غیرقابل دستیابی است؟

(۱) الف) ۷۰ - صفر / ب) ۱۰ کیلو کالای A که تولید شده است. / ج) ز - ح

(۲) الف) ۷۰ - صفر / ب) ۱۵ کیلو کالای A که تولید شده است. / ج) ح - ز

(۳) الف) صفر - ۵۰ / ب) ۱۰ کیلو کالای A که از تولید آن صرف نظر شده است. / ج) ز - ح

(۴) الف) صفر - ۵۰ / ب) ۱۰ کیلو کالای A که از تولید آن صرف نظر شده است. / ج) ح - ز

دوستان عزیز خیلی سبز، سلام؛

فایل پاسخ‌نامه این آزمون را که شامل درس‌نامه، نکات کنکوری، پاسخ تشریحی و ... است، ساعت ۱۴ امروز از

صفحهٔ شخصی خودتان در سایت آزمون خیلی سبز دریافت کنید.

هم‌چنین شما می‌توانید همین امشب کارنامه اولیه آزمونتان را در صفحهٔ شخصی خود مشاهده بفرمایید.

برای دسترسی به صفحهٔ شخصی خود وارد سایت آزمون خیلی سبز به آدرس: azmoon.kheilisabz.com شوید

و کدی را که توسط مدرسه و یا نمایندگی‌های آزمون‌های خیلی سبز به شما داده شده، در محل مشخص شده در

سایت ثبت بفرمایید.

رانلور، ایگان تماس‌آفرینشی در کنال ما:

@Azmoonha_Azmayeshi

علوی

تماریز، پایه و شرکت

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمونها آزمایشی

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

دانش

دوسسه آموزشی فرهنگی

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمونها آزمایشی

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

آزمون‌های سراسری
کاج

حل
مسئلہ

ویژه کنکوری های ۱۴۰۳

۱۴۰۲/۰۸/۱۹

دفترچه پاسخ آزمون پنجم حضوری

علوم انسانی

تجربی | ریاضی | انسانی

سال تحصیلی
۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

آزمون آزمایشی حبیلی سیز

نام درس	طراحان به ترتیب حروف الفبا
ریاضی	علی شهرابی - محسن فراهانی - محمد بگانه
زبان و ادبیات فارسی	محمد امیرسلیمانی - کورش بقائی راوری - بهناز رجبی - نواب رحیمی پور - مهدی ضیایی - بهنام کیانی - یعقوب کیانی - افшин محب الدین
جامعه‌شناسی	سید هانی رکن‌الدینی - فاطمه صفری - محمدابراهیم مازنی - فروغ نجمی تموریان
روان‌شناسی	سجاد پازوکیان - مهدی جاهدی - سید هانی رکن‌الدینی - محمد رسایی - سیمین زاهدی - محمدابراهیم مازنی - علی موسوی
زبان عربی	نوید امساکی - ولی برجی - کیارش پورمهدی - بهروز حیدری‌کی - آریا ذوقی - کاظم غلامی
تاریخ	زهراء نعمتی
جغرافیا	زهراء نعمتی
فلسفه و منطق	علی‌اکبر آخوندی - سعید رحیمیان - محمدجواد سده‌دهی - مجید قدرتی‌پور
اقتصاد	سعید بهروزی‌فر - علیرضا رضایی - سارا شریفی

نام درس	مسئول درس	کرینشگر	مؤلف پاسخ‌نامه	کارشناسان علمی - محتوایی	ویراستاران به ترتیب حروف الفبا
ریاضی	علی شهرابی	علی شهرابی	مرتضی محمدی‌نژاد	مرتضی محمدی‌نژاد	شقابی راهبریان - زهراء فتحی
زبان و ادبیات فارسی	کورش بقائی راوری	ابوالفضل قاضی	جمال طباطبائی‌نژاد	جمال طباطبائی‌نژاد - سعید همایونفر	الهه آرانی حصاری - زهراء سیدقاسم - احسان کلاته
جامعه‌شناسی	حبیبه صالح‌نژاد	محمدابراهیم مازنی	فروغ نجمی تموریان - فاطمه صفری	فروغ نجمی تموریان - فاطمه صفری	سعید ستوده‌مهر - علی سلوکی
روان‌شناسی	سیمین زاهدی	سیمین زاهدی	سیمین زاهدی - مهدی جاهدی	محسن پیرحسینلو - محمدجواد حیدر -	خدیجه جنت‌علیپور - علی موسوی
زبان عربی	کاظم غلامی	آریا ذوقی	آریا ذوقی	جمال الدین هنرور - امیرحسین ثابتی - حسام حاج‌مومن	مختر حسامی - سمانه ریحانی
تاریخ	زهراء نعمتی	زهراء نعمتی	علیرضا کاهیدوند	علیرضا کاهیدوند	خدیجه جنت‌علیپور
جغرافیا	زهراء نعمتی	زهراء نعمتی	علیرضا کاهیدوند	علیرضا کاهیدوند	مریم طاهری
فلسفه و منطق	محمدجواد سده‌دهی	علی‌اکبر آخوندی	علی‌اکبر آخوندی	علی‌اکبر آخوندی - احمد منصوری	محمد‌مهدی بادامه
اقتصاد	سara شریفی	سara شریفی	سara شریفی	سara شریفی	سعید بهروزی‌فر - احمد منصوری

سرپرست محتوایی: فاطمه آقاچانپور

مشاور محتوایی: محمدابراهیم مازنی

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

ریاضی

ریاضی و آمار دهم: صفحه‌های ۳۹ تا ۷۰، ریاضی و آمار دوازدهم: صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷

۱ پاسخ و پاسخ

اگر $\{(2, a-b), (3, a^2+1), (2, 10), (3, 3a+6), (1, b^2-a)\}$ تابع باشد، مجموع مقادیر b کدام است؟

۲۳ (۴)

۱۷ (۳)

-۲۳ (۲)

-۱۷ (۱)

(ریاضی و آمار ۱ - فصل ۲ - درس ۱)

۱ پاسخ: گزینه

درس نامه • روشن‌های نمایش یک تابع

روش نمایش	شرط تابع بودن	مثال
پیکانی	از هر عضو مجموعه مبدأ، باید دقیقاً یک پیکان خارج شده باشد.	 تابع است. تابع نیست.
زوج مرتبی	اگر مؤلفه‌های اول زوج مرتب‌ها نباید برابر باشد. اگر مؤلفه‌های اول دو زوج مرتب برابر بود، باید مؤلفه‌های دومشان نیز برابر باشد.	تابع است. $\{(1, 4), (2, 6), (-1, 6)\} \Rightarrow$ $\{(\textcircled{1}, 4), (2, 5), (\textcircled{1}, 8)\} \Rightarrow$ تابع نیست.
جدولی	مؤلفه‌های سطر مربوط به X ها نباید یکسان باشد. اگر مؤلفه‌های X یکسان داشتیم، مؤلفه‌های Y اشان هم باید یکسان باشد.	$\begin{array}{c ccccc} x & 2 & \textcircled{5} & 4 & \textcircled{5} \\ \hline y & -1 & 8 & 6 & 2 \end{array}$ تابع نیست.
نموداری	اگر خطی موازی محور Y ها پیدا شود، که نمودار را در بیش از یک نقطه قطع کند، آن نمودار مربوط به یک تابع نیست و اگر چنین خطی پیدا نشود، تابع است.	 تابع نیست.
توصیفی	با توجه به جمله توصیفی، اگر به ازای هر ورودی، دقیقاً یک خروجی داشته باشیم، آن رابطه، تابع است.	رابطه‌ای که به هر فرد، کتاب‌هایش را نسبت می‌دهد. ورودی: انسان خروجی: کتاب چون هر شخص می‌تواند بیش از یک کتاب داشته باشد، پس تابع نیست.

پاسخ تشریحی گام اول: در دو زوج مرتب $(1, a^2+1)$ و $(3, 3a+6)$ مؤلفه‌های اول یکسان‌اند، پس مؤلفه‌های دوم نیز باید برابر باشند:

$$a^2+1=3a+6 \Rightarrow a^2-3a-5=0$$

دلتای معادله بالا مثبت است ($\Delta = 29$)، پس برای a دو مقدار داریم. مجموع این دو مقدار برابر است با:

$$S = \frac{-B}{A} = \frac{-(-3)}{1} = 3 \Rightarrow a_1 + a_2 = 3$$

گام دوم: در دو زوج مرتب $(2, a-b)$ و $(2, a^2)$ نیز مؤلفه‌های اول یکسان‌اند، پس مؤلفه‌های دوم باید برابر باشند:

$$10 = a - b \Rightarrow b = a - 10$$

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

ریاضی

$$\begin{cases} b_1 = a_1 - 1 \\ b_2 = a_2 - 1 \end{cases}$$

$$b_1 + b_2 = (a_1 - 1) + (a_2 - 1) = \underbrace{a_1 + a_2}_{3} - 2 = -17$$

گام سوم: چون a دو مقدار داشت، b هم دو مقدار دارد:

مجموعه‌شنان برابر است با:

۲ پاسخ و پاسخ

اگر $\{1, 2, 3, 4\} = A$ و $\{6, 7, 8\} = B$ باشد، چند تابع f با دامنه A می‌توان نوشت که برده زیرمجموعه B باشد و دو شرط $f(1) = 8$ و $f(2) \neq 7$ را داشته باشد؟

۲۴ (۴)

۱۸ (۳)

۱۶ (۲)

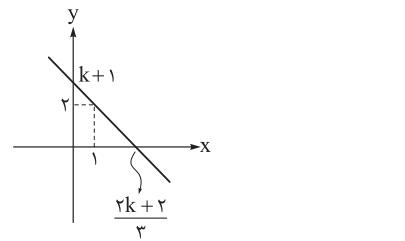
۱۲ (۱)

(ریاضی و آمارا - فصل ۲ - درس ۳)

 $f = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4)\}$ گام دوم: با توجه به شرط $f(1) = 8$, پس تکلیف زوج مرتب اول مشخص است و باید $(1, 8)$ باشد: $f = \{(1, 8), (2, 1), (3, 2), (4, 3)\}$ از طرفی با توجه به شرط $f(2) \neq 7$, مؤلفه دوم زوج مرتب $(2, 7)$ باید 7 نباشد (یا 6 یا 8 باشد). $f = \{(1, 8), (2, 1), (3, 2), (4, 3)\}$ گام سوم: مؤلفه‌های دوم دو زوج مرتب دیگر، هر سه عدد 6 یا 7 یا 8 می‌توانند باشند، این شکلی: پس در کل 18 حالت دارد.

۳ پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی

گام اول: دامنه تابع f باید شامل تمام اعضای A باشد، پس به شکل مقابل است: $f = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4)\}$ گام دوم: با توجه به شرط $f(1) = 8$, پس تکلیف زوج مرتب اول مشخص است و باید $(1, 8)$ باشد: $f = \{(1, 8), (2, 1), (3, 2), (4, 3)\}$ گام سوم: مؤلفه‌های دوم دو زوج مرتب دیگر، هر سه عدد 6 یا 7 یا 8 می‌توانند باشند، این شکلی:پس در کل 18 حالت دارد.

(ریاضی و آمارا - فصل ۲ - درس ۳)

نمودار تابع خطی f به صورت روبرو است. مقدار $(2k+1)$ کدام است؟

-۵ (۱)

-۵ / ۵ (۲)

-۶ (۳)

-۶ / ۵ (۴)

۴ پاسخ: گزینه

خود حل کنی بته با داشتن محل برخورد با محورها، شیب را حساب کنید.

درس نامه

$$\text{شیب} = \frac{\text{اختلاف } y}{\text{اختلاف } x} \Rightarrow m = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A}$$

(۱) شب خط گذرنده از دو نقطه (x_A, y_A) و (x_B, y_B) برابر است با:

$$m_{AB} = m_{AC} = m_{BC}$$

(۲) اگر سه نقطه A , B و C روی یک خط باشند، آن‌گاه باید:

تا مش برابر قرار بدهن کافیه.

(۳) نوشتن معادله خط

مثال	معادله خط	چه چیزهایی از خط را داریم
$y = 2x + 5$ معادله خط با شیب 2 و عرض از مبدأ 5 :	$y = mx + h$	شیب (m) و عرض از مبدأ (h) ۱
معادله خط با شیب 2 و گذرنده از نقطه $(1, 6)$: $y - 6 = 2(x - 1) \Rightarrow y = 2x + 4$	$y - y_1 = m(x - x_1)$	شیب (m) و نقطه (x_1, y_1) ۲
معادله خط گذرنده از نقاط $(7, 1)$ و $(-1, 1)$: ۱) $m = \frac{7-1}{2-(-1)} = \frac{6}{3} = 2$ ۲) $y - 7 = 2(x - 2) \Rightarrow y = 2x + 3$	۱) ابتدا شیب را به دست می‌آوریم: $m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$ ۲) بعد از رابطه $y - y_1 = m(x - x_1)$ استفاده می‌کنیم.	دو نقطه (x_1, y_1) و (x_2, y_2) ۳

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیل سبز

ریاضی

مثال	معادله خط	چه چیزهایی از خط را داریم	
<p>معادله خط با طول از مبدأ ۴ و عرض از مبدأ ۲:</p> $\frac{x}{4} + \frac{y}{2} = 1 \xrightarrow{\times 2} \frac{x}{2} + y = 2 \Rightarrow y = -\frac{x}{2} + 2$	$\frac{x}{p} + \frac{y}{h} = 1$	طول از مبدأ (p) و عرض از مبدأ (h)	۴

(۴) برای رسم خط به دو نقطه از آن نیاز داریم. بهترین نقاط، محل برخورد خط با محورها هستند.

● برای به دست آوردن نقطه برخورد خط با محور y، کافی است x را صفر بدهیم (که جواب همان عرض از مبدأ است.)

● برای به دست آوردن نقطه برخورد خط با محور x، کافی است y را صفر بدهیم (که جواب همان طول از مبدأ است.)

پاسخ تشریحی گام اول: تابع خطی f ، محور x‌ها را در نقطه $(k+2, 0)$ و محور y‌ها را در نقطه $(0, k+1)$ قطع می‌کند. شیب این

خط را با این دو نقطه حساب می‌کنیم:

$$m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{k+1 - 0}{0 - (k+2)} = \frac{k+1}{-2(k+1)} = \frac{1}{-2} = \frac{-1}{2}$$

گام دوم: با داشتن شیب $m = -\frac{1}{2}$ و نقطه $C(1, 2)$ ، معادله خط را می‌نویسیم:

$$y = mx + h \xrightarrow{m=-\frac{1}{2}} y = -\frac{1}{2}x + h \xrightarrow{x=1, y=2} 2 = -\frac{1}{2} + h \Rightarrow h = 2 + \frac{1}{2} = \frac{5}{2}$$

پس ضابطه تابع به صورت $f(x) = -\frac{1}{2}x + \frac{5}{2}$ شده است.

گام سوم: عرض از مبدأ $\frac{5}{2}$ شد که با توجه به نمودار باید با $k+1$ برابر باشد، پس:

گام چهارم: به ازای $k = \frac{5}{2}$ ، عبارت $2k+1 = 6$ برابر با $\frac{11}{2}$ می‌شود.

$f(x) = -\frac{1}{2}x + \frac{5}{2} \Rightarrow f(6) = -\frac{1}{2}(6) + \frac{5}{2} = -3 + \frac{5}{2} = -\frac{11}{2} = -5.5$

پس سؤال (۶) f را می‌خواهد:

تست و پاسخ

اگر f تابعی خطی و $f(x) + f(2) = 3x + 8$ باشد، مجموع جواب‌های معادله $f(x) = 3f(x) + f(2)$ کدام است؟

$$-\frac{2}{3} \quad (۴)$$

$$\frac{2}{3} \quad (۳)$$

$$-\frac{1}{3} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{3} \quad (۱)$$

(ریاضی و آمار ۱- فصل ۲- درس ۳)

پاسخ: گزینه ۱

خودت حل کنی بهتره ابتدا جای تمام x‌ها، ۲ قرار دهید تا مقدار عددی $f(2)$ به دست آید.

گام اول: در تساوی $f(x) + f(2) = 3x + 8$ جای تمام x‌ها، عدد ۲ را قرار می‌دهیم تا مقدار عددی $f(2)$ به دست آید:

$$f(2) + f(2) = 3(2) + 8 \Rightarrow 2f(2) = 14 \Rightarrow f(2) = 7$$

گام دوم: جای $f(2)$ ، عدد ۷ را قرار می‌دهیم تا به ضابطه $f(x)$ برسیم:

$$f(x) + f(2) = 3x + 8 \Rightarrow f(x) = 3x + 8 - 7 \Rightarrow f(x) = 3x + 1$$

گام سوم: معادله را تشکیل می‌دهیم:

$$(f(x))^2 = 3f(x) + 1 \xrightarrow{f(x)=3x+1} (\underbrace{(3x+1)^2}_{\text{اتحاد مرتب}}) = 3(\underbrace{(3x+1)+1}_{\text{جمع}}) \Rightarrow 9x^2 + 6x + 1 = 9x + 3 + 1 \Rightarrow 9x^2 - 3x - 3 = 0$$

$$\xrightarrow{\div 3} 3x^2 - x - 1 = 0$$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{-(-1)}{3} = \frac{1}{3}$$

گام چهارم: دلتای معادله بالا مثبت است ($\Delta = 1 + 12 = 13$). مجموع دو ریشه آن برابر است با:

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

ریاضی

۱۵ پاسخ و پاسخ

عرض از مبدأ دو تابع خطی $f(x)$ و $g(x)$ قرینه هم است. اگر این دو تابع در نقطه (۶ و ۲) متقطع باشند و اختلاف شیب هایشان ۱۰ باشد، نسبت طول از مبدأشان کدام می تواند باشد؟ (در هر دو خط، علامت شیب و عرض از مبدأ متفاوت است).

۶

۳

۲

۱

(ریاضی و آمارا - فصل ۲ - درس ۳)

پاسخ: گزینه گام اول: عرض از مبدأ دو خط قرینه هم است، پس یکی را h و دیگری را $-h$ می گیریم.
ضابطه ها را به صورت $f(x) = mx + h$ و $g(x) = m'x - h$ در نظر می گیریم ($m < 0$ و $m' > 0$).

گام دوم: اختلاف شیب ها ۱۰ است، پس:

نقطه (۶ و ۲) روی هر دو قرار دارد، پس:

$$f(2) = 6 \Rightarrow 2m + h = 6$$

$$g(2) = 6 \Rightarrow 2m' - h = 6$$

$$2m + h + 2m' - h = 6 + 6 \Rightarrow 2(m + m') = 12 \Rightarrow m + m' = 6$$

از جمع طرفین دو معادله داریم:

گام سوم: از جمع طرفین دو معادله $m + m' = 6$ و $m' - m = 10$ داریم:

$$m' + m + m' - m = 6 + 10 \Rightarrow 2m' = 16 \Rightarrow m' = 8$$

$$m' + m = 6 \Rightarrow 8 + m = 6 \Rightarrow m = -2$$

پس:

$$-4 + h = 6 \Rightarrow h = 10$$

گام چهارم: با جایگذاری $m = -2$ ، $2m + h = 6$ در معادله $2m + h = -2x + 10$ داریم:گام پنجم: معادله دو خط به صورت $f(x) = -2x + 10$ و $g(x) = 8x - 10$ شد.

$$f(x) = -2x + 10 \Rightarrow 2x = 10 \Rightarrow x = 5$$

در هر دو تابع، با جایگذاری $x = 5$ ، طول از مبدأ را حساب می کنیم:

$$g(x) = 8x - 10 \Rightarrow 8x = 10 \Rightarrow x = \frac{10}{8} = \frac{5}{4}$$

$$\frac{5}{4} = \frac{4 \times 5}{5} = 4$$

نسبتشان برابر است با:

البته $\frac{1}{4}$ هم قبول است ولی در گزینه ها نیست.

۱۶ پاسخ و پاسخ

در تابع خطی f با دامنه $\{x | x \in \mathbb{R}, 2 \leq x \leq 7\}$ ، اگر مجموعه برد با مجموعه دامنه بکسان باشد، نسبت مقادیر ممکن برای f کدام است؟

۴

۳

۲

۱

(ریاضی و آمارا - فصل ۲ - درس ۳)

پاسخ: گزینهگام اول: دامنه و برد f ، به ترتیب $x \leq 2 \leq y \leq 7$ و $2 \leq y \leq 7$ است.برای تابع خطی f دو حالت پیش می آید:(۱) اگر شیب مثبت باشد، دو نقطه $A(2, 2)$ و $B(7, 7)$ روی f هستند.(۲) اگر شیب منفی باشد، دو نقطه $A'(2, 7)$ و $B'(7, 2)$ روی f هستند.

گام دوم:

$$m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{7 - 2}{7 - 2} = 1$$

حالت ۱: شیب را حساب می کنیم:

$$y = mx + h \xrightarrow{m=1} y = x + h \xrightarrow{(2, 2)} 2 = 2 + h \Rightarrow h = 0$$

معادله خط را می نویسیم:

$$f(4) = 4$$

پس ضابطه f به صورت $x = f(x)$ است و داریم:

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

ریاضی

$$m_{A'B'} = \frac{y_{B'} - y_{A'}}{x_{B'} - x_{A'}} = \frac{2 - 7}{7 - 2} = -1$$

$$y = mx + h \xrightarrow{m=-1} y = -x + h \xrightarrow{(2, 7)} 7 = -2 + h \Rightarrow h = 9$$

$$f(4) = -4 + 9 = 5$$

• حالت ۲: شیب را حساب می‌کنیم:

معادله خط را می‌نویسیم:

پس ضابطه f به صورت $f(x) = -x + 9$ است و داریم:

گام سوم: نسبت مقادیر ممکن برای (4) f برابر با $\frac{5}{4}$ یا $\frac{4}{5}$ است که یکی 8° و دیگری 25° می‌شود. در گزینه‌ها فقط $1/25$ را داریم.

تست و پاسخ

سهمی $y = 2x^3 - 12x^2 - 54$ محور x را در نقاط A و B قطع می‌کند و نقطه S رأس آن است. اگر معادله خط گذرنده از نقاط A و S به صورت $y + (k^2 + 3)x + m = 0$ باشد، مقدار $|k| + m$ کدام است؟

۳۹ (۴)

۳۶ (۳)

۳۳ (۲)

۳۰ (۱)

(ریاضی و آمارا - فصل ۲ - درس ۴)

پاسخ: گزینه

خودت حل کنی بہتره برای به دست آوردن نقاط A و B ، باید در معادله سهمی y را صفر قرار دهید.

درس نامه در سهمی به معادله $f(x) = ax^3 + bx^2 + c$ باید موارد زیر را بدانیم:

برد	max یا min	معادله محور تقارن	مختصات رأس	شكل سهمی
$y \geq \frac{-\Delta}{4a}$	$\min = \frac{-\Delta}{4a}$	$x = \frac{-b}{2a}$	$(\frac{-b}{2a}, \frac{-\Delta}{4a})$ یا $f(\frac{-b}{2a})$	محور تقارن $a > 0$
$y \leq \frac{-\Delta}{4a}$	$\max = \frac{-\Delta}{4a}$			محور تقارن $a < 0$

• برای به دست آوردن طول نقاط برخورد سهمی با محور x ها باید معادله $= 0$ $f(x)$ را حل کنیم.

• برای به دست آوردن عرض نقطه برخورد سهمی با محور y ها باید x را صفر بدهیم. مختصات این نقطه، همواره به صورت $(c, 0)$ است.

پاسخ تشریحی گام اول: مختصات رأس سهمی $y = 2x^3 - 12x^2 - 54$ را پیدا می‌کنیم:

$$x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{12}{2(-2)} = 3$$

اول طول رأس:

$$y_S = 2(3)^3 - 12(3)^2 - 54 = 18 - 36 - 54 = -72$$

• با جایگذاری $x = 3$ ، عرض رأس به دست می‌آید:پس مختصات رأس به صورت $(3, -72)$ است.

گام دوم: برای به دست آوردن طول نقاط برخورد سهمی با محور x ها باید y را صفر بدهیم:

$$y = 2x^3 - 12x^2 - 54 \xrightarrow{y=0} 2x^3 - 12x^2 - 54 = 0 \xrightarrow{\div 2} x^3 - 6x^2 - 27 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{جمله مشترک}} (x-9)(x+3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 9 \\ x = -3 \end{cases}$$

پس مختصات نقاط A و B به صورت $(9, 0)$ و $(-3, 0)$ است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

ریاضی

گام سوم: معادله خط گذرنده از A و S را استاندارد می‌نویسیم:

$$y = \underbrace{-(k^r + 3)}_{\text{شیب}} x - m$$

عرض از مبدأ

شیب خط گذرنده از A و S برابر با $(k^r + 3) = -12$ است که عددی همواره منفی است، پس باید از بین دو نقطه $(9, 0)$ و $(-3, 0)$ ، نقطه‌ای را انتخاب کنیم که شیب خط گذرنده از A و S منفی شود؛ با انتخاب $(-3, 0)$ این اتفاق می‌افتد.

گام چهارم: شیب خط گذرنده از $(-3, 0)$ و $S(3, -72)$ را حساب می‌کنیم:

$$\text{شیب} = \frac{y_S - y_A}{x_S - x_A} = \frac{-72 - 0}{3 - (-3)} = \frac{-72}{6} = -12$$

$$k^r + 3 = 12 \Rightarrow k^r = 9 \Rightarrow |k| = 3$$

پس:

گام پنجم: معادله خط گذرنده از A و S را می‌نویسیم:

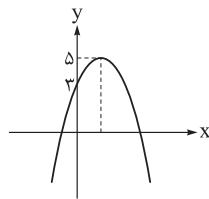
$$y = -12x - m \xrightarrow{(-3, 0)} 0 = 36 - m \Rightarrow m = 36$$

$$|k| + m = 3 + 36 = 39$$

گام ششم: پس:

تست و پاسخ ۸

نمودار سهمی $y = ax^r + a^r x - ba$ به صورت زیر است. $a + b$ کدام است؟

دروازه‌های انسانی

(ریاضی و آمارا - فصل ۲ - درس ۱۵)

 $\frac{1}{2}$ (۱) $\frac{-3}{4}$ (۴) $\frac{1}{2}$ (۱) $\frac{3}{4}$ (۳)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی گام اول: سهمی از نقطه $(0, 3)$ می‌گذرد، پس: $a + b = 3$

تا اینجا ضابطه سهمی به صورت $y = \frac{a}{A}x^r + \frac{a^r}{B}x + \frac{-ba}{C}$ شد.

$$x_S = \frac{-B}{A} = \frac{-a^r}{a} = \frac{-a}{r}$$

گام دوم: طول رأس را حساب می‌کنیم:

به ازای $x = \frac{-a}{r}$ ، عرض رأس را به دست می‌آوریم:

$$y_S = a\left(\frac{-a}{r}\right)^r + a^r\left(\frac{-a}{r}\right) + 3 = \frac{a^r}{r} - \frac{a^r}{r} + 3 = \frac{a^r - ra^r}{r} + 3 = \frac{-ra^r}{r} + 3$$

گام سوم: با توجه به شکل، $y_S = 5$ است، پس:

$$\frac{-ra^r}{r} + 3 = 5 \Rightarrow \frac{-a^r}{r} = 2 \Rightarrow -a^r = 2r \Rightarrow a^r = -2r \Rightarrow a = \sqrt[r]{-2r} = -2$$

گام چهارم: با توجه به $a = -2$ و $b = -3$ ، داریم:

$$-2b = -3 \Rightarrow b = \frac{3}{2}$$

$$a + b = -2 + \frac{3}{2} = \frac{-1}{2}$$

پس:

تست و پاسخ ۹

برای تولیدنوعی کالا، هزینه ثابت ۸۰۰۰ دلار و هزینه تولید هر واحد از آن کالا k دلار است. تابع درآمداتین تولید به صورت $R(x) = \frac{1}{4}x^r + 20x + 10000$ است. اگر به ازای تولید ۱۰۴ کالا، به سود ماکزیمم بررسیم، به ازای تولید چند کالا، هزینه به ۱۰۵۲۰ دلار می‌رسد؟

۴۵ (۴)

۴۰ (۳)

۳۵ (۲)

۳۰ (۱)

(ریاضی و آمارا - فصل ۲ - درس ۱۵)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

ریاضی

درس نامه بازاریابی

$$\begin{array}{c} P(x) \\ C(x) \\ R(x) \end{array}$$

۱) در بازاریابی با ۳ تابع کار داریم: تابع درآمد، تابع هزینه و تابع سود

۲) اگر سؤال یکی از توابع درآمد و هزینه را نداده بود، آنها را به کمک روابط زیر پیدا می‌کنیم:

$R(x) = x \cdot p$ <small>قیمت تعداد</small>	قیمت هر کالا \times تعداد کالا = درآمد	تابع درآمد
$C(x) = a x + b$ <small>هزینه ثابت هزینه هر کالا</small>	$(هزینه هر کالا \times \text{تعداد کالا}) + \text{هزینه ثابت} = \text{هزینه کلی}$	تابع هزینه

۳) رابطه بین سه تابع:
 $P(x) = R(x) - C(x)$
هزینه درآمد سود

۴) در سوالات، تابع سود یک تابع درجه دو با $a > 0$ است که ماکزیمم دارد. ماکزیمم سود به ازای فروش $\frac{-b}{2a}$ کالا به دست می‌آید و مقدار ماکزیمم سود برابر با $\frac{-\Delta}{4a}$ است.

پاسخ تشریحی گام اول: تابع هزینه را می‌نویسیم:

$$(هزینه تولید هر کالا \times \text{تعداد کالا}) + \underbrace{\text{هزینه متغیر}}_x + \underbrace{\text{هزینه ثابت}}_k = 8000 + kx$$

$$C(x) = kx + 8000$$

پس:

گام دوم: با داشتن تابع درآمد و هزینه، تابع سود را می‌نویسیم:

$$P(x) = R(x) - C(x) = \frac{1}{4}x^2 + 20x + 10000 - (kx + 8000) = \frac{1}{4}x^2 + (20 - k)x + 2000$$

گام سوم: چون به ازای تولید ۱۰۴ کالا، سود ماکزیمم می‌شود، پس طول رأس سهمی $P(x)$ باید 104 باشد:

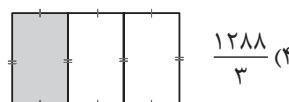
$$x_S = \frac{-b}{2a} \Rightarrow 104 = \frac{-(20 - k)}{2(\frac{1}{4})} \Rightarrow 104 = \frac{-20 + k}{\frac{1}{2}} \xrightarrow[\text{وسطین}]{\text{طرفین}} 52 = -20 + k \Rightarrow k = 72$$

گام چهارم: تابع هزینه به صورت $C(x) = 72x + 8000$ شد. معادله $C(x) = 10520$ را حل می‌کنیم:

$$72x + 8000 = 10520 \Rightarrow 72x = 2520 \Rightarrow x = 35$$

تست و پاسخ ۱۰

مجموع پاره خط‌های شکل زیر برابر با 180° است. مجموع عدد مساحت و عدد محیط قسمت رنگی را با A نشان می‌دهیم. حداقل مقدار A کدام است؟

$$\frac{1288}{3} (4)$$

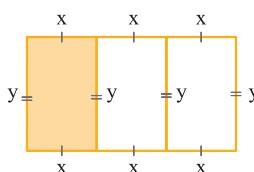
$$\frac{1258}{3} (2)$$

$$\frac{1238}{3} (1)$$

(ریاضی و آمارا - فصل ۲ - درس ۴)

پاسخ: گزینه ۱

گام اول: پاره خط‌های کوچک افقی را با x و پاره خط‌هایی عمودی را با y نشان می‌دهیم:

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

ریاضی

$$6x + 4y = 18.$$

مجموع طول این پاره خطها 18° است:

$$4y = -6x + 18^\circ \rightarrow y = -\frac{3}{2}x + 4.5$$

y را بر حسب x می نویسیم:

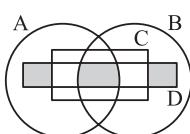
$$\text{گام دوم: مساحت و محیط قسمت رنگی را بر حسب x می نویسیم: } xy = x \left(-\frac{3}{2}x + 4.5 \right) = -\frac{3}{2}x^2 + 4.5x$$

$$\text{گام سوم: (مجموع عدد مساحت و محیط) را بر حسب x می نویسیم: } 2(x+y) = 2\left(x + -\frac{3}{2}x + 4.5\right) = 2x - 3x + 9^\circ = -x + 9^\circ$$

$$\text{گام چهارم: مراکزیم مقدار A برابر است با: } A = -\frac{3}{2}x^2 + 4.5x - x + 9^\circ = -\frac{3}{2}x^2 + 4.5x + 9^\circ$$

$$\max = \frac{-\Delta}{4a} = \frac{-(b^2 - 4ac)}{4a} = \frac{-(44^2 - 4(-\frac{3}{2})(9^\circ))}{4(-\frac{3}{2})} = \frac{-(1936 + 54^\circ)}{-6} = \frac{2476}{6} = \frac{1238}{3}$$

تست و پاسخ

$$(D - (A \cap B)) - C \quad (1)$$

$$(D - C) \cup (A \cap B \cap D) \quad (2)$$

کدام گزینه، ناحیه رنگی را به درستی نشان می دهد؟

$$(A \cap C) - (D \cap B) \quad (1)$$

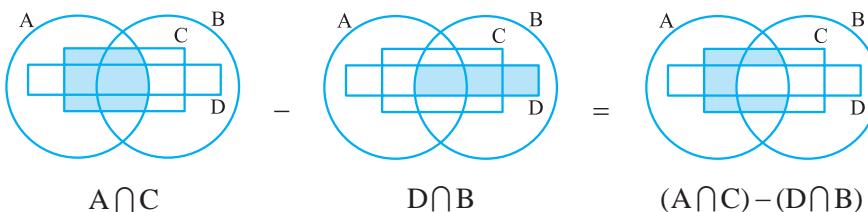
$$((A \cup B) - C) \cap D \quad (3)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

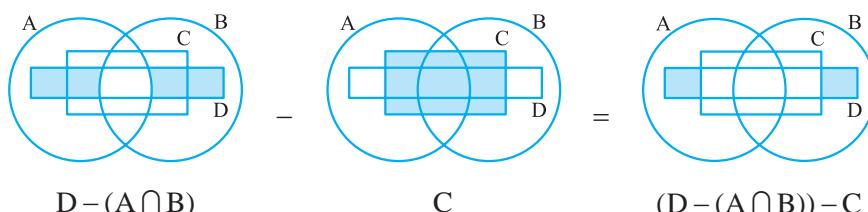
پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی هر چهار گزینه را روی نمودار ون نشان می دهیم:

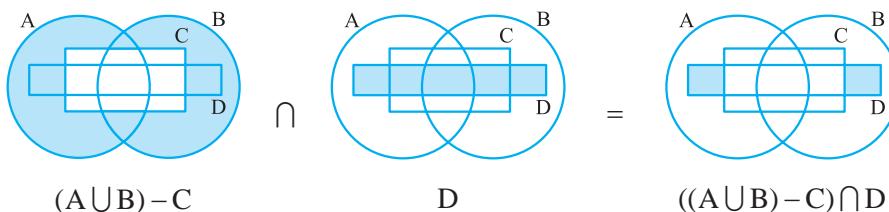
گام اول :

گام دوم :

گام سوم :

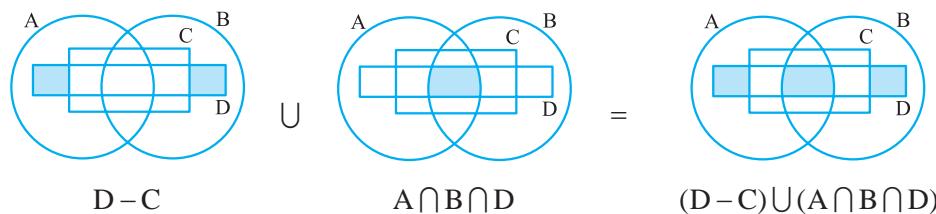

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

ریاضی

گام چهارم :

فقط نمودار نهایی با نمودار داده شده یکسان شد.

تست و پاسخ ۱۲

از بین ۳ مهره آبی و ۸ مهره قرمز متفاوت، دو مهره انتخاب می‌کنیم. با چه احتمالی مهره‌ها همنگ‌اند؟

$$\frac{31}{55} \quad (4)$$

$$\frac{29}{55} \quad (3)$$

$$\frac{28}{55} \quad (2)$$

$$\frac{27}{55} \quad (1)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

پاسخ تشریحی گام اول: در کل $11 = 3 + 8$ مهره داریم؛ دو تای آن‌ها را انتخاب می‌کنیم. تعداد کل حالات برابر است با:

$$n(S) = \binom{11}{2} = \frac{11 \times 10}{2} = 55$$

گام دوم: می‌خواهیم دو مهره همنگ باشند، پس باید هر دو آبی یا هر دو قرمز باشند؛ در نتیجه:

$$n(A) = \binom{3}{2} + \binom{8}{2} = 3 + \frac{8 \times 7}{2} = 3 + 28 = 31$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{31}{55}$$

گام سوم: احتمال وقوع پیشامد A برابر است با:

تست و پاسخ ۱۳

علی ۳ فیلم آمریکایی، ۳ فیلم ایتالیایی و ۲ فیلم فرانسوی دانلود کرده است و می‌خواهد آخر هفته ۲ تا از این فیلم‌ها را ببیند. اگر ترتیب دیدن فیلم‌ها مهم باشد، با چه احتمالی دو فیلمی که می‌بیند ساخت کشورهای متفاوتی است؟

$$\frac{5}{8} \quad (4)$$

$$\frac{19}{28} \quad (3)$$

$$\frac{11}{14} \quad (2)$$

$$\frac{3}{4} \quad (1)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

$$n(S) = \frac{8}{\text{فیلم اول}} \times \frac{7}{\text{فیلم دوم}} = 56$$

گام اول: در کل ۸ فیلم دانلود کرده است. تعداد کل حالات برابر است با:

گام دوم: برای آن که دو فیلم ساخت یک کشور نباشند، سه حالت داریم:

$$\frac{3}{\text{فیلم ایتالیایی}} \times \frac{3}{\text{فیلم آمریکایی}} \times \frac{2}{\text{فیلم فرانسوی}} = 18$$

جایگشت ۲ فیلم

$$\frac{3}{\text{فیلم ایتالیایی}} \times \frac{2}{\text{فیلم آمریکایی}} \times \frac{2}{\text{فیلم فرانسوی}} = 12$$

جایگشت ۲ فیلم

$$\frac{2}{\text{فیلم ایتالیایی}} \times \frac{3}{\text{فیلم آمریکایی}} \times \frac{2}{\text{فیلم فرانسوی}} = 12$$

جایگشت ۲ فیلم

$$n(A) = 18 + 12 + 12 = 42$$

● یکی آمریکایی و یکی ایتالیایی:

● یکی آمریکایی و یکی فرانسوی:

● یکی فرانسوی و یکی ایتالیایی:

پس تعداد کل حالات مطلوب برابر است با:

گام سوم: احتمال وقوع پیشامد A برابر است با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{42}{56} = \frac{3}{4}$$

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

ریاضی

تست و پاسخ ۱۴

مجموعه C شامل تمام اعداد اول بین 20 و 50 است. تمام زیرمجموعه‌های C را می‌نویسیم و یکی از آن‌ها را انتخاب می‌کنیم. با چه احتمالی زیرمجموعه انتخاب شده 2 یا 3 عضو دارد؟

$$\frac{7}{16} \quad (4)$$

$$\frac{9}{16} \quad (3)$$

$$\frac{15}{32} \quad (2)$$

$$\frac{17}{32} \quad (1)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۲

نکته

تعداد کل زیرمجموعه‌های یک مجموعه n عضوی برابر با 2^n و تعداد زیرمجموعه‌های k عضوی آن برابر با $\binom{n}{k}$ است.

$$C = \{23, 29, 31, 37, 41, 43, 47\}$$

$$n(S) = 2^{(تعداد اعضای C)} = 2^7 = 128$$

گام اول: مجموعه C را می‌نویسیم:

گام دوم: تعداد کل زیرمجموعه‌های C برابر است با:

گام سوم: تعداد زیرمجموعه‌های 2 یا 3 عضوی C را حساب می‌کنیم:

$$n(A) = \binom{7}{2} + \binom{7}{3} = \frac{7 \times 6}{2} + \frac{7 \times 6 \times 5}{3!} = 21 + \frac{7 \times 6 \times 5}{6} = 21 + 35 = 56$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{56}{128} = \frac{7}{16}$$

گام چهارم: احتمال وقوع پیشامد A برابر است با:

تست و پاسخ ۱۵

در پرتاب 2 تاس با هم، احتمال آن که حاصل ضرب اعداد دو تاس، مضرب 4 شود، برابر $\frac{k}{72}$ است. مجموع مقسوم‌علیه‌های اول عدد k کدام است؟

$$8 \quad (4)$$

$$7 \quad (3)$$

$$11 \quad (2)$$

$$10 \quad (1)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۱

گام اول: تعداد کل حالات پرتاب دو تاس برابر است با:

$$n(S) = \frac{6}{\text{Tas}} \times \frac{6}{\text{Tas}} = 36$$

گام دوم: می‌خواهیم حاصل ضرب اعداد دو تاس مضرب 4 باشد. تمام حالات مطلوب را می‌نویسیم:

$$A = \underbrace{\{(1,4), (2,2), (4,1)\}}_{= \text{حاصل ضرب } 4} , \underbrace{\{(2,4), (4,2)\}}_{= \text{حاصل ضرب } 8} , \underbrace{\{(3,4), (4,3), (2,6), (6,2)\}}_{= \text{حاصل ضرب } 12} , \underbrace{\{(4,4)\}}_{= \text{حاصل ضرب } 16} , \\ \underbrace{\{(4,5), (5,4)\}}_{= \text{حاصل ضرب } 20} , \underbrace{\{(4,6), (6,4)\}}_{= \text{حاصل ضرب } 24} , \underbrace{\{(6,6)\}}_{= \text{حاصل ضرب } 36}$$

$$n(A) = 15$$

پس:

گام سوم: احتمال وقوع پیشامد A برابر است با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{15}{36} = \frac{5}{12}$$

$$\frac{k}{72} = \frac{5}{12} \Rightarrow k = \frac{5 \times 12}{12} = 30$$

$\frac{5}{12}$ باید برابر با $\frac{k}{72}$ باشد:

$$\{1, 2, 3, 5, 6, 10, 15, 30\}$$

گام چهارم: مقسوم‌علیه‌های عدد 30 را می‌نویسیم:

$$2 + 3 + 5 = 10$$

گام پنجم: مجموع مقسوم‌علیه‌های اول عدد 30 برابر است با:

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

ریاضی

تست و پاسخ ۱۶

در معادله درجه دوم $A = \{x \mid x \in \mathbb{N}, \frac{2x-1}{3} < 7\}$ و $a \in A$ ، احتمال آن که معادله دارای دو ریشه حقیقی متمایز باشد، چقدر است؟

۰ / ۶ (۴)

۰ / ۵ (۳)

۰ / ۴ (۲)

۰ / ۳ (۱)

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

پاسخ: گزینه

خطوت حل کنی بته اول اعضای مجموعه A را بنویسید؛ بعد شرط $\Delta > ۰$ را بررسی کنید.

پاسخ تشریحی گام اول: اعضای $\{7\} < \frac{2x-1}{3}$ را بنویسیم.

اول نامعادله را حل می کنیم:

$$\frac{2x-1}{3} < 7 \xrightarrow{\times 3} 2x-1 < 21 \Rightarrow 2x < 22 \Rightarrow x < 11$$

اشتراک دو شرط $x < 11$ و $x \in \mathbb{N}$ به مجموعه اعداد طبیعی ۱ تا ۱۰ ختم می شود:

گام دوم: برای آن که معادله $\frac{a^2 - 20x + 4a}{A} = ۰$ دو ریشه حقیقی متمایز داشته باشد، باید دلایل مشتبه باشد:

$$\Delta > ۰ \Rightarrow B^2 - 4AC > ۰ \Rightarrow (-20)^2 - 4a(4a) > ۰ \Rightarrow 400 - 16a^2 > ۰ \xrightarrow{\div 16} 25 - a^2 > ۰ \Rightarrow a^2 < 25$$

گام سوم: از بین اعضای A ، فقط چهار عدد ۳، ۲، ۱ و ۰ در نامعادله $a^2 < 25$ صدق می کنند؛ پس کل حالات a ، ۱۰ عضو و حالات مطلوب ۴ عضو داشت. در نتیجه:

$$\frac{\text{تعداد حالات مطلوب}}{\text{تعداد کل حالات}} = \frac{4}{10} = ۰ / ۴$$

تست و پاسخ ۱۷

با حروف کلمه «جغرافی» و بدون تکرار، یک کلمه شش حرفی می سازیم. با چه احتمالی بین دو حرف «ج» و «غ» دقیقاً ۲ حرف به جز «ی» قرار می گیرد؟

۱ / ۶ (۴)

۱ / ۱۰ (۳)

۱ / ۹ (۲)

۱ / ۸ (۱)

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی گام اول: تعداد کل کلمات شش حرفی که با شش حرف «ج، غ، ر، ا، ف، ی» می توان نوشت برابر است با:

$$n(S) = 6! = 720$$

گام دوم: می خواهیم بین «ج» و «غ» دو حرف به جز «ی» قرار گیرد. آنها را در یک بسته قرار می دهیم:

برای جاهای خالی داخل بسته که از بین سه حرف «ر، ف، ال» و بدون تکرار انتخاب می شوند، $3 \times 2 \times 1 = 6$ حالت داریم.

برای جایگزینی دو حرف «ج» و «غ» هم دو حالت داریم.

در کل سه شیء داریم (بسته، جای خالی بیرون بسته و حرف «ی») که به $3!$ حالت جایگزینی شوند.

جایگزینی «ج» و «غ»

$$n(A) = 3 \times 2 \times 1 \times 6 = 36$$

جایگزینی خالی
شیء
داخل بسته

پس:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{36}{720} = \frac{1}{20}$$

گام سوم: احتمال وقوع پیشامد A برابر است با:

تست و پاسخ ۱۸

یک صفحه، دارای ده کلید (اعداد ۰ تا ۹) است. آرین با چشم بسته چهار بار دکمه های آن را فشار می دهد. با چه احتمالی، آرین حداقل یک بار دکمه تکراری لمس کرده است؟

۰ / ۵۰۴ (۴)

۰ / ۴۹۶ (۳)

۰ / ۵۲۸ (۲)

۰ / ۴۷۲ (۱)

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

ریاضی

خودت حل کنی بتهه واژه «حداقل» باید شما را یاد احتمال متمم بیاندازد.

درس نامه • احتمال پیشامد متمم

وقتی شمردن اعضای پیشامد A سخت است ولی شمردن اعضای پیشامد متممش یعنی 'A' ساده است.	کی ازش استفاده می کنیم؟
$P(A) = 1 - P(A')$	فرمول احتمال متمم
اگر در سوالی از کلمات «حداقل» «حداکثر» یا « فعل منفی » استفاده شده بود، حتماً یک بار در ذهنتان متمم پیشامد را بررسی کنید. اگر شمردن اعضای متمم راحت‌تر بود، از احتمال متمم سؤال را حل کنید.	کلمات کلیدی سؤال‌ها

پاسخ تشریحی گام اول: تعداد کل حالات برابر است با:
 $n(S) = \frac{1}{10} \times \frac{1}{10} \times \frac{1}{10} \times \frac{1}{10} = 10^4$ چهارمین کلید دومین کلید سومین کلید اولین کلید

گام دوم: متمم پیشامد «حداقل» یک بار دکمه تکراری لمس می‌کند، پیشامد «دکمه تکراری لمس نمی‌کند» است.
 $A' = \frac{1}{10} \times \frac{9}{10} \times \frac{8}{10} \times \frac{7}{10} = 10 \times 9 \times 8 \times 7$

تعداد اعضای پیشامد 'A' را حساب می‌کنیم:

به جز کلید قبلی به جز کلید اول و دوم به جز کلید اول

$$n(A') = \frac{1}{10} \times \frac{9}{10} \times \frac{8}{10} \times \frac{7}{10} = 10 \times 9 \times 8 \times 7$$

گام سوم: احتمال وقوع 'A' برابر است با:
 $P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{1}{10} \times \frac{9}{10} \times \frac{8}{10} \times \frac{7}{10} = \frac{504}{1000} = 0.504$

گام چهارم: پس:

۱۹ تست و پاسخ

یک هتل به جز طبقه همکف (لابی)، ۵۰ طبقه دارد. دیوید و مایک در طبقه همکف سوار آسانسور می‌شوند و به سمت بالا حرکت می‌کنند. با

چه احتمالی هر دو نفر در طبقه‌ای با شماره فرد پیاده می‌شوند و مایک زودتر (در طبقه‌ای متفاوت با دیوید) پیاده می‌شود؟

$$0.12(1) \quad 0/24(2) \quad 0/16(3) \quad 0/32(4)$$

(ریاضی و آمار ۳- فصل ۱- درس ۲)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی گام اول: تعداد کل حالات پیاده شدن دیوید و مایک برابر است با:

$$n(S) = \frac{50}{50} \times \frac{50}{50} = 2500$$

گام دوم: می‌خواهیم هر دو در طبقه‌ای فرد و غیریکسان پیاده شوند. در بین اعداد ۱ تا ۵۰، ۲۵ عدد فرد داریم، پس:

$$\frac{25}{50} \times \frac{24}{50} = \text{تعداد حالات پیاده شدن در طبقه با شماره فرد و متفاوت}$$

در نصف حالات بالا، مایک زودتر پیاده شده است:

$$n(A) = \frac{25 \times 24}{2} = 25 \times 12$$

گام سوم: احتمال وقوع پیشامد A برابر است با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{25 \times 12}{2500} = \frac{12}{100} = 0/12$$

۱۰۰

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

ریاضی

تست و پاسخ (۲۰)

۸ نفر که ۳ نفرشان گواهی نامه دارند می خواهند با دو ماشین A و B به سفر بروند. اگر بدانیم در هر ماشین ۴ نفر جا می شوند و علی گواهی نامه ندارد، احتمال آن که علی در ماشینی باشد که به جز خودش ۲ نفر دیگر هم گواهی نامه ندارند، چقدر است؟ (این که هر کسی روی کدام صندلی می نشیند، مهم است).

$$\frac{5}{8} (۴)$$

$$\frac{3}{5} (۳)$$

$$\frac{2}{3} (۲)$$

$$\frac{1}{2} (۱)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۱ - درس ۲)

پاسخ: گزینه

گام اول: تعداد کل حالات قرار گرفتن این ۸ نفر در دو ماشین برابر است با:

$$n(S) = \frac{3}{A} \times \frac{3}{B} \times \frac{6!}{6 \text{ صندلی دیگر رانده ماشین } B} = 6 \times 6!$$

از بین ۲ نفر گواهی نامه دار
که گواهی نامه دارند.
باقی مانده

گام دوم: حالات مطلوب را حساب می کنیم:

حالت اول: علی در ماشین A باشد و ۲ سرنشین دیگر هم گواهی نامه ندارند:

از بین ۴ نفر بدون گواهی نامه (به جز علی)

$$\frac{3}{A} \times \frac{3}{B} \times \frac{\overbrace{4 \times 3}^{2 \text{ نفر دیگر در ماشین } A}}{2 \text{ رانده ماشین } B} = 4! \times 54$$

حالت دوم: علی در ماشین B باشد و ۲ سرنشین دیگر هم گواهی نامه ندارند؛ مشابه حالت بالا می شود:

پس کل حالات مطلوب برابر است با:

گام سوم: احتمال وقوع پیشامد C برابر است با:

$$n(C) = 2 \times 4! \times 54$$

$$P(C) = \frac{n(C)}{n(S)} = \frac{2 \times \cancel{4!} \times \cancel{54}}{\cancel{6} \times \cancel{4!} \times \cancel{5 \times 6}} = \frac{18}{30} = \frac{3}{5}$$

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

علوم و فنون ادبی دهم: صفحه‌های ۱۰ تا ۲۰ و ۳۸ تا ۴۶، علوم و فنون ادبی یازدهم: صفحه‌های ۴۲ تا ۵۰ و

۶۳ تا ۷۰، علوم و فنون ادبی دوازدهم: صفحه‌های ۲۲ تا ۳۷

تست و پاسخ ۲۱

در همه گزینه‌های زیر به جز به ویژگی‌های زبانی متن زیر اشاره شده است.

«پارسازاده‌ای را نعمت بیکران به دست افتاد، فسق و فجور آغاز کرد. باری به نصیحتش گفتم: ای فرزند، دخل، آب روان است و عیش آسیاب گردن؛ یعنی خرج فراوان کردن، مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد.»

(۲) حذف فعل به قرینه لفظی

(۱) به کارگیری سجع

(۴) فراوانی واژگان عربی

(۳) کاربرد «را» به عنوان حرف اضافه

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه هر متن را از سه دیدگاه، مورد بررسی قرار می‌دهیم: (۱) زبانی (۲) ادبی (۳) فکری

(۱) قلمرو زبانی: در شناسایی و استخراج نکات زبانی به این موارد توجه می‌کنیم: وجود واژگان کهن، میزان واژگان غیرفارسی، کاربرد شبکه معنایی، کاربردهای تاریخی دستور، سادگی و دشواری زبان، طول جمله‌ها، حذف فعل، بررسی ساختمان واژه‌ها و

(۲) قلمرو ادبی: در شناسایی و استخراج نکات ادبی به این موارد توجه می‌کنیم: تعیین قالب شعر یا نوع متن، مشخص کردن آرایه‌های بیانی (تشییه، استعاره، مجاز و کنایه) و تعیین آرایه‌های بدیعی لفظی و معنوی (سجع، جناس، تمثیل، تضاد و ...).

(۳) قلمرو فکری: در شناسایی و استخراج نکات فکری به این موارد توجه می‌کنیم: اندیشه‌ها و ارزش‌های مطرح شده، نگرش و دیدگاه شاعر یا نویسنده نسبت به موضوع مطرح شده، آموزه‌های فکری و فلسفی، نتیجه‌گیری و تعیین نوع ادبی.

پاسخ تشریحی حذف فعل به قرینه لفظی، کاربرد «را» به عنوان حرف اضافه (دستور تاریخی) و فراوانی واژگان عربی، مربوط به قلمرو زبانی هستند. این موارد، در متن سؤال وجود دارند:

الف) حذف فعل به قرینه لفظی: دخل، آب روان است و عیش، آسیاب گردن [است].
محذوف

ب) کاربرد «را» به عنوان حرف اضافه: خرج فراوان کردن، مسلم کسی را باشد: کسی را ← برای کسی
حرف اضافه

ج) فراوانی واژگان عربی: واژه‌های نعمت، فسق، فجور، نصیحت، دخل، عیش، یعنی، خرج، مسلم، دخل (بار دوم) و معین.
اما به کارگیری سجع مربوط به قلمرو ادبی است. دخل، آب روان است و عیش، آسیاب گردن («روان» و «گردن» واژه‌های سجع‌اند).

دام‌تست اگر به قید «ویژگی‌های زبانی» در صورت سؤال توجه نکنیم، نمی‌توانیم ۱ را به عنوان پاسخ سؤال تعیین نماییم و ممکن است سراغ گزینه‌های دیگر برویم.

تست و پاسخ ۲۲

همه ویژگی‌های سبکی ذکر شده، در متن زیر دیده می‌شود؛ به جز

«من دنیا را بدان چاه پر آفت، مانند کردم و موشان سپید و سیاه و مداومت ایشان بر بریدن شاخها بر شب و روز، و آن چهار مار را به طبایع که عmad خلقت آدمی است و هرگاه که یکی از آن در حرکت آید، زهر قاتل باشد، و چشیدن شهد و شیرینی آن را مانند کردم به لذات این جهانی که فایده آن، اندک و رنج آن، بسیار است.»

(۲) پرهیز از خوشی‌های زودگذر

(۱) کاربرد شبکه معنایی

(۴) کاربرد «را» به معنی «برای»

(۳) کاربرد «قاتل» در معنی گشتنده برای غیر انسان

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

پاسخ تشریحی در این متن، کاربرد شبکه معنایی میان واژه‌های «سپید - سیاه»، «شب - روز» و «شهد - شیرینی» دیده می‌شود (رد ۱). هم‌چنین مفهوم «پرهیز از خوشی‌های زودگذر» به‌ویژه در عبارت «لذات این جهانی که فایده آن، اندک و رنج آن بسیار است» دیده می‌شود (رد ۲). واژه «قاتل» نیز در معنی گشته برای غیر انسان (زهر) به کار رفته است (رد ۳). «را» در این متن سه بار به کار رفته که همگی نشانه معمولی‌اند.

راه حل تستی هر یک از ویژگی‌های ذکر شده را در متن بجوبید و با آن رد گزینه کنید تا به پاسخ درست برسید.

۲۳

تست و پاسخ

از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام گزینه کاملاً درست است؟

- ۱) زبان پارتی، زبان رسمی دوران ساسانی بود. این زبان اساساً به ناحیه پارس تعلق داشته است.
- ۲) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود. آثار بر جای مانده آن، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است.
- ۳) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زرتشتی است که به خط میخی نوشته شده است.
- ۴) زبان فارسی نو یا دری در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.

(علوم و فنون ادبی ۴هم - درس ۴)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی مطالب ذکر شده در ۲ کاملاً درست است؛ اما در میان مطالب سایر گزینه‌ها نادرستی‌های دیده می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود. این زبان در شمال و شمال شرقی ایران متداول بوده است؛ نه ناحیه پارس.
- ۲) زبان فارسی باستان به خط میخی نوشته شده است؛ نه زبان پهلوی.
- ۳) زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است؛ نه زبان فارسی نو.

دام تستی ۱) به ارتباط بین هر زبان با «دوره رواج» و «منطقه جغرافیایی آن» و نیز «آثار بر جای مانده از آن» دقت کنید. مبادا آن‌ها را با هم اشتباه بگیرید.

۲) حواستان به تفاوت دوره ساسانی و سامانی باشد. «ساسانیان» پیش از اسلام بودند و زبان رسمی آنان «پهلوی» بود؛ اما «سامانیان» پس از اسلام روی کار آمدند و به زبان «فارسی دری» یا «فارسی نو» می‌نوشتند و می‌سروندند.

۲۴

تست و پاسخ

توضیح مقابله کدام اثر، نادرست است؟

- ۱) یادگار زریران: از رساله‌های کوچکی است که معمولاً آن را در زمرة آثار غیردینی به شمار می‌آورند؛ اما رنگ دینی دارد.
- ۲) کلیله و دمنه: از آثار ادبی زبان پهلوی است که از میان رفته؛ ولی ترجمة فارسی و عربی آن در دست است.
- ۳) هزار و یک شب: از محدود قطعات بازمانده تعلیمی و اخلاقی به زبان پهلوی است که دچار تحریف‌هایی شده است.
- ۴) درخت آسوریک: منظومه‌ای به زبان پهلوی است که در میان اندرز نامه‌های منتشر جای گرفته؛ اما اصل پارتی دارد.

(علوم و فنون ادبی ۴هم - درس ۴)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی «هزار و یک شب» نیز همانند «کلیله و دمنه» از آثار ادبی منتشر زبان پهلوی است که از میان رفته؛ اما ترجمة عربی و فارسی آن در دست است (از قطعات بازمانده تعلیمی و اخلاقی به زبان پهلوی نیست).

دام تستی دقت کنید که «درخت آسوریک» (هم‌چنین «یادگار زریران») از منظومه‌هایی هستند که به زبان پهلوی‌اند و اصل پارتی دارند.

در واقع بازمانده اشعار تعلیمی و اخلاقی‌اند و در زمرة آثار منتشر قرار می‌گیرند؛ پس ۲ درست است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

۲۵ تست و پاسخ

کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات نادرست است؟

- ۱) در آغاز قرن سوم، دولت نیمه مستقل طاهری و پس از آن دولت مستقل صفاری بر سر کار آمد.
- ۲) ایرانیان در سه قرن نخست هجری به فعالیتهای علمی و ادبی خود ادامه دادند و آثار خود را منحصرأ به زبان‌های فارسی و پهلوی پدید آورده‌اند.
- ۳) یعقوب لیث صفاری نه با زبان عربی آشنایی داشت و نه اجازه داد تا این زبان در دستگاه حکومت او به کار رود.
- ۴) بعد از صفاریان، دولت سامانی، آل بویه و حکومت‌های کوچک دیگر پدید آمدند و زبان فارسی دری، فرصت و امکان یافت به عنوان زبان رسمی شناخته شود.

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی آثار علمی و ادبی ایرانیان در سه قرن نخست هجری فقط به زبان‌های فارسی و پهلوی نبود؛ بلکه به زبان عربی هم آثاری پدید آورده‌اند. سایر گزینه‌ها درست ذکر شده‌اند.

۲۶ تست و پاسخ

کدام موارد از نظر تاریخ ادبیات کاملاً درست هستند؟

- الف) قرن چهارم هجری دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود که با دانشمندان بزرگی چون رازی آغاز شد و با شاعر بزرگی چون فردوسی ادامه یافت.
- ب) آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی در اواخر قرن چهارم رایج شد و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد.
- ج) ابوعلی بلعمی به دستور منصورین نوح سامانی مأموریت یافت کتاب تفسیری که محمد بن جریر طبری به عربی نوشته بود، به فارسی برگرداند.
- د) در عهد سامانی، نثر هم مانند شعر پارسی رونق گرفت و کتاب‌های گوناگون به زبان دری پدید آمد که ساده و روان است و بیشتر به موضوع‌های حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد.

(۴) ب - ۴

(۳) الف - ج

(۲) ب - ج

(۱) الف - د

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱۴)

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره در تست‌هایی که «درستی» یا «نادرستی» گزینه‌های اراد نظردارند، باید به‌خاطر داشته باشید که گاهی یک گزینه در نگاه اول درست به نظر می‌رسد، چرا که عین عبارات کتاب درسی در آن آمده است؛ اما با کمی دقیق می‌توان دریافت که بخش کوچکی از آن عبارت (حتی در حد یک واژه) تغییر کرده و آن را نادرست ساخته است؛ به‌ویژه در تست‌هایی که قید «کاملاً درست» در صورت سؤالشان آمده است.

پاسخ تشریحی آوردن موعذه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم رایج شد (نادرستی «ب» و رد ۱ و ۲).

هم‌چنین ابوعلی بلعمی «تاریخ طبری» را به فارسی برگرداند، نه تفسیر طبری (نادرستی «ج» و رد ۳).

موارد «الف» و «د» کاملاً درست‌اند.

راه حل تستی در هر مورد به دنبال خطاب نادرستی بگردید و با آن رد گزینه کنید تا جایی که به پاسخ درست برسید.

دام تستی به موارد زیر و مشابهات آنها توجه ویژه داشته باشید. مبادا در دام این مشابهات گرفتار شوید.

- ۱) تفسیر طبری، نوشته ← محمد بن جریر طبری
- ۲) ترجمه تفسیر طبری، نوشته ← جمعی از علمای ماوراء النهر
- ۳) تاریخ طبری، نوشته ← محمد بن جریر طبری
- ۴) ترجمه تاریخ طبری (تاریخ بلعمی)، نوشته ← ابوعلی بلعمی

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیل سبز

زبان و ادبیات فارسی

۲۷ پاسخ و پاسخ

توضیحات زیر، بیانگر ویژگی‌های کدام شخصیت قرن چهارم و اوایل قرن پنجم است؟
«وی به فارسی و عربی شعر می‌سرود. در همه علوم روزگار خود تبحر داشت و صاحب تحقیق و تألیف بود.»

- (۱) محمدبن زکریای رازی
- (۲) فردوسی
- (۳) یعقوب لیث صفاری
- (۴) ابوعلی سینا

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱۴)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی این توضیح در کتاب درسی در معرفی «ابوعلی سینا» آمده است.
«زکریای رازی» مربوط به اوایل قرن چهارم است؛ نه اوایل قرن پنجم (رد ۱).
«فردوسی» به عربی شعر نسرود؛ در همه علوم، تبحر نداشت، صاحب تألیف نیست (رد ۲).
«یعقوب لیث» دانشمند و شاعر نبود (رد ۳).

راه حل تستی این گونه از تست‌های تاریخ ادبیات را نیز با استفاده از سرنخ‌ها و اطلاعاتی که در ذهن دارید، رد گزینه کنید.

۲۸ پاسخ و پاسخ

غزنویان با کدام گروه از شاعران، دربار خود را آراسته بودند؟

- (۱) منوچهری، رودکی، فرخی
- (۲) منوچهری، بلعمی، عنصری
- (۳) عنصری، فرخی، رودکی

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱۴)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی «رودکی» شاعر دوره سامانیان است («بوی جوی مولیان» خطاب به امیر سامانی را به خاطر بیاورید) (رد ۱ و ۲).
«بلعمی» نیز شاعر نبود (شهرت او به کتاب «تاریخ بلعمی» است) (رد ۳).
«عنصری، منوچهری و فرخی» از شاعران دربار غزنویان بودند.

۲۹ پاسخ و پاسخ

در کدام گزینه، دو «تلمیح» دیده می‌شود؟

- (۱) شنیدهای که سکندر برفت تا ظلمات
- (۲) از قرب اهل حال شود چوب خشک سبز
- (۳) چو شد روز آمد شب تیره‌رنگ
- (۴) کار خود چون به خدا بازگذاری چو خلیل

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه

درس نامه ::

تلمیح، زمانی پدید می‌آید که شاعر یا نویسنده در کلام خود به داستان، آیه، حدیث، ضربالمثل، باورهای عامیانه (خرافات) یا ابیات و سخنان مشهور اشاره کند؛ همانند تلمیح‌هایی که در گزینه‌ها آمده است.

پاسخ تشریحی در این گزینه، دو تلمیح دیده می‌شود: ۱) اشاره به داستان منصور حلاج و به دار کشیدن او ۲) اشاره به جلوه‌کردن خدا بر حضرت موسی در کوه طور.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

در سایر گزینه‌ها فقط یک تلمیح وجود دارد:

- ۱ گم شدن اسکندر (که به دنبال آب حیات بود) در ظلمات و رسیدن خضر به آب حیات
- ۲ نابود شدن حکومت جمشید به دست ضحاک
- ۳ گلستان شدن آتش بر ابراهیم (خلیل الله)

نکته دقیقت کنید که آوردن خود آیه، حدیث، سخن بزرگان و ... در کلام «تضمین» است، نه تلمیح. مبادا این دو را با هم اشتباه بگیرید.

تست و پاسخ ۳۰

در کدام گزینه، هر دو آرایه «تلمیح و تضمین» دیده می‌شود؟

- ۱ این ددان با سعدی و حافظه همیدون دشمناند
 - ۲ هر آن کس دید این قدرت سرواد از گفتة سعدی
 - ۳ در آسمان نه عجب گر به گفتة حافظ
 - ۴ هر که صائب آب زد بر آتش خشم و غضب
- کثر چه رو معبد خلقاند آن بتان آذری
چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان
سرود زهره به رقص آورد مسیحا را
چون خلیل الله در آتش گلستان دیده است

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۳۳)

پاسخ تشریحی در این گزینه به «طوفان نوح» اشاره شده است؛ پس تلمیح دارد؛ همچنین مصراج دوم از سعدی است که شاعر آن را در مصراج دوم آورده و تضمین کرده است.
در سایر گزینه‌ها «تضمین» دیده نمی‌شود.

دام تست در تحلیل تست‌های «تضمین» مراقب ابیاتی باشید که در آن، تخلص خود شاعر آمده است (بهخصوص وقتی شاعر خودش را مورد خطاب قرار می‌دهد یا از شعر خود سخن می‌گوید)؛ برای مثال در ۲ کل بیت از حافظ است و تخلص او در این بیت آمده است؛ اما تضمین ندارد.

تست و پاسخ ۳۱

هر دو بیت کدام گزینه آرایه «تلمیح» دارد؟

- الف) نیست بازآمدن از فکر و خیال تو مرا
 - ب) در شاهراه عشق ز افتادگی متros
 - ج) در ره هَلِ مِنْ مَزِيدٍ عاشقی، مر جانت را
 - د) هر که را باشد ز سینه فتح باب
- با رفیقان موافق، سفر دور خوش است
کز پافتادن تو به منزل رسیدن است
آن انالحق گفتن و آن دجله و آن دار کو
او ز هر شهری ببیند آفتاب

۴) ج - ۵

۳) ب - ج

۲) الف - د

۱) الف - ب

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۳۳)

پاسخ تشریحی در بیت «الف» هیچ تلمیحی دیده نمی‌شود (رد ۱ و ۲).

در بیت «ب» نیز اشاره به داستان، آیه و ... وجود ندارد (رد ۳).

پس ۴ پاسخ درست این سؤال است.

تلمیح در ابیات:

ج) «انالحق» اشاره مستقیم به داستان حسین بن منصور حلاج و «انالحق» گفتن و بر دار کشیدن او دارد.
د) در این بیت «آفتاب» استعاره از خداوند است و مصراج دوم اشاره دارد به آیه ۱۱۵ سوره بقره: «فَأَيَّمَا ثُولُوا فَتَمَّ وَجْهُ اللَّهِ: بَهْ هَرَ سُوَى رَوْ كَنِيد، خدا همان جاست.»

نکات ۱) گاهی برای پیدا کردن یک آرایه لازم است به دیگر آرایه‌ها و معنی و مفهوم بیت نیز توجه شود؛ مانند بیت «د» در این سؤال.

۲) برای یافتن آرایه تلمیح، آشنایی با داستان‌های مشهور (طوفان نوح، آتش و ابراهیم، منصور حلاج و ...)، آیات و احادیث، باورهای عامیانه و ... لازم است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

۳۲

تست و پاسخ

آرایه‌های آمده در مقابل ایيات، تماماً درست هستند؛ به جز

- ۱) از ذره حدیثی بر خورشید که گوید
 - ۲) چون خواجه تن تها با سوز تو دمسازم
 - ۳) با جنگ خدایان خیز آشفته و شورانگیز
 - ۴) وامق آن نیست که گرتیغ نهندش بر سر
- (علوم و فنون ادبی دهم - درس ۳ / علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۳ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی در این گزینه واج‌آرایی / ش / مشهود است، اما «تشییه فشرده» دیده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف و چشم‌انتظاری حضرت یعقوب - مراعات نظری: خورشید و ذره، مصر و کنعان

۲ تشییه گسترده: من مانند خواجه حافظ، تنها با سوز تو همراه و دمسازم - تضمین: مصراع دوم از حافظ است. «خواجه» در مصراع اول به خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی اشاره دارد و ما را متوجه تضمین می‌کند.

۳ تلمیح: اشاره به داستان عاشقانه «وامق و عذر» - واژه‌آرایی: «سر» در مصراع اول و ابتدای مصراع دوم، هر دو در معنای حقيقی (عضوی از بدن) به کار رفته‌اند (سر گرداندن کنایه از انصراف و روی‌گردانی)؛ پس تکرار یا همان واژه‌آرایی محسوب می‌شوند.

راهنمای تست در این گونه از سؤالات آرایه، ابتدا آرایه‌های داخل پرانتز را ببینید و سپس ایيات هر گزینه را بخوانید و دنبال آن آرایه‌ها

بگردید. در نهایت از شیوه رد گزینه برای رسیدن به پاسخ بهره ببرید.

۳۳

تست و پاسخ

آرایه‌های «تشییه، تلمیح، تضمین و مراعات نظری» به ترتیب در کدام ایيات، یافت می‌شود؟

الف) از سر یک دانه گندم در نمی‌آری گذشت	۱) وز برای نزهت دل باغ رضوان باید
ب) شهریاریم و گدای در آن خواجه که گفت	۲) خوش تراز فکر می و جام چه خواهد بودن
ج) این برگ‌های زرد چمن نامه‌های اوست	۳) وین باده‌های سرد خزان پیک راهش است
د) چون خلیل از در میان آتش افتادم چه باک	۴) کاوش نمرود مارا با بت آزر خوش است
- ۱) ج - ۲) د - الف - ب - ۳) د - ب - الف - ج - ۴) د - الف - ج - ب

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی اگر با «تضمين» رد گزینه را شروع کنیم، به راحتی به پاسخ می‌رسیم، چراکه این آرایه نسبت به سایر آرایه‌های ذکر شده در سؤال، برجسته‌تر و کم‌کاربردتر است. در ایيات «الف» و «ج» تضمین دیده نمی‌شود؛ پس **۱**، **۲** و **۳** رد می‌شوند و فقط **۴** می‌ماند.

بررسی آرایه‌ها طبق:

در بیت «ج»: «برگ‌های زرد چمن» به «نامه‌های او» و «باده‌های سرد خزان» به «پیک راه» تشییه شده‌اند. (تشییه بلیغ استنادی)

در بیت «الف»: اشاره به دانه گندم و رضوان (بهشت) یادآور داستان حضرت آدم است و تلمیح می‌سازد.

در بیت «ب»: بیتی از شهریار آمده که مصراع دوم آن از حافظ تضمین شده است. توجه به لفظ خواجه (لقب حافظ) و فعل «گفت» در پایان مصراع اول نشان می‌دهد که مصراع دوم باید از حافظ باشد.

در بیت «د»: نام شخصیت‌های داستان حضرت ابراهیم (خلیل، نمرود و آزر) آمده است و مراعات نظری را پدید آورده است.

راهنمای تست این گونه از سؤالات آرایه را حتماً به روش رد گزینه پاسخ دهید، زیرا در غیر این صورت، بسیار وقت‌گیر و گمراه‌کننده

خواهد بود؛ آن هم در کنکور که برگ برنده شما «زمان» است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

۲۴ تست و پاسخ

هر دو آرایه «تشبیه» و «تلمیح» در کدام بیت یافت می‌شود؟

ما را به لب چشمۀ حیوان که رساند؟
پیوسته چنین غرفۀ طوفان نتوان بود
چه حاجت است به گل، بزم ویس و رامین را؟
عجب از قافله زان گونه که بر گل بگذشت | ۱) شد عمر در این ظلمت دلگیر به پایان
۲) دریاب که سیلان سرشکم بشد از سر
۳) چو روی دوست بود گو بهار و لاله مروی
۴) سیل خونایه روان شد چو روان شد محمل |
|--|--|

(علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۳ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۳

درس نامه • تشبیه مضمر (پنهان)

گاهی شاعر نه به صورت روشن و آشکار، بلکه در لفاظه و به شکلی پنهان چیزی یا کسی را به چیز دیگری مانند می‌کند؛ به طوری که در نگاه اول ممکن است متوجه این همانندسازی نباشیم؛ اما در نهایت با توجه به مفهوم سخن او به تشبیه پنهان شده در آن پی می‌بریم. این گونه از تشبیه را «تشبیه مضمر» یا «تشبیه پنهان» می‌گویند؛ مانند تشبیه‌ی که در ۳ آمده است.

بیشتر اوقات در تشبیه مضمر، مشبه نسبت به مشبه‌به برتر دانسته می‌شود که به آن تشبیه تفضیل (برتری) می‌گویند؛ مثلاً در جمله «وقتی گل بنفسه زلف‌های خود را می‌بافت، باد صبا حکایت زلف تو را پیش کشید» ← زلف تو مانند گل بنفسه، بلکه زیباتر از آن است.

پاسخ تشریحی در ۱ به حکایت حضرت خضر و آب حیات اشاره شده؛ بنابراین، این بیت تلمیح دارد؛ اما این گزینه را می‌توانیم با تشبیه رد کنیم. هم‌چنین با «تلمیح» ۲ و ۴ رد می‌شوند. در ۳ تشبیه «روی دوست» به «بهار و لاله» به صورت پنهان آمده و تشبیه تفضیل دیده می‌شود؛ هم‌چنین در مصراج دوم به داستان عاشقانه «ویس و رامین» اشاره شده که آرایه تلمیح را پدید آورده است.

دام تستی

- ۱) در سؤالات مربوط به تشبیه، مراقب تشبیه‌های پنهان باشید و از آن‌ها غافل نشوید.
- ۲) هر طوفانی، طوفان نوح نیست! بنابراین، آمدن کلمه «طوفان» نیز الزامی برای وجود تلمیح نیست.

۲۵ تست و پاسخ

در کدام گزینه، همه آرایه‌های «واج آرایی، تلمیح، تشبیه و تکرار» دیده می‌شود؟

همچون مسیح ناطق طفل گواره‌ایم (بشری: مژده)
این چه مرغی است کزو حال سبا می‌شنوم
ولی مهر پری رویان بود مهر سلیمانم
به راستان که همان خاک آستان تو باشم | ۱) خاموش باش گرچه به بُشرای احمدی
۲) گر نه هدهد ز سبا باز پیام آورده است
۳) اگر دیو سلیمانم ز خاتم نیستم خالی
۴) ز خوابگاه عدم چون به حشر باز نشستم |
|---|--|

(علوم و فنون ادبی ۱۱م - درس ۳ / علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۳ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی در ۱ و ۴ آرایه تکرار دیده نمی‌شود (رد ۱ و ۴)؛ در ۲ نیز تشبیه وجود ندارد (رد ۲).

بررسی آرایه‌ها در ۳:

واج آرایی: تکرار واج / م / و تا حدودی / ا / و / ا / تلمیح: اشاره به داستان سلیمان و انگشت او که مدتی به دست دیو افتاد. / تشبیه: ۱ من دیو سلیمان هستم (تشبیه بلیغ اسنادی). ۲) مهر و محبت پری رویان، مهر و خاتم سلیمانی من است (تشبیه بلیغ اسنادی) / تکرار: واژه «سلیمان» تکرار شده است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

تست و پاسخ ۳۶

آرایه مقابل کدام گزینه درست است؟

قانع از جنت به آن رخسار گندمگون شدند (تلمیح)
 لیکن آن گل روی را از نام خواجه ننگ بود (تضمین)
 فریاد که عزّت سبب خواری من شد (تشبیه)
 چراکه نیست مرا هیچ‌کس به جای شما (مراعات نظری)

- ۱) سیرچشمانی که بوی آدمیت داشتند
- ۲) مطریان از گفته خواجه سروی می‌زدند
- ۳) خوارم به نظرها همه از بس که عزیزم
- ۴) که را به جای شما در جهان توانم دید

(علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۳ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۳)

پاسخ تشریحی در این بیت، همراهی واژه‌های «آدمیت»، «جنت» و «گندمگون» یادآور داستان رانده‌شدن آدم از بهشت است و شاعر در توصیف چهره گندمگون معشوق و عشق «سیرچشمان» به او، به این داستان نظر داشته است.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) این بیت از خواجهی کرمانی است و او دو بار در این بیت تخلص خود را آورده است؛ پس بیت حالت نقل قول از دیگری و تضمین ندارد.
- ۲) در این بیت تشبیه دیده نمی‌شود. «خوارم» به معنی «ذلیل هستم» است و اگر به صورت «خارم» می‌آمد، تشبیه اسنادی بود.
- ۳) در این بیت نیز مراعات نظری وجود ندارد.

دام تستی در تحلیل ابیات به املای واژه‌ها و خوانش آن‌ها نیز دقت کنید. ممکن است در شرایطی مشابه ۳، هم‌آویودن دو واژه شما را به اشتباه بیندازد (در واژه «خوارم» تشبیه‌ی وجود ندارد، اما در «خارم» یک تشبیه اسنادی هست).

تست و پاسخ ۳۷

در ابیات زیر، وزن چند بیت به ترتیب، همسان و ناهمسان است؟

برو نگین سلیمان به اهرمن مسپار
پسته شکرشکنست یا شکر است آن
بر من از دیوانگی هر دم کمینی می‌گشود
بیمار همیشه خواب خواهد
بیدلان انده خورند امّا نه چندین | الف) بیا و دامن همت به دست نفس مده
ب) طلعت خورشیدوشت یا قمر است این
ج) بادپیمایی که جم را خاک ره پنداشتی
د) از خواب نمی‌شکیبدت چشم
ه) دلبران عاشق کشند امّا نه چندان |
|--|--|

۲-۳ (۴)

۴-۱ (۳)

۱-۴ (۲)

۳-۲ (۱)

(علوم و فنون ادبی یازدهم - دروس ۵ و ۸ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۲)

پاسخ تشریحی در این ابیات، وزن سه بیت همسان و دو بیت ناهمسان است.

ناهمسان	همسان	همسان	الف)
		تیز	بِ دَسْ تَ نَفْسَ مَ دَه
		فع	مَ نِ هِمْ مَتْ
فعلن	مفاعلن	مُفتعلن	فَعْلَاتْن
			مُفَاعَلَن

همسان	همسان	همسان	ب)
			شِدَ وَ سَتْ
			طَلَعَ تِ خُرْ
تیز	يا قَ مَ رَسْ	مُفَاعَلَن	يَا قَ مَ رَسْ
فع	مُفَاعَلَن	مُفَاعَلَن	مُفَاعَلَن

همسان	همسان	همسان	ج)
			يَ كِ جَمْ رَأْ
			بَا دِيَ ما
داش تی	خا کِ رَهِین	فاعلاتن	فَاعَلَاتْن
فاعلن	يَ كِ جَمْ رَأْ		

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

ناهمسان	ب دَتْ چَشم	نِ مَى شَ كَى	آزْ خَاب	(۵)
	فعولن	مفاعلن	مفهول	

همسان	ما نَ چَنْ دَان	شِقْ گُ شَنْ دَم	دِلْ بَ رَانْ عَا	(۶)
	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	

۲۸ پاسخ و پاسخ

وزن کدام گزینه در برابر آن نادرست آمده است؟

- زنهر عرضه ده بَرِ جانان پیام ما (مفهول فاعلاتن مفاعilen فاعلن)
 آیا بود آن که دست گیرد؟ (مستفعل فاعلاتن مستفعل)
 نکته سر بسته چه دانی؟ خوش (مفتولن مفتولن فاعلن)
 ز هر در می دهم پندش، ولیکن درنمی گیرد (مفاعilen مفاعilen مفاعilen مفاعilen)

- ۱) ای باد اگر به گلشن احباب بگذری
- ۲) در پاش فتاده ام به زاری
- ۳) لطف خدا بیشتر از جرم ماست
- ۴) دلم جز مهر مهرویان، طریقی برنمی گیرد

(علوم و فنون ادبی یازدهم - دروس ۵ و ۱ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۲)

پاسخ: گزینه

مشاوره برای صرفهجویی در زمان، سعی کنید ابتدا یک مصraig از هر بیت را بخوانید و به روش سمعایی وزن آن را به دست آورید؛ آنگاه با وزنی که داخل کمانک ذکر شده مقایسه کنید.

پاسخ تشریحی وزن درست این بیت به شکل زیر است:

ری	زا	بِ	آم	دِ	تا	فِ	پاش	در
-	-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	-

فعلن (مُسَّفَ) فاعلاتُ مست فعلُ

(وزن دوم آن: مفعول مفاعلن فاعلن)

وزن سایر ایيات در مقابل آنها درست ذکر شده است.

۲۹ پاسخ و پاسخ

در کدام مصraig، پایه آوابی «فاعلاتن» فقط یک بار آمده است؟

- (۱) به چنین وقت و چنین فصل عزیز
 (۲) چون رخت کس ماه در زیور نیافت
 (۳) سوی من لب چه می گزی که مگوی

(علوم و فنون ادبی یازدهم - دروس ۵ و ۱ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۲)

پاسخ: گزینه

وزن این مصraig «فاعلاتن مفاعلن فعلن» است که در آن فقط یک «فاعلاتن» دیده می شود.

گوی	م	ک	زی	گ	می	ج	لب	من	ی	سو
-	ـ	ـ	-	ـ	-	ـ	-	-	ـ	-

فعلن مفاعلن فاعلاتن

وزن سایر مصraig ها:

تی	د	مُد	دَر	بَع	ک	تَم	گُف	می	خیش	با	مان	رَ	هَر
-	ـ	ـ	-	-	ـ	ـ	-	-	ـ	ـ	-	ـ	-

فاعلن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیل سبز

زیان و ادبیات فارسی

ب	ج	نین	وق	تُ	جُ	نین	فَصْ	لِ	عَ	زِيز	-
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	-

(در این مصراع، اصلاً رکن «فاعلاتن» نداریم.)

چُن	رُ	خت	گَس	ماه	دَر	زِي	وَر	نَ	يافت	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

راه حل تستی به روش سمعایی، وزن هر مصراع را مقابل آن بنویسید و بررسی کنید که خواسته صورت سؤال در کدام گزینه است.

تست و پاسخ ۴۰

وزن مقابل کدام بیت درست است؟

می‌نکند محروم جان محروم اسرار مرا (مفتولن فاعلن مفتولن فاعلن)
که بليل دل از بوستان برنگیرد (فعولن فاعلن فاعلن)
رسم باشد گنجها در جای ویران داشتن (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)
تو ندانی که مرا کار رسیده است به جان (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)

- ۱) آه که آن صدر سرا می‌ندهد بار مرا
- ۲) دلم دیده از دوستان برنگیرد
- ۳) دین ز درویشان طلب زیرا که شاهان را مقیم
- ۴) تو ندانی که مرا کارد گذشته است ز گوشت

آزمون پیجدم خود

(علوم و فنون ادبی یازدهم - دروس ۵ و ۶)

پاسخ: گزینه

راه حل تستی هر بیت را با ریتم خاص خودش بخوانید. همین ریتم را با آن چه در کمانک آمده، مقایسه کنید تا دریابید که وزن داخل کمانک درست است یا نه.

پاسخ تشریحی وزن این بیت «فعولن فاعلن فاعلن» است و به شکل زیر تقطیع می‌شود:

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

بررسی سایر گزینه‌ها:

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیل سبز

زبان و ادبیات فارسی

پاسخ تشریحی بعد از تقطیع هجایی و نشانه‌گذاری هجاهای این بیت، می‌توان آن را به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد:

شُد	م	شا	ب	گر	دی	ث	را	فِ	ز	رو	ام
-	ـ	-	ـ	-	-	ـ	-	ـ	-	ـ	-
فعل			مستفعلن			مفاعلُ			مستفعلن		
فاعلن			مفاعيلُ			فاعلاتُ			مفعولُ		

سایر گزینه‌ها تنها در یک صورت، به وزن موسیقایی می‌رسند.

داشت	ن	ر	را	قَ	او	يِ	با	زی	خِ	رُ	لَم	دِ
-	ـ	ـ	-	ـ	-	ـ	-	-	ـ	ـ	ـ	ـ
فعلن			مفاعلن			فعلاتن			مفاعلن			

۱

رَد	مِ	بِ	بَ	سَت	دَو	شِ	بِي	كِ	هَر	وَد	شَ	دِ	زِن
-	-	ـ	ـ	ـ	-	ـ	-	ـ	-	-	ـ	ـ	-
فع			مفتعلن			فاعلاتُ			مفتعلن				

۲

او	يِ	سو	بَم	يا	ه	را	يا	او	يِ	رو	لَم	بي	تَم	گُف
-	ـ	-	-	-	ـ	-	-	-	ـ	-	-	ـ	ـ	-
مستفعلن			مستفعلن			مستفعلن			مستفعلن					

۳

نکته گاهی ممکن است هجاهای یک بیت به صورتی باشند که بتوان آن‌ها را به دو شکل دسته‌بندی کرد، اما چون شکل دوم آن‌ها ریتم و آهنگ (وزن) درستی به دست نمی‌دهد، آن‌ها را جزء ابیاتی که به دو گونه دسته‌بندی می‌شوند، به شمار نمی‌آوریم؛ مانند بیت ۱ که

شكل دوم آن به صورت زیر است:

-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
مفتعلن			فاعلاتُ			مفتعلن			فعول				

۱۳

تست و پاسخ

کدام بیت به هر دو صورت «همسان» و «ناهمسان» تقطیع می‌شود؟

- سری و چو گوثرش عقیقی
تعییر خواب‌های پریشان من شوی
عروس لاله به دامان کوهسار آمد
سری است در اوصاف تو بیرون ز نکویی
- ۱) حوری و چو گوثرش عقیقی
 - ۲) زلفت به خواب بینم و خواهم که هر شسی
 - ۳) بهسان دختر چادرنشین صحرایی
 - ۴) بر روی نکو این همه آشفته نگردند

آزمون پنجم حضوری

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۲)

پاسخ تشریحی هجاهای این بیت را به دو صورت می‌توان دسته‌بندی کرد که در یک صورت، پایه‌های آوایی همسان و در حالتی دیگر پایه‌های آوایی ناهمسان به دست می‌آید.

همسان	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
فعلن			مستفعلُ			مستفعلُ			مستفعلُ			
فعولن			مفاعيلُ			مفاعيلُ			مفعولُ			

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱

فی	فی	غ	رش	ث	کو	چ	ئ	ری	حو
-	-	ع	-	ل	-	ل	ع	-	-
فعلن				فاعلات				مستفعلُ	
فعولن				مفاعلن				مفهولُ	

هر دو ناهمسان ←

بی	ش	هـ	کـ	هـم	خـ	مـ	نـ	بـ	خـ	بـ	قـتـ	رـلـ
-	ع	-	ل	-	-	ل	-	ل	-	ل	-	-
فعل				مستفعلن				مفـاعـلـ				مسـتـفـعـلـ
فاعـلـن				مفـاعـيـلـ				فاعـلـاتـ				مفـهـولـ

هر دو ناهمسان ←

بـ	رـ	صـحـ	نـ	شـیـ	نـ	دـرـ	جـاـ	رـ	دـخـ	تـ	سـاـنـ	بـ
-	-	-	ع	-	ل	-	-	ل	ع	ل	-	ل
فعل				مـفـاعـلـن				فعـالـاتـن				مـفـاعـلـن
مـفـاعـلـن				مـفـاعـيـلـ				فاعـلـاتـ				مفـهـولـ

یک دسته‌بندی ←
ناهمسان دارد.

تست و پاسخ ۳۳

وزن کدام بیت «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» است؟

- ۱) ای که لبت آب شکر ریخته است
- ۲) گوشة ابروی توست منزل جانم
- ۳) هجران بشود آتشم از دل برد
- ۴) هر ناله و فریاد که کردم نشنیدی

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره بهتر است به جای تقطیع هر بیت، از روش سمعی برای یافتن وزن ایيات بهره بگیرید. در سؤالاتی که وزن بیت در صورت سؤال آمده و شما باید بیت مورد نظر را از میان گزینه‌ها انتخاب کنید، کافی است هنگام خوانش هر بیت به ریتم خوانش آن و ریتم موجود در وزن ذکرشده سؤال توجه کنید و آنها را با هم مقایسه کنید. این کار برای صرفه‌جویی در زمان مناسب است.

ـمـ	ـجـ	ـلـ	ـزـ	ـمـنـ	ـتـسـتـ	ـیـ	ـرـوـ	ـآـبـ	ـیـ	ـشـ	ـگـوـ
-	-	ع	ل	ل	ل	ل	-	-	ل	ل	-
فعـلـن				فاعـلـاتـ				مـفـتـعـلـن			

وزن سایر گزینه‌ها:

۱

ـتـسـتـ	ـرـیـخـ	ـکـرـ	ـشـیـ	ـبـ	ـآـ	ـبـتـ	ـلـ	ـکـ	ـایـ
-	ع	-	ل	ل	-	-	ل	ل	-
فاعـلـن				مـفـتـعـلـن				مـفـتـعـلـن	

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیل سبز

زبان و ادبیات فارسی

رَد	بَت	بِعْ	دِل	مَز	شَعْ	تَهْ	آَوْ	وَد	شَعْ	بَرْ	رَان	هِجْ
-	ع	ع	-	-	ع	ع	-	-	ع	ع	-	-
فعَّ	مستفعلُ					مستفعلُ					مستفعلُ	

دِي	نِي	شِي	نَيْ	دَمْ	كَرْ	كِي	يَاد	فَرْ	وُلْ	لِنْ	نَا	هَرْ
-	-	ع	ع	-	-	ع	ع	-	ع	ع	-	-
فعَّلن	مستفعلُ					مستفعلُ					مستفعلُ	

۱۵ پاسخ و تست

وزن واژه‌های کدام مصراع در مقابل آن نادرست است؟

- (۱) برو ای باد بهاری به دیاری که تو دانی (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن)
- (۲) آن گل رخسار نگر نام گلستان چه بری؟ (مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن)
- (۳) شبت مهپوش و ماهت شبنقاب است (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)
- (۴) ما را گر از جان غم بود پس لاف عشقش چون زنیم (مستفعلن مستفعلن مستفعلن)

(علوم و فنون ادبی یازدهم - دروس ۵ و ۸)

پاسخ: گزینه

مشابهه در سوالاتی که وزن ابیات یا مصراعها مقابله آمد است، کافی است اشعار را بربرد و بخوانید و با هر پایه آوایی وزن ذکر شده را هم تکرار کنید تا متوجه شوید که درست است یا نه. این همان روش سمعی است که برای پیدا کردن وزن ابیات پیشنهاد می‌شود. برای نمونه، گزینه‌های همین سوال را ببینید.

- (۱) بُرْ ای با (فعلاتن) دِبْ هاری (فعلاتن) بِدِیاری (فعلاتن) کِتْ دانی (فعلاتن)
 (۲) آن گَلِ رُخ (مفتعلن) سارِن گَر (مفتعلن) ناِمِگِ لِس (مفتعلن) تانِجِ بِری (مفتعلن)
 (۳) ماراگِ رَز (مستفعلن) جانِ غَمِ بُ وَد (مستفعلن) پس لافِ عِش (مستفعلن) قَشْ چونِ زَنیم (مستفعلن)

پاسخ تشریحی وزن این مصراع «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» است.

بَسْت	قَأ	نِ	سَبْ	هَتْ	مَا	شُ	بُو	مَهْ	بَتْ	شَ
-	-	ع	-	-	-	ع	-	-	-	ع
فعولن	مفاعیلن					مفاعیلن				

وزن مصراعها در سایر گزینه‌ها درست ذکر شده است.

۱۶ پاسخ و تست

در میان کدام ابیات، مفهومی مشترک وجود دارد؟

- الف) قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن
 (۱) از کنار ابر تا دریا تنزّل بایدش
 (۲) پا در ره منزل کن و خورشیدمکان باش
 (۳) چو آفتاب که بر آسمان بَرَد شبنم
 (۴) بنگر که از کجا به کجا می‌توان شدن
 (۵) شبنم به آفتاب رسید از فتادگی
 (۶) از پا فتادگانیم در زیر پا نظر کن
 (۷) از دست رفتگانیم دستی به دست ما ده

(۴) الف - ه - ه

(۳) الف - ج - ه

(۲) د - ب - الف

(۱) ه - ب - د

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

پاسخ تشریحی در ایات «الف»، «ب» و «د» «ستایش فروتنی و تواضع» دیده می‌شود و شاعر معتقد است «فروتنی مایه تعالی و رسیدن به مقام والاست»؛ اما مفهوم ایات «ج» و «ه» متفاوت است. بیت «ج»: رسیدن فرودستان به مقام والا به خاطر اقبال بلند ممدوح بیت «ه»: درخواست توجه و عنايت

راه حل تستی مفهوم کلی هر بیت را مقابل آن بنویسید و تشابه یا تفاوت آنها را بررسی کنید. ایات متفاوت را علامت بزنید و با آنها رد گزینه کنید.

مفهوم کدام بیت «دواام عشق» را بیان می‌کند؟

۴۷ تست و پاسخ

بیت زیر با کدام گزینه ارتباط مفهومی دارد؟

لشکر خسرو اگر بر سر فرهاد رود

«نتوان از سر او برد هوای شیرین

خبر از دشمن و اندیشه بدگویان نیست

۱) ساربانا خبر از دوست بیاور که مرا

به تیغ مرگ شود دست من رها ای دوست

۲) اگر جهان همه دشمن شود ز دامن تو

من با کسی افتاده ام کز وی نپردازم به کس

۳) گر دوست می‌آید برم یا تیغ دشمن بر سرم

که شادی جهانگیری غم لشکر نمی‌ازد

۴) تو را آن به که روی خود ز مشتاقان بپوشانی

(علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۱)

پاسخ: گزینه در این بیت همانند بیت سؤال به «دواام عشق» اشاره شده است. معنی بیت: «اگر همه جهان دشمن شوند، دست من از دامن تو فقط با مرگ رها می‌شود.»

مفهوم سایر ایات:

۱) تنها با خبرشدن از یار برایم مهم است و ترسی از دشمنان و بدگویان ندارم. / درخواست برای خبردارشدن از یار

۲) تنها در اندیشه مشوق بودن

۳) توصیه به پوشاندن چهره / معشوق اگر چهره خود را نپوشاند، همه جهان عاشق او می‌شوند. / توصیف زیبایی مشوق

دام تستی در سؤالات قربت بهویژه در مفاهیمی مثل «دواام عشق»، توجه داشته باشید که «دواام عشق تا مرگ» (مفهوم بیت ۲) با «دواام عشق حتی پس از کشته شدن» (مفهوم بیت سؤال) تفاوت دارد؛ اما آن‌چه باعث می‌شود این دو را دارای «ارتباط مفهومی» بدانیم و ۴) را به عنوان پاسخ انتخاب کنیم، این است که نزدیک‌ترین مفهوم به مفهوم بیت سؤال است و گزینه‌های دیگر این ارتباط و نزدیکی را ندارند و گرنه در سؤالی دیگر ممکن است این دو را هم مفهوم ندانیم.

۴۸ تست و پاسخ

مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

۱) در طاس فلک جرعة شادی و غم است

گه محنت و دولت است و گه بیش و کم است

۲) به روزگار خزان زرگری کند شب و روز

به روزگار بهاران کندت رنگرزی

۳) دل در جهان مبند که با کس وفا نکرد

هرگز نبود دور زمان بی تبدلی

۴) در نوشخند برق خطرهاست زینهار

بازی مخور ز چهره خندان روزگار

(علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۵)

پاسخ: گزینه

مشاوره یکی از مفاهیم پر تکرار در تست‌های قربت کنکور، مفهوم «نایابیاری احوال روزگار و تغییر و تبدل آن» است.

این مفهوم در درس ۵ فنون یازدهم نیز آمده است:

چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد

«روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیل سبز

زیان و ادبیات فارسی

پاسخ تشریحی مفهوم این بیت «توصیف بهار و پاییز» است؛ اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها «ناپایداری احوال روزگار» است.

تست و پاسخ ۳۹

همه گزینه‌ها با بیت زیر تناسب مفهومی دارند؛ به جز

«هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست دل افسرده غیر از آب و گل نیست»

خود مرده درد او زنده به حیات اوست
آن است که حیات جهانش نصیب نیست
بسان خاک گورستان درون پر مردگان دارد
جان که نبود خاک ره در کوی تو بر باد، باد

۱) گر کشته شوم در عشق از مرگ نیندیشم

۲) هر کاو شراب عشق نخورده است و درد درد

۳) کسی کز سوز عشق تو ندارد جان و دل زنده

۴) دل که نبود آتشین در عشق تو بی‌آب به

(علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۵)

پاسخ تشریحی مفهوم مشترک صورت سؤال با ۱، ۲، ۳ و ۴ این است که «دلی که عاشق نیست، مرده است و حیات ندارد»؛ اما در سخن از این است که «کشته راه عشق، همیشه زنده است».

راه حل تستی در سؤال اول داده‌اند و بیت نامتناسب با آن را خواسته‌اند، می‌توان مستقیماً به سراغ گزینه‌ها رفت و بیت نامتناسب با بقیه را انتخاب کرد؛ یعنی می‌توانید اصلاً بیت صورت سؤال را نخوانید!

تست و پاسخ ۴۰

مفهوم کدام گزینه، با بیت «صبر بر جور فلک کن تا برآیی روسفید / دانه چون در آسیا افتاد تحمل بایدش» ارتباط معنایی ندارد؟

ستایش صبر
در کدام بیت دیده
نمی‌شود؟

چو درمانم نبخشیدی به درد خویش خو کردم
بلا بگردد و کام هزارساله برآید
در بسته آن کس که بگشود صبر است
اجر صبری است که در کلبه احزان کردم

۱) چو بستی در به روی من به کوی صبر رو کردم

۲) گرت چو نوح نبی صبر هست در غم طوفان

۳) کلید در گنج مقصود، صبر است

۴) این که پیرانه سرم صحبت یوسف بنواخت

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱)

پاسخ تشریحی مفهوم بیت سؤال «توصیه به صبر و ستودن شکیبایی» است و بیان این نکته که «با صبر و شکیبایی می‌توان به مقصود رسید». این مفهوم در ۱، ۲، ۳ و ۴ نیز دیده می‌شود؛ اما مفهوم بیت در ۱ «از سر اجبار و ناچاری صوری کردن و با درد خود خوگرفتن» را بیان می‌کند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

علوم اجتماعی

جامعه‌شناسی دهم: صفحه‌های ۳۴ تا ۷۴، جامعه‌شناسی دوازدهم: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸

تست و پاسخ (۵)

دیدگاه طولی نسبت به تاریخ جوامع

عبارت «همه راه‌ها به رم ختم می‌شوند» تأیید کننده کدام گزاره است؟

- ۱) همه جوامع شبیه یک موجود زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.
- ۲) جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند، اما هیچ‌کدام نمی‌توانند مسیر دیگری را با حفظ هویت خود ادامه دهند.
- ۳) تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی و عناصر محوری آن باشد، جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند و درون جهان اجتماعی پذیرفته نمی‌شود.
- ۴) همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند و هر جهان اجتماعی، براساس عقاید و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کند و فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورند.

(جامعه‌شناسی دهم - درس ۵)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه دیدگاه طولی نسبت به تاریخ (سرگذشت و سرنوشت) جوامع، بیان می‌کند که همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند و در این مسیر واحد، جوامع عقب‌مانده، باید جوامع پیش‌رفته را الگوی حرکت خود قرار دهند. ضربالمثل «همه راه‌ها به رم ختم می‌شوند» نیز بیان‌گر یکسان‌بودن حرکت جوامع و دیدگاه طولی (تک‌خطی) نسبت به تاریخ جهان‌های اجتماعی است. در جدول زیر به بررسی این دیدگاه و مقایسه آن با دیدگاه عرضی خواهیم پرداخت:

۱۶-دزدهم انسانی

آزمون پنجم دستوری

جهان‌های اجتماعی در عرض هم	جهان‌های اجتماعی در طول هم
عده‌ای از جامعه‌شناسان، از جمله آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس، معتقدند جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و مسیر یکسانی را طی می‌کنند.	عده‌ای از اندیشمندان، از جمله مردم‌شناسان معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند و فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورند.
معتقدند تفاوت میان جهان‌های اجتماعی، همانند تفاوت دو گونه متفاوت (مانند شیر و آهو) است.	معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یک موجود زنده‌اند و تفاوت آن‌ها، همانند تفاوتی است که موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود طی می‌کند.
مطابق با این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی مختلف، با روابط متقابلی که دارند، می‌توانند به صورت سالم و فعالانه از یکدیگر تجربه کسب کنند، اما نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهند.	در این دیدگاه، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند و جوامع عقب‌مانده، باید جوامع پیش‌رفته را الگوی حرکت خود قرار دهند. این موضوع منجر به شکل‌گیری نظریه استعمار شده است که امروزه به استثمار تبدیل شده است.
مردم‌شناسان، براساس این دیدگاه، از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.	مطابق با این دیدگاه، دورکیم، حرکت جوامع بشری را به دو مرحله تقسیم می‌کند: ۱) جوامع مکانیکی: در آن تقسیم کار شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی (مانند تقسیم کار سنی و جنسی) است. ۲) جوامع ارگانیکی: در آن تقسیم کار گسترده وجود دارد.

پاسخ تشریحی اروپایی‌ها یک ضربالمثل قدیمی دارند که می‌گوید «همه راه‌ها به رم ختم می‌شوند». این تنها یک ضربالمثل است، ولی عده‌ای باورشان این است که زندگی اجتماعی بشر یک مسیر را طی می‌کند. در این دیدگاه همه جهان‌های اجتماعی شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مربوط به دیدگاه عرضی نسبت به تاریخ جوامع است.

۲) گزاره‌ای درست، اما بی‌ارتباط با صورت سؤال است.

۳) این که همهٔ جوامع در یک خط قرار می‌گیرند، بیانگر دیدگاه طولی است؛ اما ادامه جمله نشان‌دهندهٔ دیدگاه عرضی است.

تست و پاسخ (۵۲)

عبارت درست در ارتباط با فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی کدام است؟

۱) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شود - پیامدهای اجتماعی جهان‌های اجتماعی صرفاً محدود‌کنندهٔ افراد است.

۲) جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد - هر جهان اجتماعی براساس عقاید خود، برخی ظرفیت‌های بشر را نادیده می‌گیرد.

۳) الزام‌های جهان اجتماعی، بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر نمی‌گذارد - برخی جهان‌ها با رویکرد دنیاگریز خود، از توامندی‌های آدمی برای آبادکردن این جهان استفاده نمی‌کنند.

۴) محدودیت‌های زبانی، مبادلهٔ معانی پیچیده بین هم‌زبانان را دشوار می‌کند - فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

(بامعه‌شناسی دهم - درس ۶)

پاسخ: گزینه

مشاوره در حل این نوع از سوالات، باید به دنبال نادرستی و رد گزینه‌ها باشید؛ بنابراین به قیدها و مثبتات یا منفی بودن افعال توجه

ویژه داشته باشید.

پاسخ تشریحی جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد.

هر جهان اجتماعی نیز براساس عقاید و ارزش‌های خود، افق‌ها و ظرفیت‌های جدیدی برای انسان فراهم می‌کند و ممکن است ظرفیت‌ها و توامندی‌های دیگر بشر را نادیده بگیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) درست - نادرست (پیامدهای هر پدیده اجتماعی، هم محدود‌کنندهٔ افراد است و هم برای افراد فرصت ایجاد می‌کند. قید «صرفاً» باعث نادرستی این گزینه شده است).

۲) نادرست (پیامدها و الزام‌های هر جهان اجتماعی، بر فعالیت اعضای آن جهان اجتماعی تأثیر نمی‌گذارد) - درست

۳) نادرست (محدودیت‌های زبانی، فرصت ارتباط با هم‌زبان و مبادلهٔ معانی پیچیده را فراهم می‌آورد). - درست

نکته هر پدیده‌ای در جهان اجتماعی، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی به همراه دارد.

اجرای این مقررات برای رانندگان و عابران، محدودیت‌هایی پدید می‌آورد.

عمل کردن به آن‌ها، فرصت رفت و آمد ایمن و سریع را به دنبال دارد.

دستور و قواعد پیچیده‌ای دارد که منجر به محدودیت مردمی که با آن زبان سخن می‌گویند، می‌شود.

این پدیده، فرصت ارتباط با هم‌زبان و مبادلهٔ معنای پیچیده را فراهم می‌آورد.

تست و پاسخ ۵۳

- به ترتیب عبارت درست در رابطه با «آرمان اجتماعی»، «قلمرو واقعی جهان اجتماعی» و «شناخت عقاید و ارزش‌ها» کدام است؟
- ۱) اهدافی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن هستند - نظام معیار جهان اجتماعی است که برخی آن را مراجعات نمی‌کند - علوم اجتماعی نمی‌تواند حق یا باطل بودن آن‌ها را شناسایی کند.
 - ۲) در ارزش‌های اجتماعی مبتلور می‌شود. - واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را در پرتو آرمان‌های آن جهان اجتماعی می‌توان ارزیابی کرد. - با علوم وحیانی و عقلانی ممکن است.
 - ۳) تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ است. - شامل ارزش‌هایی است که مردم رعایت آن را لازم می‌دانند. - علوم مبتنی بر عقل و وحی دو ابزار مناسب برای شناخت عقاید و ارزش‌ها هستند.
 - ۴) ارزش‌هایی که مردم از آن جانبداری می‌کنند و مطابق با آن عمل می‌کنند. - اگر به ارزش‌ها عمل نشود، از آرمان‌ها فاصله می‌گیرند. - اگر علم به دانش تجربی محدود شود، امکان شناخت عقاید و ارزش‌ها را ندارد.

(جامعه‌شناسی دهم - درس ۷)

پاسخ: گزینه

- آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها مبتلور می‌شود. / واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد. / علوم مبتنی بر عقل و وحی، دو ابزار مهم برای شناخت عقاید و ارزش‌ها هستند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) درست - نادرست (آرمان‌ها و قلمرو آرمانی همان نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری کم‌وبیش به آن عمل می‌کنند و برخی هم آن را مراجعات نمی‌کنند). - نادرست (علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند).

درست - نادرست (بیانگر قلمرو آرمانی جهان اجتماعی است). - درست

نادرست (بیانگر قلمرو واقعی جهان اجتماعی است). - درست - درست

تست و پاسخ ۵۴

به ترتیب مصاديق «الف»، «ب» و «ج» در جدول زیر، در کدام گزینه آمده است؟

ملک تعیین	مفهوم
«ب»	باطل فرض کردن یک بخش از جهان اجتماعی
تشخیص مناسب یا نامناسب بودن واقعیت‌ها	«الف»
«ج»	شناخت حق یا باطل بودن هر بخش از جهان اجتماعی

- ۱) ارزیابی در پرتو آرمان‌ها - شکل‌گیری براساس خرافات - توجه کردن یا بی‌توجهی مردم به آن لایه
- ۲) ارزیابی در پرتو ارزش‌ها - قابل دفاع نبودن از نظر علمی - توجه کردن یا بی‌توجهی مردم به آن لایه
- ۳) ارزیابی در پرتو ارزش‌ها - شکل‌گیری براساس خرافات - علم متناسب با همان لایه
- ۴) ارزیابی در پرتو آرمان‌ها - قابل دفاع نبودن از نظر علمی - علم متناسب با همان لایه

(جامعه‌شناسی دهم - درس ۷)

پاسخ: گزینه

- واقعیت‌ها را در پرتو آرمان‌ها ارزیابی می‌کنیم و مناسب یا نامناسب بودن آن‌ها را تشخیص می‌دهیم. (الف)
- هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد و براساس خرافات شکل گرفته باشد، باطل است. (ب)
- حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود. (ج)

- نکته** به مناسب قسمت سوم این سؤال، نکته زیر که مربوط به «ملاک تشخیص حق یا باطل بودن» است را ببینید:
- حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود.
 - مثال: علوم تجربی توان داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را دارند؛ مثلاً درست یا نادرست بودن شیوه مداوای بیماران را می‌توان با روش‌های تجربی شناخت.
 - حق و باطل بودن ارزش‌ها و عقاید کلان درباره انسان و جهان را با روش‌ها و علوم تجربی نمی‌توان شناخت. علوم مبتنی بر عقل و وحی، دو ابزار برای شناخت عقاید و ارزش‌ها هستند.
 - جهان‌های اجتماعی که ۱) علم را به روش تجربی محدود می‌کنند و ۲) عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق و باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند.
- پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی و واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند.
- ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها را بشناسیم.
- برای داوری درباره آن‌ها راهی نداریم.
- از نظر این جوامع، عقاید و ارزش‌ها
- علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره حق و باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی داوری کند.

تست و پاسخ (۵۵)

به ترتیب، علت پیدایش هر یک از وضعیت‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

آزمون اجتماعی

• نظریه استعمار

• شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید

• کاهش فاصله قلمرو آرمانی و واقعی جهان اجتماعی

• زوال معنا و عقلانیت ذاتی

- ۱) نگاه تکخطی به جوامع - گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین - عمل کردن مردم مطابق با آرمان‌ها - علم‌دانستن علوم عقلانی و وحیانی
- ۲) مسیرهای متفاوت فرهنگ‌ها - مشارکت اجتماعی افراد - نزدیکشدن قلمرو واقعی جهان اجتماعی به آرمان‌ها - طرد عناصر معنوی و مقدس
- ۳) استثمار و بهره‌کشی برخی جوامع از برخی دیگر - برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی قبلی - تحقق بیشتر آرمان‌های جهان اجتماعی - از دست رفتن دانش ابزاری
- ۴) نگاه طولی به سرنوشت جوامع - تغییر جهان اجتماعی موجود - تبلور آرمان‌های اجتماعی در ارزش‌ها - بسط و توسعه عقلانیت ابزاری

(جامعه‌شناسی دهم - درس‌های ۵، ۶ و ۷)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی اگرچه انسان امروزی براساس تجربیات واقعی، استعمار را به معنی استثمار (بهره‌کشی به ناحق از دیگران و دسترنج آن‌ها) در می‌باید، ولی در سده‌های پیشین، نظریه استعمار به معنای طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده بود. این دیدگاه نشان‌دهنده نگاه طولی و تکخطی به تاریخ جوامع است.

علت شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید، گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است. اگر مردم مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه خود را کاهش می‌دهند.

جهان متعدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسند. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری (که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند) از دست می‌رود و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. از این روند، به زوال معنا و «عقلانیت ذاتی» یاد می‌شود.

دام تستی قسمت چهارم، نشان دهنده گسترش عقلانیت ابزاری است؛ در حالی که صورت سؤال، به دنبال زوال عقلانیت ذاتی است.

تست و پاسخ ۵۶

به ترتیب، هر یک از عبارات زیر با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- تفاوت‌های مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی
- تنوع جهان‌های اجتماعی
- توحید و ربویت خداوند سبحان
- از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها

۱) پذیرش درون جهان اجتماعی - دیدگاه عرضی نسبت به جهان‌های اجتماعی - عقاید و ارزش‌های حقیقی - قفس آهنین

۲) تفاوت میان جهان‌های اجتماعی - تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - تقسیم‌زدایی

۳) رخدادن در جهان اجتماعی واحد - پیدایش جهان‌های مختلف - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - ویژگی جهان متعدد

۴) تبدیل به جهان اجتماعی دیگر - نگاه تک خطی به تاریخ جوامع - محصول هستی را فراتر از طبیعت دیدن - زوال معنا و عقلانیت ذاتی

(پامه شناسی دهم - درس‌های ۵، ۶ و ۷)

پاسخ: گزینه ۱

نکته انواع تغییرات جهان اجتماعی:

براساس تقسیم‌بندی اجزای جهان اجتماعی به لایه‌های مختلف، تفاوت‌های مختلفی نیز در جهان اجتماعی پدید می‌آید:

<ul style="list-style-type: none"> ● از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد. ● درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود. 	<p>تفاوت‌های مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی (هنگارها و نمادها)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند. ● از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است. 	<p>تفاوت‌های مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی (ارزش‌ها و عقاید)</p>

پاسخ تشریحی تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد

رخ می‌دهد.

اندیشمندان پایبند به نظریه جهان‌های اجتماعی در عرض هم، معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند. هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌بینند.

آزادی انسان‌ها از همه بندها و موانع راه سعادت آن‌ها، عدالت و ایجاد شرایط مناسب برای رشد و تعالی همه انسان‌ها، توحید و ربویت خداوند سبحان را می‌توانند. از دسته این ایده‌ها می‌توان اینکه درستی آن‌ها با موافقت و مخالفت آدمیان تغییر نمی‌یابد.

در جهان متعدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند؛ این وضعیت، به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت رهایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به عنوان «از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها» یاد می‌شود.

تست و پاسخ (۵۷)

ویژگی‌های هویتی «منزلت اجتماعی»، «ایرانی بودن» و «سخت‌کوشی»، به ترتیب مشابه ویژگی‌های هویتی مطرح شده در کدام گزینه است؟

- (۱) دارایی - مکان تولد - کم‌سوادی
 (۲) منضبط - دانش‌آموز - وقت‌شناسی
 (۳) کارمند بودن - روستایی - امانتداری
 (۴) نژاد - راستگو بودن - زمان تولد

(بامعه‌شناسی دهم - درس ۸)

پاسخ: گزینه (۴)

اول نوع ویژگی‌های هویتی صورت سؤال رو پیدا کنید، بعد برید سراغ گزینه‌ها و بارد گزینه به جواب برسید.

درس نامه •• ویژگی‌های هویتی انسان

تقسیم‌بندی اول	اکتسابی	انسان، خود باعث پدیدآمدن این ویژگی می‌شود یا در پدیدآمدن آن نقش دارد.	مؤمن بودن، وقت‌شناسی و خجالتی بودن
تقسیم‌بندی دوم	انتسابی	انسان در پدیدآمدن آن نقشی ندارد.	مکان تولد، زمان تولد و جنسیت
تقسیم‌بندی سوم	ثابت	در طول زندگی فرد، تغییر نمی‌کند.	مکان تولد، نژاد و ملیت
	متغیر	در طول زندگی فرد ممکن است چهار تغییر شود.	دانش‌آموز بودن، شغل و ویژگی‌های روانی و اخلاقی
	فردی	فرد، برای داشتن این ویژگی نیازی ندارد که به عضویت گروه‌های اجتماعی درآید.	خوش‌اخلاقی، زیبایی و مؤمن بودن
	اجتماعی	فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌های اجتماعی نمی‌تواند این ویژگی‌ها را داشته باشد.	ایرانی بودن، منزلت اجتماعی و شغل فرد

پاسخ تشریحی ویژگی‌های هویتی مطرح شده در صورت سؤال:

منزلت اجتماعی: اکتسابی، متغیر و اجتماعی / ایرانی: انتسابی، ثابت و اجتماعی / سخت‌کوشی: اکتسابی، متغیر و فردی

ویژگی‌های هویتی مطرح شده در (۴):

کارمند بودن: اکتسابی، متغیر و اجتماعی / روستایی: انتسابی، ثابت و اجتماعی / امانتداری: اکتسابی، متغیر و فردی
 بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دارایی: اکتسابی، متغیر و فردی / مکان تولد: انتسابی، ثابت و فردی / کم‌سوادی: اکتسابی، متغیر و فردی

(۲) منضبط: اکتسابی، متغیر و فردی / دانش‌آموز: اکتسابی، متغیر و اجتماعی / وقت‌شناسی: اکتسابی، متغیر و فردی

(۳) نژاد: انتسابی، ثابت و فردی / راستگو بودن: اکتسابی، متغیر و فردی / زمان تولد: انتسابی، ثابت و فردی

تست و پاسخ (۵۸)

هویت هر جهان اجتماعی براساس عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های کلان آن جهان اجتماعی شکل می‌گیرد و قواعد، هنجرهای و نمادهای آن متناسب با عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌ها سامان می‌یابند؛ بنابراین:

- (۱) سه بُعد متمایز هویت انسان عبارت‌اند از: بدن و بُعد جسمانی، نفس و ویژگی‌های روانی و اخلاقی و بُعد اجتماعی.
 (۲) هر جهان اجتماعی بنا بر هویت خود، امکان پیدایش و رشد هویت‌های اخلاقی و روانی ناسازگار افراد را تضعیف می‌کند.
 (۳) نگاه دنیوی جهان متعدد و ارزش‌های آن به گونه‌ای است که هیچ دخل و تصرفی در طبیعت را مجاز نمی‌شمارد.
 (۴) هویت فردی هر انسان در جهان اجتماعی، براساس عقاید و ارزش‌های همان جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

(بامعه‌شناسی دهم - درس ۸)

پاسخ: گزینه (۴)

درس نامه ..

هویت هر جهان اجتماعی

قواعد، هنگارها و نمادهای هر جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

از این مسئله سه نتیجه حاصل می‌شود:

(۱) هویت اجتماعی هر فرد، درون جهان اجتماعی و براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد.

در جامعه قبیله‌ای، هویت اجتماعی افراد براساس جایگاه قبیله‌ای آن‌ها مشخص می‌شود.

در جامعه سرمایه‌داری، هویت افراد بیشتر به ثروت و توان اقتصادی آن‌ها وابسته است.

مثال در جامعه دینی، هویت اجتماعی افراد براساس عقاید و ارزش‌هایی است که آن دین محترم می‌شمارد.

اسلام، هویت افراد را با تقوی، علم و عدالت ارزیابی می‌کند.

(۲) هر جهان اجتماعی براساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند.

مثال نگاه دنیوی جهان متعدد و ارزش‌های آن به گونه‌ای است که هر دخل و تصرفی را در طبیعت مجاز می‌داند.

در جهان معنوی اسلام، طبیعت به عنوان موجودی زنده، آیت و نشانه خداوند محسوب می‌شود.

(۳) هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود، با نوعی از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است و زمینه پیدایش و رشد همان هویت را فراهم

می‌آورد و امکان پیدایش و رشد انواع دیگر را تضعیف می‌کند.

جهان متعدد به تناسب رویکرد این جهانی خود، با آن دسته از ویژگی‌های اخلاقی و روانی سازگار است که در ارتباط با

آرمان‌ها و ارزش‌های دنیوی آن شکل می‌گیرند (مانند فردگرایی، دم غنیمت‌شماری، انصباط، تبرج و ...).

جهان متعدد با بسیاری از ویژگی‌های اخلاقی که براساس ارزش‌های معنوی و الهی وجود انسان شکل گرفته باشند (مانند

قناعت، حیا، بندگی خدا، تقوی، خوف و رجای الهی و ...) سازگار نیست.

پاسخ تشریحی بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ درست است، اما ارتباطی با صورت سؤال ندارد.

۲ نگاه دنیوی جهان متعدد و ارزش‌های آن به گونه‌ای است که هر دخل و تصرفی را در طبیعت مجاز می‌داند.

۳ هویت اجتماعی هر فرد، درون جهان اجتماعی و براساس عقاید و ارزش‌های آن جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

تست و پاسخ ۵۹

پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

• در چه صورتی انسان‌ها به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌برند؟

• عبارت «برای هر کاری که اراده آدمی در انجام آن قوی باشد، بدن دچار ضعف نمی‌شود» نشان‌دهنده چیست؟

• اگر جوامع به عقاید و ارزش‌های حقیقی ایمان بیاورند، چه پیامدی به همراه دارد؟

۱) رجوع به تاریخ گذشته خود - تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی - حقیقت به عرصه قلمرو آرمانی جوامع وارد می‌شود.

۲) توجه به تنوع عقاید کلان در هر جهان اجتماعی - رابطه جهان اجتماعی با ویژگی‌های نفسانی - افراد براساس آرمان‌ها عمل می‌کنند.

۳) مقایسه جهان اجتماعی با جهان اجتماعی دیگر - تأثیر خصوصیات جسمانی بر نفسانی - حقیقت به حوزه قلمرو واقعی وارد می‌شود.

۴) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها - تعامل جهان اجتماعی و جهان نفسانی - فاصله قلمرو آرمانی و واقعی کاهش می‌یابد.

(جامعه‌شناسی دهم - درس‌های ۵، ۷ و ۸)

پاسخ: گزینه ۱

نکته

اگر ما تنها جهانی را ببینیم که در آن متولد شده‌ایم ← ممکن است گمان کنیم جهان اجتماعی تنها یک شکل دارد.

هنگامی که چشم خود را بر دیگر جوامع می‌گشاییم. ← به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.

یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم. ←

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

علوم اجتماعی

درس نامه ۰۰

(الف) رابطه دوسویه جهان طبیعی و جهان نفسانی:

- مثال ۱) تأثیر جهان طبیعی بر جهان نفسانی از اندازه غده تیروئید، موجب عصبانی شدن انسان می شود.
 مثال ۲) تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی برخی از بیماری های جسمانی با کمک قوای روانی درمان می شود.
 مثال ۳) برای هر کاری که نیت و اراده آدمی در انجام آن قوی باشد، بدن دچار ضعف و ناتوانی نمی شود.

(ب) رابطه دوسویه جهان طبیعی و جهان اجتماعی:

- مثال ۱) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی در شرایط اقلیمی متفاوت، شیوه زندگی اجتماعی مردم متفاوت است.
 مثال ۲) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی زندگی اجتماعی انسان ها، طبیعت را تهدید می کند.

(ج) رابطه دوسویه جهان اجتماعی و جهان نفسانی:

- مثال ۱) تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی یک انسان با تقوی جهانی را تغییر می دهد.
 مثال ۲) امام خمینی (ره) با تقوی خود، توانستند مسیر تاریخ جامعه ایران، امت اسلام و جهان امروز بشریت را دگرگون سازند.
 مثال ۳) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی اخلاقیات می شود.

آنچه باید بدانیم

پاسخ تشریحی هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می گشاییم که هم اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند؛ یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می کنیم، به تنوع جهان های اجتماعی پی می بریم.

حدیث «برای هر کاری که نیت و اراده آدمی در انجام آن قوی باشد، بدن دچار ضعف و ناتوانی نمی شود» از امام صادق، بیانگر تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی (جسمانی) است.

جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش های حقیقی، آن ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می کنند.

۶۰

تست و پاسخ

به ترتیب کدام مورد، فایده علوم طبیعی است، اما فایده علوم اجتماعی نیست؟

- ۱) درباره فرصت ها و محدودیت های فناوری به انسان آگاهی می دهند - زمینه فهم متقابل انسان ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می سازند و به افزایش همدلی انسان ها کمک می کنند.
 ۲) با شناخت طبیعت و قوانین آن، قدرت پیش بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن ها را به انسان می دهند - با داوری درباره علوم طبیعی، وسیله غلبه انسان بر محدودیت های طبیعی می شوند.
 ۳) با داوری درباره ارزش ها و هنجرهای اجتماعی، شیوه صحیح استفاده از طبیعت را مشخص می کنند - ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را فراهم می آورند.
 ۴) با شناخت قوانین طبیعت، در استفاده از طبیعت به انسان کمک می کنند - با داوری درباره پدیده های اجتماعی و نقد آن ها، فرصت موضع گیری اجتماعی مناسب را برای اندیشمندان فراهم می آورند.

(جامعه شناسی دوازدهم - درس ۲)

پاسخ: گزینه

تکنیک در بررسی فواید علوم طبیعی و علوم اجتماعی، چند عبارت مشابه وجود دارد:

- پیش بینی، پیشگیری و غلبه بر طبیعت ← فایده علوم طبیعی است.
 داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن ← فایده علوم اجتماعی است.
 کمک به انسان ها در استفاده صحیح از علوم طبیعی ← فایده علوم اجتماعی است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

علوم اجتماعی

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌ها:

۱ نادرست (فایده علم اجتماعی است) - درست

۲ درست - نادرست (غلبه بر محدودیت‌های طبیعت، از کارکردها و فواید علوم طبیعی است).

۳ نادرست (علوم طبیعی توان داوری درباره ارزش‌ها و هنجارها را ندارد؛ همچنین نشان دادن شیوه صحیح استفاده از طبیعت از فواید علوم اجتماعی است) - درست

۴ درست - درست

۶۱ تست و پاسخ

دیدگاه افرادی که علوم انسانی و علوم اجتماعی را دارای موضوعات متفاوتی می‌دانند، چه پیامدی به همراه دارد؟

۱) روش علوم اجتماعی همانند علوم جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی را از نوع روش‌های طبیعی و تجربی می‌داند.

۲) برخی رشته‌های دانشگاهی مانند هنر، فلسفه علوم اجتماعی و مطالعات فرهنگی، روش غیرتجربی دارند.

۳) علوم انسانی عامter از علوم اجتماعی است و همه علوم انسانی در زمرة علوم اجتماعی هستند.

۴) وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد و کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهد.

(جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۲)

پاسخ: گزینه

مشابه پاورقی‌های کتاب جامعه‌شناسی، در کنکورهای سال‌های اخیر بسیار پر تکرار بوده. این سؤال هم از پاورقی طرح شده؛ حتماً به آن‌ها توجه کنید.

درس نامه • ارتباط علوم انسانی و علوم اجتماعی

در این زمینه، سه دیدگاه وجود دارد:

۱) علوم انسانی و علوم اجتماعی یکی هستند.

۲) موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی، یکسان است و درباره امور انسانی بحث می‌کنند؛ اما روش آن‌ها متفاوت است.

● روش علوم اجتماعی (جمعیت‌شناسی، جامعه‌شناسی و ...) ← روش تجربی (طبیعی)

● روش علوم انسانی (هنر، فلسفه علوم اجتماعی و ...) ← روش‌های غیرتجربی

۳) علوم انسانی و اجتماعی موضوعات متفاوتی دارند. این نگاه وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد و کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهد.

پاسخ تشریحی بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) و ۲) بیانگر دیدگاه افرادی است که موضوع علوم انسانی و اجتماعی را یکسان می‌دانند، ولی روش آن‌ها را متفاوت می‌دانند.

۳) موضوع علوم انسانی عامter از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند، ولی برخی علوم انسانی در زمرة علوم اجتماعی نیستند.

۶۲ تست و پاسخ

درست و غلط بودن هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

• علوم اجتماعی به داشت‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی آدمیان را توضیح می‌دهند.

• جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخدند و حق و باطل نیز بر مدار بینش و گرایش انسان‌ها دچار تغییر می‌شود.

• در جهان متعدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند و جهان صرفاً از مواد و موجودات خام ساخته شده است.

• جهان توحیدی به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و امکان بهره‌وری از طبیعت را محدود می‌سازد.

۱) د - د - غ - د ۲) غ - د - غ - د ۳) غ - د - غ - د ۴) د - غ - د - غ

(جامعه‌شناسی دهم - درس‌های ۶ و ۷ / جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۲)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

علوم اجتماعی

پاسخ تشریحی بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت دوم: جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخدن، اما حق و باطل بر مدار بینش و گرایش آن‌ها، دچار تغییر نمی‌شود.

عبارت چهارم: جهان اساطیری طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.

تست و پاسخ ۶۳

به ترتیب موضوع یا مصادیق «علوم انسانی»، «هویت اکتسابی»، «فرهنگ حق» و «متافیزیک» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) بررسی پیامد کنش‌های اجتماعی انسان‌ها - صبوری - رعایت توسط عموم مردم جامعه - پرداختن به موجودی خاص
- ۲) بحث درباره کنش انسان و پیامدهای آن - خجالتی‌بودن - مطابقت با فطرت انسان‌ها - بحث درباره اصل وجود
- ۳) بررسی فعالیت‌های ارادی انسان‌ها - جنسیت - قابل دفاع بودن از نظر علمی - شناسایی قوانین کلی موجودات
- ۴) علم اخلاق و علم روان‌شناسی - منزلت اجتماعی - صحیح‌بودن از لحاظ علمی - بررسی علت پدیده‌های انسانی و اجتماعی

(جامعه‌شناسی دهم - درس‌های ۷ و ۸ / جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۴

درس نامه بررسی موضوعات علوم

علوم طبیعی: موضوع علوم طبیعی، پدیده‌های طبیعی هستند. علوم طبیعی، قوانین طبیعت و پدیده‌های طبیعی را شناسایی می‌کند.

علوم انسانی: درباره کنش‌های انسان و آثار و پیامدهای آن بحث می‌کند. از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند؛ زیرا فعالیت‌های غیرارادی، کنش نیستند.

علوم اجتماعی: علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند.

فلسفه (متافیزیک): موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

پاسخ تشریحی علوم انسانی، درباره کنش‌های انسان و پیامدهای آن بحث می‌کند. / خجالتی‌بودن، از جمله ویژگی‌های اکتسابی است؛ زیرا انسان در پدیدآمدن آن نقش دارد. / بخش‌هایی از جهان اجتماعی که از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد، حق است. / موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نادرست (موضوع علوم اجتماعی است، نه علوم انسانی). - درست - نادرست (مربوط به فرنگ حق نیست). - نادرست (فلسفه به موجودی خاص نمی‌پردازد).

۲) درست - نادرست (جنسیت انتسابی است، نه اکتسابی). - درست - درست

۳) درست - درست - درست - نادرست (فلسفه به بحث علیت می‌پردازد، اما علتهای پدیده‌های طبیعی، انسانی و اجتماعی را مورد بررسی قرار نمی‌دهد).

تست و پاسخ ۶۴

به ترتیب هر یک از موارد زیر، نشان‌دهنده کدام مفهوم و جهان اجتماعی است؟

«بررسی ساختار اجتماعی»، «نقسیم کار سنی و جنسی»، «منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات» و «مسئلیت انسان نسبت به آبادانی طبیعت»

- ۱) علوم اجتماعی - جوامع ارگانیکی - فرنگ معنوی - فرنگ توحیدی
- ۲) جامعه‌شناسی کلان - جوامع مکانیکی - جهان اساطیری - جهان توحیدی
- ۳) جامعه‌شناسی کلان - جوامع ارگانیکی - فرنگ اساطیری - فرنگ اسلام
- ۴) علوم اجتماعی - جوامع مکانیکی - فرنگ دنیوی - جهان اسلام

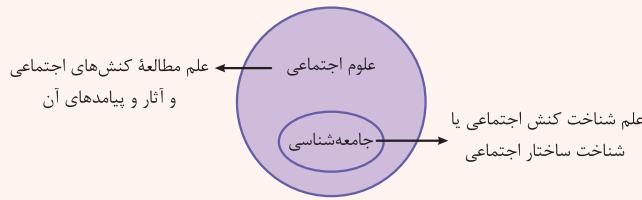
(جامعه‌شناسی دهم - درس‌های ۵ و ۶ / جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

علوم اجتماعی

درس نامه ۱۰ رابطه علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی

علوم اجتماعی، پدیده‌های اجتماعی انسان را مطالعه می‌کند؛ از آن جا که کنش‌های انسان، ابعاد و انواع متعددی دارد، شاخه‌ها و دانش‌های متفاوتی در علوم اجتماعی پدید آمده است. شناخت ساختار اجتماعی یا جامعه‌شناسی نیز یکی از این شاخه‌هاست.

جامعه‌شناسی خرد کنش اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی خرد را بررسی و مطالعه می‌کند؛ اما جامعه‌شناسی کلان ساختار اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی کلان را بررسی و مطالعه می‌کند.

دور کیم حرکت جوامع بشری را به دو مقطع تقسیم می‌کند. جوامع مقطع نخست را جوامع مکانیکی و جوامع مقطع دوم را جوامع ارگانیکی می‌نامد. در جوامع مکانیکی تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است مانند تقسیم کار سنی و جنسی، ولی در جوامع ارگانیکی تقسیم کار گسترش دارد.

جهان اساطیری طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه‌ای از این محدودیت‌هاست. در جهان توحیدی، طبیعت موجودی زنده و آیت و نشانه خداوند حکیم و به خواست او مسخر انسان است و انسان خلیفة الهی و مسئول عمران و آبادانی طبیعت است. تصرفات انسان در طبیعت مقید به اراده حکیمانه الهی است.

تست و پاسخ ۶۵

به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- ۱. در تقسیم کار جهان غرب، مطالعه جوامع صنعتی و شهری وظيفة کدام گروه بود؟
- ۲. وجود نظریات متفاوت درباره هویت نشانه چیست؟
- ۳. چرا پیش‌بینی در علوم اجتماعی، دشوارتر از پیش‌بینی در علوم طبیعی است؟
- ۴. شکل‌گیری رویکردهای تبیینی، تفسیری و انتقادی در جامعه‌شناسی پیامد چیست؟

- ۱) مردم‌شناسان - ناآگاهانه‌بودن بخشی از هویت - تنوع و گستردگی پدیده‌های اجتماعی - شاخه‌های متفاوت علم اجتماعی
- ۲) مردم‌شناسان - وجود خطا و اشتباه در شناخت هویت - نظام پیچیده قواعد جهان اجتماعی - شاخه‌های متفاوت علوم اجتماعی
- ۳) جامعه‌شناسان - وجود خطا و اشتباه در شناخت هویت - آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی
- ۴) جامعه‌شناسان - ناآگاهانه‌بودن بخشی از هویت - هدفداربودن کنش‌های اجتماعی - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی

(جامعه‌شناسی دهم - درس‌های ۵ و ۶ / جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۱۲)

پاسخ: گزینه ۳

نکته

یک مثال در ارتباط با تنوع جهان‌های اجتماعی، تقسیم کار میان جامعه‌شناسان و مردم‌شناسان در جهان غرب بود.

در جهان غرب در جهان غرب وظيفة جامعه‌شناسی مطالعه جوامع صنعتی پیشرفته (غربی) بود.

مردم‌شناسی به مطالعه جوامع ساده و ابتدایی (غیرغربی) می‌پرداخت.

جامعه‌شناسان، جوامع ابتدایی را متعلق به گذشته بشر می‌پنداشتند؛ اما مردم‌شناسان به عمق اشتباه جامعه‌شناسان پی بردن از این رو یکی از مهم‌ترین انتقادها به خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن‌ها از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

علوم اجتماعی

(پاسخ تشریحی) در جهان غرب، نوعی تقسیم کار میان جامعه‌شناسان و مردم‌شناسان شکل گرفته بود. وظيفة جامعه‌شناسی، مطالعه جوامع صنعتی و شهری پیشرفته (جوامع غربی) بود و مردم‌شناسی به مطالعه جوامع ساده و ابتدایی می‌پرداخت. وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطأ و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد. به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است. در جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است. جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه‌شناسی تفسیری و جامعه‌شناسی انتقادی، سه رویکرد اصلی جامعه‌شناسی‌اند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

روان‌شناسی

روان‌شناسی یازدهم: صفحه‌های ۸ تا ۶۵

تست و پاسخ ۶۶

عبارات زیر، به ترتیب، به کدام مفهوم علمی اشاره دارد؟

- مشاهدات زیست‌شناسی نشان می‌دهد، موجوداتی که بهتر با محیط سازگار می‌شوند، معمولاً عمر طولانی‌تری دارند.
- دانش‌آموزانی که در دوره‌های آموزشی بیشتری شرکت می‌کنند، در امتحانات نتایج بهتری می‌گیرند.
- استفاده دانش‌آموزان از کلاس‌های آموزشی آنلاین، چگونه بر میزان اجتماع‌گریزی آنان اثر می‌گذارد؟
- قوانین کشورها، برای تحقق ارزش‌های موردن قبول جامعه مانند امنیت و اخلاق، آزادی افراد را محدود می‌کنند.

(۱) فرضیه - قانون - فرضیه - مسئله - فرضیه

(۲) اصل - نظریه - مسئله - فرضیه

(۳) فرضیه - فرضیه - مسئله - قانون

(درسن ا - علم تهریی چیست؟)

پاسخ: گزینه

مشاوره مفاهیم علم تجربی (مسئله، فرضیه، اصل یا قانون و نظریه) از سوالات مورد توجه طراحان کنکور است و در سال‌های اخیر از این قسمت مکرر سوال طرح شده است؛ بنابراین به مفهوم هر کدام توجه داشته و تفاوت‌ها و روابط بین آن‌ها را بدانید.

درس نامه در علوم تجربی برخی مفاهیم مانند مسئله، فرضیه، اصل (قانون) و نظریه کاربرد فراوانی دارند:

مفهوم پرکاربرد	توضیح
(۱) مسئله	پژوهش دانشمندان با «طرح مسئله» آغاز می‌شود و همیشه یک جملهٔ پرسشی است.
(۲) فرضیه	به پاسخ‌ها یا حدسه‌های اولیه و تا حد ممکن سنجیده به مسئله‌های علمی «فرضیه» گفته می‌شود و همیشه به صورت یک جملهٔ خبری است.
(۳) اصل یا قانون	فرضیه در صورت پذیرفته شدن به «اصل یا قانون» تبدیل می‌شود.
(۴) نظریه	مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع، «نظریه» را شکل می‌دهد.

نکته هرگاه به پژوهش‌های انجام‌شده، مشاهدات و نتایج آزمایشات اشاره شود، عبارت مطرح شده «اصل» یا «قانون» است و اگر صرفاً یک جملهٔ خبری بیان شود که در آن رابطهٔ بین متغیرها مطرح شده و هیچ اشاره‌ای به انجام پژوهش، مشاهدات و یا نتیجهٔ آن نشده باشد، عبارت ذکر شده «فرضیه» است و اگر یک نگاه کلی در مورد یک موضوع (نتیجهٔ چند اصل کنار هم) مطرح شده باشد، معمولاً «نظریه» است.

پاسخ تشریحی بررسی عبارات:

- عبارت اول: به مشاهدات و نتایج به دست آمده از آن‌ها اشاره شده است، پس یک «اصل» یا «قانون» است.
- عبارت دوم: در فرضیه رابطهٔ بین دو یا چند متغیر مورد بررسی قرار می‌گیرد. در این عبارت نیز، رابطهٔ بین «شرکت در دوره‌های آموزشی» و «نتایج امتحانات دانش‌آموزان» مطرح شده است که می‌تواند درست یا نادرست باشد، پس یک فرضیه است.
- عبارت سوم: این عبارت یک جملهٔ پرسشی است که احتمال وجود رابطهٔ بین دو متغیر (استفاده از کلاس‌های آموزشی آنلاین) و «اجتماع‌گریزی دانش‌آموزان» را مطرح می‌کند، پس یک «مسئله علمی» است.
- عبارت چهارم: این عبارت هم رابطهٔ احتمالی دو متغیر «قوانين کشورها» و «محدود شدن آزادی انسان‌ها» را مطرح کرده است، پس یک «فرضیه» است.

تست و پاسخ ۶۷

علی می‌داند که وقتی چهار سردرد می‌شود، احتمالاً معده‌اش اسیدی شده و نیاز دارد برای آن که حالت اسیدی را خنثی کند، یک محلول قلیایی الف

مانند عرق نتنا بنوشد. در عبارات «الف» و «ب»، به ترتیب کدام هدف علم روان‌شناسی مطرح است؟

ب

(۱) توصیف - کنترل

(۲) تبیین - پیش‌بینی

(۳) تبیین - پیش‌بینی

(درسن ا - روان‌شناسی په هدف‌های را دنبال می‌کند؟)

(۴) توصیف - کنترل

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

روان‌شناسی

مشاوره اهداف روان‌شناسی از قسمت‌های مهم درس اول و از مباحث پر تکرار است؛ بنابراین سعی کنید این بخش از کتاب را با دقیق و به صورت مفهومی یاد بگیرید.

درس نامه هدف علم روان‌شناسی همانند سایر علوم تجربی، توصیف، تبیین، پیش‌بینی و کنترل موضوع مورد پژوهش است.

اهداف	توضیح
(۱) توصیف	بیان روشن و تا حد ممکن دقیق از چیستی موضوع
(۲) تبیین	بیان چرایی و علل اتفاق افتادن یک پدیده در جهان
(۳) پیش‌بینی	بیان احتمال رخدادن یک پدیده
(۴) کنترل	دست کاری کردن و ایجاد تغییر در پدیده

پاسخ تشریحی اگر شما بدانید که یک ماده شیمیایی خاص، چه ویژگی‌هایی دارد «توصیف» و چرا چنین واکنشی نشان می‌دهد «تبیین» کردیده‌اید. در این صورت است که خواهید توانست آن واکنش را در زمان و موقعیتی دیگر، پیش‌بینی و یا حتی تحت کنترل خود درآورید. علی‌چون علت سردرد را مشخص کرده است، پس دست به تبیین زده است و با خوردن عرق نتنا این موقعیت، یعنی سردرد را کنترل کرده است.

نکته توجه کنید همیشه کنترل و پیش‌بینی براساس تبیین صورت می‌گیرد، پس در بطن هر کنترلی یک تبیین مستر است. اگر رابطه علت و معلولی که بیان می‌شود فقط به صورت یک تئوری باشد و در آن علت بروز معلول مطرح گردد «تبیین» صورت گرفته، ولی اگر برای از بین بردن معلول یا ایجاد آن، شرایط را به دست بگیریم، یا عملی انجام دهیم، یا دخل و تصرفی کرده و یا توصیه‌ای کنیم «کنترل» صورت گرفته است؛ مثلاً اگر در اینجا گفته شود که محلول قلایای موجب خنثی شدن ماده اسیدی می‌شود «تبیین» است، ولی اگر برای خنثی کردن حالت اسیدی توصیه‌ای شود یا راهکاری به کار گرفته شود، «کنترل» اتفاق افتاده است.

تست و پاسخ ۶۸

درستی (د) و نادرستی (ن) عبارات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- پژوهشی که تعریف عملیاتی متغیرهای آن صورت نگرفته باشد، نمی‌تواند تکرار پذیر باشد.
- مهم‌ترین تفاوت فرد عادی و دانشمند در فرایند روش علمی، هدفمندی دانشمند است.
- تغییر در نظریات زیربنایی منابع غیرتجربی، موجب تغییر در فرضیات و نظریات مربوط به آن در علم تجربی می‌شود.
- دانشمند برخوردي دوگانه با موقعیت نامعین دارد؛ هم آن را خلق کرده و هم آن را از بین می‌برد.

(۱) د - ن - د - ۵ (۲) د - ن - ۵ - ن (۳) ن - د - ن - ۵ (۴) ۵ - د - ن - ن

(درس ا- روش علمی و ویژگی‌های آن)

۱ پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی بررسی عبارات:

عبارت اول: تعریف عملیاتی یعنی تعریفی شفاف، دقیق و کتمی از پدیده مورد نظر به نحوی که همه افراد با مطالعه آن به برداشتی یکسان یا تقریباً یکسان از متغیر برستند. زمانی که متغیرهای پژوهشی، تعریف عملیاتی نشده باشند سایر پژوهشگران، نمی‌توانند پژوهش قبلی را تکرار کنند، چون دقیقاً مشخص نیست که منظور از متغیرهای مطرح شده چیست؛ بنابراین پژوهشی که متغیرهای آن تعریف عملیاتی نشده باشند، تکرار پذیر نخواهد بود و یا در تکرار یافته‌ها به نتایج یکسان نخواهد رسید، پس عبارت درست است.

عبارت دوم: مهم‌ترین تفاوت فرد عادی و دانشمند در فرایند روش علمی «قاعده‌مندی و نظام‌داربودن» روش دانشمند است، پس عبارت نادرست است. عبارت سوم: هر نظریه علمی که براساس مشاهده و تجربه شکل گرفته است خود بر نظریات و مبانی غیرتجربی تکیه داشته و با تغییر در آن‌ها، فرضیات و نظریات مطرح شده در علم تجربی نیز تغییر خواهد کرد، پس عبارت درست است.

عبارت چهارم: در این عبارت منظور از دوگانه‌بودن برخورد دانشمند با موقعیت نامعین توضیح داده شده که درست است، چون دانشمند هم با «طرح مسئله» آن را خلق می‌کند و هم با روش علمی به آن پاسخ داده و مسئله را از بین می‌برد.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

روان‌شناسی

۶۹ تست و پاسخ

در فرضیه «روش تدریس معلم‌هایی که در آن دانش‌آموزان فعالانه نقش دارند از روش تدریس معلم‌هایی که دانش‌آموزان در آن منفعل هستند، بر یادگیری کودکان دبستانی مؤثرتر است» کدام متغیر تعریف عملیاتی شده است؟

- ۱) یادگیری کودکان با ارزیابی توانایی به کارگیری مطالب آموزش داده شده در موقعیت‌های دیگر به دست می‌آید.
- ۲) روش تدریس منفعل با میزان تسلط معلم به درس و مهارت او در تدریس مشخص می‌شود.
- ۳) یادگیری کودکان با نمره‌ای که بلافاصله پس از پایان کلاس درس از آن‌ها گرفته می‌شود تعیین می‌گردد.
- ۴) روش تدریس فعال با میزان همکاری ثمریخشی که دانش‌آموزان با معلم خود دارند تعیین می‌گردد.

(درس ۱- ویرگول‌های روش علمی)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی تعریف عملیاتی باید به گونه‌ای باشد که همه افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان یا تقریباً یکسانی برسند. در ۲ یادگیری کودکان تعريف عملیاتی شده است، چون نحوه تبدیل یادیگری کودکان به عدد دقیقاً مشخص شده است.

۷۰ تست و پاسخ

هر کدام از عبارات زیر، به ترتیب اشاره به کدام عمل یا فرایند مرتبط با علم روان‌شناسی دارد؟

- مطالعه آن محدود به انسان نیست و در بسیاری از آزمایش‌ها تفاوت جدی و بنیادی میان انسان و حیوان گذاشته نمی‌شود.
- از جمله اموری است که از طریق کارکردهایش بررسی می‌شود.
- تشخیص این‌که، آن‌چه در مقابل خود احساس می‌کنیم برگه کاغذ است.
- در سلسله‌مراتب شناخت در مرحله بالاتری نسبت به حافظه قرار دارد، ولی از سایر مراتب شناخت عالی، پایین‌تر است.

۱) رفتار - حافظه - ادراک - استدلال

۲) ادراک - خوابیدن - توجه - قضابت

۳) ادراک - استدلال - توجه - تصمیم‌گیری

۴) رفتار - احساس - ادراک - حل مسئله

(درس ۱- تعریف روان‌شناسی، شناخت پیست؟)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه به هر نوع فعالیت مورد مشاهده مستقیم جاندار، «رفتار» می‌گویند؛ مانند حرکت جمعی پرندگان، غذاخوردن، خوابیدن و مطالعه رفتار محدود به انسان نیست و در بسیاری از آزمایش‌ها تفاوت جدی و بنیادی میان انسان و حیوان گذاشته نمی‌شود؛ اما فرایندهای ذهنی از اموری هستند که به شکل مستقیم قابل مشاهده نیستند، به همین دلیل، فرایندهای ذهنی را به واسطه آثار و کارکردهای قابل مشاهده آن‌ها مورد مطالعه تجربی قرار می‌دهیم.

پاسخ تشریحی بررسی عبارات:

عبارت اول: مربوط به «رفتار» است، چون مطالعه رفتار، محدود به انسان نیست.

عبارت دوم: مربوط به «فرایندهای ذهنی» یا همان شناخت است. «شناخت پایه» شامل: توجه، ادراک و حافظه می‌شود و «شناخت عالی» مربوط به اقسام مختلف تفکر است؛ پس در گزینه‌های موجود «حافظه» و «استدلال» که از انواع شناخت هستند می‌توانند پاسخ سوال باشند، ولی «خوابیدن» که یک رفتار است و «احساس» که قبل از شناخت است، پاسخ صحیح نیستند.

عبارت سوم: به فرایند تفسیر و معنابخشی به محکم‌های انتخابی «ادراک» گفته می‌شود؛ مثل تشخیص این‌که، شئی که در مقابل خود احساس می‌کنیم یک کتاب یا کاغذ یا خودکار است.

عبارت چهارم: سلسله‌مراتب «شناخت پایه» عبارت است از: توجه، ادراک و حافظه و سلسله‌مراتب «شناخت عالی» یا تفکر عبارت است از: استدلال، قضابت، حل مسئله و تصمیم‌گیری، بنابراین «استدلال» از سایر مراتب شناخت عالی، پایین‌تر و از شناخت پایه، بالاتر است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

روان‌شناسی

تست و پاسخ ۷۱

در رابطه با علم روان‌شناسی، پیامد عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- تغییر در نیازهای فرهنگی و زیستی و اجتماعی
- ارتباط تنگاتنگ ابعاد و ویژگی‌های پیچیده انسان‌ها
- تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم

۱) تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم - دشواری پیش‌بینی و کنترل موضوعات روان‌شناسی - نرسیدن به یک نظریه واحد

در تعریف یک علم

۲) گذشت زمان و تغییر در پیش‌فرض‌های علم - دشواری توصیف دقیق از موضوعات مربوط به انسان - تغییر در مبانی و پیش‌فرض‌های علم

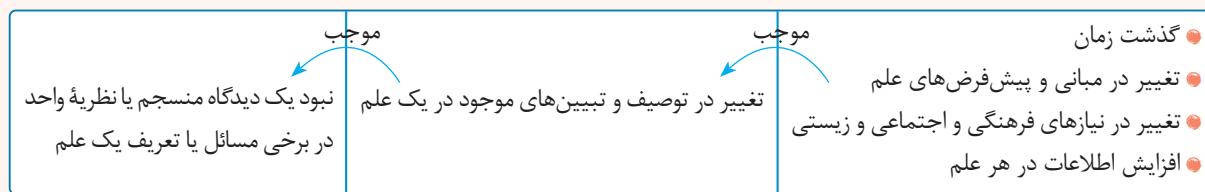
۳) تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم - دشواری رسیدن به یافته‌های یکسان در آزمایشات متعدد - افزایش اطلاعات در هر علم

۴) گذشت زمان و تغییر در پیش‌فرض‌های علم - دشواری رسیدن به اهداف علم روان‌شناسی - تغییر در مبانی و پیش‌فرض‌های علم

(درس ۱ - تعریف روان‌شناسی، اهداف روان‌شناسی)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه • علت وجود تعاریف مختلف در روان‌شناسی

پاسخ تشریحی بررسی پیامد عبارت اول و سوم:

براساس نمودار بالا مشخص می‌شود که پیامد تغییر در نیازهای اجتماعی، زیستی و فرهنگی ← تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم است و پیامد تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در علم ← نرسیدن به یک دیدگاه منسجم و یا یک نظریه واحد می‌باشد.

پیامد عبارت دوم: انسان علاوه بر آن که جسم و بدن دارد دارای ابعاد غیرجسمانی هم هست که با بدن در ارتباط تنگاتنگی است. این امر باعث می‌شود که توصیف دقیق از موضوعات مختلف در انسان، مانند هوش، عواطف، شناخت، اراده، خود و ... بسیار دشوار گردد و در نتیجه، شاهد تبیین‌های متفاوتی از این موضوعات و مانند آن‌ها در روان‌شناسی باشیم. از طرف دیگر پیش‌بینی و کنترل موضوعی که توصیف و تبیین دشوارتری دارد، دشوارتر است؛ بنابراین پیچیدگی ویژگی‌های انسان می‌تواند دشواری پیش‌بینی و کنترل موضوعات روان‌شناسی را هم در پی داشته باشد.

تست و پاسخ ۷۲

هر یک از ویژگی‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام‌یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی است؟

- باید دقیق و معتبر باشد.
- لازم است به دست افراد متخصص اجرا شود.
- اطلاعات به دست آمده نباید منتشر شوند.
- باید به دور از پیش‌داوری و تعصب باشد.

۲) آزمون - آزمون - پرسش‌نامه - مصاحبه

۴) پرسش‌نامه - آزمون - آزمون - مصاحبه

(درس ۱ - روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره بسیاری از ویژگی‌هایی که در مورد روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در کتاب بیان شده مختص آن روش نیست؛ مثلاً همه روش‌ها باید دقیق را داشته و یا هدفمند باشند و یا اطلاعات به دست آمده نباید منتشر شوند. ولی آن‌چه که شما باید به آن توجه و اشراف داشته باشید این است که در کتاب درسی هر ویژگی دقیقاً در مورد کدام روش به کار رفته است؛ چون نظر طراح سوال، همیشه همان روش مطرح شده در کتاب است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

روان‌شناسی

درس نامه :: روش‌های جمع‌آوری اطلاعات

- مناسب برای توصیف پدیده‌ها است.
- برای بررسی رفتار انسان و حیوان به کار می‌رود.
- باید اطلاعات را دقیق ثبت کرد و تا جای ممکن، از تعصب و پیش‌داوری‌ها به دور بود.
- به دو شکل طبیعی و آزمایشگاهی انجام می‌شود.
- وقتی اطلاعات را نمی‌توان با مشاهده مستقیم به دست آورد، به کار می‌رود.
- از خود فرد درباره افکار یا رفتار خاص او پرسیده می‌شود.
- به صورت‌های مختلف نمره‌گذاری می‌شود.
- وقتی نمی‌توان موضوعی را مشاهده کرد یا با پرسش‌نامه‌های از پیش تعیین شده مطالعه کرد، به کار می‌رود.
- برخلاف گفت‌وگوی معمولی هدفمند و سازمان یافته است.
- سوالات براساس پاسخ‌های دریافت‌شده معلوم و مصاحبه هدایت می‌شود.
- اصحابی برای کتی کردن (اندازه‌گیری) ویژگی‌های روان‌شناسختی است.
- افراد عادی بیش از هر روشی با آزمون مواجه می‌شوند.
- باید دقیقاً چیزی را اندازه‌گیری کند که برای آن ساخته شده است.
- دو ویژگی دارد
 - باشد و به دست افراد متخصص انجام شود.
 - باشد و در دفعات متعدد اجرا، نمرة یکسان یا تقریباً یکسانی بدهد.
- استفاده از آن باید در کنار سایر روش‌ها باشد و به دست افراد متخصص انجام شود.
- ساخت آن بسیار دشوار است و فرایند پیچیده‌ای را طی می‌کند.
- اطلاعات به دست آمده نمی‌تواند به صورت عمومی برای دیگران منتشر شود.

پاسخ تشریحی بررسی عبارات:

- عبارت اول: پرسش‌نامه‌ها باید دقیق و معتبر باشند.
- عبارت دوم و سوم: استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن باید در کنار سایر روش‌ها باشد و به دست افراد متخصص انجام شود؛ هم‌چنین متخصصان نباید مشخصات و اطلاعاتی را که در تحقیقات خود از افراد به دست آورده‌اند به صورت عمومی و برای دیگران منتشر کنند.

عبارت چهارم: در مشاهده، اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن، از تعصب یا پیش‌داوری‌ها به دور بود.

۷۳

تست و پاسخ

هر یک از ایيات زیر به ترتیب به کدام‌یک از عوامل مؤثر بر رشد اشاره دارد؟

علامه هم شود اگر، آدم نمی‌شود	آن کس که در حقیقت ذاتش خلوص نیست
گرچه با آدمی بزرگ شود	عقابت گرگ‌زاده گرگ شود
توله‌سگ تازی نگردد چون که بنیادش سگ است	اصل بد نیکو نگردد چون که بنیادش بد است
زان چیز برون آید و بیرون دهد آغار (آغار = رطوبت)	از هر چه سبو پر کنی از سر و ز بهلو
(۱) وراثتی - محیطی - وراثتی - وراثتی	۱) وراثتی - محیطی - وراثتی - وراثتی
(۲) وراثتی - وراثتی - محیطی - محیطی	۳) محیطی - وراثتی - وراثتی - محیطی

(درسن ۲ - عوامل مؤثر بر رشد)

پاسخ: گزینه

درس نامه ::

توضیح	عوامل مؤثر بر رشد
● «وراثت» ایجاد‌کننده صفاتی است که از قبل در فرد نهفته است.	۱) عوامل وراثتی یا زیستی
● «رسن» تغییراتی است که به آمادگی زیستی وابسته است و با گذشت زمان طبق یک برنامه طبیعی انجام می‌شود.	۲) عوامل محیطی

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

روان‌شناسی

پاسخ تشریحی عوامل مؤثر بر رشد به دو دسته «محیطی» و «وراثتی» تقسیم می‌شوند. زمانی که اعتقاد داشته باشیم عواملی خارج از فرد مانند یادگیری، تربیت و یا همنشین موجب پدیدآمدن ویژگی‌هایی در فرد شده‌اند، عامل مؤثر «محیطی» بوده و زمانی که عامل مؤثر، ویژگی درونی و ذاتی فرد باشد، عامل مؤثر «وراثتی» خواهد بود؛ برای مثال زمانی که باور داشته باشیم فردی که در ذاتش خلوص نداشته باشد حتی اگر عالمه هم شود آدم نیست، یا گرگ در نهایت تحت تأثیر تربیت قوار نگرفته و گرگ می‌ماند، یا زمانی که اعتقاد داشته باشیم توله‌سگ به سبب ذاتش سگ می‌ماند و یا فارغ از آن‌چه در کوزه ریخته می‌شود باید انتظار تراوش مایع و بروز رطوبت را از دیواره‌های آن داشته باشیم، در همه این موارد، باور به نقش عامل وراثت در مسیر رشد داشته‌ایم.

تست و پاسخ ۷۴

- به ترتیب پاسخ هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه آمده است؟
- تفکیک تغییراتی که در طول زندگی رخ می‌دهد شامل چند جنبه اصلی می‌شود؟
 - به طور معمول کودکی که می‌تواند با کمک بایستد حداکثر به کدام توانایی هیجانی نایل آمده است؟
 - شباهت سن شروع آموختن لغات توسط کودک آخر در یک خانواده دارای چهار فرزند با کودک خانواده تک‌فرزند، به کدام عامل مؤثر بر رشد اشاره دارد؟

- (۱) ۲ جنبه - محبت‌کردن - عامل محیطی
(۲) ۵ جنبه - ترس از غریبه - عامل محیطی
(۳) ۲ جنبه - خجالت‌کشیدن - عامل وراثتی
(۴) ۵ جنبه - ترس از صدای بلند - عامل وراثتی

(درس ۲ - تعریف روان‌شناسی رشد، عوامل مؤثر بر رشد، ویژگی‌های رشد در دوره کودکی)

پاسخ: گزینه ۲ تغییرات مختلف انسان را می‌توان در ۵ جنبه اصلی از یکدیگر تفکیک کرد: (۱) جنبه جسمانی (۲) جنبه شناختی (۳) جنبه هیجانی (۴) جنبه اجتماعی (۵) جنبه اخلاقی
کودک در سینین بین ۷ تا ۱۰ ماهگی می‌تواند با کمک بایستد و در این سن، کودک از نظر اجتماعی، توانایی ترسیدن از افراد غریبیه را کسب کرده است و همچنین هیجاناتی چون ترس، محبت و خشم را نیز نشان می‌دهد، ولی رشد هیجانی مورد نظر سؤال است، نه رشد اجتماعی.
تفاوت تعداد لغات آموخته‌شده در یک خانواده پرجمعیت و خانواده تک‌فرزند به عامل محیطی مربوط می‌شود، ولی شباهت کودکان در سن شروع یادگیری لغات چه در خانواده تک‌فرزند باشند و چه در خانواده پرجمعیت باشند به عامل «رسش» یا عامل «وراثت» مربوط است.

دام‌تسنی هیجانات ساده شامل ترس، محبت و خشم است و به جنبه هیجانی مربوط است، ولی وقتی صحبت «ترس از غریبه» می‌شود به عامل اجتماعی مربوط می‌شود، چون کودک به توانایی شناختن افراد آشنا و توانایی ارتباط برقرار کردن با آن‌ها رسیده، ولی هنوز به رشد اجتماعی ارتباط برقرار کردن با افراد ناآشنا (افراد غریبیه) نرسیده است، بنابراین در «ترس از غریبه» چون جنبه ارتباط برقرار کردن با دیگران مطرح است، به جنبه «اجتماعی» مربوط است، ولی خود ترسیدن از هر عاملی که ترسناک و یا ناخوشایند است به «هیجانات» مربوط می‌شود.

تست و پاسخ ۷۵

برخی از روان‌شناسان معتقدند: «کودکان با بلوغ جنسی وارد نوجوانی می‌شوند». و «نوجوانان با اشتغال و استقلال از والدین وارد مرحله جوانی می‌شوند». به ترتیب ملاک اصلی تشخیص مرحله رشدی در موارد ذکر شده به کدام بُعد مربوط می‌شود؟ و از نظر اسلام کدام توصیه در مورد آن مرحله درست است؟

- (۱) هیجانی، باید عواطف و احساسات صحیح او را رشد داد - شناختی، دیگر نباید به صورت آمرانه با او رفتار کرد.
(۲) جسمانی، باید کم کم زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به او فهماند - اجتماعی، باید با او به منزله مشاور رفتار کرد.
(۳) جسمانی، باید با عمل و گفتار صحیح از حس تقلیدش بهره گرفت - شناختی، باید در تأذیب او کوشش کرد.
(۴) هیجانی، باید او را مانند دیگران در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داد - اجتماعی، باید او را چون عضو بزرگ خانواده دانست.

(درس ۲ - تعریف روان‌شناسی رشد، مراحل مهم رشد در فرآهنجایی زنگی)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

روان‌شناسی

درس نامه ::

دورة زندگی	دامنه سنی
دوره کودکی	دو سال اول زندگی
	۲ تا ۷ سالگی (برخی کودکان ۱ تا ۳ ساله را که تازه راه می‌افتد، «نپا» می‌نامند).
	۷ تا ۱۲ سالگی (تا شروع بلوغ جنسی)
دوره نوجوانی	۱۲ تا ۲۰ سالگی (برخی پایان نوجوانی را زمانی می‌دانند که فرد شروع به کار کند و از والدین مستقل شود).
	۲۰ تا ۴۰ سالگی
دوره بزرگسالی	۴۰ تا ۶۵ سالگی
	۶۵ سال به بالا
(۱) طفولیت (۲) کودکی اول (قبل از دبستان) (۳) کودکی دوم (۴) نوجوانی (۵) جوانی (بزرگسالی اول) (۶) میان‌سالی (بزرگسال دوم) (۷) پیری	

پاسخ تشریحی بلوغ جنسی به بعد «جسمانی» و انتخاب شغل (اشتغال) و یا مستقل شدن از خانواده، به بعد «اجتماعی» مربوط است. توصیه‌های اسلام درباره مراحل رشد انسان به سه مرحله تقسیم می‌شود که ملاک آن «سن» فرد است؛ یعنی ۷ سال اول کودک را آقا و سور می‌داند و ۷ سال دوم، او را فرمانبردار و ۷ سال سوم، او را وزیر و مشاور می‌داند. چون رشد جنسی به طور میانگین در ۱۱ تا ۱۴ سالگی اتفاق می‌افتد پس او در هفت سال دوم قرار دارد، پس باید کم کم زشتی‌ها را به او فهماند و در تأديب او کوشش کرد و او را به ارزش‌ها و دوری از زشتی‌ها، رهمنوں ساخت. در قسمت دوم متن سؤال به «نوجوان» اشاره شده است. نوجوانی محدوده سنی ۱۲ تا ۲۰ سالگی را شامل می‌شود، پس بیشتر در دوره سوم از نظر اسلام قرار دارد، پس باید با او به منزله مشاور رفتار کرد و دیگر نباید به صورت آمرانه با او رفتار شود. باید وی را چون عضو بزرگ خانواده دانست و مانند دیگران او را در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داد.

۷۶

تست و پاسخ

در کدام گزینه توالی بروز ویژگی‌های رشدی نادرست است؟

- (۱) بالارفتن از پله‌ها - بستن دکمه‌های لباس
- (۲) بازی انفرادی و در کنار هم - بازی با هم‌جنسان
- (۳) قضاؤت اخلاقی براساس نیت افراد - قضاؤت اخلاقی براساس نتیجه عمل
- (۴) استدلال بر مبنای واقعیت‌های ملموس - سازگاری بهتر با ضرورت‌های تکلیف

پاسخ: گزینه ۲

(درس ۲ - ویژگی‌های رشد در دوره کودکی)

پاسخ تشریحی کودکان در ابتدا بیشتر به نتیجه عمل توجه می‌کنند و عملی را غیراخلاقی می‌دانند که نتیجه بدتری داشته باشد و به نیت افراد توجهی نمی‌کنند؛ برای همین اگر از یک کودک عالله بپرسیم که مینما برای کمک به مادر سه فنجان شکست، ولی برادر مینما برای برداشتن شکلات بدون اجازه مادر یک فنجان شکست، عمل کدام بدتر است؟ کودک می‌گوید عمل مینما بدتر از عمل برادرش بوده است، چون مینما سه فنجان ولی برادرش یک فنجان شکسته است، ولی وقتی کودک بزرگ‌تر می‌شود به نیت عمل هم توجه می‌کند؛ بنابراین توالی قضاؤت اخلاقی در گزینه سوم نادرست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در ۱ ترتیب تغییرات ذکر شده درست است، چون کودکان ابتدا قادر به حرکات درشت همچون بالارفتن از پله‌ها هستند، سپس مهارت حرکات طرفی همچون بستن بند کفش، بستن دکمه‌های لباس، کشیدن نقاشی و رنگ کردن آن، به گونه‌ای که از خطوط بیرون نزند کسب می‌کنند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

روان‌شناسی

در ۲ هم توالی مهارت‌های ذکر شده درست است، چون بازی‌های موازی به سنین ۴ - ۵ سالگی مربوط است و بازی با هم‌جنسان در دوره دبستان دیده می‌شود.

در ۳ استدلال بر مبنای واقعیت‌های بیرونی و ملموس مربوط به دوران کودکی است و سازگارترشدن با ضرورت‌های تکلیف به دوره نوجوانی مربوط می‌شود، پس توالی آن درست است.

۷۷ پاسخ و پاسخ

فرزان کودکی ۴ ساله است. مقداری شیر با حجم برابر را در دو لیوان با حجم یکسان می‌ریزیم. یکی از دو لیوان، بلند و باریک و دیگری پهن و کوتاه است و از او می‌خواهیم یکی از دو لیوان را انتخاب کند. نحوه انتخاب فرزان و استدلال او در این باره با کدامیک از گزینه‌های زیر همخوانی بیشتری دارد؟

- ۱) نوع پردازش او ادراکی است؛ بنابراین لیوانی که ارتفاعش بیشتر است را انتخاب می‌کند.
- ۲) نوع پردازش او مفهومی است؛ بنابراین لیوانی که سطح مقطع بزرگ‌تری دارد را انتخاب می‌کند.
- ۳) نوع پردازش او مفهومی است؛ بنابراین تحت تأثیر ویژگی ظاهری قرار نمی‌گیرد و ترجیح قائل نمی‌شود.
- ۴) نوع پردازش او ادراکی است؛ بنابراین لیوانی را که قسمت خالی‌اش کمتر است، انتخاب می‌کند.

(درس ۲ - رشد شناختی در دوره کودکی)

۱ پاسخ: گزینه

درس نامه ..

نوع پردازش	توضیح
ادراکی	پردازش کودکان ادراکی است. پردازش صرفاً بر ویژگی‌های حسی مانند اندازه و شکل ظاهری محرك تکیه دارد.
مفهومی	از نوجوانی به بعد بیشتر دیده می‌شود. پردازشی که علاوه بر ویژگی‌های حسی تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی مانند ماندگاری و کیفیت محرك قرار دارد.

پاسخ تشریحی کودکان دارای پردازش ادراکی هستند و تحت تأثیر ویژگی ظاهری اشیا قرار می‌گیرند. اگر مقدار مساوی شیر را در دو لیوان با حجم یکسان بریزیم، کودکان ۴ - ۵ ساله معمولاً لیوان بلند و باریک را ترجیح می‌دهند، چون فکر می‌کنند لیوانی که ارتفاع بیشتری دارد حجم بیشتری از شیر را در خود جای داده است.

۷۸ پاسخ و پاسخ

- به ترتیب درستی (د) یا نادرستی (ن) هر کدام از گزاره‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟
- ۰ آرمان‌گرایی یکی از ویژگی‌های شخصیتی مختص دوره نوجوانی است و در دوره‌های دیگر رشد اصلًا وجود ندارد.
- ۰ یکی از مصادیق رشد اخلاقی - اجتماعی دوره نوجوانی احتمال کسب هویت منفی است.
- ۰ تحریک‌پذیری و نوسانات خلقی در نوجوانی با کسب مهارت‌های لازم قابل کنترل می‌شود.
- ۰ به ترشدن صدا نسبت به کودکی یکی از ویژگی‌های جنسی ثانویه مربوط به بلوغ جنسی است.

۱) ن - ن - ن - ۵

۲) ۵ - ن - ۵ - ن

۳) ۵ - ۵ - ن - ن

(درس ۲ - ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی)

۲ پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی بررسی عبارات:

عبارت اول: آرمان‌گرایی و عیب‌جویی از پیامدهای ناسازگارانه تغییرات شناختی است که در دوره نوجوانی بروز می‌کند و لازم است به نوجوانان کمک شود تا دریابند جوامع و افراد آمیزه‌ای از محسن و معایب هستند، ولی اگر این اتفاق نیفتد ممکن است این ویژگی تا سنین بعدی و دوره جوانی هم باقی بماند؛ بنابراین عبارت اول نادرست است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

روان‌شناسی

عبارت دوم: یکی از تکالیف اصلی رشد اجتماعی و اخلاقی دوره نوجوانی، کسب و شکل‌گیری هویت است. اگر نوجوان خود را بپذیرد، هویت مثبتی برای خود قائل است و اگر به لحاظ روانی به خود علاقه‌ای نداشته باشد، هویتی منفی کسب کرده است و از لحاظ روانی ناسالم‌تر است؛ بنابراین چه نوجوان هویت منفی کسب کرده باشد و چه هویت مثبت کسب کرده باشد هر دو از مصادیق رشد اجتماعی - اخلاقی به حساب می‌آیند؛ بنابراین این عبارت درست است.

عبارت سوم: در دوره نوجوانی به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی، تحریک‌پذیری و نوسانات خلق افزایش می‌یابد و لازم است نوجوان در این دوره مهارت‌هایی را بیاموزد که بتواند هیجانات خود را در جهت صحیح به کار گیرد؛ بنابراین یادگیری و کسب مهارت‌هایی چون کنترل خشم می‌تواند در کنترل و کاهش تحریک‌پذیری نقش داشته باشد؛ بنابراین، این عبارت درست است.

عبارت چهارم: ویژگی‌های جنسی ثانویه تغییراتی است که به طور مستقیم در تولید مثل نقش ندارند و جزئی از علائم رشد و قابل رویت هستند؛ مانند صدا و تغییر رنگ موها نسبت به دوران کودکی در هر دو جنس، رویش موهی صورت در پسران و رشد سینه‌ها در دختران؛ بنابراین این عبارت هم درست است.

تست و پاسخ

۷۹

هر یک از عبارات زیر به ترتیب به کدام یک از ویژگی‌های رشد شناختی در دوران نوجوانی اشاره دارد؟

- متمرکزشدن بر اطلاعات مرتبط و سازگارشدن با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر مانند حفظ کردن شعر کتاب درسی
- نگهداشتن اطلاعات بیشتر در حافظه، در یک لحظه
- احتمال‌دادن بروز پیشامدهایی غیرمنطبق با واقعیت‌های ملموس بیرونی

۱) فراحافظه - تغییر جهت تفکر لحظه‌به‌لحظه - فرضیه‌سازی

۲) توجه گزینشی - فراحافظه - تغییر جهت تفکر لحظه‌به‌لحظه

۳) فراحافظه - ظرفیت‌سازی حافظه - تغییر جهت تفکر لحظه‌به‌لحظه

۴) توجه گزینشی - سرعت تفکر - فرضیه‌سازی

۱۹

(درس ۲ - رشد شناختی در دوره نوجوانی)

مشاوره رشد شناختی در دوره نوجوانی از قسمت‌های مهم و پرنکته کتاب درسی است، بنابراین سعی کنید این قسمت را بادقت خوانده و رابطه‌علت و معلولی موجود در هر قسمت و همچنین تفاوت‌های رشد شناختی در دوره کودکی با دوره نوجوانی را به خوبی یاد بگیرید.

درس نامه

ویژگی‌های رشد شناختی دوره نوجوانی: توضیح و پیامد آن توضیح	ویژگی‌های معادل آن در کودکی
تفکر فرضی: بهره‌بردن از احتمال‌های مختلف در پیش‌بینی موقعیت	استدلال بر مبنای واقعیت‌های ملموس و بیرونی
توجه گزینشی: متمرکزشدن بر اطلاعات مرتبط و سازگارشدن با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر	→ به مقدار کمتر وجود دارد. ← وجود ندارد.
فراحافظه: فراغیری مهارت چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات	افزایش سرعت تفکر: نگهداشتن اطلاعات بیشتر در حافظه در یک لحظه
افزایش سرعت تفکر: نگهداشتن اطلاعات بیشتر در حافظه در یک لحظه	اشراف‌نداشتن بر استدلال‌ها، قضاوتها و تصمیم‌ها
پردازش مفهومی: سنجیدن فایده‌مندی یک کالا براساس ماندگاری، کیفیت و ... علاوه بر ویژگی‌های حسی	پردازش ادراکی بر مبنای ویژگی‌های حسی مانند اندازه و شکل ظاهری

عبارت اول: توجه نوجوانان، در مقایسه با کودکان گزینشی‌تر است، به این معنا که بر اطلاعات مرتبط متمرکز می‌شوند و با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر، بهتر سازگار می‌شوند.

عبارت دوم: سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد؛ در نتیجه در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه آن‌ها نگهداشته می‌شود.

عبارت سوم: نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت، از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند؛ در حالی که مبنای استدلال در دوره کودکی، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

روان‌شناسی

۸۰ پاسخ و پاسخ

کدام عامل زمینه‌ساز رشد اخلاقی در دوره نوجوانی نیست؟

- ۱) روابط اجتماعی گسترده
- ۲) رشد شناختی سریع
- ۳) بلوغ و رشد اندام‌های مربوط به تولید مثل
- ۴) احساس خودمختاری و استقلال بیشتر

(درس ۲ - ویرگی‌های رشد در دوره نوجوانی)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی تحول اخلاقی و ارزشی در نوجوانی بیش از هر دوره دیگری است. رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد. در دوران نوجوانی، روابط اجتماعی و هم‌چنین بروز احساس خودمختاری و استقلال نسبت به والدین، در مقایسه با دوران کودکی بیشتر می‌شود و زمینه‌های رشد ارزش‌های اخلاقی در وی افزایش می‌یابد.

عربی، زبان قرآن دهم: صفحه‌های ۲۳ تا ۴۶، عربی، زبان قرآن دوازدهم: صفحه‌های ۵ تا ۱۰

• عین الأنساب للجواب في ترجمة العبارات من أو إلى العربية (٨١-٨٨):

تست و پاسخ (۸۱)

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّنْ ذَكَرٍ وَأُنثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شَعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعْارِفُوا...﴾ ای مردم ...:

- ۱) به یقین شما را از یک مرد و زن آفریدیم تا شما را ملت‌ها و قبیله‌هایی [گوناگون] قرار دهیم که یکدیگر را بشناسید!
- ۲) بی‌گمان ما شما را از یک مرد و زن خلق کردیم و شما را ملت‌ها و گروه‌های [مختلف] قرار دادیم تا شناسایی شوید!
- ۳) بی‌تردید ما شما را از نر و ماده‌ای آفریدیم و شما را در ملت‌ها و گروه‌های [گوناگون] قرار دادیم تا از هم‌دیگر شناخته شوید!
- ۴) بی‌شك ما شما را از یک نر و ماده خلق کرده‌ایم و شما را ملت‌ها و قبیله‌هایی [متفاوت] قرار دادیم تا شما هم‌دیگر را بشناسید!

(عربی دهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره در آزمون‌ها غالباً سؤال اول عربی یکی از آیات قرآن داخل کتاب هست؛ پس حتماً از قبل معنای آیات را بادقت یاد بگیرید. چون گاهی ممکنه نکاتی داشته باشن که نیاز به بررسی شدن قبل از آزمون دارن!

خودت حل کنی بہتره (شعوباً و قبائل) معرفه است یا نکره؟ / «جعلنا» ماضیه یا مضارع؟

- پاسخ تشریحی** کلمات مهم: «إِنَّا»: بی‌شك ما / «خلقناکم»: شما را خلق کرده‌ایم / «من ذکر و أنثی»: از نر و ماده / «جعلناکم»: شما را قرار دادیم / «شعوباً و قبائل»: ملت‌ها و قبیله‌هایی [متفاوت] / «لتعارفوا»: تا شما هم‌دیگر را بشناسید. خطاهای سایر گزینه‌ها:
- ۱) تا (معادل «و نیست!») - قرار دهیم («جعلنا» ماضی است، نه مضارع!)
 - ۲) ملت‌ها و گروه‌های مختلف («شعوباً و قبائل» نکره هستند، نه معروف!) - شناسایی شوید («تعارفوا» معلوم است، نه مجھول!)
 - ۳) ملت‌ها و گروه‌های گوناگون (مانند **۲**) - از هم‌دیگر شناخته شوید («تعارفوا» معلوم است، نه مجھول!)

تست و پاسخ (۸۲)

يمكن أن يكون الناس أكفاء من كل جهة إلا في أعمال يحسنونها فعليها أن نفوز بهذه المهارة!:

- ۱) ممکن است که مردم از هر جهت با هم برابر باشند مگر در کارهایی که آن‌ها را به خوبی انجام می‌دهند، پس ما باید این مهارت را به دست بیاوریم!
- ۲) امکان دارد که مردم از هر لحاظی جز کارهای خوبی که انجام می‌دهند با هم برابر باشند، پس بر ماست که این مهارت را به دست بیاوریم!
- ۳) مردم شاید از هر جهتی با هم برابر باشند، اما در کارهایی که در آن‌ها نیکی می‌کنند این گونه نیست؛ بنابراین باید به وسیله این مهارت پیروز شوند!
- ۴) امکان دارد که مردم از هر جهت شبیه هم باشند مگر در کارهایی که با نیکی انجام می‌دهند؛ بنابراین ما باید از این مهارت استفاده کنیم!

(عربی دوازدهم - درس ۱)

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره در تست‌های ترجمه‌گاهی معنای واژگان و فعل هامور دسوال قرار می‌گیرند؛ بنابراین باید لغات جدید هر درس را به خوبی یاد بگیرید!!

خودت حل کنی بہتره (يحسنونها) يعني چی؟ همینو بلد باشی کار تمومه. ☺

- پاسخ تشریحی** کلمات مهم: «يمكن أن يكون ... أكفاء»: ممکن است که با هم برابر باشند / «من كل جهة»: از هر جهت / «إلا»: مگر / «في أعمال يحسنونها»: در کارهایی که آن‌ها را به خوبی انجام می‌دهند / «فعلينا أن نفوز»: پس ما باید به دست بیاوریم / «هذه المهارة»: این مهارت خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۱) کارهای خوبی («يحسنون» فعل است، نه اسم! این عبارت معادل «أعمال حسنة» می‌باشد!)
- ۲) اما (معادل «إلا» نیست!) - در آن‌ها نیکی می‌کنند (معادل «يحسنون» به خوبی انجام می‌دهند» نیست!) - این گونه نیست (اضافی است!) - باید پیروز شوند («نفوز» برای متکلم مع الغیر است، نه للغائبین!)
- ۳) با نیکی انجام می‌دهند (مانند **۲**) - استفاده کنیم (معادل «أن نستفيد» است، نه «أن نفوز بـ»: به دست آوریم!)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

زبان عرب

نکته کلمه «هر» در فارسی، خود نشانه نکره است، برای همین در ترجمه «کل جهه» الزامی به آوردن به «ی» نکره نداریم و هم «هر جهتی»

صحیح است هم «هر جهت!»

تلکر «أَحَسَّنَ + إِلَى» نیکی کرد به

مثال: هو يُحسِّن إِلَى النَّاسِ: او به مردم نیکی می کندا

«أَحَسَّنَ + مفعول»: آن را به خوبی انجام داد.

مثال: هو يُحسِّن هذا العمل: او این کار را به خوبی انجام می دهد!

٨٣

تست و پاسخ

«إنَّ ظَاهِرَةً عَجِيْبَةً كَسْقُوطَ الأَسْمَاكِ مِنَ السَّمَاءِ قَدْ شَسَّبَ احْتِفَالًا رَائِعًا يَجْذُبُ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لِلْمُشارَكَةِ فِيهِ!»:

- ۱) همانا پدیدهای همچون افتادن ماهی‌ها از آسمان که عجیب است گاهی باعث جشنی جالب می‌شود که بسیاری از مردم در آن مشارکت می‌کنند!
- ۲) پدیدهای شگفتانگیز مانند افتادن ماهی‌ها از آسمان گاهی باعث جشن جالبی می‌شود که بسیاری از مردم را برای شرکت در آن جذب می‌کنند!
- ۳) پدیده عجیبی که مانند افتادن ماهی‌ها از آسمان است گاهی سبب جشن جالبی می‌شود که بسیاری از مردم برای شرکت در آن جذب می‌شوند!
- ۴) گاهی پدیدهای مانند افتادن ماهی‌ها چنان شگفتانگیز است که سبب جشن جالبی می‌شود که مردمان بسیاری را برای مشارکت در خود جذب می‌کنند!

(عربی دهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه

مشاوره برخی از کلمات هستند که الزامی برای ترجمه آن‌ها در جمله نداریم. یکی از مهم‌ترین آن‌ها «ان: قطعاً» است که هم می‌توانیم ترجمه‌اش کنیم و هم نه!

خودت حل کنی بہتره «ظاهره عجیبة» یعنی چی؟ / «یجذب» معلومه یا مجھول؟

پاسخ تشریحی کلمات مهم: «إن»: همانا (می‌تواند ترجمه نشود!) / «ظاهره عجیبة»: پدیدهای شگفتانگیز / «كسقط الأسماك»: مانند افتادن ماهی‌ها / «من السماء»: از آسمان / «قد شسبب»: گاهی باعث می‌شود / «احتفالاً رائعاً»: جشن جالبی / «يجذب»: جذب می‌کند / «كثيراً من الناس»: بسیاری از مردم / «للمشاركة فيه»: برای شرکت در آن خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۱) که عجیب است («عجیبة» صفت از نوع اسم است و نباید قبل از آن حرف «که» به کار برودا) - مشارکت می‌کنند («المشاركة» مصدر است، نه فعل!)
- ۲) که مانند ... («که ... است» اضافی است) - جذب می‌شوند («يجدب» معلوم و متعدی است، نه مجھول و یا لازم، ضمناً «كثيراً» مفعول آن است.)
- ۳) عبارت «من السماء: از آسمان» ترجمه نشده است - چنان شگفتانگیز است («عجیبة» صفت «ظاهره» است و باید در کنار هم ترجمه شوند، نه جدا از هم! ضمناً «چنان» اضافی است!) - مردمان بسیاری («كثيراً» و «الناس» موصوف و صفت نیستند! ضمناً حرف «من: از» ترجمه نشده است!)

٨٤

تست و پاسخ

«لَقَدْ كَانَ الْإِسْلَامُ عَلَى مَرْقُولِنِ يَدِعُونَا إِلَى أَنْ نَجْتَنِبَ الْإِسَاعَةَ وَهُوَ قَائِمٌ عَلَى أَسَاسِ الْمُسَاوَةِ لَكُلِّ الْجَهَالِ لَا يَرِيدُونَ أَنْ يَفْهُمُوهُ!»:

- ۱) اسلام با گذر قرن‌ها ما را به این فرامی‌خواند تا از بدی پرهیز کنیم و آن براساس مساوات استوار است، گویی که نادان‌ها نمی‌خواهند که آن را درک کنند!

۲) اسلام بوده است که با گذشت قرن‌ها به دوری کردن از بدی دعوت می‌کند و آن بر پایه برابری استوار می‌باشد، اما جاهلان نمی‌خواهند که آن را بفهمند!

۳) اسلام با گذشت قرن‌ها ما را به این که از بدی کردن دوری کنیم دعوت می‌کرد و آن براساس برابری استوار است، ولی نادان‌ها نمی‌خواهند که آن را بفهمند!

۴) اسلام با گذر قرن‌ها به این فرامی‌خوانده که از بدی کردن اجتناب کنیم، زیرا آن براساس برابری بنا شده که نادان‌ها نمی‌خواهند درکش کنند!

(عربی دهم - درس ۴)

پاسخ: گزینه

رانلور، ایگان تماس‌آفرینشی در کنال ما:

@Azmoonha_Azmayeshi

علوی

تماریز، پایه و شرکت

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمونها آزمایشی

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

دانش

دوسسه آموزشی فرهنگی

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمونها آزمایشی

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

آزمون‌های سراسری
کاج

حل
مسئلہ

مشاوره می‌توانیم بگوییم مهم‌ترین فعل در تست‌های ترجمه «کان» است. هرگاه به این فعل بر می‌خوریم باید بررسی کنیم که بعد از آن فعل دیگری آمده است یا نه تابه‌فهمیم «کان» فعل اصلی جمله است (به معنای «بود») یا فعل کمکی برای ساختن ماضی است مراری یا ماضی بعید!

خودت حل کنی بہتره «کان ... یدعو» معادل چه زمانیه؟ / «لکن» یعنی چی؟

پاسخ تشریحی کلمات مهم: «کان ... یدعو»: دعوت می‌کرد / «علی مَّالِ الْقُرُونِ»: با گذشت قرن‌ها / «إِلَى أَنْ نُجْتَنِبُ»: به این که دوری کنیم / «الإِسَاءَةُ»: از بدی کردن / «وَ هُوَ قَائِمٌ»: و آن استوار است / «عَلَى أَسَاسِ الْمُسَاوَةِ»: براساس برابری / «لَكِنْ»: ولی / «الْجَهَالُ»: نادان‌ها / «لَا يَرِيْدُونَ»: نمی‌خواهند / «أَنْ يَفْهَمُوهُ»: که آن را بفهمند
خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱ تا (بهتر است «آن» که) را به شکل «تا» ترجمه نکنیم! - گویی (معادل «لکن»؛ ولی) نیست!

۲ بوده است («کان» در این عبارت فعل کمکی برای ساختار ماضی استمراری است و نباید خودش ترجمه شود!) - دوری کردن («آن نجتنب» فعل است، نه مصدر!) - دعوت می‌کند («کان ... یدعو» معادل ماضی استمراری است، نه مضارع اخباری!)

۳ فرا می‌خوانده (ضمیر مفعولی «نا» ما را در «یدعو» ترجمه نشده است) - زیرا (معادل «و» نیست!) - که نادان‌ها («که» معادل «لکن» نیست)

تست و پاسخ ۸۵

«کل شخص محترمًّ بما لديه من العقائد و كلٌّ مِنًا حُلْقٌ كالآخرين و لا فضلٌ لِّلْغَاتِنَا وَ الْوَانَتَا!»:

۱) هر شخصی با هر عقیده‌ای که دارد باید مورد احترام باشد و هر یک از ما مانند دیگری خلق شده‌ایم و زبان‌هایمان و رنگ‌هایمان هیچ برتری ای ندارند!

۲) هر فردی با عقایدی که دارد مورد احترام است و هر یک از ما مانند دیگران آفریده شده است و هیچ برتری ای برای زبان‌ها و رنگ‌هایمان وجود ندارد!

۳) همه افراد با عقیده‌هایی که نزدشان است محترم هستند و تمام ما مانند دیگران آفریده شده‌ایم و هیچ برتری برای زبان‌ها و رنگ‌هایمان نیست!

۴) هر شخصی عقایدی که دارد محترم است، چون همه ما مانند دیگری آفریده شده‌ایم و هیچ برتری برای زبان‌ها و رنگ‌هایمان وجود ندارد!

(عربی دهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه

مشاوره ترجمه «کل» بسیار مهم و ساده هست. سه مدل ترجمه دارد (همه، هر، هر یک) که باید به خوبی تفاوت آن‌ها را بدانید!

خودت حل کنی بہتره «کل شخص» و «کل مِنًا» یعنی چی؟ / «حُلْقٌ» برای کدوم صیغه هست؟

پاسخ تشریحی کلمات مهم: «کل شخص محترمًّ»: هر فردی مورد احترام است / «بما لديه من العقائد»: با عقایدی که دارد / «كُلٌّ مِنًا»: هر یک از ما / «حُلْقٌ»: آفریده شده است / «الآخرين»: مانند دیگران / «لا فضل»: هیچ برتری ای وجود ندارد / «لِّلْغَاتِنَا وَ الْوَانَتَا»: برای زبان‌ها و رنگ‌هایمان خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱) هر عقیده‌ای («هر» اضافی است و «العقائد» جمع است، نه مفرد!) - باید مورد احترام باشد («باید باشد» معادل «لیکن» است که در عبارت

عربی وجود ندارد!) - دیگری («الآخرین» جمع است، نه مفرد!) - خلق شده‌ایم (معادل «حُلْقُنَا» است. «حُلْقٌ» غایب است، نه متکلم مع الغیر!)

۲) همه افراد («کل شخص» مفرد است، نه جمع!) - تمام ما (معادل «كُلَّنَا» است، نه «کل مِنًا»!) - آفریده شده‌ایم (معادل «حُلْقُنَا» است.

«حُلْقٌ» غایب است، نه متکلم مع الغیر!) - برتری («فضل» برتری ای) باید نکره ترجمه شود.)

۳) عقایدی که دارد (حرف «ب»: با «در «بما» ترجمه نشده است!») «چون» نادرست است. - همه ما (معادل «كُلَّنَا» است، نه «کل مِنًا»!) - دیگری (مانند

۴) - برتری (مانند)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

زبان عرب

تذکر وقتی یک ضمیر دو یا چند بار پشت سر هم در عبارت عربی به کار می رود می توانیم فقط یک بار آن را ترجمه کنیم؛ مثلاً در این سؤال ضمیر «نا» در «لغاتنا» و «الواننا» تکرار شده است، پس مجازیم فقط یک بار آن را ترجمه کنیم؛ در نتیجه ترجمه این بخش از جمله در همه گزینه ها صحیح است!

تست و پاسخ ۸۶

عین الصَّحِيحِ:

- ۱) إنما دواء داءنا في نفسها ولكن لا يُبصره: داروی درمان فقط در خود ماست، اما آن را نمی بینیم!
- ۲) لا تفخر جهلاً بعاداتك السيئة و لا تزعم أنها صغيرة: به عادات بدت از روی جهل افتخار نکن و هرگز مپنداز که کوچکاند!
- ۳) عليك أن تحاول الحصول على العلم ولا تطلب به بدلًا: علم را به دست آور و برای آن جایگزینی طلب مکن!
- ۴) كأنك جبل عظيم نستطيع أن نعتمد عليك: گویی تو مانند کوه بزرگی هستی که می توان بر تو تکیه کرد!

(عربی دوازدهم - درس ۱)

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره برای حل کردن این نوع تستها به تمرین و تکرار زیادی نیاز دارید؛ پس حتماً قبل از آزمونها برای تمرین کردن این مدل تستها وقت کافی بگذارید!

خودت حل کنی بهتره سریعاً ترجمه تمام کلمات رو بررسی کن!

پاسخ تشریحی خطاهای سایر گزینه ها:

- ۱) هرگز (اضافی است!).
- ۲) به دست آور (معادل «عليك أن تحاول حصول العلم؛ باید تلاش کنی علم را به دست آوری» نیست!).
- ۳) مانند («كأن» یک بار به شکل «گویی» ترجمه شده است و «مانند» اضافی است!) - می توان تکیه کرد (معادل «نستطيع أن نعتمد: که می توانیم تکیه کنیم» نیست!).

تست و پاسخ ۸۷

عین الصَّحِيحِ:

- ۱) من البداية تعلمنا أن نتعايشه معاً سلمناً مع الاحتفاظ بالعقيدة!؛ از ابتدا به ما آموخت که با هم، مساملت‌آمیز و با حفظ عقیده همزیستی کنیم!
- ۲) تنفتح أبواب العلم للذى يفتقش عن مفاتيحها!؛ درهای دانش به روی کسی گشوده می شوند که در پی کلیدهایشان است!
- ۳) كسرت الأعاصير التي كانت تعصف بشدة غصون أشجارنا الكبيرة!؛ گرددادها به شدت می وزید و شاخه های بزرگ درختانمان را شکست!
- ۴) إنَّ عملاً بدمكم يحاولون لمصلحة أعدانكم دائمًا!؛ به راستی که کارگران کشورتان همیشه برای مصلحت دشمنان شما تلاش می کنند!

(عربی دهم - درس های ۳ و ۴)

پاسخ: گزینه ۱

خودت حل کنی بهتره سریعاً ترجمه تمام کلمات رو بررسی کن!

پاسخ تشریحی خطاهای سایر گزینه ها:

- ۱) به ما آموخت (معادل «علمنا» است، نه «تعلّمنا: آموختیم، یاد گرفتیم!»).
- ۲) گرددادها (معادل «الأعاصير» به تهایی است، نه «الأعاصير التي: گرددادهایی که!») - و (اضافی است!).
- ۳) کارگران (معادل «عمال» است، نه «عملاً: مزدوران!»).

تست و پاسخ

ای جوانان برای کسی که از او در زندگی تان دانش آموخته‌اید فروتنی کنید!:

- ۱) آئیها الشباب کونوا متواضعین فی حیاتکم للذی تعلّمتم منه علمًا!
- ۲) آئیها الشباب تواضع فی حیاتک لمن تعلّمته العلم!
- ۳) الشباب تواضعوا للذین تعلّموا منه العلم فی حیاتهم!
- ۴) آئیها الشباب تواضعوا لمن تعلّمتم منه العلم فی حیاتکم!

(عربی دهم - درس ۱۵)

پاسخ: گزینه

مشاوره در این مدل سوالات به تفاوت گزینه‌ها مثل بودن یا نبودن ضمیر، جمع یا مفرد بودن و ... خیلی دقت کن!

خدوت حل کنی بتهه «از او دانش آموخته‌اید» ماضیه یا مضارع؟ غاییه یا مخاطب؟ / «فروتنی کن» معادلش چی می‌شه؟

پاسخ تشریحی کلمات مهم: در برابر کسی که: «لَمْن» / از او دانش آموخته‌اید: «تَعْلَمْتُمْ مِنْهُ» / در زندگی تان: «فِي حِيَاتِكُمْ» / فروتنی کنید: «تَوَاضَعُوا» خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۱) کونوا متواضعین (معادل «فروتن باشید» است!) - علمًا («دانش» معرفه است، نه نکره)
- ۲) تواضع (معادل «فروتنی کن» است! این فعل مفرد است، نه جمع!) - حیاتک (معادل «زنگی‌ات» است!) - تعلّمته (معادل «به او یاد می‌دهی» است!)
- ۳) للذین (معادل «برای کسانی که» است! «الذین» جمع است، نه مفرد!) - تعلّموا (معادل «یاد گرفتند» است! این فعل غایب است، نه مخاطب!)
- منhem (معادل «از آن‌ها» است! «هم» جمع است، نه مفرد!) - حیاتهم (معادل «زنگی‌شان» است! «هم» غایب است، نه مخاطب!)

اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩١ - ٨٩) بما يناسب النص:

«ماذا نفعل عندما نواجه مشكلة في الحياة؟ لماذا يمكن حل بعض المشكلات بسهولة و لكن بعضها الأخرى تبدو حيث أننا لن نقدر على حلها أبداً فنسميه «لا ينحل» وهذا نوع من المشاكل التي ما جربناها من قبل أو ما واجهنا مثلها. في هذه المواجهة كثيرون من الناس يشعرون بالقلق والاضطرار ولكن قليلاً منهم يعتقدون أن المشاكل الجديدة تدعونا إلى التعرّف على قدراتنا التي لم نعرفها حتى الآن وقد تسبّب تطواراً عميقاً في حياتنا. أولاً، لنعلم أن كل يوم يمكن أن يحدث حادث لم ننتظره لذلك يجب أن نمارس دائماً للتحكم على أحاسيسنا و عواطفنا. في الخطوة الثانية، يجب أن نحاول معرفة المشكلة الجديدة هي أهم خطوة لحلها. في الخطوة الثالثة، نبحث عن الطرق الممكنة لحلها و نختار الطريقة التي يمكن لنا القيام بها. طبعاً بعض الطرق قد تؤدي إلى الفشل، وفي هذه الحالة يجب التعرّف على أسباب الفشل و تصحيحه أو نختار حلاً جديداً.»

ترجمه متن

«زمانی که در زندگی با مشکلی مواجه می‌شویم چه کار کنیم؟ چرا حل کردن برخی از مشکلات به راحتی امکان‌پذیر است، اما برخی دیگر آن‌ها طوری به نظر می‌رسد که هرگز قادر به حل کردن شان نخواهیم بود و آن‌ها را «حل نشدنی» می‌نامیم و این، نوعی از مشکلاتی است که قبلًا تجربه نکرده‌ایم یا با مشابه آن‌ها مواجه نشده‌ایم. در این بخورد، بسیاری از مردم احساس نگرانی و بی‌قراری می‌کنند، اما تعداد کمی از آن‌ها اعتقاد دارند که مشکلات جدید ما را به شناخت توانایی‌هایمان که تا الان آن‌ها را نشناخته‌ایم فرامی‌خوانند و گاهی باعث پیشرفت عمیقی در زندگی ما می‌شوند. اولاً باید بدانیم که هر روز ممکن است اتفاقی رخ بدهد که انتظارش را نداشته‌ایم؛ بنابراین همیشه باید برای کنترل احساسات و عواطفمان تمرین کنیم. در گام دوم، باید تلاش کنیم تا مشکل را به خوبی بشناسیم، زیرا شناخت دقیق مشکل مهم‌ترین گام برای حل آن است. در گام سوم، به دنبال راههای ممکن برای حل آن‌ها می‌گردیم و روشی را انتخاب می‌کنیم که انجام آن برایمان امکان‌پذیر باشد. طبیعتاً بعضی از راه‌ها گاهی به شکست منجر می‌شوند و در این حالت باید دلایل شکست را بشناسیم و آن را صحیح کنیم یا راه حل جدیدی برگزینیم.»

تست و پاسخ ۸۹

المشاكل لا تنحل إذا عین الخطأ:

- ۱) ما كشفنا قدراتنا! ۲) لم نتحمّل على أحاسيسنا! ۳) لم نجرّب مثلها من قبل! ۴) ما عرفناها معرفة دقيقة!

پاسخ: گزینه

مشاوره در سؤالات درک مطلب برای تشخیص گزینه صحیح یا خطأ عجله نکنید و حتماً همه گزینه‌ها را بخوانید، سپس بهترین گزینه رو انتخاب کنید!

پاسخ تشریحی مشکلات حل نمی‌شوند اگر ...

- ۱) توانایی‌هایمان را کشف نکنیم!
۲) بر احساساتمان کنترل نداشته باشیم!
۳) قبلاً مانند آن‌ها را تجربه نکرده باشیم! (نه، گاهی این مدل مشکلات هم حل می‌شن!)
۴) آن‌ها را به طور دقیق نشناسیم!

تست و پاسخ ۹۰

عین الصّحّيـحـ:

- ۱) من عرف مشكلة معرفةً دقيقةً فلن يصاب بالفشل في طريق حلها!
۲) إذا لم تكن المشاكل الجديدة في الحياة لا يُرى تطور في حياة البشر!
۳) كل مشكلة لها طريق وحيد لحلها فلنبحث عن هذا الطريق ولنقم به!
۴) الذين لهم تجارب كثيرة في الحياة يواجهون المشاكل هادئين ولو كانت جديدة!

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی ترجمة گزینه‌ها:

- ۱) هر کس مشکلی را به طور دقیق بشناسد در راه حل آن دچار شکست نخواهد شد! (نه، گاهی منجر به شکست هم می‌شود!)
۲) اگر مشکلات جدید در زندگی نباشند، پیشرفت و دگرگونی در زندگی بشر دیده نمی‌شود! (گزینه بدی نیست، اما اگر رو بخونیم، اون بهتره!)
۳) هر مشکلی یک راه حل دارد، پس باید به دنبال این راه بگردیم و به آن عمل کنیم! (چون گفته «وحید» یعنی «یک راه حل» غلط است!)
۴) کسانی که تجربه‌های زیادی در زندگی دارند با آرامش با مشکلات مواجه می‌شوند حتی اگر جدید باشند! (بله کاملاً درست است!)

تست و پاسخ ۹۱

أيّ طريـقـ أفضـلـ لـحلـ مشـكـلـةـ جـديـدةـ؟

- ۱) ما يُسـهـلـ حلـهاـ لـكـلـ منـ يـواجهـهاـ!
۲) ما عـرـفـهـ عـلـيـنـاـ التـجـارـبـ المـاضـيـةـ!
۳) ما يـنـاسـبـ قـدـراتـناـ وـ لـوـ أـذـىـ إـلـىـ الفـشـلـ!

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی کدامیک راه بهتری برای حل یک مشکل جدید است؟

- ۱) آن‌چه حل آن را برای هر کسی که با آن مواجه می‌شود، ساده کندا!
۲) آن‌چه تجربه‌های گذشته به ما معرفی کرده است!
۳) آن‌چه با توانایی‌های ما متناسب باشد حتی اگر به شکست منجر شود!
۴) آن‌چه بعد از تلاشی که به شناخت مشکل منجر شده است، انتخاب می‌کنیم! (با توجه به این که در متن ذکر شده که مهم‌ترین گام برای حل مشکل، شناخت اون مشکل هست، می‌توانیم این گزینه رو ترجیح بدیم!)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

زبان عربی

۰ عین الخطأ في التحليل الصرفية والإعراب (٩٢ - ٩٣):

تست و پاسخ ۹۲

مشكلة - يُمكّن - المواجهة - تدعوه:

- ۱) مشكلة: مفرد مؤنث (جمعها المكسّر: مشاكل) - معرب - نكرة / مفعول و منصوب
- ۲) يُمكّن: مضارع - لغائب - مزيد ثلثي (له حرف زائد واحد) - متعدّ / فعل و فاعله «حل»
- ۳) المواجهة: مفرد مؤنث - مصدر مزيد ثلثي من «واجهه، يُواجهه» - معّرف بألف / مشار إليه و مجرور بالكسرة
- ۴) تدعوه: فعل مضارع - للمفرد المؤنث - مجرّد ثلثي - حروفه الأصلية: «دع و» / الجملة فعلية و خبر «أن»

(عربی دوازدهم - درس ۱)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره در این مدل تست‌ها سعی کنید ابتدا بخش سمت راست گزینه‌ها را بررسی کنید. چون معمولاً به مراجعه به متن احتیاجی نداره و بعد اگر حل نشد بخش سمت چپ را بررسی کنید. ضمناً حتماً حتماً دقت کنید که صحیح را می‌خوادم یا خطأ را!!!

پاسخ تشریحی خطای این گزینه:

متعدّ (یُمكّن: امکان دارد) لازم است نه متعدی، زیرا مفعول نمی‌پذیرد!

تنکر فعل‌های باب إفعال غالباً متعدد هستند، اما نه همیشه! حتماً باید ترجمه‌شان را بررسی کنیم!

تست و پاسخ ۹۳

لم ننتظر - الدقيقة - أهم - تؤدي:

- ۱) لم ننتظر: فعل مضارع - للمتكلّم مع الغير - مزيد ثلثي من باب افعال - متعدّ / مفعوله ضمير «الهاء»
- ۲) الدقيقة: مفرد مؤنث (جمعها: دقائق) - حروفها الأصلية: «دق ق» - معرب / صفة و منصوب
- ۳) أهم: مفرد مذكر - اسم تفضيل على وزن «أفضل» - معرب / خبر و مرفوع
- ۴) تؤدي: فعل مضارع - لغائبة - مزيد ثلثي من باب تفعل (ماضيه: أدى) / خبر و مبتدئه «بعض»

(عربی دوازدهم - درس ۱)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی خطای این گزینه:

من باب تفعّل («تؤدي» بر وزن «تفعل» است، بنابراین از وزن «يَتَفَعَّلُ» ساخته شده و در نتیجه از باب تفعیل است!)

تست و پاسخ ۹۴

عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ۱) الرِّفَاةُ لَا تَنْامُ فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ إِلَّا أَقْلَ مِنْ تَلَاثَيْنَ دَقِيقَةً!
- ۲) أَرْسَلْنَا فِرِيقاً لِّزِيَارَةِ الْمَكَانِ حَتَّى يَتَعَرَّفَا عَلَى الْأَسْمَاكِ!
- ۳) لَا يَنْتَفِعُ أَحَدٌ بِالإِصْرَارِ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَالْعُدُوانِ!

(عربی دهم - درس ۱۵)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره در این تست‌ها لازم نیست همه حرکت‌ها بررسی بشن!!! حتماً ابتدا برييد سراغ وزن فعل‌ها و مصدرهای مزيد و حرکت‌نون در آخر جمع‌های مذكر سالم و مثنی! بعد به اسم فاعل‌ها و اسم مفعول‌ها و سپس به فعل‌های مجهول دقت کنید!

پاسخ تشریحی خطاهای این گزینه:

ظاهره (این کلمه اسم فاعل است و باید بر وزن «فاعل» باشد، نه «فاعل!» در نتیجه «ظاهره» صحیح است!) - تحریر (این چه جور فعلی هست؟ یا «تحریر» داریم یا «تحیر»، چون در این عبارت برای اسم مؤنث «ظاهره» به کار رفته است باید «تحیر» باشد!)

تست و پاسخ ۹۵

عین ما لا يرتبط بمفهوم العبارة: «لا خير في قول إلا مع الفعل!»

- ١) گفتار بی کردار، ضایع ماند!
- ٢) مایه غم نبود جز سخن بیهوده
- ٣) دو صد گفته چون نیم کردار نیست!
- ٤) قول نیاید به کار، فعل بود در شمار منکر گفتار شو، اقت کردار باش بیند

(عربی دوازدهم - درس ۱)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره سوالات مفهوم غالباً بدون تغییر از جملات کتاب درسی (و البته گاهی هم خارج از کتاب) طرح می شوند؛ پس باید از قبل بررسی شده باشند!

خود حل کنی بہته با استفاده از ترجمه عبارت سؤال رو حل کن!

ترجمه عبارت: «هیچ خیری در یک سخن نیست مگر این که همراه عمل باشد!»

پاسخ تشریحی مفهوم عبارت: «دعوت به همراه کردن حرف با عمل و پرهیز از سخنی که به آن عمل نمی کنیم!»

بیت ۲ به پرهیز از سخن بیهوده گفتن دلالت می کند و ارتباطی با همراه کردن حرف با عمل ندارد!

تست و پاسخ ۹۶

عین فعلاً ماضياً له حرفان زائدان:

۱) اعتذردا من صدیقكم فإنه قد حزن من عملكم!

۳) زميلاتي تحركن إلى حالة المباراة بعد الحصة الثانية!

۲) عليكم أن تعتصموا بحبل الله جميعاً لكي لا تنفرّقو!!

۴) زميلتنا بعد نصيحة المعلمة ما جالست من ضرّتها!

(عربی ۱۵م - درس ۱۴)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره برای تشخیص حروف زائد یک فعل عجله نکنید! حتماً باید اول، فعل را به شکل مفرد مذکور ماضی آن تبدیل کنید، بعد به بررسی حروف آن پردازید. در این حالت هر حرفی اصلی نباشد زائد است.

خود حل کنی بہته فعلها رو به شکل ماضی مفرد مذکر شون برگردان و طبق نکته‌ای که گفتیم حروف زائد رو پیدا کن.

پاسخ تشریحی مفرد مذکور ماضی فعل «تحركن» به شکل «تحراك» می باشد، بنابراین «حرک» حروف اصلی و «ت - ر (تشدید)» حروف زائد هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فعل «حزن» تنها فعل ماضی این گزینه است. این فعل ثلثای مجرد است؛ بنابراین هیچ حرف زائدی ندارد (دقیق کنید که «اعتذردا» در این عبارت فعل امر است: «از دوستان عذرخواهی کنید»).

۲) در این گزینه هیچ فعل ماضی ای به کار نرفته است. («أن تعتصموا» و «لكي لا تنفرّقو» مضارع هستند!).

۴) فعل «جالست» یک حرف زائد دارد، چون شکل مفرد مذکور ماضی آن «جالس» است و «ا» حرف زائد آن است. ضمناً فعل «ضررت» ثلثای مجرد است؛ بنابراین هیچ حرف زائدی ندارد.

تست و پاسخ ۹۷

عین الفعل يختلف وزنه:

۱) اتحاد الأمة الإسلامية قد تجلّى في صور كثيرة!

۳) إن نجاحات الأولاد تفرح والديهم دائمًا بلا شك!

(عربی ۱۵م - درس ۱۴)

پاسخ: گزینه ۱

خودت حل کنی بهته بررسی کن فعل های گزینه ها برای مذکور غایب به کار رفته اند یا مؤنث غایب؟

درس نامه شباخت ماضی باب تفعّل و مضارع باب تفعیل (تفعّل) و همچنین شباخت ماضی باب تفاعّل (تفاعّل) و مضارع باب مُفاعّل (مُفاعّل) از دشوارترین مباحث فعل های ثالثی مزید است! اگر حرکت گذاری این فعل ها را نداشتید برای تشخیص شان از این راهکار استفاده کنید که فعل برای یک اسم مذکور غایب به کار رفته است یا مؤنث غایب! اگر مذکور غایب باشد ماضی است و اگر مؤنث غایب باشد مضارع است.

پاسخ تشریحی بررسی گزینه ها:

- ۱ فعل «تجّالٰی» برای «اتحاد» که یک مذکور غایب است به کار رفته است، پس این فعل، ماضی بر وزن «تَفعَلَ» است! (هو تَجَّالٰی)
- ۲ فعل «تقدّم» برای «جَدَّة» که یک مؤنث غایب است به کار رفته است، پس این فعل، مضارع بر وزن «تَفعَلَ» است! (هي تَقْدِمْ)
- ۳ فعل «تفَرّح» برای «نجاحات» که یک مؤنث غایب است به کار رفته است، پس این فعل، مضارع بر وزن «تَفعَلَ» است! (هي تَفَرَّحُ)
- ۴ فعل «ترَيْن» برای «هذه الأَنْجَم؛ اين ستارگان» که یک جمع غیر انسان است به کار رفته است، از آن جا که با جمع های غیر انسان مانند مفرد مؤنث رفتار می کنیم، این فعل، مضارع بر وزن «تَفعَلَ» است! (هي تَرَيْنُ)

تست و پاسخ ۹۸

عین عباره فیها الفعل المتعددی أكثر:

- ۱) إذا قال أحد كلاماً يُفْرِقُ الْمُسْلِمِينَ فليستخدموا قوْتَهُمْ حتّى يخرجوه من بينهم!
- ۲) تردد جاري في أن يستري عصارة ولكي عازم أن أبيعها!
- ۳) الّذى ينصح من يرمي النفايات في غير مكانها بكلام طيب يعمل بواجبه صادقاً!
- ۴) دعا الله رسوله في آياته أن لا يحزنه قول الّذين يسارعون في الّكفر!

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره برای تشخیص فعل متعددی باید به دنبال فعل هایی بگردیم که مفعول دارند.

خودت حل کنی بهته جمله ها رو ترجمه کن و بین کدام فعل ها مفعول دارن!

پاسخ تشریحی ترجمه گزینه ها:

- ۱ هرگاه کسی کلامی را بگوید که مسلمین را پراکنده کند، باید نیرویشان را به کار بگیرند تا او را از میانشان خارج کنند! («قال»، «يُفْرِقُ»، «ليستخدموا» و «حتّى يخرجو» متعددی هستند!)
- ۲ همسایه من در این که آبمیوه گیری را بخرد، تردید داشت، اما من مصمم هستم که آن را بفروشم! («يشتری» و «أن أبيع» متعددی هستند!)
- ۳ کسی که با کلامی مناسب به فردی پند می دهد که زباله ها را در جایی غیر از مکان خودشان می اندازد، صادقانه به تکلیفش عمل می کند! («ينصح» و «يرمي» متعددی هستند!)
- ۴ خداوند پیامبر را در آیه هایش فراخوانده است که سخن افرادی که در کفر می شتابند، او را ناراحت نکند! («دعا» و «أن لا يحزن» متعددی هستند!)

تست و پاسخ ۹۹

عین الصّحّيح في استخدام الحروف المشبّهة بالفعل:

- ۱) ما قرأْتُ الدرس يوم أمس ولكنني ما نجحْتُ في امتحان اليوم!
- ۲) أتمّي إِيَّيٍ أَنْجَحُ في الامتحان، ليت الأسئلة لا تكون صعبة!

(عربی دوازدهم - درس ۱)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیل سبز

زبان عرب

مشاوره در این تیپ تست‌ها، هم باید بررسی کنید که حروف مشبهه بالفعل مستقیماً بر سر فعل یا ضمیر منفصل نیامده باشند و هم باید از لحاظ معنایی با جمله تناسب داشته باشند!

خود حل کنی بهتره جمله‌ها رو ترجمه کن و بین معنای حرف مشبهه بالفعل با جمله تناسب داره یا نه!

پاسخ تشریحی ترجمه گزینه‌ها:

- ۱ دیروز درس را نخواندم، قطعاً در امتحان امروز موفق می‌شوم! (یا باید می‌گفت «لا أُنْجُحُ مُوْفَقًا مِّنْ شُوم» و یا «لیت: کاش»، چون خیلی بعید است که درس را نخوانده باشی و موفق بشوی!)
- ۲ دیروز درس را نخواندم، اما در امتحان امروز موفق نشدم! (لکن: اما در اینجا اشتباه است!)
- ۳ قطعاً فردا من در امتحان موفق خواهم شد برای این که بسیار درس خوانده‌ام! (صحیح است!)
- ۴ آرزو می‌کنم قطعاً من در امتحان موفق می‌شوم، کاش سوالات سخت نباشند! (با توجه به معنای جمله «إن: قطعاً» نادرست است و باید به جای آن از «أن: که» استفاده می‌شد!)

۱۰۰ **تست و پاسخ**

عین الخطأ في تعين نوع «لا»

- ۱) عليکم أن لا تستهلكوا الماء و الكهرباء أكثر مما تحتاجون إليهما: نافية!
- ۲) لن يتبع في الحياة من لا تحمل له أمام المشاكل: نافية!
- ۳) كُنْتْ نادمة على عملي بعد ارتکابه فقال أخي لا بأس: نافية للجنس!
- ۴) لما رأيْتْ سكوت صديقي قلْتْ له: لا تَرَضَ أَنْ تُظْلَمْ: نافية!

پاسخ: گزینه

(عربی دوازدهم - درس ۱)

مشاوره تشخیص نوع «لا» از پای ثابت‌های تست‌های کنکور است. حالا یا در بخش ترجمه یا در بخش قواعد!

خود حل کنی بهتره بررسی کن بین «لا» با فعل مضارع اومند یا با اسم! اگر با مضارع اومند بود بررسی کن بین فعل بعدش رو مجزوم کرده یا نه! اگر هم مشخص نبود از ترجمه‌اش استفاده کن و بین به شکل دستوری ترجمه می‌شه یا نه!

درس نامه ۳ نوع «لا» را باید بتوانیم به سرعت تشخیص بدیم:

- ۱) لا + مضارع مجازوم ← نافية
- ۲) لا + مضارع بدون تغییر ← نافية
- ۳) لا + اسم مفرد بدون «ال» و تنوین ← نفی جنس

پاسخ تشریحی در این عبارت «لا» بر سر اسم آمده است، نه فعل مضارع! بنابراین نمی‌تواند «لای نفی» باشد! (دقیقت کنید که «تحمل» مصدر و اسم است!)

تذکر در ۱) «حرف ناصبه + لا + مضارع» داریم. یادتان باشد هر وقت «حرف ناصبه + لا» دیدید حتماً «لای نفی» داریم! در «علیکم أن لا تستهلكوا» حرف ناصبة «أن» باعث حذف «ن» از انتهای «تستهلكوا» شده است، نه «لا»؛ بنابراین این فعل منصوب شده است، نه مجزوم؛ در نتیجه لای نفی است، نه نهی!

نکته مصدرهای ثلثی مزید ظاهرشان گاهی شبیه فعل هاست و باید حواستان به آن‌ها باشد، مثل کلمه «تحمل» در ۲).

نکته وقتی با آمدن «لا»، حرفی از آخر فعل حذف شود، یعنی آن «لا» نافية است؛ مانند «لا ترض» در ۲) که از فعل «ترضی» ساخته شده است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

تاریخ

تاریخ دهم: صفحه‌های ۱۶ تا ۷۹، تاریخ دوازدهم: صفحه‌های ۱۶ تا ۴۶

پاسخ و پاسخ (۱۰)

بنا بر شواهد و یافته‌های باستان‌شناسی، کدام مورد درباره تمدن دره سند درست است؟

- ۱) ساکنان این دره، شهرهای خود را براساس نقشه‌ای دقیق و معماری تقریباً یکسانی ساخته بودند.
- ۲) در این دره، ساختمان‌ها با معماری ناهمسان و با استفاده از سنگ‌های آهک و خارا بنا شدند.
- ۳) شهرهای این دره اگرچه مجهر به شبکه فاضلاب نبوده‌اند، اما حمام‌های عمومی داشته‌اند.
- ۴) نقشه شهرهای بنashde در این دره به شکل دایره و تنها دارای معابر اصلی بوده است.

(تاریخ دهم - درس ۵ - تمدن دره سند)

پاسخ: گزینه ۱

مشابهه این سوال رویه‌جور دیگه‌ای هم می‌شد مطرح کرد؛ مثلاً این‌جوری: «باستان‌شناسان برای اثبات کدام موضوع از منابع دست او غیرمکتوب استفاده کرده‌اند؟» و بعد توی یکی از گزینه‌ها که همون گزینه‌ای درست می‌بود، از نوع معماری در تمدن دره سند صحبت می‌شد و بقیه گزینه‌ها به موارد دیگه‌ای اشاره می‌کردن؛ اما خب چون سوال اول آزمون بود، نخواستیم خیلی سختش کنیم. فقط گفتیم که در جریان باشی، شاید توی آزمون‌های بعدی یا کنکور به کارت بیاد.

درس نامه ۰۰

کاوش‌های باستان‌شناسی در اوایل سده بیستم نشان داد که در حدود ۵ هزار سال پیش، تمدن پیشرفته‌ای در کنار رود سند وجود داشته است. باستان‌شناسان پس از سال‌ها حفاری و کاوش، بقایای شهرهای بزرگ و پر جمعیت مو亨جودارو و هاراپا را که در پاکستان امروزی واقع شده است، کشف کردند.

پاسخ تشریحی شواهد و یافته‌های باستان‌شناسی نشان داد که ساکنان متمدن دره سند، شهرهای خود را براساس نقشه‌ای دقیق و معماری تقریباً یکسانی ساخته بودند (درستی ۱). آنان خیابان‌ها و معابر اصلی و فرعی را با پهنه‌ای معینی طراحی کرده بودند که یکدیگر را قطع می‌کردند (نادرستی ۲). همچنین ساختمان‌ها را با معماری همسان و آجرهایی به اندازه‌های مشخص بنا می‌کردند (نادرستی ۳). در شهرهای مو亨جودارو و هاراپا چندین بنای عمومی (پرستشگاه، حمام، انبار غله و ...) نیز وجود داشت. این شهرها مجهر به شبکه فاضلاب بودند (نادرستی ۴).

دام تستی شکل دایره‌ای در ۱ مربوط به شهرسازی دوره ساسانی و استفاده از سنگ‌های آهک و خارا در ۲ مربوط به معماری مصر باستان است.

پاسخ و پاسخ (۱۰)

کدام موارد درباره تمدن مینوسی درست است؟

- الف) آثار مربوط به این تمدن در جزیره کرت در جنوب یونان کشف شده است.
- ب) مینوسیان قومی دریانورد بودند که با مصر و مناطق هم‌جوار روابط بازگانی داشتند.
- ج) اقوام مینوسی شهرهایی را با معماری پیشرفته بنا کردند که مهم‌ترین آن‌ها میسن نام داشت.
- د) با احتمال زیاد، تمدن مینوسی به دلیل رقابت شهرها و تداوم جنگ‌های داخلی از بین رفته است.

(۲) «ج» - «ب»

(۱) «الف» - «د»

(۴) «د» - «ج»

(۳) «ب» - «الف»

(تاریخ دهم - درس ۶ - تمدن مینوسی)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره امان از دست این واژگان مشابه مانند «مینوسی» و «میسنسی»؛ درسته که حروف الفباشون مشترکه، اما حواسیت به تفاوت‌هاشون باشه.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

تاریخ

درس نامه یکی از کانون‌های مهم تمدنی قاره اروپا، در سرزمین‌های جنوب شبه‌جزیره بالکان و جزیره‌های مجاور آن در دریاهای مدیترانه و اژه که «یونان» نامیده می‌شود، به وجود آمد. پیش از ظهور دولت - شهرها در سرزمین یونان، دو تمدن میتوسی و تمدن میسنسی در این شبه‌جزیره وجود داشتند.

پاسخ تشریحی در پی کاوش‌های باستان‌شناسی در اوایل قرن بیستم، آثار تمدنی کهن در جزیره کرت در جنوب یونان کشف شد (درستی عبارت الف). این تمدن به دلیل انتساب به میتوس، شاه افسانه‌ای آن جزیره، تمدن میتوسی نامیده شد. میتوسیان قرن‌ها پیش از مهاجرت اقوام هند و اروپایی به یونان، شهرهای خود را پایه‌گذاری کرده بودند. آنان قومی دریانورد بودند و با مصر و دیگر مناطق همچوار، روابط بازارگانی داشتند (درستی عبارت ب). بقایای کاخ شاهی میتوسیان، حکایات از قدرت، رفاه و معماری پیشرفته آنان دارد. به احتمال زیاد، تمدن میتوسی در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفته است (نادرستی عبارت د).

نکته میسنسی‌ها (نه میتوسی‌ها)، شهرهای متعددی را بر پا کردند که مهم‌ترین آن‌ها میسنس نام داشت (نادرستی عبارت ج).

دام تستی آگه توی دام **۱۰۳** افتادی، یعنی تمدن‌های میتوسی و میسنسی روابه‌اشتباه گرفتی؛ چون عبارت‌های «ج» و «د» درباره تمدن «میسنسی» درست‌اند.

تست و پاسخ

در کدام گزینه، مقایسه درستی درباره وضعیت سیاست و حکومت در دو تمدن باستانی یونان و روم صورت گرفته است؟

- ۱) هر دو تمدن، با درآمیختن فرهنگ کهن طایفه‌ای و ویژگی‌های نظام دولت - شهری، از نظام حکومتی جمهوری و مردم‌سالاری ویژه خود تبعیت می‌کردند.
- ۲) در یونان، نظامی مردم‌سالار مشابه نظام‌های امروزی به وجود آمد، اما در روم، اداره کشور ابتدا در دست دو کنسول بود و سپس در اختیار آگوستوس قرار گرفت.
- ۳) در یونان، در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت، حکومت طبقه اشراف جای مردم‌سالاری را گرفت و در روم، دو مجلس سنا و نمایندگان، کشور را اداره می‌کردند.
- ۴) در یونان، ابتدا شاهان به صورت موروثی حکومت می‌کردند و بعدها نظام مردم‌سالاری شکل گرفت، اما در روم، ابتدا نظام مشارکتی وجود داشت و بعداً امپراتوری ایجاد شد.

(تاریخ دهم - درس ۶ - یونان و روم باستان)

پاسخ: گزینه

مشاوره تجربه دو کنکور اخیر نشون داده که سوالات مقایسه‌ای، به یکی از سبک‌های مورد علاقه طراحان سوال در کنکور تبدیل شده و هیچ بعید نیست که در کنکورهای بعدی هم تکرار بشود؛ پس باید خودتوبرای پاسخ‌دادن به این قبیل سوالات آماده کنی. این تو و این میدان و این هم نخستین گویی تمرین!

پاسخ تشریحی

یکی از ویژگی‌های برجسته تمدن یونان باستان، شیوه متفاوت حکمرانی بود که توسط یونانیان به وجود آمد. در یونان باستان، مانند بسیاری از کشورهای دیگر، نخست شاهان به صورت موروثی حکومت می‌کردند، اما در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند. در قرن‌های ششم و پنجم قبل از میلاد، نوعی مردم‌سالاری در یونان به ویژه در شهر آتن شکل گرفت که البته با نظام‌های مردم‌سالاری امروزی تفاوت داشت.	سیاست و حکومت در یونان باستان
رومیان با درآمیختن فرهنگ کهن طایفه‌ای و نظام دولت - شهری، جمهوری رم را تأسیس کردند. براساس قانون اساسی رم، ساختار حکومت، شامل چند مجلس و شماری مقام‌های اجرایی بود. اشراف به واسطه مجلس سنا و عامة مردم از طریق مجمع نمایندگان در اداره امور کشور مشارکت می‌کردند. ریاست قوه اجرایی به دو کنسول اعطا می‌شد که از میان اعضای سنا برای یک سال، بدون تکرار انتخاب می‌شدند. با گسترش قلمرو جمهوری رم، معلوم شد که قانون اساسی و نهادهای این جمهوری برای اداره سرزمین‌های پنهانور از کارایی لازم برخوردار نیستند. سرانجام در نتیجه تغییراتی که اوکتاویان در نظام حکومتی جمهوری رم به وجود آورد، قدرت اجرایی در اختیار یک فرد به عنوان شخص اول مملکت قرار گرفت که به آگوستوس و بعدها به امپراتور معروف شد.	سیاست و حکومت در روم باستان

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

تاریخ

دام تستی

همه گزینه‌های نادرست این سؤال دام تستی دارن؛ می‌پرسی چه جوری؟ این جوری:

تنها واژه‌ای که باعث می‌شے **۲** درست نباشه، واژه «مشابه» هست؛ پس هیچ بعید نیست که توی دام این گزینه افتاده باشی، اما حواست باشه که مردم‌سالاری یونانیان باستان با مردم‌سالاری امروزی‌ها تفاوت داشته. اگر هم توی دام **۱** افتادی، یعنی حواست نبوده که این دو تمدن دوره‌هایی از پادشاهی و امپراتوری رو هم تجربه کردنده و همیشه وضعیت حکومت‌شون جمهوری و مردم‌سالاری نبوده. اگر هم رفتی سراغ **۳**، حواست نبوده که در یونان، حکومت اشرف جای پادشاهی رو گرفت و مردم‌سالاری بعد از افول قدرت اشرف به وجود اومد.

تست و پاسخ **۱۰۴**

مهم‌ترین دستاوردهای کاوش‌های باستان‌شناسی و تحقیقات دویست سال اخیر درباره تاریخ ایران چه بوده است؟

- ۱) پروردش و شروع به کار نسلی از باستان‌شناسان زبدۀ ایرانی
- ۲) تأییدشدن تقسیم‌بندی کهن از دوران حکومت آریایی‌ها بر فلات ایران
- ۳) خوانده‌شدن خط میخی و ترجمۀ سنگ‌نوشتۀ داریوش هخامنشی در بیستون
- ۴) شناخت بهتر سلسله‌های پادشاهی مادی تا ساسانی و تشخیص تاریخ واقعی از افسانه

پاسخ: گزینه **۲**

(تاریخ دهم - درس ۷ - دستاوردهای کاوش‌ها و تحقیقات هدیر)

درس نامه با گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا در دوره قاجاریه، اروپاییان بیشتری به عنوان جهانگرد، بازرگان، سفیر، باستان‌شناس و ... به کشور ما آمدند و روزبه‌روز بر تعداد بازدیدکنندگان خارجی از آثار و مکان‌های تاریخی به خصوص تخت جمشید، پاسارگاد و شوش افزوده شد و بدین ترتیب زمینه برای انجام کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران فراهم آمد.

۱۶۰
دایزدهم
انسان

آزمون
پنجم
تشریحی

پاسخ تشریحی اگرچه بخشی از آثار تاریخی کشف شده در کاوش‌های باستان‌شناسی به موزه‌های اروپا و آمریکا انتقال یافت، اما در نتیجه این کاوش‌ها، اطلاعات تاریخی بسیار ارزشمندی به دست آمد. این آگاهی‌ها:

- ۱) کمک تا سلسله‌های پادشاهی مادی تا ساسانیان بهتر و بیشتر شناخته شوند و امكان تشخیص تاریخ واقعی از افسانه، تا حدودی فراهم آمد.
- ۲) نشان داد که چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یک‌جانشینی و کشاورزی روی آورده و تمدن نسبتاً پیشرفته‌ای را بنیان نهاده بودند.

- ۳) سبب شدن تا تقسیم‌بندی جدیدی از تاریخ ایران در دوره باستان ارائه شود که شامل دوره‌های زیر می‌شود:
 - الف) «ایران در دوره پیش از تاریخ»

ب) «ایران در دوره تاریخی»: شامل دوران پیش‌آریایی (تمدن ایلام) و دوران حکومت آریاییان (از ماد تا ساسانیان)

دام تستی اگه صورت سؤال فقط به کاوش‌های باستان‌شناسی اشاره داشت و از سایر تحقیقات درباره تاریخ ایران چیزی نمی‌گفت، شاید **۲** هم می‌تونست درست باشه، اما خوب حالا دیگه نیست. **۲** هم نمی‌تونه درست باشه، چون اولاً نتیجه کاوش‌ها و تحقیقات دویست سال اخیر، ارائه یک تقسیم‌بندی جدید بود، نه تأیید یک تقسیم‌بندی کهن و ثانیاً توی این تقسیم‌بندی به دوران پیش از تاریخ هم توجه شده و فقط به دوران حکومت آریایی‌ها اختصاص نداره.

تست و پاسخ **۱۰۵**

برای توضیح یا اثبات کدام‌یک از موارد زیر به منابع دست اول مکتوب استناد شده است؟

الف) اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشكیلات اداری دوره هخامنشیان

ب) مشارکت چشم‌گیر زنان ایلامی در مراسم رسمی سیاسی و دینی

ج) مهارت ساکنان فلات ایران در ساخت اشیای مفرغی

د) وقایع جنگ‌های شاپور یکم ساسانی با سپاهیان روم

- ۱) «ب» - «۵»
- ۲) «د» - «۱»
- ۳) «ج» - «ب»
- ۴) «الف» - «۴»

(تاریخ دهم - درس ۷ - متأثر تحقیق تاریخ ایران در دوران باستان) / درس ۸ (از نفستین روس‌ها تا نفستین شورها (فلزکری) و دین و

پاسخ: گزینه **۱**

(اعتقادات در تمدن ایلام))

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

تاریخ

مشاوره منظور از منابع دست اول مکتوب در صورت سؤال، مواردی مثل سنگنوشته‌ها، الواح گلی یا سالنامه‌ها و کتاب‌هایی که در همین عهد باستان نوشته شدن؛ پس از بین عبارت‌های الف تا د، باید مواردی را پیدا کنیم که مستندات تاریخی‌شون، یکی از این موارد باشد. روشنه؟!

درس نامه ::

منابع تحقیق تاریخ به دو دسته زیر تقسیم می‌شوند:

تمامی آثار مادی و دست‌ساخته‌هایی از قبیل ابزار، ظروف، اشیا و بقایای بنای‌های مختلف مانند کاخ‌ها، آتشکده‌ها، پل‌ها، آب‌بندها و کاروانسرای‌ها که از ایرانیان باستان بر جای مانده است.	غیرنوشتاری (غیرمکتوب)	منابع دست اول
تمامی نوشته‌هایی که درباره رویدادهای تاریخی ایران در عهد باستان نگارش یافته‌اند و یا این که می‌توان از آن‌ها اطلاعات و شواهد تاریخی به دست آورد؛ مانند سنگنوشته‌ها، گل‌نوشته‌ها (الواح گلی)، سالنامه‌ها و کتاب‌های تاریخی، ادبی، دینی و جغرافیایی.	نوشتاری (مکتوب)	
انواع مختلفی از کتاب‌ها، مقاله‌ها، پایان‌نامه‌های تحصیلی و طرح‌های پژوهشی که در دویست سال اخیر توسط مورخان، باستان‌شناسان و زبان‌شناسان ایرانی و غیرایرانی نوشته شده است.	منابع دست دوم	

پاسخ تشریحی

محتوای الواح گلی کشف شده از تخت جمشید به زبان ایلامی (= منابع دست اول مکتوب) اطلاعات سودمندی درباره اوضاع

آزاد هم انسانی

اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دوره هخامنشیان را به می‌دهند. (درستی عبارت الف) نقوش و پیکرهای بر جای مانده از دوره ایلامی (منابع دست اول غیرمکتوب) نشان می‌دهد که زنان در امور اجتماعی و اقتصادی و مراسم رسمی سیاسی و دینی حضور چشم‌گیری داشته‌اند. (نادرستی عبارت ب) اشیا و ابزارهای مفرغی کشف شده از استان لرستان (منابع دست اول غیرمکتوب) بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری در فلات ایران به شمار می‌روند. (نادرستی عبارت ج) سنگنوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم (= منابع دست اول مکتوب)، شرح جنگ‌های این پادشاه ساسانی با رومیان را بازگو می‌کند. (درستی عبارت د)

دام‌تسنی اگه حواست به واژه «مکتوب» در صورت سؤال نباشه و فقط به «منابع دست اول» توجه کنی، ممکنه به راحتی توی دام ۳ بیفته که موارد «ب» و «ج» رو درست دونسته.

تست و پاسخ ۱۰۶

کدام گزینه، درباره یکی از نخستین شهرهایی که در فلات ایران به وجود آمد، بیان درستی دارد؟

- ۱) «جیرفت» از مراکز مهم تولید و صدور سنگ صابون به مناطق دور و نزدیک بوده است.
- ۲) ساکنان «شهداد»، ۸ هزار سال پیش به فنون ذوب و قالب‌گیری مس دست یافته بودند.
- ۳) کهن‌ترین نشانه‌ها از حضور انسان در ایران از «چغاگلان» در غرب ایران به دست آمده است.
- ۴) «شوش»، پایتخت دوم ایلامیان در منطقه انشان، در اثر یورش آشور بانیپال با خاک یکسان شد.

پاسخ: گزینه ۱ (تاریخ دهم - درسن ۸ - پدید آمدن شهرها در فلات ایران، فلزکاری توسط ایرانیان و شهر و شهرنشینی در تمدن ایلامی)

مشاوره در سوالات ترکیبی مثل این سؤال، ابتدا سعی کن با تکیه بر یک قسمت سؤال که بیشتر باهش آشنا هستی، رد گزینه کنی. مثلاً اگه بیشتر با اسم نخستین شهرهای ایران آشنا باشی، متوجه می‌شی که «چغاگلان» در زمرة اون‌ها نیست (البته اگه با «چغاگیش» اشتباه نگیریش!). پس می‌تونی ۳ رو کنار بذاری. اگر هم ویژگی شهرها را بیشتر بشناسی، متوجه می‌شی که شوش در خوزستان بوده، نه در منطقه انشان در استان فارس. پس می‌تونی ۴ رو کنار بذاری.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

تاریخ

درس نامه ::

در حدود پنج هزار سال پیش، نخستین شهرها در فلات ایران به وجود آمد که «شوش» و «چغامیش» در خوزستان، «شهداد» و «جیرفت» در کرمان، «شهر سوخته» در سیستان و «سیلک» در کاشان از جمله آن‌ها بوده‌اند.

پاسخ تشریحی جیرفت، یکی از نخستین شهرهایی بود که در فلات ایران به وجود آمد. اشیا و ظروف سنگ صابونی، از مصنوعاتی است که توسط مردم برخی سکونتگاه‌های کهن به‌ویژه جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان، با مهارت و ظرافت تمام ساخته می‌شد. شواهد باستان‌شناسی نشان می‌دهد که سکونتگاه‌های مذکور (شهر جیرفت و تپه یحیی) از مراکز مهم تولید و صدور سنگ صابون به مناطق دور و نزدیک بوده‌اند. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بقایای کوره‌های ذوب و قالب‌گیری مس در برخی سکونتگاه‌های کهن مانند شهداد، تل ابليس و تپه یحیی در استان کرمان و تپه زاغه در قزوین، بیانگر آن است که در «حدود ۵ تا ۷ هزار سال پیش» ساکنان این سکونتگاه‌ها به فنون ذوب و قالب‌گیری مس دست یافته بودند.

۲) کاوش‌های باستان‌شناسی اخیر در محوطه چغاگلان در شهرستان مهران نشان داده است که ساکنان نواحی کوهپایه‌ای زاگرس، نخستین مردمانی بوده‌اند که حدود ۱۲ هزار سال پیش، شروع به «کشت گیاهانی مانند جو و گندم و اهلی کردن جانورانی مثل بز و گوسفند» کردند.

نکته کهن‌ترین نشانه‌ها و آثار از حضور انسان در ایران از بستر «کشف‌رود» در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی به دست آمده است.

۳) شوش در مرکز جلگه «خوزستان»، یکی از پایتخت‌های ایلامیان بود که در نتیجه یورش آشور بانیپال با خاک یکسان شد و در دوران سلسله هخامنشیان دوباره شکوه و عظمت دیرین خود را بازیافت.

نکته ایلامیان، علاوه بر شوش، در بخش شرقی قلمرو خود، واقع در استان فارس امروزی، پایتخت دیگری به نام انشان یا انزان داشتند.

۴) چون شوش مهم‌ترین شهر در فلات ایران بوده و واقعاً هم در نتیجه یورش آشور بانیپال از بین رفت، ممکنه به بقیه عبارت توجه نکنی و توی دام این گزینه بیفتی. ۵) هم که فقط یک عدد اشتباه داره (۸ هزار سال) و ممکنه به راحتی به دامت بندازه.

تست و پاسخ

کدام موارد، درباره دین و اعتقادات ایلامی‌ها درست است؟

الف) به یک خدای واحد به نام اینشوشیناک به معنای خدای شهر شوش اعتقاد داشتند.

ب) معبد چندطبقه چغازنبیل که از خشت خام بنا شده، ستایشگاه اینشوشیناک بوده است.

ج) ایلامی‌ها، الهه‌های مادر را مقدس می‌شمردند و برای آن‌ها معابدی ساخته بودند.

د) کاهنان، پیشوایی دینی را به همراه فرمانروایی سیاسی بر عهده داشتند.

- ۱) «د» - «الف» - «ج» - «ب»
۲) «الف» - «ج» - «ب»
۳) «ج» - «ب» - «د»
۴) «ب» - «د»

(تاریخ دهم - درس ۱ - دین و اعتقادات در تمدن ایلام)

پاسخ: گزینه

درس نامه :: دوران تاریخی فلات ایران با تاریخ ایلام، که اطلاعات مکتوبی درباره آن وجود دارد، آغاز می‌شود. سرزمین اصلی ایلامیان شامل جلگه خوزستان و مناطق کوهستانی زاگرس جنوبی و میانی بود. حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود ۲۶۰۰ ق.م. با یکدیگر متحده شدند و پادشاهی ایلام را تأسیس کردند.

پاسخ تشریحی ایلامیان به خدایان متعددی اعتقاد داشتند و از آنان برای پیشرفت کار خود کمک می‌خواستند (نادرستی عبارت الف). از جمله محبوب‌ترین خدایان ایلامی، اینشوشیناک به معنای خدای شهر شوش بود. معبد چغازنبیل (که با استفاده از خشت خام در چند طبقه بنا شده است) ستایشگاه این خدا محسوب می‌شد (درستی عبارت ب). در ایلام، الهه‌های مادر نیز بسیار مقدس بودند و مقام رفیعی در سلسله مراتب خدایان ایلامی داشتند. ایلامیان این الهه‌ها را به عنوان مادر خدایان می‌پرستیدند و برای آن‌ها معابدی ساخته بودند (درستی عبارت ج). در ایلام، کاهنان آداب و تشریفات دینی را زیر نظر کاهن بزرگ به جا می‌آوردند و پیشوایی دینی در کنار فرمانروایی سیاسی، از ویژگی‌های کاهنان در تمدن سومر بوده است (نادرستی عبارت د).

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیل سبز

تاریخ

دام تستی اگه توی دام **۱** افتادی، احتمالاً این نکته درس ۴ رو فراموش کرده بودی: این کاهنان «سومری» بودن که در کنار پیشوایی دینی، فرمانروایی سیاسی هم می‌کردند، نه کاهنان ایلامی.

۱۰۸ تست و پاسخ

چه عواملی سبب شدند که نادر به عنوان پادشاه در فراهم آوردن زمینه برای انتقال آرام قدرت و تثبیت حکومت افساریه پس از خود توفیقی نداشته باشد؟

۱) اشتباها نظامی، خیانت درباریان و استغال پیوسته به جنگ و غفلت از دیگر عوامل

۲) بدگمانی به نزدیکان خود و بزرگان کشور، اشتباها نظامی و خیانت فرماندهان ارشد سپاه

۳) استغال پیوسته به جنگ، اخذ مالیات‌های اضافی از مردم و بدگمانی به نزدیکان خود و بزرگان کشور

۴) تقویت قوای نظامی و غفلت از سایر مسائل، بی‌توجهی به رفع اختلافات مذهبی و اخذ مالیات‌های سنگین

(تاریخ دوازدهم - درس ۲ - نادر، شاه ایران)

پاسخ: گزینه **۲**

مشابه خوشبختانه بعضی از سوالات راه میونبر هم برای پیدا کردن جواب دارند؛ فقط لازمه شیش دونگ حواست جمع جمع باشند.

مثلًا اگه حواست باشه که نادر سرداری دارای نبوغ نظامی بوده، به راحتی **۱** و **۲** رو که دارند از اشتباها نظامی حرف می‌زنند، نادر

می‌ذاری. نادر کجا و اشتباها نظامی کجا؟!

درس نامه **۱۰۹** نادرشاه افسار سرانجام هنگامی که مشغول سرکوب شورشی در خراسان بود، با توطئه نزدیکان و سردارانش کشته شد.

او که سرداری بی‌باک و دارای نبوغ نظامی فوق العاده بود، در زمان آشوب‌های داخلی و هجوم ارتضهای بیگانه، با طراحی نظامی توانست

بر ایران حاکم شود. با این حال، به عنوان پادشاه توفیق نیافت که زمینه را برای ثبات و امنیت پایدار، انتقال آرام قدرت و تثبیت حکومت

افشاریه پس از خود فراهم آورد.

پاسخ تشریحی از جمله علل و عوامل ناکامی نادرشاه در فراهم آوردن زمینه انتقال آرام قدرت و تثبیت حکومت افساریه پس از خود، می‌توان

به این موارد اشاره کرد:

۱) استغال پیوسته به جنگ

۲) اخذ مالیات‌های اضافی از مردم برای تأمین هزینه‌های جنگ

۳) بدگمانی به نزدیکان و بزرگان کشور و برخورد خشن با آنان

۴) توجه به تقویت قوای نظامی و غفلت از دیگر عوامل مؤثر بر پایداری حکومت

دام تستی اگه توی دام سایر گزینه‌های این سؤال افتادی، احتمالاً حواست نبوده که اشتباها نظامی از علل شکست لطفعلی خان زند بوده،

نه نادر. همچنین، نادر (با این‌که به گواه تاریخ، آدم خیلی مذهبی‌ای نبوده) برای رفع اختلافات مذهبی با عثمانی خیلی تلاش کرد و اصلاً به

این موضوع بی‌توجه نبود.

۱۰۹ تست و پاسخ

در کدام مورد، زمان وقوع رویدادها در حکومت‌های مسلمان و دولت‌های غربی به درستی مقایسه شده است؟

الف) با مرگ لطفعلی خان، سلسله زنده منقرض شد.

ب) هند رسماً به عنوان جزئی از قلمرو انگلستان اعلام شد.

ج) مردم پاریس، با حمله به زندان باستیل انقلاب خود را آغاز کردند.

د) جنگ داخلی آمریکا، با پیروزشدن مستعمره‌نشینان به پایان رسید.

۱) مورد «ب» مؤخر و مورد «ج» مقدم بر سایر وقایع روی داده‌اند.

۲) مورد «الف» مقدم بر «د» و مورد «ب» مؤخر بر «ج» به وقوع پیوسته است.

۳) موارد «الف»، «ج» و «د» به فاصله کوتاهی از یکدیگر و مقدم بر «ب» روی داده‌اند.

۴) موارد «ج» و «د» تقریباً همزمان با یکدیگر و مؤخر بر موارد «الف» و «ب» به وقوع پیوسته‌اند.

(تاریخ دوازدهم - درس ۲ - ایران پس از کریم قان و بیوان در آستانه دوران معاصر)

پاسخ: گزینه **۲**

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

تاریخ

مشابهه همون طور که بارها و بارها گفتیم، برای پاسخ دادن به این قبیل سوالات، اصلًا لازم نیست تاریخ دقیق وقایع رو بدونی؛ بلکه دونستن محدوده زمانی وقایع کفایت می‌کنند. همین اندازه که بدونی انقلاب فرانسه و استقلال آمریکا و انقلاب زندیه مربوط به اوخر سده هجدهم و ضمیمه شدن هندوستان به قلمرو انگلستان مربوط به سده نوزدهم بوده، کارت برای پیدا کردن جواب این سوال راه می‌افته؛ پس اصلًا از این قبیل سوالات تترس و نمره شون را از دست نده.

درس نامه سده‌های هفدهم تا نوزدهم میلادی، دو سوی عالم وضعیت دوگانه متضادی داشت؛ در جانب شرق، سه حکومت مسلمان (یعنی ایران، عثمانی و گورکانیان هند) دوران ضعف خود را سپری می‌کردند و در جانب غرب، امپراتوری‌ها و دولت‌های روسیه، فرانسه و انگلستان در مسیر قدرت و شکوفایی قرار داشتند.

پاسخ تشریحی ترتیب زمانی وقوع رویدادهای مذکور در صورت سؤال، به شرح زیر است:

۱) پیروزی مستعمره‌نشینان در جنگ داخلی آمریکا و استقلال آمریکا (۱۷۸۳ م. = اوخر سده ۱۸ میلادی)

۲) انقلاب فرانسه (۱۷۸۹ م. = اوخر سده ۱۸ میلادی)

۳) مرگ لطفعلی خان و انقراض سلسله زندیه (۱۷۹۴ م. = اوخر سده ۱۸ میلادی)

۴) ضمیمه شدن خاک هندوستان به امپراتوری بریتانیا (۱۸۵۷ م. = اواسط سده ۱۹ میلادی)

تست و پاسخ

کدام گزینه مقایسه درستی از صدراعظم‌های عصر قاجار به دست می‌دهد؟

۱) تدبیر اصلاحی میرزا آقاسی همانند اقدامات امیرکبیر موجب سر و سامان یافتن امور کشور شد.

۲) امیرکبیر و قائم‌مقام فراهانی هر دو در پی بدینی شاه در نتیجه دسیسه‌گری مخالفان به قتل رسیدند.

۳) میرزا حسین خان سپهسالار همانند امیرکبیر در برابر اعطای امتیاز به انگلیس و روسیه تزاری مقاومت می‌کرد.

۴) در زمان محمدحسن خان اعتمادالسلطنه، برخلاف صدراعظم‌های پیشین، نفوذ روس و انگلیس در ایران افزایش یافت.

(تاریخ دوازدهم - درس ۳ - محمدشاه، تاصر الدین شاه و روابط قاره‌ی مکومت قاچار با انگلستان)

پاسخ: گزینه

مشابهه این هم‌یکی دیگه از اون سوالات مقایسه‌ای که بعد نگی اهمیت‌شون رو یادآور نشده بودیم!

درس نامه

بعد از شاه، وزیر اعظم یا صدراعظم بر پایه اختیاراتی که شاه به او می‌داد، می‌توانست در تمام امور کشور اظهار نظر و مداخله کند، به حضور شاه برسد و برای وی نامه بنویسد. صدراعظم همچنین می‌توانست از موقعیت خود برای اصلاح امور کشور، رونق کسب و کار و رفاه مردم بهره ببرد، اما در عصر قاجار نیز همچون دوران پیش از آن، وزیران و صدراعظم‌ها امنیت جانی و مالی نداشتند و شماری از آن‌ها با دسیسه درباریان و بدگمانی و خشم شاهان، جان و دارایی خود را از دست دادند.

پاسخ تشریحی ایستادگی قائم‌مقام فراهانی (صدراعظم محمدشاه) در مقابل زیاده‌خواهی‌های انگلیسی‌ها و تلاش وی برای کاستن از دخالت ناروای محمدشاه و درباریان در امور کشور، اسباب دسیسه‌گری مخالفانش را فراهم آورد و شاه را نسبت به او بدین کرد؛ در نتیجه قائم‌مقام پس از هفت ماه از مقام وزارت برکنار و کشته شد و حاجی میرزا آقاسی، به جای او نشست.

امیرکبیر نیز با توطئه و دسیسه مخالفان داخلی و خارجی به سرنوشت قائم‌مقام دچار شد و اصلاحاتش به نتیجه مطلوب نرسید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تدبیر قائم‌مقام فراهانی (نه میرزا آقاسی) موجب سر و سامان یافتن امور کشور شد.

۲) میرزا حسین خان سپهسالار، نقش مؤثری در تشویق شاه برای سفر به فرنگ، اخذ تمدن اروپایی و تغییب وی به دادن امتیازهای فراوان به انگلیس و روس تزاری داشت.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

تاریخ

آزاده انسانی

نکته قرارداد رویتر، در زمان ناصرالدین شاه و با تلاش میرزا حسین خان سپهسالار بسته شد.

۱۲ محمدحسن خان اعتمادالسلطنه همان آدم فرهیخته‌ای بود که در درس (۱) تاریخ دوازدهم باهش آشنا شدیم؛ رئیس دارالترجمه همایونی بود، مورخی بود که از مذاхی و پرده‌پوشی دوری می‌کرد و امیرکبیر را ستایش کرده بود و ...؛ یادت اومد؟!

تست و پاسخ (۱۱)

کدام موارد درباره تشکیلات اداری ایران در عصر قاجار درست است؟

- الف) نظام اداری ایران در اوایل عصر قاجار بسیار کوچک و محدود به چهار وزارتخانه مالیه، جنگ، عدله و امور خارجه بود.
- ب) پرسابقه‌ترین این وزارتخانه‌ها، وظيفة محاسبه و گردآوری مالیات‌ها و نظارت بر املاک دیوانی و سلطنتی را بر عهده داشت.
- ج) هزینه‌داری در محاکم عرف که به جرایم سیاسی و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می‌کرد، بر عهده طرفین دعوا بود.
- د) در محاکم شرع که روحانیون قضایت می‌کردند، به دعوهای خانوادگی و جرایمی مانند نزاع و سرقت رسیدگی می‌شد.

(۱) «الف» - «ب» (۲) «ج» - «د» (۳) «ب» - «ج» (۴) «د» - «الف»

(تاریخ دوازدهم - درس ۳ - تشکیلات اداری ایران در عصر قاجار)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه ::

سازمان قضایی عصر قاجار از دو گونه محاکم تشکیل شده بود:

نوع محکمه (دادگاه)	قضات رسیدگی کننده به پرونده‌ها	موضوعات مورد رسیدگی
محاکم عرف	مأموران تحت نظارت مقام‌های حکومتی	تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات
محاکم شرع	روحانیون	دعوهای خانوادگی، ملکی و ارث

نکته قضات محاکم عرف از مقام‌های حکومتی فرمان می‌برندند و حقوق می‌گرفتند، اما در محاکم شرع، هزینه‌های رسیدگی بر عهده طرفین دعوا بود.

پاسخ تشریحی نظام اداری ایران در اوایل عصر قاجار بسیار کوچک بود و به چهار اداره یا وزارتخانه مالیه، جنگ، عدله و امور خارجه محدود می‌شد (درستی عبارت الف). در دوران ناصرالدین شاه و تحت تأثیر مواجهه ایران با تمدن غربی، وزارتخانه‌های دیگری (داخله، تجارت، معارف، فواید عامه، پست و تلگراف) به تشکیلات اداری افزوده شد.

پرسابقه‌ترین و گسترده‌ترین این وزارتخانه‌ها، وزارت مالیه به ریاست مستوفی‌الممالک بود و مستوفیانی که نسل اندر نسل به شغل مستوفی‌گری اشتغال داشتند آن را اداره می‌کردند. مستوفیان مسئولیت محاسبه و گردآوری مالیات‌ها و نظارت بر املاک دیوانی و سلطنتی (خاصه) را بر عهده داشتند. (درستی عبارت ب)

علت تادرستی عبارت‌های «ج» و «د» رو توی بشش درس نامه می‌تونی بینی، مله نه؟!

تست و پاسخ (۱۲)

در پایان دور اول جنگ‌های ایران و روسیه، کدام معاهده منعقد شد و این معاهده چه پیامدی برای ایران داشت؟

- ۱) ترکمانچای - ایران به پرداخت پنج میلیون تومان غرامت به دولت روسیه معهد شد.
- ۲) گلستان - ایران ملزم به اعطای حق مصونیت قضایی به اتباع کشور روسیه شد.
- ۳) ترکمانچای - ولایات گرجستان، ارمنستان و نخجوان به روسیه واگذار شد.
- ۴) گلستان - ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای کaspی محروم شد.

(تاریخ دوازدهم - درس ۳ - پنهان‌های ایران و روسیه در عصر قاجار)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

تاریخ

مشاوره برای پاسخ به سوالات مربوط به مباحثی که اطلاعات نسبتاً مشابه زیادی دارن (مثلاً مفاد قراردادها، نتیجه جنگها و...). همیشه یه جدول می‌تونه کمک کننده باشه. ما این کار رودر خصوص جنگ‌های ایران و روس، توی بخش درس‌نامه برای انجام دادیم.

درس‌نامه ::

در عصر قاجار و پس از شکست‌های متوالی ایران در جنگ با روس‌ها، معاهداتی میان دو کشور ایران و روسیه منعقد شد که مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از:

نام معاهده	زمان انعقاد	مفاد معاهده
گلستان	پایان دور اول جنگ‌ها	<ul style="list-style-type: none"> ● واگذاری ولایات داغستان، گرجستان، بخشی از ارمنستان و... به روسیه ● محرومیت ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای کaspی (خزر)
ترکمانچای	پایان دور دوم جنگ‌ها	<ul style="list-style-type: none"> ● واگذاری ولایات ایروان و نخجوان، بخشی از ارمنستان و... به روسیه ● پرداخت مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه از سوی ایران ● اعطای حق مصنوبیت قضایی (کاپیتولاسیون) به اتباع روسیه در ایران
آخال	بعد از تجاوز روسیه به خاک ایران پس از انعقاد ترکمانچای	<ul style="list-style-type: none"> ● واگذاری مناطق وسیعی از سرزمین‌های ایرانی در شرق دریای خزر (خوارزم و ماوراء‌النهر)

پاسخ تشریحی در دور اول جنگ‌های ایران و روس که با هجوم نظامیان روسی آغاز شد و حدود ۱۰ سال به طول انجامید، سپاهیان ایران به فرماندهی عباس‌میرزا، در مواردی روس‌ها را شکست دادند، اما نهایتاً به سبب عدم توازن قدرت نظامی و اقتصادی دو کشور، ضعف سیاسی حکومت قاجار و پیمان‌شکنی دولت‌های انگلستان و فرانسه، این جنگ‌ها با پیروزی روسیه و انعقاد عهدنامه گلستان به پایان رسید. ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای کaspی (خزر) محروم شد.

دام تستی اگه حواست نباشه که عهدنامه ترکمانچای مربوط به دور دوم جنگ‌های ایران و روس بود (نه دور اول این جنگ‌ها)، ممکنه توی دام ۱ یا ۲ بیفتی.

تست و پاسخ

کدام گزینه درباره نفوذ استعماری انگلستان در ایران عصر قاجار درست است؟

- ۱) انگلیسی‌ها در رقابتی تنگاتنگ با روسیه، موفق به اخذ امتیازات شیلات شمال، بانک شاهنشاهی و توتون و تنبکو شدند.
- ۲) در اوایل حکومت قاجار، انگلیسی‌ها با تحمیل معاهدات مجمل و مفصل، دامنه نفوذ خود را در ایران گسترش دادند.
- ۳) انگلستان با معاهده پاریس، مناطقی از سیستان و بلوچستان را از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کرد.
- ۴) در زمان سلطنت ناصرالدین‌شاه، انگلستان با قرارداد گلدادسمیت، افغانستان و هرات را از ایران جدا نمود.

(تاریخ دوازدهم - درس ۳ - روابط فاریبی کلومت خاکار با انگلستان)

پاسخ: گزینه

مشاوره یکی از مباحث مهم درس تاریخ، همین مبحث معاهدات ایران با سایر کشورهای است. نکات مهم در این مبحث هم عبارت‌اند از: نام معاهدات، زمان انعقاد آن‌ها (در دوره سلطنت کدام پادشاه؟)، کشور طرف معاهده ایران (روس، انگلیس و...) و البته مهم‌تر از همه مفاد معاهده و نتیجه‌ای که برای ایران به همراه داشته.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

تاریخ

درس نامه ::

مهمنترین معاهدات سیاسی ایران و انگلستان در عصر قاجار:

نام معاهده	زمان انعقاد	پیامد برای ایران
مجمل و مفصل	دوره فتحعلی شاه	نفوذ سیاسی و اقتصادی انگلستان در ایران گسترش پیدا کرد تا از این طریق، انگلستان بتواند مانع دسترسی کشورهای رقیب به هندوستان از طریق ایران شود.
پاریس	دوره ناصرالدین شاه	افغانستان و هرات از ایران جدا شد.
گلدادسمیت	دوره ناصرالدین شاه	مناطقی از سیستان و بلوچستان از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان (که انگلیسی‌ها بر آن فرمان می‌رانند) شد.

(پاسخ تشریحی) سلطه استعماری انگلستان بر هندوستان در سده ۱۸ م. موجب توجه بیشتر انگلیسی‌ها به ایران شد. در اوایل حکومت قاجار، انگلستان کوشید با اعزام سفیران کارکشته (سر جان ملکم، سر هارد فورد جونز و سر گور اوزلی) به ایران و امضای معاهدات مجمل و مفصل، نفوذ سیاسی و اقتصادی خود را در میهن ما گسترش دهد و مانع آن شود که کشورهای رقیبی از طریق ایران به هندوستان برسند. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ امتیاز شیلات شمال را روسیه از ایران گرفت، نه انگلستان.

۲ درباره قرارداد گلدادسمیت درست است.

۳ درباره معاهده پاریس درست است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

جغرافیا

جغرافیای دهم: صفحه‌های ۲۱ تا ۴۵، جغرافیای دوازدهم: صفحه‌های ۱ تا ۳۰

تست و پاسخ ۱۱۲

کدام موارد، درباره منطقه کوهستانی تالش درست است؟

- الف) متشکل از دو رشته کوه و دو توده کوهستانی تشکیل شده در اثر فعالیت‌های آتش‌شناسانی است.
- ب) با جهت غربی-شرقی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.
- ج) شبیع عمومی این کوهها به سمت خزر بیشتر از منطقه آذربایجان است.
- د) تنگه منجیل، محل جداشدن این کوهها از کوههای البرز است.

(۱) «ب» - «الف»

(۲) «ج» - «د»

(۳) «ب» - «الف»

(۴) «ج» - «ب»

(جغرافیای دهم - درس ۴ - منطقه کوهستانی تالش)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره موقع مطالعه درس جغرافی، حواس‌تُر به پرسش‌های کتاب درسی هم باشد؛ مثلًا در صفحه ۲۴ کتاب درسی جغرافیای دهم پرسیده شده: «آیا با مراجعه به نقشه‌می‌توانید محل جداشدن کوههای تالش از کوههای البرز را پیدا کنید؟؛ این جاست که باید برای یه نگاه دقیق به نقشه بندازی، جواب رو پیدا کنی و کثیر سوال یادداشت کنی و اسه روز مبادا.

درس نامه منطقه کوهستانی شمال ایران شامل موارد زیر است:

- (۱) منطقه کوهستانی آذربایجان
- (۲) منطقه کوهستانی تالش
- (۳) کوههای شمال خراسان

کوهستان‌های تالش با جهت شمالی-جنوبی (نادرستی عبارت ب)، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است. شبیع عمومی این کوهها به سمت خزر بیشتر از منطقه آذربایجان است (درستی عبارت ج) و آب‌های جاری از آن‌ها با سرعت به دریای خزر وارد می‌شود. با توجه به نقشه صفحه ۲۴ کتاب درسی، تنگه منجیل جایی است که کوههای تالش از کوههای البرز جدا می‌شوند (درستی عبارت د). عبارت «الف» درباره منطقه کوهستانی آذربایجان درست است که از دو رشته کوه ارسباران (قرهداغ) و رشته کوه موزی ایران و ترکیه و دو توده کوهستانی به نام‌های سهند و سبلان (که بر اثر فعالیت‌های آتش‌شناسانی شکل گرفته‌اند) تشکیل شده است.

دام تست جهت غربی-شرقی برای رشته کوه البرز، پس بپا توی دام نیفتی.

تست و پاسخ ۱۱۵

به ترتیب، علت و پیامد طغیان در رودهای حوضه زاگرس در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) تغییرات اقلیمی - به وجود آمدن اشکال جدیدی از ناهمواری‌ها
- (۲) افزایش ریزش‌های جوی - ناپایداری دامنه‌ها و افزایش زمین‌لرزه‌ها
- (۳) نوسانات آب‌وهوایی - افزایش مخاطراتی مانند ریزش و لغزش در جاده‌ها
- (۴) تغییر مجاری رودها در بی احداث سدهای متعدد - گسترش سیلاب دشت‌ها

(جغرافیای دهم - درس ۴ - عوامل تغییرهندۀ زاگرس در حال حاضر)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

جغرافیا

درس نامه ۱۰۰ عوامل تغییردهنده زاگرس در حال حاضر عبارت اند از:

● تغییرات اقلیمی (نوسانات آب و هوایی) که باعث نامنظم و طغیانی شدن جریان آب رودها شده است.	عوامل طبیعی
● توفان‌های گرد و غبار	عوامل انسانی
<p>● احداث سدهای متعدد</p> <p>● گسترش شهرهای متعددی در کناره رودها که باعث بر هم خوردن تعادل جریان رودها شده و طغیان یا سیلاب را به شهرها تحمیل می‌کند.</p> <p>● احداث جاده‌ها، از بین بردن جنگل‌ها و استفاده نامناسب از اراضی کشاورزی در نواحی شهری و روستایی</p>	

پاسخ تشریحی رودهای بسیاری از زاگرس سرچشمه می‌گیرند. جریان آب در این رودها علت تغییرات اقلیمی، دچار نوساناتی شده و از حالت منظم به حالت نامنظم و طغیانی تغییر شکل داده است. ریزش‌های جوی شدید، کوهها را فرسایش می‌دهد و مواد آن در دسترس این رودها قرار می‌گیرد. به نظر می‌رسد طی سه دهه اخیر، طغیان در رودهای حوضه زاگرس بیش از گذشته شده و در پی آن، حمل رسوب توسط رودها به تشکیل شکل‌های جدیدی از ناهمواری منجر شده است.

دام تستی اگه توی دام ۱ یا ۲ افتادی، حواست نبوده که فقط قسمت اول این گزینه‌ها درسته و قسمت دومشون غلطه؛ چون مخاطراتی مثل ریزش و لغزش در جاده‌ها و دامنه‌ها و یا لرزش‌های خفیف و گسترده، نتیجه دستکاری انسان (گسترش فعالیت‌های کشاورزی و بهره‌برداری از معادن) در رشتۀ کوه البرزه، نه زاگرس.

تست و پاسخ ۱۱۶

جلگه‌ها بیشتر در کدام قسمت ایران مشاهده می‌شوند و علت آن چیست؟

- ۱) جنوب - حرکات دریا، مواد و نهشته‌های زیادی به ساحل می‌ریزد.
- ۲) غرب - ساختمان زمین، جنس سنگ‌ها و تراکم آبرفت‌ها مناسب‌تر است.
- ۳) جنوب - پهنه‌های آبی بیشتر است و در نتیجه، خط ساحلی طولانی‌تری وجود دارد.
- ۴) غرب - رودهای بیشتری جریان دارند و در نتیجه، آبرفت‌ها و رسوبات بیشتری جابه‌جا می‌شود.

(جغرافیای دهم - درس ۴ - سرزمین‌های هموار (بلگه‌ها))

پاسخ: گزینه ۳

مشاوره توی مشاوره سؤال ۱۱۴ چی گفتیم؟! اینم یه نمونه‌دیگه ازش (پرسش صفحه ۱۳ کتاب درسی جغرافیای دهم). حالا اگر حجت بر تو تموه شده، حواست به بقیه پرسش‌های بی‌جواب کتاب درسی هم باشه، شاید توی آزمون‌های بعدی بازم ازشون سؤال داشته باشیم.

درس نامه ۱۰۰ سرزمین‌های هموار شامل موارد زیر می‌شود:

سرزمین هموار یا نسبتاً هموار است که حصاری کوهستانی آن را فرا گرفته است.	دشت
سرزمین هموار است که از یک طرف به کوهها و از طرف دیگر به دریاها و دریاچه‌ها متنه می‌شود.	جلگه

پاسخ تشریحی با توجه به این که جلگه‌ها از یک طرف به پهنه‌های آبی (مانند دریاها و دریاچه‌ها) متنه می‌شوند و این پهنه‌های آبی در جنوب ایران بیشتر هستند، بنابراین جلگه‌ها بیشتر در نواحی جنوبی کشور مشاهده می‌شوند.

دام تستی

اگه توی دام ۱ افتادی؛ حواست به دوتا مطلب نبوده؛ اول این که آبرفت‌ها رو رودها (نه دریاها) میارن و توی جلگه می‌ریزن، چون آبرفت‌ها همون رسوبات کنده شده از خاک و سنگ زمین هستن که رود با خودش حمل می‌کنه و توی دریا، شن و ماسه‌ای نیست که دریا به ساحل بریزه و دوم این که حرکات دریا (جزر و مد، سونامی و ...)، یکی از عوامل طبیعی مؤثر در تغییر مکان و وسعت جلگه‌هاست و ربطی به تعریف جلگه و عوامل مؤثر در تشکیل اون نداره.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

جغرافیا

۱۱۷ تست و پاسخ

با توجه به عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران، کدام موارد درست‌اند؟

- هوا در شهرهای واقع در عرض‌های جغرافیایی بالاتر، گرم‌تر است.
- در نواحی شمالی و جنوبی کشور، هوا نسبتاً شرجی و اختلاف دما زیاد است.
- مهم‌ترین سامانه بارشی، توده هوا مرطوب غربی است که در زمستان وارد کشور می‌شود.
- پیشروی عامل پرفشار جنب حاره‌ای به داخل کشور، مانع ریزش باران در دوره گرم سال می‌شود.

(۱) «الف» - «ب»

(۲) «ج» - «د»

(۳) «ب» - «ج»

(جغرافیای دهم - درس ۵ - عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران)

پاسخ: گزینه

درس نامه عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران عبارت‌اند از:

عرض جغرافیایی

(۱) موقعیت جغرافیایی

فاصله از منابع رطوبتی و دریاها

(۲) میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها

(۳) ورود توده‌های هوا به کشور

پاسخ تشریحی مهم‌ترین سامانه بارشی در ایران، توده هوا مرطوب غربی است که در دوره سرد سال وارد کشور شده و موجب ریزش برف و باران و تأمین آب می‌شود (درستی عبارت ج); همچنین عامل پرفشار جنب حاره‌ای در تابستان به داخل ایران پیشروی می‌کند و مانع ریزش بارش در دوره گرم سال در کشور می‌شود (درستی عبارت د).

بررسی عبارت‌های نادرست:

- میان عرض جغرافیایی و دمای هوا رابطه معکوس وجود دارد، یعنی با افزایش عرض جغرافیایی از دمای هوا کاسته می‌شود؛ بنابراین شهرهای واقع شده در عرض‌های جغرافیایی بالاتر، «سردتر» هستند.
- در «نواحی داخلی کشور» به دلیل دوربودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است، ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور اختلاف دما کم‌تر است.

۱۱۸ تست و پاسخ

با توجه به تصویر زیر، کدام گزینه درباره آب و هوای شهر X درست است؟

- دارای آب و هوای گرم و شرجی است، بارندگی در آن اغلب به صورت باران رخ می‌دهد و تحت تأثیر توده هوا حاوی رطوبت دریای مدیترانه قرار دارد.
- على‌رغم گرمای شدید هوا در ماههای گرم سال، به علت تأثیرپذیری از توده هوا مرطوب موسومی در زمستان، از پوشش گیاهی نسبتاً خوبی برخوردار است.
- میانگین دمای سالیانه و میزان رطوبت، بالا و پوشش گیاهی، فقیر است و تحت تأثیر توده هوا بی‌قرار دارد که هوا را از عربستان به ایران وارد می‌کند.
- آب و هوای گرم و خشک دارد، اما گاهی در دوره سرد سال تحت تأثیر توده هوا بی‌قرار است و رطوبت را از دریای سرخ به ارمغان می‌آورد، بارش را تجربه می‌کند.

(جغرافیای دهم - درس ۵ - ورود توده‌های هوا به کشور و انواع آب و هوای ایران)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

جغرافیا

برای پاسخ دادن به سوالات ترکیبی، چاره‌ای نیست جز این که تو هم ترکیبی فکر کنی؛ اول باید تشخیص بدی شهر مورد نظر در کدام منطقه آب و هوایی ایران واقع شده، بعد ویژگی‌های اون منطقه آب و هوایی روتی ذهننت مرور کنی و در مرحله آخر هم با تداعی نقشه ورود توده‌های هوا به کشور توتی ذهننت، ببینی اون منطقه تحت تأثیر کدام توده هوایی قرار داره.

درس نامه با توجه به این که میانگین سالانه بارش، دما و رطوبت هوا در نقاط مختلف ایران یکسان نیست، کارشناسان، اقلیم کشور را به چهار ناحیه مختلف آب و هوایی تقسیم کردند:

نوع آب و هوای	ویژگی‌ها
آب و هوای گرم و خشک	بارش کم و خشکی هوا اختلاف شدید دما، فقر پوشش گیاهی، تبخیر و تعرق زیاد
آب و هوای کوهستانی	افزایش بارندگی و کاهش دما با افزایش ارتفاع، میانگین دمای پایین و بارندگی اغلب به صورت برف
آب و هوای گرم و شرجی	بارندگی اندک، رطوبت نسبی بالا و میانگین دمای بالای سالیانه
آب و هوای معتدل خزری	بارندگی زیاد، اعتدال دما در طول سال و پوشش گیاهی غنی

هم‌چنین، توده‌های هوایی که به ایران وارد می‌شوند، عبارت‌اند از:

نام توده هوا	جهت ورود	زمان ورود	نحوه تأثیر بر آب و هوای
توده هوا سرد و خشک سیبری	شمال شرقی	دوره سرد سال	با عرض سردی و خشکی هوا در ماههای سرد سال و موجب بارش در سواحل دریای خزر می‌شود.
توده هوا مرطوب غربی	شمال غربی	دوره سرد سال	رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را به داخل ایران منتقل می‌کند و برف و باران به همراه دارد.
توده هوا سودانی	غرب	دوره سرد سال	رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.
توده هوا گرم و خشک	جنوب غربی	تابستان	هوای گرم را از عربستان به ایران وارد می‌کند و باعث افزایش شدید دما می‌شود.
توده هوا مرطوب موسمی	جنوب شرقی	دوره گرم سال	از اقیانوس هند به ایران نفوذ می‌کند و موجب ریزش باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود.

پاسخ تشریحی شهر X در جایی واقع شده که تقریباً شهر اهواز قرار دارد؛ بنابراین این شهر دارای آب و هوای گرم و خشک و دارای این ویژگی‌ها است: ۱) بارش کم و خشکی هوا، ۲) اختلاف شدید دما، ۳) فقر پوشش گیاهی و ۴) تبخیر و تعرق زیاد. هم‌چنین با توجه به جهت ورود توده‌های هوا به ایران (نقشه صفحه ۳۹ کتاب درسی)، این شهر تحت تأثیر توده هوای سودانی قرار دارد که گاهی در دوره سرد سال، رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.

دام تستی اگه توی دام **۲** افتادی، حواس‌تبدیل به این نکته نبوده که شهر مورد نظر ساحلی نیست و از پهنه‌آبی خلیج فارس یه کم فاصله داره و در نتیجه نمی‌تونه رطوبت بالایی داشته باشه و شرجی باشه.

تست و پاسخ

در کدام گزینه، «کویر» به درستی تعریف شده است؟

- ۱) نمکزارهای پف کرده‌ای که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن است.
 - ۲) بخش‌های باقی‌مانده از دریاچه‌های نمک که هیچ‌گاه بارش باران را تجربه نمی‌کند.
 - ۳) منطقه نسبتاً خشکی که با دو ویژگی مهم کمبود بارش و ضعف پوشش گیاهی شناخته می‌شود.
 - ۴) بخشی از بیابان که به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای، کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد.
- (جغرافیای دهم - درس ۵ - علل به وجود آمدن بیابان‌ها در ایران)

پاسخ: گزینه ۱

مشابهه بعضی مفاهیم ممکن‌های خیلی به هم نزدیک باشند و فقط یه تفاوت‌های کوچیک با هم داشته باشند که باید حواس‌تی بهشون باشند؛ مثل منطقه‌خشک، بیابان و کویر، که کویر بخشی از بیابان و بیابان هم بخشی از مناطق خشک محسوب می‌شوند. حالا کنار اینها، منطقه نیمه‌خشک و نیمه‌بیابانی هم داریم که توی جغرافیا بیشتر بهشون می‌رسیم.

درس نامه در مناطق داخلی، جنوبی و شرقی ایران، نواحی خشک و بیابانی قرار دارد. ویژگی‌های اصلی مناطق خشک و بیابانی عبارت‌اند از:

- ۱) بارندگی کم و نامنظم
- ۲) زیابودن توان تبخیر و تعرق
- ۳) کمبود پوشش گیاهی

پاسخ تشریحی موقعیت آب‌وهای در نواحی مرکزی ایران به گونه‌ای است که یکی از بزرگ‌ترین کویرهای جهان (یعنی دشت کویر) را به وجود آورده است.

کویر، بخشی از بیابان است و به نمکزارهای پفرکردهای گفته می‌شود که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن است. بخش بزرگی از دشت کویر، بیابان واقعی است؛ یعنی میانگین بارش سالانه آن از ۵۰ میلی‌متر کمتر است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) در کویر و به طور کلی در بیابان‌ها ممکن است بارش کم باشد، اما این گونه نیست که هیچ‌گاه باران نباشد.
- ۲) کویر بخشی از بیابان و در نتیجه، منطقه‌ای بسیار خشک است و نه نسبتاً خشک؛ همچنین این گزینه به دو ویژگی کلی مناطق خشک اشاره دارد؛ ویژگی‌هایی که به کویر اختصاص ندارند.
- ۳) درباره بیابان لوت در ایران درست است.

۱۲۰ تست و پاسخ

کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«مگالاپلیس‌ها در نتیجه شکل گرفته‌اند و یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های آن‌ها است.»

- ۱) تمرکز و انبوهی جمعیت شهرنشین - فراوانی آمدوشد بین مادرشهرهای هم‌جوار
- ۲) توسعه شهرنشینی و افزایش شهرهای میلیونی - ارائه کالا و خدمات به شهرهای پیرامون
- ۳) گسترش دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل - تمرکز صنایع دانش‌بنیان
- ۴) پیوند خوردن حومه‌ها و شهرک‌های اقماری دو یا چند مادرشهر - داشتن نقش مهم در اقتصاد و تجارت جهانی

پاسخ: گزینه ۳

درس نامه مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. این شهر ممکن است پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه باشد که مرکز حکومتی، مذهبی، تجاری و ... است و این جنبه‌ها بر سایر سکونتگاه‌ها برتری دارد. زنجیره‌های از مادرشهرها را مگالاپلیس می‌نامند.

پاسخ تشریحی در برخی از بخش‌های جهان، در نتیجه گسترش فوق العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل، زنجیره‌های از مادرشهرها یا کلان‌شهرها پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس گفته می‌شود. مهم‌ترین ویژگی‌های مگالاپلیس عبارت‌اند از:

- ۱) تمرکز و انبوهی جمعیت شهری
- ۲) تمرکز مؤسسات مالی و پولی
- ۳) تمرکز صنایع دانش‌بنیان
- ۴) فراوانی آمدوشد بین مادرشهرهای هم‌جوار با انواع وسایل حمل و نقل زمینی و هوایی

دام تست خیلی غلط‌اندازه و به قیافه‌اش می‌خوره درست باشه، اما از یه طرف، پیوند خوردن حومه‌ها و شهرک‌های اقماری دو یا چند مادرشهر، خودش «نتیجه» گسترش مادرشهرها و شکل‌گیری مگالاپلیس‌هاست و از طرف دیگه، داشتن نقش مهم در اقتصاد و تجارت جهانی، ویژگی «جهان شهرها» است و همه مگالاپلیس‌ها لزوماً این ویژگی رو ندارن.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

جغرافیا

۱۲۱

تست و پاسخ

کدام موارد، تداعی کنندهٔ تغییرات کالبدی در روستاهای هستند؟

- الف) احداث کافی شاپ، کافی نت و سوپرمارکت‌های بزرگ، چهارهٔ بسیاری از روستاهای را دگرگون کرده است.
- ب) ساکنان برخی روستاهای، در کتاب فعالیت‌های زراعی، به راه اندازی صنایع کوچک تبدیلی روی آورده‌اند.
- ج) امروزه، در بسیاری از روستاهای می‌توان ساختمان‌هایی با نمای سنگ مرمر یا گرانیت را مشاهده کرد.
- د) بعضی روستاهای با دور شدن از نقش پیشین خود، نقش‌های صنعتی یا گردشگری را ایفا می‌کنند.

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

(ب) غایبی دوازدهم - درس ۱ - تغییرات کالبدی و عملکردی در روستاهای

پاسخ: گزینه

مشابه این هم از سؤال مصدقی این آزمون! لازمهٔ پاسخ به این سؤال، اینه که به تفاوت دو مفهوم «تغییر چهره و کالبد روستا» و «تغییر نقش و عملکرد روستا» توجه کافی داشته باشی. اولی بیانگر تغییر در ظاهر و در دیوار روستاست و دومی به تغییر در فعالیت اقتصادی روستاییان و نقشی که روستا به عنوان یک سکونتگاه ایفا می‌کنه، اشاره دارد.

درس نامه با بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی (مدرنیزاسیون)، نفوذ شهرها و «شهرگرایی» در روستاهای افزایش یافت. منظور از شهرگرایی، روندی اقتصادی - اجتماعی است که طی آن، شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش‌ها و مظاهر شهری در روستاهای و بین روستائیان رواج می‌یابد.

پاسخ تشریحی

مثال	مفهوم	نوع تغییر در روستا
عبارت‌های «الف» و «ج» در صورت سؤال	با فراهم شدن امکانات و تجهیزاتی چون آب، برق و راهسازی، استفاده از ماشین‌آلات کشاورزی و مصالح ساختمانی و تجهیزات شهری، تغییرات قابل ملاحظه‌ای در چهره و کالبد روستاهای نسبت به گذشته پدید آمده است.	تغییر کالبدی
عبارت‌های «ب» و «د» در صورت سؤال	با آن که به طور کلی در بیشتر روستاهای فعالیت غالب، زراعت است، نقش و عملکرد برخی روستاهای تغییر کرده و عملکردهای جدیدی به طور مستقل یا علاوه بر زراعت در این روستاهای پدیدار شده است که از آن جمله می‌توان به روستاهایی با نقش صیادی، گردشگری و صنعتی، که در آن صنایع کوچک تبدیلی یا خانگی رونق زیادی دارند، اشاره کرد.	تغییر عملکردی

دام تستی در اثر بی‌توجهی به تفاوت میان دو مفهوم «تغییر کالبدی» و «تغییر عملکردی»، همهٔ گزینه‌های نادرست این سؤال می‌توانند تو رو به دام بندازن؛ مگه نه؟!

۱۲۲

تست و پاسخ

کدام موارد، به مهم‌ترین علل شهرنشینی سویغ در ایران که از سال ۱۳۳۵ آغاز شد، اشاره دارند؟

- الف) اختصاص درآمدهای حاصل از فروش نفت به سرمایه‌گذاری در شهرها
- ب) افزایش نسبت جمعیت شهرهای کشور به جمعیت روستاهای آن
- ج) بی‌توجهی به هرم سنی شهرها و سیاست‌های کنترل جمعیت
- د) عدم موفقیت اجرای برنامهٔ اصلاحات ارضی در روستاهای

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

(ب) غایبی دوازدهم - درس ۱ - تغییرات جمعیت شهری و روستایی در ایران

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

جغرافیا

درس نامه روند شهرنشینی در ایران:

تا سال ۱۳۳۵، مهاجرت از روستاهای به شهرها به کندی صورت می‌گرفت و محصولات کشاورزی بخش عمدۀ تولیدات داخلی را تشکیل می‌داد.	شهرنشینی کند
از سال ۱۳۳۵ به بعد، در نتیجه افزایش مهاجرت از روستاهای به شهرها، روند شهرنشینی در ایران سرعت گرفت.	شهرنشینی سریع

پاسخ تشریحی مهم‌ترین علل شهرنشینی سریع عبارت بودند از: ۱) اختصاص بیشتر درآمدهای حاصل از فروش نفت به سرمایه‌گذاری‌ها، توسعه کارخانه‌ها و تجهیزات و زیرساخت‌ها در شهرها ۲) انجام اصلاحات ارضی در روستاهای از سال ۱۳۴۱ که ناموفق بود.

نکته اصلاحات ارضی در ایران در سه مرحله با سلب مالکیت مالکان بزرگ (اربابان) و واگذاری زمین به دهقانان خرد پا انجام گرفت، اما به سبب تقسیم نادرست زمین، حمایت نکردن دولت از کشاورزان، توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی، نه تنها وضع روستاییان بهتر نشد، بلکه شرایط انهدام کشاورزی در ایران فراهم آمد؛ در نتیجه مهاجرت روستاییان به شهرها شدت گرفت.

دام تستی نمی‌تونه درست باشه، چون عبارت «ب» بیانگر تعریف شهرنشینیه، نه علت سرعت گرفتن شهرنشینی.

۱۳۲ - تست و پاسخ

چرا مهاجران به شهرهای بزرگ اغلب به کارهایی مانند کارگری موقتی و روزمزد یا خدمتکاری در رستوران‌ها و نظایر آن مشغول می‌شوند؟

- ۱) مهاجران فاقد مهارت و تخصص لازم هستند و فرصت‌های شغلی در شهرها محدود است.
- ۲) فرصت‌های شغلی در شهرها محدود است و دلالان، توزیع نامتناسب آن‌ها را تشدید می‌کنند.
- ۳) مهاجران به واسطه اسکان غیررسمی یا غیرقانونی، قادر به اشتغال در بخش رسمی اقتصاد نیستند.
- ۴) بخش رسمی اقتصاد در نتیجه بی‌توجهی دولت به کارآفرینی، ظرفیت کافی برای پذیرش مهاجران ندارد.

(جغرافیای دوازدهم - درس ۲ - اشتغال شهری)

۱ - پاسخ: گزینه

درس نامه اشتغال شهری، یکی از مهم‌ترین نیازهای و مسائلی است که امروزه شهرها با آن روبه‌رو هستند. از یک سو، افزایش طبیعی جمعیت شهری و از سوی دیگر، افزایش جمعیت در اثر مهاجرت نیروی کار از روستاهای به شهرها، منجر به ایجاد مشکل اشتغال در شهرهای بزرگ شده است.

پاسخ تشریحی مهاجران از روستاهای و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند تا شغلی بیابند و درآمد بیشتری کسب کنند. آن‌ها عمدتاً کارگر ساده و فاقد مهارت و تخصص‌اند. از سوی دیگر، فرصت‌های شغلی در شهر محدود است. به همین سبب، مهاجران به کارهایی مانند کارگری موقتی و روزمزد یا خدمتکاری در رستوران‌ها و نظایر آن مشغول می‌شوند و درآمدشان تکافوی هزینه‌های مسکن، خوارک، پوشак و زندگی را در یک شهر بزرگ نمی‌کند. به علاوه، در اقتصاد این شهرها بخش غیررسمی یا بخش غیرقانونی اشتغال رشد می‌کند. کار فروشنده‌گان دوره‌گرد و دستفروش‌ها، دلالان، زباله‌جمع‌کن‌ها، نوازندگان دوره‌گرد و نظایر آن از جمله فعالیت‌های بخش غیررسمی در شهرهای است.

دام تستی نمی‌تونه درست باشه، چون همه مهاجران که به صورت غیررسمی یا غیرقانونی در شهرها ساکن نمی‌شن: هم نمی‌تونه درست باشه، چون تنها عامل این که مهاجران نمی‌تونن وارد بخش رسمی اقتصاد در شهرها بشن، بی‌توجهی دولت به کارآفرینی نیست و هزار و یک عامل دیگه در این موضوع دخیل‌اند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

جغرافیا

تست و پاسخ ۱۲۴

کدام موارد، درباره یک شهر هوشمند درست است؟

- به علت اهمیت گردش آزاد اطلاعات، در مکان‌های عمومی امکان دسترسی به اینترنت رایگان برای همه وجود دارد.
- از طریق طراحی خط بساوی مخصوص نابینایان و رمپ عبور ویچر، به نیازهای افراد ویژه مانند معلولان توجه می‌شود.
- با استفاده از حسگرها، آلودگی هوا در نقاط مختلف سنجیده شده و هشدارهای لازم به شهروندان داده می‌شود.
- با استفاده از مجموعه وسیعی از وسائل، نمادها و عناصر شهری، فرهنگ و هنر بومی و ملی تقویت می‌گردد.

(۴) «ب» - «الف»

(۳) «الف» - «ج»

(۲) «د» - «ب»

(۱) «ج» - «د»

(پاسخ‌آمیزی دوازدهم - درس ۲ - زیباسازی و مبلمان شهری و هوشمندسازی شهر)

پاسخ: گزینه

مشاوره حواست به تفاوت‌های «مبلمان شهری» و «هوشمندسازی شهر» باشه؛ والسلام!

درس نامه شهر هوشمند به شهری گفته می‌شود که در آن برای امور مختلف مانند حمل و نقل، مصرف انرژی، مدیریت ترافیک، پسماند و ... از فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) استفاده می‌شود. در شهرهای هوشمند انواع حسگر (سنسور)‌ها اطلاعات را در سامانه‌های مختلف جمع‌آوری و پردازش می‌کنند؛ برای مثال با استفاده از تجهیزات ICT می‌توان ساختمان‌های شهر را به حسگرهایی مجهز کرد که آتش‌سوزی و سرقت را اطلاع دهند و حتی لزوم تعمیر و بازسازی برخی اجزای آن‌ها را به مراکز مربوط اعلام کنند. در نواحی شلوغ شهر، حسگرها می‌توانند تصادفات یا جرایم خیابانی را به اطلاع پلیس و اورژانس برسانند و ...

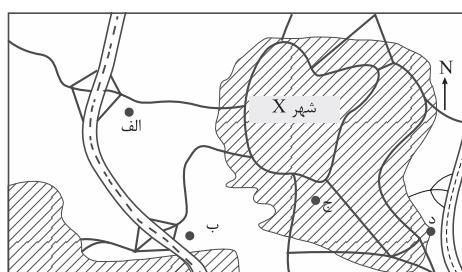
آزمون پیش‌بینی

پاسخ تشریحی در شهر هوشمند، گردش آزاد اطلاعات اهمیت دارد و در مکان‌های عمومی مانند ایستگاه‌های اتوبوس، داخل تونل‌های مترو، فروشگاه‌های بزرگ و بخش‌هایی از پیاده‌روها دسترسی به Wi-Fi رایگان برای همه وجود دارد؛ همچنین در یک شهر هوشمند، با استفاده از حسگرها می‌توان آلدگی هوا را در نقاط مختلف شهر سنجید و هشدار داد.

دام تستی اگه رفتی سراغ ، احتمالاً مبحث زیباسازی و مبلمان شهری رو با مبحث هوشمندسازی شهر اشتباه گرفتی.

تست و پاسخ ۱۲۵

با توجه به تصویر زیر، بهترین مکان برای احداث یک فروشگاه بزرگ و چندطبقه در داخل یا اطراف شهر کدام است و یکی از مهم‌ترین علل آن چیست؟

- به علت نزدیکی به بزرگراه، برای سفارش کالا از شهرهای دیگر مناسب‌تر است.
- به شهر مجاور نزدیک‌تر است و می‌تواند به طور همزمان به دو شهر خدمات ارائه کند.
- در مرکز شهر قرار دارد و افراد بیشتری می‌توانند به فروشگاه دسترسی داشته باشند.
- در حاشیه شهر ارزان‌تر است و فضای کافی برای احداث توقفگاه و پارکینگ وجود دارد.

(پاسخ‌آمیزی دوازدهم - درس ۲ - کاربری اراضی)

پاسخ: گزینه

مشاوره برای پاسخ به این پرسش، ابتدا صرف نظر از تصویر، باید با خودت مرور کنی که در زمینه احداث یک فروشگاه بزرگ، چه مسائی می‌توانه اهمیت داشته باشد؛ مثلًا ارزون‌بودن زمین، داشتن فضای کافی برای توقف خودروها، ترافیک‌نداشتن خیابان‌های اطراف، نزدیک‌بودن به بزرگراه‌ها برای آوردن کالا از سایر شهرها و ... و بعد با توجه به اون نکات، منطقه‌های مشخص شده در تصویر رو بررسی کنی و بینی کدوم مناسب‌تره. این رو هم یادت نره، که فعالیت‌های کتاب درسی هم جزوی از مباحث درسی هستن و ممکنه توی بعضی آزمون‌ها ازشون سؤال داشته باشیم.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

جغرافیا

درس نامه مطالعه کاربری زمین یا کاربری اراضی، یکی از بخش‌های مهم برنامه‌ریزی شهری است. کاربری زمین یعنی چگونگی استفاده از زمین. در نقشه‌های کاربری زمین، پراکندگی انواع عملکردهای شهر نمایش داده می‌شود.

نکته مطالعه کاربری زمین به برنامه‌ریزان کمک می‌کند که محدودیت‌ها را بشناسند و به گونه‌ای برنامه‌ریزی کنند که از فضاهای شهر به طور مناسب و معادل استفاده شود.

پاسخ تشریحی برای مکان‌یابی مناسب به منظور احداث یک فروشگاه بزرگ، باید ملاحظات زیر را در نظر گرفت:

- ۱) فروشگاه بزرگ به زمین وسیع و محوطهٔ توقفگاه (پارکینگ) نیاز دارد.
 - ۲) بهتر است فروشگاه برای سفارش و حمل و نقل کالا به راهها و تقاطع‌های مناسب دسترسی داشته باشد.
 - ۳) زمین در حاشیه و اطراف شهرها ارزان‌تر است.
 - ۴) بهتر است حوزهٔ نفوذ فروشگاه گسترشده باشد و به شهرهای بیشتری خدمات بدهد.
 - ۵) در نواحی پرtraکم و اداری، رفت‌وآمد به فروشگاه مشکل است و موجب ترافیک و اتلاف وقت می‌شود.
- با توجه به موارد فوق، «۵» بهترین مکان برای احداث یک فروشگاه بزرگ و چندطبقه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) خیلی خارج از شهره و دسترسی بهش نمی‌تونه آسون و سریع باشه.

۲) این یکی که دیگه تقریباً چسبیده به شهر مجاور و بیشتر می‌تونه فروشگاه اون شهر محسوب بشه.

۳) این جا هم چون تقریباً وسط شهره، هم زمین گرونه، هم ترافیک داره و هم جای کافی برای احداث پارکینگ نداره.

دام‌تستی شاید اگه خود من هم طراح این سوال نبودم و قرار بود بهش پاسخ بدم، می‌رفتم سراغ ، چون به نظر خیلی منطقی می‌ماید، اما امان از ترافیک وسط شهر و گرونی زمین‌های اون منطقه! که نمی‌ذاره این گزینه درست باشه.

منطق: صفحه‌های ۲۰ تا ۲۸، فلسفه‌ای زدهم: صفحه‌های ۱۹ تا ۳۵، فلسفه‌ای زدهم: صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱

تست و پاسخ ۱۲۶

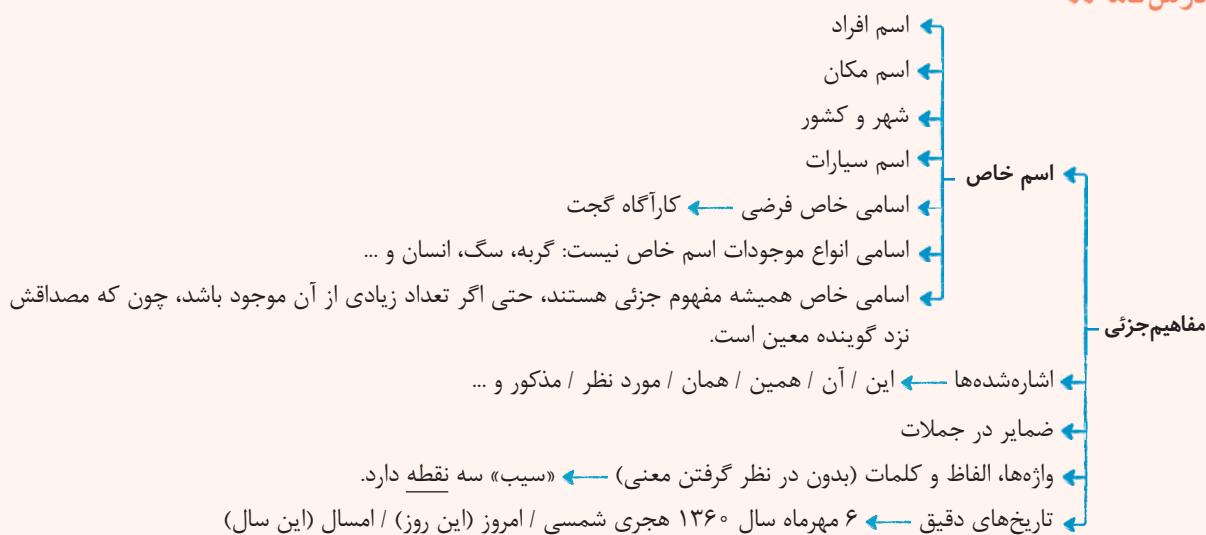
کدام عبارت در مورد مفهوم کلی و جزئی درست است؟

- (۱) هر مفهومی که اسم خاص نباشد یا با اسم اشاره «این» یا «آن» مشخص نشده باشد، مفهومی کلی است.
- (۲) مفهوم کلی، مفهومی است که بیش از یک مصدق دارد؛ البته این مصاديق می‌توانند ذهنی یا خارجی باشند.
- (۳) مفهوم جزئی، مفهومی است که مصدق آن کاملاً مشخص است؛ مانند «تنها دوست دوران کودکی‌ام».
- (۴) از بررسی تعداد مصاديق یک مفهوم، همواره نمی‌توان کلی یا جزئی بودن آن را معین کرد.

(منطق - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه ۰۰

پاسخ تشریحی مفهوم جزئی، همواره یک مصدق معین (ذهنی یا خارجی) دارد، اما برای مفهوم کلی، نمی‌توان تعداد مصاديق را به طور کلی مشخص کرد. یک مفهوم کلی ممکن است هیچ مصدقی نداشته باشد (مثل مفهوم «شريك خداوند») یا فقط یک مصدق داشته باشد (مثل «مولود کعبه» که کلی واحد المصدق است). (رد ۲) یا تعداد محدودی مصدق داشته باشد (مانند «انسان») یا بینهایت مصدق داشته باشد (مثل «عدد»). به این ترتیب معلوم می‌شود که اگر یک مفهوم، فقط یک مصدق داشته باشد، هم ممکن است کلی باشد و هم ممکن است جزئی باشد و لذا نمی‌توان همواره از روی تعداد مصاديق، کلی یا جزئی بودن مفهوم را مشخص کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) اشاره شده‌ها می‌توانند با «همین»، «همان»، «مورد نظر» و «مذکور» باشند. ضمن این‌که ضمایر و واژه‌ها هم می‌توانند مفهوم جزئی باشند.
- (۲) درست است که این مفهوم فقط یک مصدق دارد، اما مفهومی نیست که برای اشاره به یک مصدق خاص «وضع» و «قرارداد» شده باشد؛ بنابراین کلی است.

تست و پاسخ ۱۲۷

در عبارت زیر، کدامیک از نسبت‌های چهارگانه بیشترین فراوانی را دارد؟

«ذوزنقه که یک چهارضلعی با فقط دو ضلع موازی است را می‌توان به قائم‌الزاویه و غیرقائم‌الزاویه تقسیم کرد. ذوزنقه غیرقائم‌الزاویه نیز می‌تواند متساوی‌الساقین باشد.»

- (۱) تساوی
- (۲) تباین
- (۳) عموم و خصوص منوجه
- (۴) عموم و خصوص مطلق

(منطق - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

فلسفه و منطق

درس نامه ..

میان مصاديق مفاهيم کلي (دقت کنيد که رابطه ميان مصاديق است، نه مفاهيم)، چهار رابطه وجود دارد که به آنها نسبت هاي چهارگانه يا نسبت اربع مي گويند.

دقت کنيد که مفاهيم جزئي هيج جاي در اين نسبت هاي چهارگانه ندارد

وقتي مصاديق دو مفهوم کلي کاملاً بر يكديگر منطبق باشند، به آن رابطه «تساوي» مي گويند.

هر الف، ب است.

هر ب، الف است.

قضایای مرتبه با نسبت تساوی

1) تساوی

اگر رابطه ميان مصاديق دو مفهوم کلي، تساوی باشد، رابطه نقیض آنها نيز (غير الف / غير ب) تساوی است.

وقتي مصاديق دو مفهوم کلي هيج اشتراکي با هم نداشته باشند، به آن رابطه «تباین» مي گويند.

ب

الف

هيج الف، ب نیست.
هيج ب، الف نیست.

قضایای مرتبه با نسبت تباين

2) تباين

اگر رابطه ميان مصاديق دو مفهوم کلي، تباين باشد، رابطه نقیض آنها، عموم و خصوص منوجه يا تباين است.

هر چيزی با جزئی از خود، رابطه تباين دارد

جنس هر چيزی با خودش، رابطه تباين دارد

وقتي مصاديق يك مفهوم کلي از مصاديق مفهوم کلي ديگر بزرگتر باشد و تمامي مصاديق ديگري را شامل شود، به آن رابطه «عموم و خصوص مطلق» مي گويند.

در اين رابطه يك مفهوم عامتر (بزرگتر) و يك مفهوم خاص تر (کوچکتر) است. (عام > خاص)

الف

ب

هر ب، الف است.
بعضی ب، الف است.
بعضی الف، ب نیست.
بعضی الف، ب است.

قضایای مرتبه با نسبت عموم و خصوص مطلق

3) عموم و خصوص مطلق

اگر رابطه ميان مصاديق دو مفهوم کلي، عموم و خصوص مطلق باشند، رابطه نقیض هر دوی آنها، با يكديگر هم عموم و خصوص مطلق است، اما برعکس

غير ب

الف

رابطه نقیض يك مفهوم خاص با مفهوم عام، عموم و خصوص منوجه است.

غير الف

رابطه يك مفهوم خاص با نقیض يك مفهوم عام، تباين است.

وقتي برخی از مصاديق دو مفهوم کلي با هم مشترک هستند و برخی از مصاديق آنها هم هيج اشتراکي ندارند، به آن رابطه «عموم و خصوص منوجه» مي گويند.

الف

ب

بعضی الف، ب است.
بعضی ب، الف است.
بعضی الف، ب نیست.
بعضی ب، الف نیست.

قضایای مرتبه با نسبت عموم و خصوص منوجه

4) عموم و خصوص منوجه

اگر رابطه ميان مصاديق دو مفهوم کلي، عموم و خصوص منوجه باشند، رابطه نقیض آنها يكديگر هم، عموم و خصوص منوجه است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

فلسفه و منطق

پاسخ تشریحی «ذوزنقه» با «چهارضلعی با فقط دو ضلع موازی» رابطه «ذوزنقه» با هر یک از «قائم الزاویه» و «غیرقائم الزاویه»، عموم و خصوص من وجه است؛ چراکه قائم الزاویه می‌تواند مثلث باشد و غیرقائم الزاویه هم می‌تواند اشکال دیگری باشد و «قائم الزاویه» و «غیرقائم الزاویه» با یکدیگر متباین‌اند. «غیرقائم الزاویه» نیز با «متساوی الساقین»، عموم و خصوص مطلق است (غیرقائم الزاویه < متساوی الساقین)؛ بنابراین عموم و خصوص من وجه، بیشترین فراوانی را دارد که ۲ بار وجود دارد.

تست و پاسخ ۱۲۸

اگر مفهوم «الف» فقط در برخی مصادیق با مفهوم «ب» مشترک باشد و عبارت «هر ب الف است» درست باشد و از طرفی مفهوم «ج» حاصل تفاضل بین «الف» و «ب» باشد، کدام گزینه درست است؟

- ۱) مفهوم الف و ج رابطه تساوی دارند.
- ۲) در یک دسته‌بندی درست مفهوم الف به دو قسمت ب و ج تقسیم می‌شود.
- ۳) مفهوم ب حاصل جمع الف و ج خواهد بود.
- ۴) مفهوم ج در دسته‌بندی درست به دو قسمت الف و ب تقسیم می‌شود.

(منطق - درس ۳)

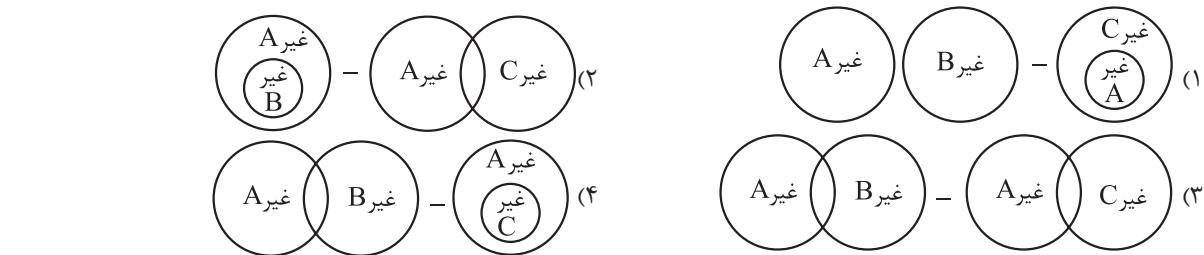
پاسخ: گزینه ۱

نکته به تست‌های نسبت‌های چهارگانه دقت کنید که حتماً طبق اطلاعات صورت سؤال برای خود شکل بکشید و سعی نکنید که ذهنی به این سوالات جواب دهید.

پاسخ تشریحی رابطه بین دو مفهوم الف و ب عموم و خصوص مطلق با عامبودن الف می‌باشد که در این صورت «هر ب الف است» و فقط «برخی الف ب است». از طرفی چون مفهوم ج حاصل تفاضل الف و ب می‌باشد، پس ج نیز با الف رابطه عموم و خصوص مطلق دارد؛ بنابراین مفهوم الف در یک دسته‌بندی درست به دو قسمت ب و ج تقسیم می‌شود.

تست و پاسخ ۱۲۹

دو مفهوم A و B مصادق مشترکی دارند به نام C و هر کدام مصادیق اختصاصی خود را هم دارند. به ترتیب کدام شکل رابطه نقیض A با نقیض C و نقیض B با نقیض A را نشان می‌دهد؟

(منطق - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه ::

چند نکته مهم درباره نسبت‌های چهارگانه

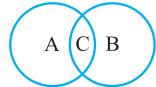
- رابطه نقیض هر دو با هم ← تساوی اگر رابطه دو مفهوم، تساوی باشد
- رابطه نقیض یکی با اصل دیگری ← تباين اگر رابطه دو مفهوم، تباين باشد
- رابطه نقیض هر دو با هم ← عموم و خصوص من وجه یا تباين اگر رابطه دو مفهوم، عموم و خصوص مطلق
- رابطه نقیض یکی با اصل دیگری ← تساوی یا عموم و خصوص مطلق
- رابطه نقیض هر دو با هم ← عموم و خصوص مطلق (جای عام و خاص عوض می‌شود.) اگر رابطه دو مفهوم، عموم و خصوص مطلق باشد
- رابطه نقیض مفهوم عام با اصل مفهوم خاص ← تباين اگر رابطه دو مفهوم، عموم و خصوص من وجه
- رابطه نقیض مفهوم خاص با اصل مفهوم عام ← تباين اگر رابطه دو مفهوم، عموم و خصوص من وجه
- رابطه نقیض هر دو با هم ← عموم و خصوص من وجه یا تباين اگر رابطه دو مفهوم، عموم و خصوص من وجه باشد
- رابطه نقیض یکی با اصل دیگری ← تباين اگر رابطه دو مفهوم، عموم و خصوص من وجه

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

فلسفه و منطق

پاسخ تشریحی وقتی A و B هم مصاديق مشترک دارند و هم هر دو مصاديق اختصاصي خود را دارند، يعني رابطه A و B عموم و خصوص منوجه است؛ پس رابطه A و C عموم و خصوص مطلق است ($C < A$) و رابطه B و C هم عموم و خصوص مطلق است ($C < B$).

وقتی رابطه دو مفهوم عموم و خصوص مطلق است مثل A و C و هر دو را نقیض کنیم، رابطه غیر A و غیر C هم عموم و خصوص مطلق می شود، اما با این تفاوت که این بار «غیر C» عام است.

وقتی رابطه دو مفهوم عموم و خصوص منوجه است مثل A و B و هر دو را نقیض کنیم، آن گاه رابطه غیر A و غیر B یا عموم و خصوص منوجه می شود یا تباین.

تست و پاسخ ۱۲۰

کدام مورد، تعریف از طریق ذکر مصاديق است؟

- ۱) مصدر: کلمه‌ای است که انجام کار یا وقوع حالتی را نشان می‌دهد.
۲) بلبل: همان پرنده خوش‌صدایی است که دیروز دیدیم.
۳) مُعَ: موبد و هیربد.
۴) جیوه: فلز مایع است.

(منطق - درس ۱۳)

پاسخ: گزینه

درس نامه

- ۱) نشان دادن تصویر مصدق مفهوم مجهول ← مثال: عالم رانندگی
۲) نشان دادن مصاديق مفهوم مجهول ←
۳) بیان مصاديق مفهوم مجهول ← مثال: رودخانه: ارس، کارون، دز و ...
۴) بیان انواع مفهوم مجهول ← مثال: مركبات: پرتقال، لیمو، نارنگی و ...
۵) استفاده از تشییه ← مثال: خودنویس: چیزی شبیه خود کار

نکته

تعاریفی که در آن می‌توانیم از مفاهیم جزئی استفاده کنیم (مثل اشاره‌شددها) تا یک مفهوم کلی را تعریف کنیم، تعریف مصاديقی است.

پاسخ تشریحی در اینجا از طریق بیان یکی از مصاديق، بلبل را به مخاطب، معرفی کرده است و لذا تعریف مصاديقی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) تعریف مفهومی؛ دقت شود که این تعریف، مانع نیست و فعل را نیز در بر می‌گیرد، اما این مسئله ارتباطی به سؤال ندارد.
۲) تعریف لغوی است.
۳) تعریف مفهومی است.

تست و پاسخ ۱۲۱

در کدام گزینه نوع تعریف با سایر گزینه‌ها «متفاوت» است؟

- ۱) گُمَا: نوعی بیهوشی که بیمار به محیط پاسخ نمی‌دهد.
۲) اسفند: نام یک ماه از سال شمسی.
۳) اسم: کلمه‌ای که معنای مستقل دارد و دارای زمان نیست.

(منطق - درس ۱۳)

پاسخ: گزینه

نکته اگر از ابتدای تعریف لغوی که با «نام» شروع می‌شود، عبارت «نام» را حذف کنیم آن تعریف مفهومی می‌شود.

پاسخ تشریحی هرگاه در توضیح یک کلمه گفته شود: «نام چیزی است...» این یک تعریف لغوی است، چون درباره کاربرد لفظ سخن می‌گوید. ۱، ۲ و ۳ همگی از نوع تعریف مفهومی هستند که در آنها ویژگی‌های یک مفهوم تحلیل می‌شوند و به دو بخش عام و خاص تقسیم می‌گردند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

فلسفه و منطق

تست و پاسخ ۱۳۲

اشکال تعریف‌های زیر، به ترتیب چیست؟

- الف) فلسفه: علمی که تنها به روش عقلی محض تکیه می‌کند.
- ب) استدلال: معلوم کردن مجهول با استفاده از معلومات قبلی.
- ۱) مانع نیست - جامع نیست - جامع نیست
- ۲) مانع نیست - جامع نیست - مانع نیست
- ۳) جامع نیست - مانع نیست - جامع نیست
- ۴) جامع نیست - جامع نیست - جامع نیست

(منطق - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه ::

پاسخ تشریحی (الف) ریاضی را نیز در بر می‌گیرید و لذا مانع نیست.

ب) تعریف را نیز در بر می‌گیرید و لذا مانع نیست.

تست و پاسخ ۱۳۳

کدام گزینه جزء ویژگی‌های اندیشه‌یدن فیلسوفانه نیست؟

- ۱) تأمل کردن درباره باورهای مربوط به زندگی خود و دیگران
- ۲) آموختن چرایی اعتقادات و باورهای مربوط به زندگی
- ۳) یافتن دلایل درستی باورها و عقاید
- ۴) پذیرفتن باورهای درست و نپذیرفتن باورهای نادرست

(فلسفه یازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

فلسفه و منطق

درس نامه ۰۰

برخی انسان‌ها (چه فیلسوف باشند، چه نباشند) در کنار اشتغالات روزانه، لحظاتی به تفکر درباره باورهای خود می‌پردازن. ← تفکر مرتبه دوم = تفکر فلسفی

هدف از تفکر فیلسوفانه درباره باورها: رسیدن به ریشه باورها و مرور چرا بی قبول آنها

تلاش افرادی که درباره باورها تفکر فیلسوفانه دارند: می‌کوشند بنیان‌های فکری خود را در چارچوب عقل و منطق قرار دهند.

تأمل کردن درباره باورهای مربوط به زندگی

آموختن چرا بی و یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها

ویژگی‌های اندیشیدن فیلسوفانه

پذیرفتن باورهای درست و کنارگذاشتن باورهای نادرست

پاسخ تشریحی اندیشیدن فیلسوفانه، تأمل کردن درباره باورهای مربوط به زندگی است (البته مربوط به زندگی خودمان است، نه دیگران). آموختن چرا بی و یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها؛ پذیرفتن باورهای درست و کنارگذاشتن باورهای نادرست، از ویژگی‌های اندیشیدن فیلسوفانه است.

تست و پاسخ ۱۳۴

فلسفه‌ای که به زندگی انسان‌ها معنا می‌بخشد

- ۱) محصول تداوم و پیوستگی در تفکر فلسفی و روشنمندی آن است
- ۲) از اهداف اصلی انسان‌ها در زندگی نشأت می‌گیرد
- ۳) مبنای تصمیم و عمل برای همه انسان‌ها است
- ۴) در باورهای انسان نقش تعیین‌کننده دارد

(فلسفه یازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۳

درس نامه ۰۰

معنای زندگی، شامل سؤالاتی است از جمله چرا زنده‌ایم؟ در زندگی به دنبال چه هستیم؟

باورها فلسفه ما را می‌سازند و نقش تعیین‌کننده در انتخاب اهداف دارند.

دقت کنید که باورها فلسفه نیستند؛ بلکه فلسفه را می‌سازند.

باورهای ما به ما می‌گویند که چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی گریزان باشیم ← فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی اوست.

برخی آدمها کمتر به موضوعات فلسفی (حقیقت انسان و جهان) می‌اندیشند.

به اندازه‌ای که از دور و برشان آموخته‌اند قانع هستند.

در انتخاب هدف دقت نظر چندانی ندارند و بیشتر دنباله‌رو دیگرانند (تقلید می‌کنند).

این افراد باورهای فلسفی محکمی ندارند.

معنای زندگی این افراد لزوماً درست نیست.

برخی آدمها در موضوعات فلسفی می‌اندیشند و در بسیاری موارد (نه همه موارد) به داشت درستی درباره جهان و انسان می‌رسند.

این افراد می‌توانند هدف قابل قبولی برای زندگی برگزینند و زندگی آنان معنای درستی پیدا کند.

برخی آدمها نگرش نادرستی درباره جهان و انسان (موضوعات فلسفی) دارند.

این افراد در انتخاب هدف به خطأ رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود گرفته است.

در واقع این افراد اندیشه دارند، اما خوب از آن استفاده نمی‌کنند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

فلسفه و منطق

پاسخ تشریحی هر یک از ما باورهایی درباره جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن داریم که گاه با باورهای دیگران یکسان است و گاهی هم متفاوت و مختلف. ما با همین باورها زندگی می‌کنیم و براساس آن‌ها تصمیم می‌گیریم و عمل می‌نماییم. این باورها هستند که فلسفه ما را می‌سازند (نه برعکس) (رد ۱). نقش تعیین‌کننده در انتخاب اهداف دارند (نه برعکس) (رد ۲). همه افراد فلسفه‌ای برای خود دارند و این مخصوص افرادی که به طور جدی و مداوم به تفکر فلسفی می‌پردازند نیست. (رد ۳)

تست و پاسخ ۱۳۵

کدام عبارت درست است؟

- ۱) اندیشیدن درباره باورهای اساسی را نمی‌توان تضمینی برای رسیدن به معنای درست زندگی محسوب کرد.
- ۲) فیلسوف می‌خواهد به استقلال در اندیشه برسد و هدف او از تلاش برای دستیابی به حقیقت همین است.
- ۳) فیلسوف واقعی هیچ‌یک از باورها و عقاید رایج در میان مردم را تا وقتی نتواند برای آن دلیل اقامه کند، نمی‌پذیرد.
- ۴) افلاطون در تمثیل غار، می‌خواهد نشان دهد که چگونه تفکر فلسفی، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.

(فلسفه یازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۱

نکته دقت کنید کسانی که به خوبی در موضوعات بنیادین اندیشه می‌کنند در بسیاری موارد (نه همه موارد) به دانش درستی می‌رسند؛ پس لزوماً به دانش، معنا و هدف درست نمی‌رسند.

پاسخ تشریحی صرف اندیشه و تفکر، لزوماً انسان را به معنای درستی برای زندگی نمی‌رساند؛ بلکه اگر این اندیشیدن، بتواند فرد را به دانش‌های درستی درباره انسان و جهان برساند، می‌تواند معنای درستی برای زندگی فراهم کند. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) استقلال در اندیشه از فواید تفکر فلسفی است، اما آن را نمی‌توان هدف فیلسوف از دستیابی به حقیقت دانست.
- ۲) لازم نیست حتماً خودش دلیل اقامه کند، بلکه ممکن است دلیلی که از دیگران به دست می‌آورد را نیز بررسی کند و بپذیرد. مهم این است که فیلسوف هیچ مطلبی را بدون استدلال نمی‌پذیرد.
- ۳) می‌خواهد نشان دهد که چگونه «فلسفه» (نه تفکر فلسفی)، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.

تست و پاسخ ۱۳۶

«استفاده از عرفان، در تأسیس نظام فلسفی» و «بیان هنرمندانه از مطالب فلسفی»، به ترتیب مربوط به کدامیک از فیلسوفان یونان باستان است؟

- ۱) تالس - هراکلیتوس ۲) فیثاغورس - هرالکلیتوس ۳) فیثاغورس - پارمنیدس ۴) فیثاغورس - پارمنیدس

(فلسفه یازدهم - درس ۴)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی یکی از فیلسوفان اولیه، فیثاغورس است. او ریاضیات را به گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان در هم آمیخت و یک دستگاه فلسفی عمیق بنیان نهاد. پارمنیدس نیز از اندیشمندان بزرگ یونان باستان است. او فلسفه خود را به صورت شعر عرضه کرده و با بیانی شاعرانه به توصیف عقاید خود پرداخته است.

تست و پاسخ ۱۳۷

کدام عبارت در مورد فیلسوفان اولیه و عقاید آنان درست است؟

- ۱) تالس در دیدگاه خاص خود در مورد عنصر اولیه تشکیل دهنده موجودات جهان، از مشاهده حالت‌های مختلف آب در هستی، تأثیر گرفته است.
- ۲) هرالکلیتوس جمع امور ناسازگار را نتیجه و محصول تغییر و تحول دائمی جهان می‌داند.
- ۳) در دیدگاه فیثاغورس، اصول اولیه تشکیل دهنده موجودات جهان، اعداد و اصول اعداد هستند و لذا برای شناخت جهان، راهی جز آشنایی با ریاضیات نیست.
- ۴) تمرکز اندیشمندان یونان باستان بر مسائل فلسفی و تأمل در مورد آن‌ها، باعث شد تا به یافته‌های مهمی دست یابند که مقدمه و پلکان مکاتب فلسفی دوره‌های بعدی شد.

(فلسفه یازدهم - درس ۴)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

فلسفه و منطق

درس نامه ۰۰

نخستین اندیشمند یونانی که اندیشه فلسفی مشخصی داشته است.

در قرن ششم پیش از میلاد می‌زیسته است.

از او هیچ نوشته‌ای باقی نمانده (حتیماً آثاری داشته، اما چیزی از آن باقی نمانده).

از روی نوشته‌های فیلسوفان بعدی برخی از افکار او را به دست آوردن ← مثال: تالس در حدود سال ۵۸۵ قبل از میلاد، پیش‌بینی کرد که در سال ۵۸۰ قبل میلاد، خورشیدگرفتگی رخ می‌دهد که همان اتفاق، رخ داد.

عقیده تالس درباره مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها یا حرکات طبیعت: آب اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزهای است.

آب در درجات بالا بخار می‌شود.

پس همه چیز شکلی از آب است. ← آب در درجات بسیار پایین منجمد و سخت می‌شود.

آب، وقتی به صورت باران می‌آید گیاهان از زمین می‌رویند.

پاسخ تشریحی تالس عقیده داشت که آب اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزهای است، در نهایت، از آب ساخته شده است، زیرا او می‌دید که آب در درجات بالا بخار می‌شود و در درجات بسیار پایین منجمد و سخت می‌گردد و وقتی به صورت باران می‌آید، گیاهان از زمین می‌رویند؛ پس این‌ها هم حتماً شکل دیگری از آب‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هراکلیتوس تغییر و تحول دائمی جهان را نتیجه وحدت اضداد (جمع امور ناسازگار) می‌دانست، نه بر عکس.

۲) در مورد شناخت، چنین دیدگاهی نداشت. او درباره منشأ تغییرات جهان صحبت کرده، نه راه شناخت.

۳) آن‌ها متمرکز بر فلسفه نبودند و فقط به تفکر فلسفی نمی‌پرداختند؛ بلکه آنان دانشمندانی بودند که کم و بیش با مجموعه علوم زمان خود، از جمله فلسفه آشنا بودند و به مسائل بنیادین هستی نیز توجه می‌کردند.

تست و پاسخ ۳۸

کدام گزینه درباره پارمنیدس درست است؟

۱) مانند هراکلیتوس هستی را واحد و جهان ظاهری را متغیر می‌دانست.

۲) مانند اندیشمندان قبل از خود، از جمله سocrates از مفهوم بودن و شدن که از مفاهیم اصلی فلسفه هستند، سخن می‌گفت.

۳) جهان را دارای یک مرتبه ظاهری و یک مرتبه باطنی می‌دانست که با عقل قابل درک بودند.

۴) هستی را امر ثابت و جاودان می‌دانست که هیچ‌گاه به نیستی تبدیل نخواهد شد و همیشه خواهد بود.

(فلسفه یازدهم - درس ۱۳)

پاسخ: گزینه ۲

از اندیشمندان بزرگ اولیه بوده است.

با نقل افلاطون، سocrates در جوانی با پارمنیدس ملاقات کرده است.

او فلسفه خود را به صورت شعر عرضه کرده است.

او برای نخستین بار به مفهوم «بودن» (وجود، ثبات) و «شدن» (حرکت) که از مفاهیم اصلی فلسفه هستند، توجه دقیق کرده و تفاوت آن دو را ذکر کرده است.

درس نامه ۰۰

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

فلسفه و منطق

هستی یک امر واحد و ثابت است و حرکت و شدن ندارد ≠ هر اکلیتوس (تحول دائمی) در جهان واقع نیستی راه ندارد = نمی‌توان گفت «نیستی، هست» زیرا تناقض آمیز است.

واحد است ← تکثر و تعدد موجودات نداریم.

ثابت است ← حرکت و شدن ندارد ← هر چه هست از اول بوده و تا آخر خواهد بود (ازلی و ابدی)، نه این که به وجود آمده باشد، یا از بین بود یا حتی تغییر کند. بدون تغییر، جاودان و فناپذیر است.

با حواس نمی‌توان به این واقعیت رسید ← حواس انسان، جهان را متغیر و دارای امور متعدد و مختلف نشان می‌دهد ← حواس معتبر نیست و فقط مرتبه ظاهری جهان را نشان می‌دهد.

تنها با تفکر عقلی می‌توان این حقیقت را دریافت ← عقل لایه باطنی و حقیقی هستی را نشان می‌دهد (بدون تغییر و جاودانه).

عقیده پارمنیدس درباره هستی

ویژگی‌های هستی

پاسخ تشریحی از نظر پارمنیدس، هستی یک امر واحد ثابت است که حرکت و شدن ندارد. او می‌گفت در جهان واقع، نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت «نیستی هست» زیرا این جمله تناقض آمیز است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نظر پارمنیدس برخلاف نظر هر اکلیتوس بود که جهان را دائماً در حال تغییر می‌دانست.

۲) پارمنیدس اولین کسی بود که درباره مفهوم بودن و شدن در فلسفه سخن گفت و سقراط پس از او می‌زیسته.

۳) از نظر پارمنیدس مرتبه ظاهری جهان مختلف و متغیر است و با حس درک می‌شود.

تست و پاسخ ۱۳۹

کدام گزینه درباره اصل علیت درست است؟

- ۱) علت و معلول در واقعیت، به ترتیب همان نتیجه و دلیل یک چیز هستند که در ذهن وجود دارند.
- ۲) تفاوت اساسی قاعدة علیت با سایر روابط در جهان این است که معلول به علت نیازمند است.
- ۳) قاعدة علیت رابطه‌ای است وجودی که در آن دو طرف به یکدیگر وجودبخشی می‌کنند.
- ۴) قاعدة علیت برخلاف رابطه دوستی به هیچوجه قائم و وابسته به دو طرف رابطه نیست.

(فلسفه دوازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه ۰۰

روابط غیرعلیت ← قائم به وجود طرفین رابطه است.

روابط غیرعلیت ← فرع بر وجود طرفین رابطه ← بعد از وجود طرفین رابطه (بعدالوجودی) ← مثال رابطه معلم و شاگرد ← اول باید دو نفر به عنوان معلم و شاگرد باشند تا یک رابطه شکل گیرد ← یعنی روابط فرع بر وجود طرفین است. (اول وجود طرفین و سپس رابطه رابطه حین وجودی است ≠ بعدالوجودی ← رابطه وجودی است.

روابط علیت ← یک طرف، طرف دیگر را به وجود می‌آورد. ← وجود یک چیز، ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است.

روابط علیت ← اگر علت باشد، معلول آن هم حتماً خواهد بود.

روابط علیت ← اگر علت نباشد، معلول آن هم حتماً نخواهد بود.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

فلسفه و منطق

پاسخ تشریحی در سایر روابط در جهان به جز علیت، رابطه وابسته به وجود دو طرف رابطه است ولی در قاعدة علیت، وجود علت برای ایجاد رابطه کفایت می‌کند؛ یعنی علت به تنها رابطه را می‌سازد و معلول را به وجود می‌آورد. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) علت در ذهن همان دلیل و معلول، همان نتیجه است.

۲) تفاوت اصلی علیت با سایر روابط در این است که وجود یک طرف (علت) برای ایجاد رابطه کافی است.

۳) علیت رابطه‌ای وجودی است که در آن علت به معلول وجود می‌دهد.

تست و پاسخ ۱۴۰

براساس نظر دیوید هیوم درباره منشأ درک علیت، کدام مورد بیانگر مطلب درستی است؟

۱) هیوم معتقد است که اعتقاد به اصل علیت به خاطر تصورات ذهنی ما از واقعیات خارجی است.

۲) او دلیل اعتقاد به اصل علیت را فقط تجربه می‌داند و دلالت عقل در آن را نمی‌پذیرد.

۳) اگر دیدگاه او را بپذیریم باید همه حوادث متوالی مانند رعد و برق را یک رابطه عَّلی و معلولی بدانیم.

۴) او برخلاف سایر تجربه‌گرایان معتقد است از طریق تجربه نمی‌توان علیت را درک کرد، بلکه برای درک آن به عقل نیازمندیم.

(فلسفه دوازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۳

درس نامه ::

هیوم، فیلسوف قرن ۱۸ انگلستان هم مانند سایر تجربه‌گرایان، تنها راه شناخت واقعیت را حس و تجربه می‌داند.

اما در مورد علیت، نظر او این است که رابطه ضروری میان علت و معلول، یک موضوع حسی نیست و نمی‌توان آن

را از طریق مشاهده حسی و تجربی به دست آورد و باید راه تجربی دیگری برای آن پیدا کرد.

این که زمین با خورشید روشن می‌شود را با چشم می‌بینیم.

اما این که میان خورشید و روشی زمین یک رابطه ضروری است، با چشم دیدنی نیست.

هیوم و برخی دیگر

از تجربه‌گرایان

۱) ما با حس و تجربه، تکرار و توالی را درک می‌کنیم.

۲) تلاش هیوم برای تعیین چرایی باور عموم مردم به علیت

۳) این انعکاس ذهنی همان «تداعی» است که رابطه

ضروری میان دو پدیده را تداعی می‌کند.

هیوم برای تبیین چرایی باور عموم مردم به علیت تلاش می‌کند، اما

برای تبیین وجود علیت تلاش نمی‌کند.

به نظر او علیت یک امر غیرتجربی، غیرواقعی و ذهنی است.

هیوم، علیت را به طور کلی انکار نمی‌کند، اما واقعی بودن علیت را انکار می‌کند.

پاسخ تشریحی

هیوم معتقد است رابطه ضروری بین علت و معلول وجود ندارد. توالی پدیده‌ها باعث شده تا در ذهن ما چنین تداعی شود که بین حوادث رابطه علیت برقرار است که اگر نظر او را بپذیریم باید تمام حوادث متوالی را علیت بنامیم؛ مانند رعد و برق، شب و روز و

تست و پاسخ ۱۴۱

کدام عبارت در مورد منشأ ادراک علیت نادرست است؟

۱) فلاسفه مسلمان و دکارت، در مورد ابزار شناخت علیت، هم عقیده‌اند.

۲) هدف هیوم از بیان دیدگاه تداعی ذهنی، تبیین روند شناخت علیت نبود.

۳) فلاسفه مسلمان و هیوم در مورد نقش تجربه در پی‌بردن به اصل علیت، اختلافی ندارند.

۴) دیدگاه تجربه‌گرایان غیر از هیوم و فلاسفه مسلمان، در مورد شناخت مصاديق علت و معلول، تفاوتی ندارد.

(فلسفه دوازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

فلسفه و منطق

پاسخ تشریحی تجربه‌گرایان به طور کلی راه شناخت مصاديق علت و معلول را تجربه می‌دانند، ولی فلاسفه مسلمان فقط در عالم طبیعت این اعتقاد را دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هر دو، علیت را عقلی می‌دانند.

۲) اوی به امکان شناخت علیت معتقد نبود و لذا بحث تداعی را برای بیان نحوه شناخت علیت مطرح نکرد، بلکه برای تبیین دلیل باور عمومی مردم به علیت بیان کرد.

۳) هیچ کدام برای تجربه، نقشی در شناخت اصل علیت قائل نیستند. اشتراک فلاسفه مسلمان، دکارت و هیوم درباره علیت، تجربی نبودن آن است.

تست و پاسخ ۱۳۲

وقتی سنگی به شیشه برخورد می‌کند و شیشه می‌شکند

۱) عقل حکم می‌کند که برخورد سنگ، دلیل و شکسته شدن شیشه نتیجه است

۲) بدون پشتونه حکم عقلی، نمی‌توان برخورد سنگ را علت شکستن شیشه دانست

۳) تکرار مشاهده چنین اتفاقی، باعث انعکاس ذهنی رابطه علی و معلولی بین این دو می‌شود

۴) شکستن شیشه توسط حس و علیت برخورد سنگ برای آن، توسط تجربه فهمیده می‌شود

(فلسفه دوازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه

نکته دقت کنید که آن چه در عالم واقع رخ می‌دهد مثل صورت سؤال رابطه «علت» و «معلول» دارد و آن چه در ذهن است «دلیل» و «نتیجه» می‌باشد.

پاسخ تشریحی اصل وجود رابطه علی و معلولی بین پدیده‌ها توسط عقل فهمیده می‌شود و مصاديق علت و معلول در طبیعت، توسط حس و تجربه مشخص می‌گردد.

تکنیک وقتی در تست‌های علیت، نظر فرد یا گروه خاصی را نمی‌خواهد، مبنای ما برای پاسخ‌دهی، فلاسفه مسلمان است.

تست و پاسخ ۱۳۳

کدام گزینه بیانگر وجه افتراق دیدگاه دکارت و ابن سینا درباره علیت است؟

۱) ابن سینا درک علیت را عقلی می‌داند، اما دکارت آن را امری فطری می‌پنداشد.

۲) دکارت به دنبال نفی تجربی بودن علیت است، اما ابن سینا دلیلی برای تجربی نبودن علیت نمی‌آورد.

۳) دکارت یافتن تمام مصاديق علیت را تجربی می‌داند، اما ابن سینا یافتن مصاديق علیت در امور ماوراء طبیعی را غیرتجربی می‌داند.

۴) طبق نظر ابن سینا انسان به صورت فطری اصل امتناع اجتماع نقیضین را درک می‌کند، اما دکارت از این اصل صحبتی نمی‌کند.

(فلسفه دوازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی دکارت و ابن سینا هر دو درک مصاديق علیت در امور طبیعی را تجربی می‌دانند، اما فلاسفه مسلمان درک مصاديق علیت در امور ماوراء طبیعی را تجربی نمی‌دانند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هر دو درک علیت را عقلی می‌دانند، اما دکارت آن را عقلی و فطری می‌داند و ابن سینا آن را عقلی و استدلالی می‌داند.

۲) هر دو علت تجربی نبودن علیت را آن می‌دانند که علیت خودش پایه و اساس هر تجربه است.

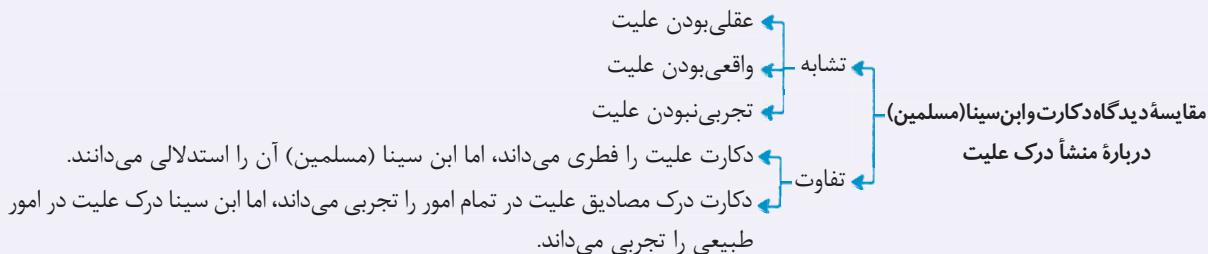
۳) درک اصل امتناع اجتماع نقیضین به نظر فلاسفه مسلمان پس از شکل‌گیری ذهن است، نه به صورت فطری.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

فلسفه و منطق

نکته

تست و پاسخ ۱۴۴

کدام گزینه نشان‌دهنده این مطلب است که «هر چیزی از هر چیزی پدید نمی‌آید»؟

۱) کبوتر با کبوتر، باز با باز

۲) نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود.

۳) هر قضایی سببی دارد.

۴) همه تن چشم شدم، خیره به دنبال تو گشتم.

(فلسفه دوازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۳

درس نامه

سنختیت، یکی از فروع و لوازم اصل علیت است.

هر علت خاص، معلوم خاص خود را دارد.

طبق سنختیت هر معلوم خاص، علت خاص خود را دارد.

میان علت و معلوم تناسب وجود دارد.

غذاء، علتی برای رفع گرسنگی است، نه رفع تشنگی.

بنو موجب استحکام ساختمان می‌شود.

گندم از گندم بروید.

از مكافات عمل غافل مشو.

هر که باد بکارد، طوفان درو می‌کند.

و ...

سنختیت علت و معلوم

دقیت کنید که در برخی از ضربالمثل‌ها تناسب وجود دارد، اما سنختیت و علت و معلوم وجود ندارد. مثال: کبوتر

با کبوتر، باز با باز (علتی در آن نیست).

۱) انسان از هر چیزی، انتظار آثار متناسب با آن را دارد.

به همین دلیل برای شناخت ویژگی‌های هر شیء و تفاوت آن با سایر اشیا تلاش می‌کند.

۲) جهان نظم دقیق (انتظام) دارد.

۳) دانشمندان می‌توانند تحقیقات علمی خود را پیگیری کنند.

دانشمندان وقتی با پدیده‌ای روبرو می‌شوند، به سراغ عواملی می‌روند که تناسب

بیشتری با آن پدیده دارند.

۴) خاص بودن روابط در عالم

یکسان عمل کردن طبیعت

۵) کلیت قوانین علمی

مثل: هر آهنی در اثر گرما منبسط می‌شود.

نتایج سنختیت

نکته

فلاسفه (به جز فیلسوفان تجربه‌گرا)، اصل سنتیت را مانند اصل علیت، یک اصل عقلی می‌دانند.

یافتن مصادیق سنتیت، یعنی این که هر علت، چه معلول خاصی دارد، با تجربه ممکن است.

تخیل کردن در اکثر موقع با به هم زدن سنتیت صورت می‌پذیرد.

(پاسخ تشریحی) وقتی می‌گوییم هر چیزی از هر چیزی پدید نمی‌آید، یعنی هر معلول علت خاص خود را دارد و این مطلب نشان‌دهنده سنتیت میان علت و معلول است که **۲** میان رنج‌کشیدن و به‌دست‌آوردن گنج سنتیت را بیان می‌کند.

تست و پاسخ (۱۴۵)

«روشن کردن تلویزیون» و «وارد کردن کلید، در قفل درب»، به ترتیب با کدام‌یک از فروع اصل علیت تناسب بیشتری دارد؟

۱) اصل سنتیت علت و معلول - اصل سنتیت علت و معلول

۲) اصل وجوب علی و معلولی - اصل وجوب علی و معلولی

۳) اصل سنتیت علت و معلول - اصل وجوب علی و معلولی

۴) اصل وجوب علی و معلولی - اصل سنتیت علت و معلول

(فلسفه دوازدهم - درس ۳)

پاسخ: گزینه

درس نامه ::

آزمون پیش‌نیمه انسانی

وجوب علی و معلولی همان ضرورت علی و معلولی است.

ضرورت، یکی از فروع و لوازم اصل علیت است.

پدیده‌ها در ذات خود ممکن‌الوجودند، اما اگر علت آن‌ها فراهم شود، از حالت امکانی خارج می‌شوند و وجود برای

آن‌ها ضروری می‌شود.

طبق این اصل وقتی علت تامه باشد (علت با تمام حقیقت خود تحقق یابد)، معلول ضرورتاً باید صادر شود.

اگر ضروری نباشد، اصل علیت معنا ندارد.

وجوب علی و معلولی

۱) حتمیت و قطعیت در عالم = لا یتختلف بودن عالم

اگر علت باشد، واجب‌الوجود بالغیر می‌شود.

نتایج وجوب علی و معلولی

۲) میان وجود و عدم چیزی نیست؛ یعنی اگر علت نباشد، ممتنع‌الوجود بالغیر می‌شود.

حالت سوم وجود ندارد.

میان باید علی و باید اخلاقی تفاوت وجود دارد.

باید نمار بخوانیم / باید صادق باشیم و ...

اگر تمام عوامل حرکت ماشین فراهم باشد، ماشین باید حرکت کند.

چند نکته مهم

اصل علیت ← ارتباط و پیوستگی

یک خلاصه ← ارتباط و پیوستگی خاص و معین

اصل ضرورت ← ارتباط و پیوستگی حتمی و قطعی

(پاسخ تشریحی) اصل وجوب‌بخشی علت به معلول، جهان را تابع رابطه ضروری و حتمی نشان می‌دهد. به‌گونه‌ای که اگر علت با تمام حقیقت

خود تخصص یافت، یقین پیدا می‌کنیم که معلول هم ضروری و حتمی می‌شود. با غبان بر همین اساس بذر می‌کارد و آن را آبیاری می‌کند.

(انجام هر فعلی صرف نظر از نتیجه آن نشان از پذیرش اصل وجوب علی و معلولی است).

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

اقتصاد

اقتصاد دهم: صفحه‌های ۱ تا ۱۴۲

تست و پاسخ ۱۴۶

کدام گزینه در رابطه با واقعیت نادرست است؟

- ۱) افرادی که از راههای نادرست و نامشروع کسب درآمد می‌کنند، برخی موقع انحصار خرید و فروش و یا حتی قاچاق برخی کالاهای را در اختیار دارند و اگر کسی بخواهد با آن‌ها وارد رقابت اقتصادی شود، با انواع شگردها او را از پای درمی‌آورند و سود خود را حفظ می‌کنند.
- ۲) کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راهاندازی کسب و کارش داشته باشد و بداند در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبرو شود.
- ۳) عمر بیشتر کسب و کارهای نوپا به دلیل کمک‌ها و تسهیلات مختلف از شش سال عبور می‌کند و سپس وارد مراحل سخت و درجه‌های بالای آن کسب و کار می‌شود.
- ۴) کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع‌کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی کارآفرینان با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند که بنته این کار چندان آسان نیست، چراکه بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند؛ به طوری که تنها نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش سالگی عبور کنند و به کارشان ادامه بدهند.

تست و پاسخ ۱۴۷

کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق در افراد کارآفرین زیر به ترتیب، برجسته‌تر است؟

- خانم احمدی مقالات و کتاب‌ها را به طور منظم به منظور پیشگام‌بودن در زمینه‌های مختلف نوظهور مطالعه می‌کند. هم‌چنین وی با هدف یادگیری مهارت‌های جدید و بهبود مهارت‌های قبلی، در کنفرانس‌ها، رویدادها و کارگاه‌های آموزشی شرکت می‌کند.
- آقای سعیدی می‌داند کسب و کارش از نظر زمانی، اطلاعاتی و مالی دارای منابع محدودی است. وی به این موضوع که چگونه می‌تواند به بهترین شکل ممکن از این منابع استفاده کند تا به موفقیت برسد، توجه دارد؛ هم‌چنین به تأمین منابع جدید برای بهبود کسب و کار خود نیز فکر می‌کند.
- خانم کریمی خطرات ناشی از هزینه‌کردن پس انداز خود برای راهاندازی فعالیت اقتصادی جدید را می‌پذیرد و با شجاعت و تدبیر، فعالیت اقتصادی جدید را راهاندازی می‌کند.
- خانم حسینی کاری را که انجام می‌دهد دوست دارد و از آن لذت می‌برد. وی خودش و کاری که انجام می‌دهد را باور دارد و همیشه با سخت‌کوشی تلاش می‌کند و در کار خود نظم پیدا کرده است. وی باور دارد که داشتن نظم و برنامه در انجام کارها می‌تواند به بهترشدن آن کمک کند.

(۲) یادگیرنده - سازماندهنده - ریسک‌پذیر - خوش‌بین

(۳) یادگیرنده - سازماندهنده - پرانگیزه - خوش‌بین

(درس ۱ - ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه ۱۰۰ ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه آن نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس انداز و خوش‌نامه‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راهاندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند، اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازماندهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

اقتصاد

آزادی
یاری
حقوق

● **پاسخ تشریحی** خانم احمدی مقالات و کتاب‌های را به طور منظم به منظور پیشگام بودن در زمینه‌های مختلف نوظهور مطالعه می‌کند. هم‌چنین وی با هدف یادگیری مهارت‌های جدید و بهبود مهارت‌های قبلی، در کنفرانس‌ها، رویدادها و کارگاه‌های آموزشی شرکت می‌کند: به ویژگی یادگیرنده بودن اشاره دارد.

● آقای سعیدی می‌داند کسب و کارش از نظر زمانی، اطلاعاتی و مالی دارای منابع محدودی است. وی به این موضوع که چگونه می‌تواند به بهترین شکل ممکن از این منابع استفاده کند تا به موفقیت برسد، توجه دارد؛ هم‌چنین به تأمین منابع جدید برای بهبود کسب و کار خود نیز فکر می‌کند: به ویژگی سازمان‌دهنده بودن اشاره دارد.

● خانم کریمی خطرات ناشی از هزینه کردن پسانداز خود برای راهاندازی فعالیت اقتصادی جدید را می‌پذیرد و با شجاعت و تدبیر فعالیت اقتصادی جدید را راهاندازی می‌کند: به ویژگی ریسک‌پذیر بودن اشاره دارد.

● خانم حسینی کاری را که انجام می‌دهد دوست دارد و آن لذت می‌برد. وی خودش و کاری که انجام می‌دهد را باور دارد و همیشه با سخت‌کوشی تلاش می‌کند و در کار خود نظم پیدا کرده است. وی باور دارد که داشتن نظم و برنامه در انجام کارها می‌تواند به بهترشدن آن کمک کند: به ویژگی پرانگیزه بودن اشاره دارد.

تست و پاسخ ۱۲۸

هر یک از موارد زیر مربوط به کدامیک از منابع کمیاب است؟

- با غبانی که برای هرس کردن درختان با گچه استفاده می‌کنید.
- ماشین‌آلات حفاری برای رسیدن به عمق بیشتر معدن
- آبی که برای آبیاری با گچه از آن استفاده می‌کنیم.
- تجهیزات اداری (میز، تخته و ابزارهای آموزشی و ...) در یک شرکت تدریس خصوصی
- زمین جلگه‌ای مناسب برای کشاورزی
- دانشی که در دانشگاه کسب می‌کنید.

۱) سرمایه انسانی - منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی

۲) نیروی کار - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه انسانی

۳) نیروی کار - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی

۴) سرمایه انسانی - منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه انسانی

(درس ۳ - قانون اول: منابع فود را شناسایی کنید و بدانید که آن‌ها کمیاب‌اند!)

پاسخ: گزینه

درس نامه اقتصاددانان منابع تولید را در سه دسته کلی طبقه‌بندی می‌کنند:

مثال	منابع تولید
زمینی که کشاورز آن را زیر کشت گندم می‌برد.	منابع طبیعی (زمین)
● کشاورزانی که روی زمین کار می‌کنند. ● معلمان و کارمندان در یک شرکت تدریس خصوصی	نیروی کار
● سرمایه فیزیکی: تراکتوری که روی زمین کار می‌کند. ● تجهیزات اداری (میز، تخته، ابزارهای آموزشی و ...) در یک شرکت تدریس خصوصی	سرمایه
● سرمایه انسانی: دانش و مهارت نیروی انسانی (مهارت و دانش تدریس معلمان یک مؤسسه تدریس خصوصی)	

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

اقتصاد

پاسخ تشریحی ● با غلط «غ» بودن هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

- ماشین آلات حفاری برای رسیدن به عمق بیشتر معدن: سرمایه فیزیکی
- آبی که برای آبیاری یاغچه از آن استفاده می‌کنیم: منابع طبیعی (زمین)
- تجهیزات اداری (میز، تخته، ابزارهای آموزشی و ...) در یک شرکت تدریس خصوصی: سرمایه فیزیکی
- زمین جلگه‌ای مناسب برای کشاورزی: منابع طبیعی (زمین)
- دانشی که در دانشگاه کسب می‌کنید: سرمایه انسانی

تست و پاسخ ۱۴۹

درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

- برای اتخاذ یک تصمیم خوب، تشخیص تفاوت هزینه‌هایی که بر تصمیم شما تأثیر می‌گذارند و محاسبه هزینه‌های هدررفته، بسیار مهم است.
- فهمیدن این که هزینه‌ها را چه طور ارزیابی کنیم، تنها بخشی از گرفتن یک تصمیم خوب است.
- مقایسه هزینه‌ها و منافع گاهی براساس اطلاعاتی که از آن‌ها داریم و گاهی براساس موقعیت‌هایی که حدس می‌زنیم، انجام می‌شود.
- سه نوع گسترده از انواع تصمیمات وجود دارد: ۱) انتخاب از میان گزینه‌های مختلف ۲) انتخاب چه مقدار از هر چیز^۳ ۳) انتخاب سودآورترین گزینه.
- در برآورد و مقایسه میان هزینه‌ها و منافع، این که چه چیزی را هزینه و چه چیزی را منفعت به حساب بیاوریم وابسته به موقعیت‌ها و ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی ما است.

(۱) غ - ۵ - غ - ۵ - غ (۲) ۵ - ۵ - ۵ - غ (۳) غ - ۵ - ۵ - غ (۴) ۵ - ۵ - ۵ - غ

(درس ۳ - قانون پهلوی^۳: هزینه‌های هدررفته را فراموش کنید، قانون پنجم: بین هزینه‌ها و منافع هر دو، مقایسه کنید!)

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره

برای اولین بار این نوع از سوالات صحیح یا غلط در کنکور سراسری ۱۴۰ مطرح شد. یادتون باشه اولین و مهم‌ترین منبع شما کتاب درسیه. پاسخ دادن به این سوالات رواز قسمتی شروع کنید که از صحیح یا غلط بودن جمله مطرح شده مطمئنی.

پاسخ تشریحی بررسی عبارات صورت سؤال:

- غلط است. برای اتخاذ یک تصمیم خوب، تشخیص تفاوت هزینه‌هایی که بر تصمیم شما تأثیر می‌گذارند، بسیار مهم است و هزینه‌های هدررفته مهم نیستند.
 - درست است.
 - غلط است. همیشه مقایسه هزینه‌ها و منافع براساس اطلاعاتی که از آن‌ها داریم، انجام می‌گیرد.
 - غلط است. دو نوع گسترده از انواع تصمیمات وجود دارد:
- (۱) انتخاب از میان گزینه‌های مختلف. (گاهی اوقات گزینه‌های تصمیم ما این است که مطالعه کنیم یا به گردش برویم.)
- (۲) انتخاب چه مقدار از هر چیز (گاهی درباره میزان مطالعه یا مدت زمان گردش در حال تصمیم‌گیری هستیم.)
- درست است.

تست و پاسخ ۱۵۰

عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

- علی یک فصل از سریالی که خیلی محبوب شده است را تماشا می‌کند و متوجه می‌شود که از آن خوش نمی‌آید، اما به خاطر پولی که برای خرید سریال داده است تا قسمت آخر آن را تماشا می‌کند.
 - شخصی برای تکمیل بازسازی منزل خود، زیر بار سنتگین پرداخت اقساط آن می‌رود.
 - فرد برقکاری که حاضر نیست پیشنهاد شریک خود برای ارائه هوشمندسازی خانه‌ها را پیذیرد.
- (۱) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - عدم توجه به هزینه‌های هدررفته
- (۲) عدم توجه به هزینه‌های هدررفته - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - عدم توجه به هزینه‌های هدررفته
- (۳) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها - بی‌صبری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی
- (۴) عدم توجه به هزینه‌های هدررفته - بی‌صبری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی

(درس ۳ - پرایه معرفتی^۳: تهدیمات غیرمنطقی می‌گیرند?)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

اقتصاد

دروس نامه ۰۰

اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری	مثال
۱) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها	● ترجیح دادن کالایی ۱۶۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد بر کالایی با قیمت ۸۰ هزار تومان خرید صرفاً به دلیل حراج یا فروش ویژه
۲) عدم توجه به هزینه‌های هدررفته	● خوردن کامل غذایی که سفارش داده‌اید، ولی آن را دوست ندارید، صرفاً به دلیل پول پرداخت شده بابت آن غذا رفتن به کلاس بی‌کیفیت، صرفاً به دلیل پرداخت کامل شهریه آن
۳) بی‌صبری زیاد	● سراغ کارهای کم‌ارزش آنی رفتن، به جای صبر در تحصیل و یادگیری و بهره‌مندی از منافع آنی ● برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدھی‌ها رفتن
۴) اعتقاد به نفس بیش از حد یا خودرأی‌بودن	● خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده و پس‌انداز کم‌تر برای نیازهای آتی سرمایه‌گذاری در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی
۵) چسبیدن به وضعیت فعلی	● چسبیدن به وضعیت فعلی و پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید با رویکرد منطقی هزینه – فایده

پاسخ تشریحی

آزادی انسانی

اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری (عوامل رفتارهای غیرمنطقی)	مثال
عدم توجه به هزینه‌های هدررفته	وقتی سریالی را خریده‌ایم که آن را دوست نداریم، اما به خاطر پولی که داده‌ایم تا آخرش می‌بینیم.
بی‌صبری زیاد	شخصی برای تکمیل بازسازی منزل خود، زیر بار سنگین پرداخت اقساط آن می‌رود.
چسبیدن به وضعیت فعلی	فرد بر قراری که حاضر نیست پیشنهاد شریک خود برای ارائه هوشمندسازی خانه‌ها را پذیرد.

تست و پاسخ ۱۵۱

هر دو قسمت کدام گزینه در رابطه با انواع کسب و کار نادرست است؟

- در شرکت‌های تعاونی همه اعضاء حق برابری برای اداره تعاونی دارند. – به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا، امکان رقابت زیادی در شرکت‌ها وجود دارد.
- در یک شرکت، مدیر اجرایی و مدیر برنامه‌ریزی زیر نظر مدیر عامل فعالیت می‌کنند. – چگونگی انحلال شرکت، حقوق و مسئولیت‌های سهامداران در اساس‌نامه شرکت ذکر می‌شود.
- در تعاونی‌ها سود پایان سال، به نسبت سرمایه هر عضو تقسیم می‌شود. – در صورتی که افراد از شرکت طلب داشته باشند می‌توانند به عنوان طرف حساب از مدیر عامل شرکت شکایت کنند.
- در ایران کسب و کارهای شخصی اغلب به صورت خویش‌فرمایی و بزرگ‌مقیاس اداره می‌شوند مانند حسابدار در یک شرکت یا پرستار در بیمارستان. – محدوده عمل خریدهای برای اقدامات تجاری و سودآور خود، منطقه‌ای، ملی و یا حتی جهانی است.

(درس ۲ - کسب و کار شخصی، شرکت، تعاونی‌ها، مؤسسات غیرانتفاعی و فیریه)

پاسخ: گزینه

پاسخ تشریحی هر دو مورد ذکر شده در ۱ و ۲ صحیح هستند.

- در ۱) قسمت اول صحیح است و مورد ذکر شده در قسمت دوم نادرست است: شرکت هویت قانونی دارد و خودش می‌تواند مورد شکایت قرار گیرد.
- در ۲) هر دو مورد ذکر شده در گزینه‌ها نادرست است: در ایران اغلب کسب و کارهای شخصی کوچک‌مقیاس‌اند و هم‌چنین استخدام به عنوان حسابدار یا پرستار، از مشاغل خویش‌فرمایی محسوب نمی‌شود. در ضمن اهداف خیریه‌ها غیرتجاری و غیرسودآور است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

اقتصاد

۱۵۲ تست و پاسخ

۵ میلیون ریال	اجاره ماهیانه باغ	۱
۴ میلیون ریال	حقوق متوسط ماهیانه هر کارگر	۲
۱۵ میلیون ریال	خرید منزل مسکونی صاحب باغ	۳
$\frac{1}{2}$ حقوق ماهیانه کارکنان	اجاره وسایل و ابزار مورد نیاز	۴
۱۲۰ میلیون ریال	خرید سم و کود مناسب	۵
$\frac{2}{5}$ اجاره وسایل	کرایه حمل و نقل محصول	۶
۷۵ میلیون ریال	حقوق ماهیانه باگدار و مهندس	۷

با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول مقابل، نتیجه عملکرد سالیانه یک باگدار به همراه ۱۰ نفر کارگر و یک مهندس کشاورزی با تولید هشت و نیم تن میوه به ارزش $\frac{3}{44}$ میلیارد ریال، کدام است؟

- (۱) ۱,۱۲۵ میلیون ریال (زیان)
 (۲) ۱,۱۲۵ میلیون ریال (زیان)

(درسن ا- هزینه‌های تولید، درآمد و سود)

۱۵۳ پاسخ: گزینه

مشابهه این سوال پای ثابت کنکور چند سال اخیر بوده (هم در کنکور دی ماه ۱۴۰۱، هم در کنکور تیر ماه ۱۴۰۲ و هم در کنکور خارج از کشور تیر ماه ۱۴۰۲ یک سوال از این مبحث داشتیم). حتماً روش تمرکز ویژه‌ای داشته باشد. توی صورت سوال هم دقت کنید؛ اگر عملکرد سالیانه بنگاه مد نظر بود، حواستون باشه تمامی مبالغ (چه هزینه‌ها و چه درآمد) رو به صورت سالیانه حساب کنید. (این سوال دقیقاً شبیه‌سازی سوال کنکور خارج از کشور تیر ماه ۱۴۰۲ است).

پاسخ تشریحی برای به دست آوردن میزان سود یا زیان یک کارگاه ابتدا باید هزینه‌های مختلف آن کارگاه را به صورت سالیانه محاسبه و جمع کرد، سپس میزان درآمد سالیانه کارگاه را به دست آورد، حال اگر میزان درآمد بیشتر از میزان هزینه‌ها باشد، آن گاه بنگاه اقتصادی سود کرده است؛ ولی اگر میزان درآمد کمتر از میزان هزینه‌ها باشد، آن گاه بنگاه اقتصادی متتحمل ضرر و زیان شده است.

$$\text{میلیون ریال } ۵۰ \times ۱۲ = ۶۰۰ = \text{اجاره سالیانه باغ}$$

$$\text{میلیون ریال } ۴ \times ۱۰ \times ۱۲ = ۴۸۰ = \text{حقوق سالیانه مجموع کارگران}$$

$$\text{میلیون ریال } \frac{1}{2} \times (۴ \times ۱۰) = ۲۰ = \text{اجاره وسایل و ابزار مورد نیاز}$$

$$\text{میلیون ریال } ۱۲ \times ۲۰ = ۲۴۰ = \text{خرید سم و کود مناسب}$$

$$\text{میلیون ریال } \frac{2}{5} \times ۲۰ = ۸ = \text{کرایه حمل و نقل محصول}$$

$$\text{میلیون ریال } ۹۰ \times ۱۲ = ۱۰۸۰ = \text{حقوق سالیانه باگدار و مهندس}$$

نکات ۱ خرید منزل مسکونی صاحب باغ جزء هزینه‌های تولید نیست.

۲ برای موارد ردیف ۴، ۵ و ۶ عنوان ماهیانه یا سالیانه ذکر نشده است، در نتیجه آن‌ها را سالیانه در نظر می‌گیریم.

۳ منظور از ردیف ۷، مجموع حقوق ماهیانه باگدار و مهندس روی هم است و نه حقوق ماهیانه هر کدام از افراد باگدار و مهندس.

$$\text{میلیون تومان } ۲,۱۲۸ = ۲,۰ + ۱۰۰ + ۸ + ۴۸۰ + ۲۰ + ۱۲۰ + ۸ + ۹۰۰ = \text{مجموع هزینه‌های سالیانه}$$

در صورت سوال داریم: تولید هشت و نیم تن میوه به ارزش $\frac{3}{44}$ میلیارد ریال، یعنی $\frac{3}{44} \times ۳\text{ میلیارد ریال}$ به عنوان کل درآمد در نظر گرفته می‌شود، چراکه قیمت تمامی هشت و نیم تن میوه است، نه قیمت هر تن میوه (نباید $\frac{3}{44} \times ۳\text{ میلیارد ریال}$ در هشت و نیم ضرب کنیم). اگر قیمت هر تن میوه را می‌داد باید $\frac{3}{44} \times ۳\text{ میلیارد ریال}$ رو در هشت و نیم ضرب می‌کردیم. اگر تشخیص این مورد برای شما دشوار است به عدد داده شده توجه کنید. اگر عدد بزرگ باشد درآمد کلی داده شده و اگر کوچک بود قیمت هر تن داده شده است.

$$\text{میلیون ریال } ۳,۴۴ \times ۱۰۰ = ۳,۴۴۰ = \text{درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات}$$

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولید کننده از فعالیت خود سود کرده است.

$$\text{میلیون ریال } ۳,۴۴۰ - ۲,۱۲۸ = ۱,۳۱۲ = \text{هزینه‌های تولید} - \text{درآمد} = \text{سود}$$

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیال سبز

اقتصاد

تست و پاسخ ۱۵۳

برای هر یک از موقعیت‌های زیر چه نوع کسب و کاری را پیشنهاد می‌کنید؟

- گروهی از دانش‌آموختگان آشپزی قصد دارند یک رستوران بزرگ تأسیس کنند و می‌خواهند در آینده به اعتبار همین کسب و کار از بانک وام دریافت کرده و کسب و کارشان را گسترش دهند.

◦ فردی قصد دارد آموزش درس‌های دبیرستان را به صورت خصوصی شروع کند و علاقه‌ای ندارد برای شخص یا مؤسسه‌ای کار کند.

- گروهی از پژوهش‌دهندگان شترمرغ می‌خواهند برای تهیه ملزومات و نهاده‌های دامی، فروش و بازاریابی محصولات و فراورده‌های حاصل از شترمرغ، معرفی و توسعه صنعت از طریق نمایشگاه‌ها، همایش‌ها و نشست‌های ارائه راهکارهای فنی و پژوهشی در زمینه‌های مختلف پژوهش شترمرغ گرد هم آیند.

(۲) شخصی - شرکت - شخصی - تعاوی

(۴) شرکت - شخصی - تعاوی - شرکت

(۱) شخصی - شرکت - شخصی

(۳) شرکت - تعاوی - شرکت

(درس ۲ - کسب و کار شخصی، شرکت، تعاوی‌ها)

پاسخ: گزینه

مشاوره این سؤال براساس تمرین ۱، برای تفکر و تمرین صفحه ۱ کتاب درسی طرح شده است. تمرین‌های کتاب درسی بسیار مهم است، پس، از بررسی دقیق آن‌ها غافل نشویم.

پاسخ تشریحی شرکت: شرکت برای رشد بهتر می‌تواند تبلیغ کند، کارمند استخدام کند و یا جذب سرمایه کند. شرکت کسب و کاری است که خودش هویت قانونی دارد. شرکت‌ها حقوق و تعهدات خاصی دارند. یک شرکت می‌تواند دارایی داشته باشد، با دیگر شرکتها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آن‌ها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد.

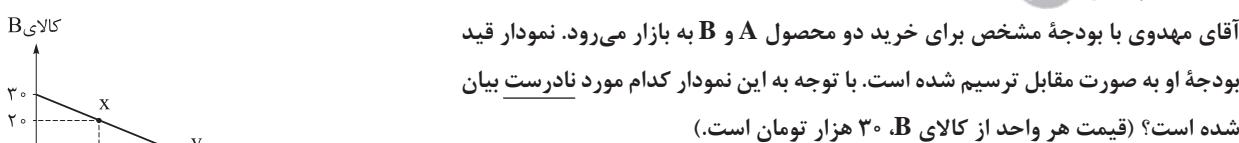
کسب و کار شخصی: کسب و کار شخصی متعلق به یک شخص است. اغلب کسب و کارها در ایران به شکل شخصی است. بیشتر کسب و کارهای شخصی کوچک مقیاس‌اند.

تعاوی: کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند. در تعاوی تولید، تعدادی تولید کننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.

در نتیجه هر یک از موارد سؤال به ترتیب به شرکت، کسب و کار شخصی و تعاوی اشاره دارند.

تست و پاسخ ۱۵۴

آقای مهدوی با بودجه مشخص برای خرید دو محصول A و B به بازار می‌رود. نمودار قید بودجه او به صورت مقابل ترسیم شده است. با توجه به این نمودار کدام مورد نادرست بیان شده است؟ (قیمت هر واحد از کالای B، ۳۰ هزار تومان است).

(۱) هزینه فرصة انتقال از نقطه X به نقطه Y، ۱۰ واحد خرید کمتر از کالای B است.

(۲) بودجه فرد و قیمت هر واحد کالای A، به ترتیب برابر با ۹۰۰ و ۲۰ هزار تومان است.

(۳) با اضافه کردن هر ۱۰ واحد به خرید کالای B، ۳۰ واحد از خرید کالای A کم می‌شود.

(۴) اگر فرد بخواهد بخش اصلی سبد خرید خود را به کالای گران‌تر اختصاص دهد، نقطه X نسبت به نقطه Y انتخاب مناسب‌تری است.

(درس ۳ - قانون سو: قید بودجه مود را ترسیم کنید!)

پاسخ: گزینه

مشاوره در کنکور تیرماه ۱۴۰۲، مبحث قید بودجه یک سؤال را به خود اختصاص داده بود. در این سؤال سعی شده است نکات مهم این مبحث بررسی شود. حتماً تمامی موارد را به دقت بررسی کنید و مطالب را بفهمید و از حفظ کردن مطالب بدون درک عمیق آن‌ها جدا خودداری کنید.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

اقتصاد

پاسخ تشریحی به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

۱) صحیح است.

در نقطه X، میزان خرید از کالای A برابر با ۱۵ واحد و میزان خرید از کالای B برابر با ۲۰ واحد است.

در نقطه Y، میزان خرید از کالای A برابر با ۳۰ واحد و میزان خرید از کالای B برابر با ۱۰ واحد است.

در نتیجه با حرکت از نقطه X به نقطه Y، میزان خرید از کالای A، ۱۵ واحد افزایش و میزان خرید از کالای B، ۱۰ واحد کاهش می‌یابد؛ در نتیجه هزینه فرصت انتقال از نقطه X به نقطه Y، ۱۰ واحد خرید کمتر از کالای B است.

۲) صحیح است.

هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند بخرد.

در نقطه برحور نمودار خط بودجه با محور عمودی، مشاهده می‌شود که فرد می‌تواند حداقل ۳۰ واحد کالای B خریداری کند و دیگر پولی برای خرید کالای A باقی نمی‌ماند؛ در نتیجه بودجه فرد برابر است با:

$$\text{هزار تومان} = ۹۰۰ \text{ تومان} = ۹۰۰,۰۰۰ = ۳۰ \times ۳۰,۰۰۰ = \text{میزان بودجه فرد}$$

با دانستن بودجه فرد و با توجه به نقطه برحور نمودار خط بودجه با محور افقی (در این نقطه فرد می‌تواند حداقل ۴۵ واحد کالای A خریداری کند و دیگر پولی برای خرید کالای B باقی نمی‌ماند) می‌توان قیمت هر واحد از کالای A را به راحتی محاسبه کرد:

$$\text{هزار تومان} = ۲۰ \text{ تومان} = \frac{۹۰۰,۰۰۰}{\frac{\text{حدوده فرد}}{\text{حدوده تعداد کالای A خریداری شده}}} = \frac{۹۰۰,۰۰۰}{۴۵} = \text{قیمت هر واحد کالای A}$$

۳) نادرست است.

در نقطه X، میزان خرید از کالای A برابر با ۱۵ واحد و میزان خرید از کالای B برابر با ۲۰ واحد است.

در نقطه Y، میزان خرید از کالای A برابر با ۳۰ واحد و میزان خرید از کالای B برابر با ۱۰ واحد است.

در نتیجه با حرکت از نقطه X به نقطه Y، میزان خرید از کالای B، ۱۰ واحد افزایش می‌یابد و میزان خرید از کالای A، ۱۵ واحد کاهش می‌یابد؛ بنابراین می‌توان گفت: «با اضافه کردن هر ۱۰ واحد به خرید کالای B، ۱۵ واحد از خرید کالای A کم می‌شود.»

۴) صحیح است.

اگر فرد بخواهد بخش اصلی سبد خرید خود را به کالای گران‌تر یعنی کالای B اختصاص دهد، نقطه X نسبت به نقطه Y انتخاب مناسب‌تری است، چراکه میزان خرید از کالای B در نقطه X برابر با ۲۰ واحد است و میزان خرید از کالای B در نقطه Y برابر با ۱۰ واحد است.

تست و پاسخ ۱۱۵

کدام گزینه در بردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) ارزش هر برگ از سهام یک شرکت برابر با ۲,۵۰۰ تومان است. سینا، مقداری سهام به ارزش ۳۵ میلیون تومان خریداری کرده است. او صاحب چند برگ سهم از سهام شرکت است؟

ب) اگر کل برگ‌های سهام و کل سود شرکت به ترتیب برابر با ۵۶,۰۰۰ عدد و ۲۰۰ میلیون تومان باشد، آن‌گاه سود دریافتی سینا کدام است؟

(۱) الف) ۳۵ هزار عدد / ب) ۲۸ میلیون تومان

(۲) الف) ۱۴ هزار عدد / ب) ۵ میلیون تومان

(۳) الف) ۱۴ هزار عدد / ب) ۲۸ میلیون تومان

(درس ۲ - شرکت)

پاسخ: گزینه

مشاوره در صفحه ۱۶ کتاب درسی متن زیر را داریم:

مثلاً اگر دارایی شرکتی به ۱۰۰,۰۰۰ سهم تقسیم شده باشد، سرمایه‌گذاری که ۱۰,۰۰۰ سهم آن را خریداری می‌کند، مالک ۱۰ درصد شرکت است. همین متن مجوز طرح این سؤال را به ماده‌های فرمول‌های مهم و مورد نیاز این مبحث را در پاسخ آورده‌یم. پس حتماً با دقت این مسئله را حل کنید و فرمول‌های مهم را به خاطر بسپارید.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

اقتصاد

(پاسخ تشریحی) الف) اگر ارزش کل سهام خریداری شده توسط فرد را بر قیمت هر سهم تقسیم کنیم، تعداد سهام خریداری شده توسط فرد،

$$\text{به دست می‌آید:} \\ \text{هزار عدد } 14 = \frac{\text{ارزش کل سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{قیمت هر سهم}} = \frac{35,000,000}{2,500} = 14,000$$

$$\text{ب) درصد } 25 = \frac{\text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{تعداد کل سهام شرکت}} = \frac{14,000}{56,000} \times 100 = 25\%$$

سود شرکت \times درصد مالکیت فرد از دارایی شرکت = سود تعلق‌گرفته به هر فرد

$$\text{میلیون تومان } 50 = \frac{25}{100} \times 200$$

تست و پاسخ ۱۵۶

امیررضا با سرمایه ۵۰۰ میلیون تومان قصد دارد در یکی از موارد زیر سرمایه‌گذاری کند. با توجه به اصل هزینهٔ فرصت، او کدام مورد را انتخاب خواهد کرد و هزینهٔ فرصت این انتخاب چند میلیون تومان است؟

۰ سرمایه‌گذاری در صندوق‌های درآمد ثابت با سود سالیانه ۱۵۰ میلیون تومان

۰ خرید یک قطعه زمین با سود ۲۰۵ میلیون تومان در دو سال

۰ سپرده‌گذاری در حساب پس‌انداز بلندمدت بانک با سود سالیانه ۲۱ درصد

۰ سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی با سود ماهیانه ۱۵ میلیون تومان

(۱) سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی - ۱۵۰ میلیون تومان سود حاصل از سرمایه‌گذاری در صندوق‌های درآمد ثابت

(۲) سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی - ۱۰۵ میلیون تومان سود حاصل از سپرده‌گذاری در حساب پس‌انداز بلندمدت بانک

(۳) سرمایه‌گذاری در صندوق‌های درآمد ثابت - ۱۵۰ میلیون تومان سود حاصل از سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی

(۴) خرید یک قطعه زمین - ۳۰ میلیون تومان سود حاصل از مابهای التفاوت سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی و سرمایه‌گذاری در صندوق‌های درآمد ثابت

(درسن ۳ - قانون دو): هزینهٔ فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید!

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره مسائل هزینهٔ فرصت در سه تیپ مطرح می‌شوند:

تیپ اول: سوالات مفهومی بدون عدد و ارقام: واژه‌کلیدی در یافتن پاسخ صحیح مربوط به مسائل هزینهٔ فرصت: کلمهٔ صرف نظر است. ببینید فرد از چه کاری یا محصولی صرف نظر کرده است یا آن را از دست داده است و آن را به عنوان هزینهٔ فرصت در نظر بگیرید.

تیپ دوم: سوالات مفهومی با عدد و ارقام: در این حالت لیستی از کارها و انتخاب‌هایی که فرد در انتها سال‌کنند را محاسبه و سپس سود آورترین کار باید توسط فرد انتخاب شود و دومین گزینه‌ای که سود آوری بالایی دارد، ولی فرد از آن صرف نظر کرده است، به عنوان هزینهٔ فرصت در نظر گرفته می‌شود.

تیپ سوم: سوالات به صورت نموداری و ترکیبی با مبحث قید بودجه و مرز امکانات تولید مطرح می‌شوند. این سؤال بر اساس تیپ دوم و مشابه سؤال کنکور خارج از کشور تیرماه ۱۴۰۲ طرح شده است.

(پاسخ تشریحی) ابتدا باید میزان بازدهی (سود) ناشی از هر سرمایه‌گذاری را به دست آوریم:

میلیون تومان ۱۵۰ = سود سالیانه سرمایه‌گذاری در صندوق‌های درآمد ثابت

$$\text{میلیون تومان } 205 = \frac{205}{2} \times 5 = \text{سود سالیانه خرید یک قطعه زمین}$$

$$\text{میلیون تومان } 105 = \frac{21}{100} \times 500 = \text{سود سالیانه سپرده‌گذاری در بانک}$$

$$\text{میلیون تومان } 180 = 15 \times 12 = \text{سود سالیانه سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی}$$

در نتیجه، سرمایه‌گذاری در تولید گیاهان دارویی بهترین و سودآورترین انتخاب است.

منافع بهترین انتخاب بعدی که سرمایه‌گذاری در صندوق‌های درآمد ثابت (با سود سالیانه ۱۵۰ میلیون تومان) است، ولی فرد از آن صرف نظر کرده است، هزینهٔ فرصت انتخاب فرد محسوب می‌شود.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

اقتصاد

تست و پاسخ ۱۵۷

اطلاعات زیر از صورت مالی یک کارگاه تولیدی کیف و کفش چرم استخراج شده است. با توجه به این اطلاعات سود واقعی سالانه این کارگاه تولیدی چند میلیون تومان است؟

(الف) حقوق ماهانه هر یک از ۵ کارگر استخدامی: ۳/۶ میلیون تومان

(ب) هزینه خرید مواد اولیه: ۶۴۰ میلیون تومان

(ج) هزینه ماهانه خرید مواد اولیه: یک سوم حقوق سالانه تمامی کارگران

(د) بهای ماهانه آب و برق و گاز و سایر خدمات: یک‌پیستم هزینه خرید ماشین‌آلات

(ه) ماهیانه ۲۹۰ عدد محصول تولید و با قیمت هر عدد ۹۰۰ هزار تومان فروخته می‌شود.

(و) هزینه فرصت (هزینه پنهان) سالانه کارفرما برای شاغل شدن در یک شرکت دولتی: دو برابر حقوق سالانه کارگران

۶۵۹ (۴)

۶۴۹ (۳)

۵۹۶ (۲)

۵۶۹ (۱)

(درس ۱- هزینه‌های تولید، درآمد و سود / درس ۳- قانون دو^۳: هزینه فرصت هر انتقام را محسوب کنید)

پاسخ: گزینه

مشابهه در کنکور تیرماه ۱۴۰۲ سؤال از مبحث سود و زیان به صورت ترکیبی با هزینه فرصت مطرح شد. اگر صورت سؤال سود حسابداری رو خواسته باشد باید هزینه فرصت رو نادیده بگیرید، ولی اگر سود واقعی یا سود ویژه خواسته شده باید هزینه فرصت رو به سایر هزینه‌ها اضافه کنید و سپس سود رو حساب کنید.

خدوت حل کنی بهتره

مجموع هزینه‌ها اضافه بشه.

درس نامه ::

کل محصول × قیمت هر واحد از محصول = درآمد

۰ > هزینه - درآمد = سود

۰ < هزینه - درآمد = زیان

+ اجاره یا خریداری ماشین‌آلات و سایر سرمایه‌های فیزیکی + اجاره یا خریداری محلی به عنوان کارگاه = هزینه‌های مستقیم

هزینه خرید مواد اولیه + حقوق یا دستمزد کارمندان (کارگران)

هزینه فرصت یا هزینه پنهان = هزینه‌های غیرمستقیم

هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

(هزینه‌های غیرمستقیم + هزینه‌های مستقیم) - درآمد = سود واقعی (سود ویژه یا سود اقتصادی)

میلیون تومان $۳ \times ۱۲ = ۳۶$ = حقوق سالانه مجموع کارگران

میلیون تومان $۶۴ = ۶۴$ هزینه خرید سالانه ماشین‌آلات

میلیون تومان $۸۶۴ = \frac{1}{3} \times ۲۱۶ \times ۱۲ = \frac{1}{3} \times (حقوق سالانه تمامی کارگران \times \frac{1}{3})$ = هزینه خرید سالانه مواد اولیه

میلیون تومان $۳۸۴ = \frac{1}{2} \times ۶۴۰ = \frac{1}{2} \times (\text{هزینه خرید ماشین‌آلات} \times \frac{1}{2})$ = بهای سالانه آب و برق و گاز و سایر خدمات

میلیون تومان $۳,۱۳۲ = ۳,۱۳۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۳,۱۳۲,۰۰۰,۰۰۰$ درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات

میلیون تومان $۴۳۲ = ۲ \times ۲۱۶ = ۴۳۲$ هزینه فرصت سالانه

میلیون تومان $۲,۵۳۶ = ۲,۵۳۶ + ۴۳۲ + ۳۸۴ + ۶۴۰ + ۲۱۶ = ۲,۵۳۶$ مجموع هزینه‌های کارگاه تولیدی با احتساب هزینه فرصت

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

میلیون تومان $۵۹۶ = ۵,۹۶ - ۲,۵۳۶ = ۳,۱۳۲$ مجموع هزینه‌های تولید (هزینه‌های مستقیم و هزینه فرصت) - درآمد = سود واقعی

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیال سبز

اقتصاد

پاسخ و پاسخ ۱۵۸

- هر یک از عبارات زیر، بیانگر کدامیک از مزايا و معایب کسب و کارهای شخصی یا شرکت است؟
- آقای فتحی استناد سهام را برای تقسیم سود پایان سال در نظر می‌گیرد.
 - آقای رسولی آگهی افزایش تعداد سهامداران را برای چاپ در روزنامه ارسال می‌کند.
 - آقای اشتربای فروش اجناس خود نیازی به مشورت با دیگران یا اخذ مجوز از نهادی را ندارد.
 - خانم حمیدی در بخش کاری خود با چند مهندس صنایع و دانش آموخته مدیریت همکاری می‌کند و در موارد مختلف نظرات آن‌ها را جویا می‌شود.
- معایب شرکت - مزايا شرکت - مزايا کسب و کار شخصی - مزايا شرکت
 - مزايا شرکت - معایب شرکت - معایب کسب و کار شخصی - مزايا کسب و کار شخصی
 - معایب شرکت - مزايا شرکت - مزايا کسب و کار شخصی - مزايا کسب و کار شخصی
 - مزايا شرکت - معایب شرکت - معایب کسب و کار شخصی - مزايا شرکت

(درس ۲ - کسب و کار شخصی، شرکت)

پاسخ: گزینه ۱

درسنامه

معایب کسب و کار شخصی	مزايا کسب و کار شخصی
بار سنگین مسئولیت (همه‌چیز به شما برمی‌گردد، حتی در ناخوشی و سفر)	راهاندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک
مشکل تأمین مالی (پس انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده)	آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری (تصمیم‌گیری در مورد بازاریابی، تغییر شرایط بازار و ...)
مسئولیت نامحدود در مقابل بدھی‌ها و دعاوی	مالکیت کامل سود
-	منافع مالیاتی (فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهید).

معایب ایجاد شرکت (سهامي)	مزايا ایجاد شرکت (سهامي)
هزینه‌های راهاندازی بالاتر	مسئولیت محدود برای سهامداران (ضرر و بدھی سهامداران محدود به میزان سهام)
تأخير در تصمیم‌گیری	امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی (از طریق افزایش سهامداران یا افزایش سرمایه آن‌ها و نیز وام‌های بانکی)
پیچیدگی در رابطه مدیریت و مالکیت و موقوفیت‌های غیرفردي	امکان رقابت بالاتر (به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا)
تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام	تخصص گرایی بیشتر (امکان جذب افراد توانمندتر در زمینه‌های تخصصی و ویژه)
قوانين پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر	-

پاسخ تشریحی الف) تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام از معایب ایجاد شرکت است.

ب) امکان افزایش سرمایه از طریق افزایش سهامداران مزیت ایجاد شرکت است.

ج) آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری از مزايا کسب و کار شخصی است.

د) تخصص گرایی بیشتر (امکان جذب افراد توانمندتر در زمینه‌های تخصصی و ویژه) از مزايا ایجاد شرکت است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایش خیلی سبز

اقتصاد

تست و پاسخ ۱۵۹

با توجه به مفهوم منحنی مرز امکانات تولید، تأثیر هر کدام از اتفاقات زیر بر میزان تولید کارخانه و منحنی مرز امکانات تولید به چه شکل است؟ (انتقال مرز امکانات تولید، جابه‌جاشدن روی منحنی مرز امکانات یا بدون تغییر)

(الف) افزایش هزینه خرید مواد اولیه اما عرضه کالا با قیمت قبلی

(ب) افزایش کارکنان بخش تولید

(ج) بازنشستگی ۲۰ نفر از کارکنان واحد تولیدی و نبود جایگزین برای آن‌ها

(د) به کارگیری روش جدیدی برای تولید که ظرفیت تولید را از ۱۰۰ واحد در ساعت به ۱۲۰ واحد افزایش می‌دهد.

(۱) بدون تغییر ماندن منحنی مرز امکانات تولید - جابه‌جایی بر روی منحنی مرز امکانات تولید - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل و چپ - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست

(۲) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل و چپ - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل و چپ - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست

(۳) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل و چپ - جابه‌جایی بر روی منحنی مرز امکانات تولید - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت پایین و یا چپ - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست

(۴) بدون تغییر ماندن منحنی مرز امکانات تولید - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست - جابه‌جایی بر روی منحنی مرز امکانات تولید - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست

(درس ۴ - تمرین ا، برای تفکر و تمرین)

مشاوره

در کنکور تیرماه داخل و خارج از کشور ۱۴۰۲ سؤال از مبحث جابه‌جایی منحنی مرز امکانات تولید داشتیم. در این سؤال سعی کردیم این عوامل بررسی شود.

(الف) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل و چپ (اگه هزینه‌های تولید بالا بره و ما نتوئیم متناسب با این افزایش هزینه‌ها، قیمت عرضه‌مون رو افزایش بدیم، ناچار می‌شیم مقدار تولیدمون رو کم کنیم، در نتیجه منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل و چپ جابه‌جا می‌شه).

(ب) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست (اگه متابع تولید (مانند نیروی انسانی) افزایش پیدا کنه، منحنی مرز امکانات تولید هم به سمت خارج و راست جابه‌جا می‌شه).

(ج) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل و چپ (اگه متابع تولید (مانند نیروی انسانی) کاهش پیدا کنه، منحنی مرز امکانات تولید هم به سمت داخل و چپ جابه‌جا می‌شه).

(د) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست (ابداعات و فناوری‌های پدید باعث می‌شون منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و راست جابه‌جا بشه).

تست و پاسخ ۱۶۰

با توجه به منحنی مرز امکانات تولید مقابله که مربوط به یک شرکت فرضی است که دو کالای A و B را تولید می‌کند:

(الف) به ترتیب چند واحد کالای B و چند واحد کالای A در نقطه «د» تولید شده است؟

(ب) اگر نقطه تولید بنگاه، نقطه «ج» باشد، آن‌گاه هزینه فرصت تولید ۲۰ کیلو بیشتر از کالای B کدام است؟

(ج) به ترتیب تولید در کدام نقطه ناکارا و در کدام نقطه با ثابت‌ماندن منابع کشور، غیرقابل دستیابی است؟

(۱) الف) ۷۰ - صفر / ب) ۱۰ کیلو کالای A که تولید شده است. / ج) ز - ح

(۲) الف) ۷۰ - صفر / ب) ۱۵ کیلو کالای A که تولید شده است. / ج) ح - ز

(۳) الف) صفر - ۵۰ / ب) ۱۰ کیلو کالای A که از تولید آن صرف نظر شده است. / ج) ز - ح

(۴) الف) صفر - ۵۰ / ب) ۱۰ کیلو کالای A که از تولید آن صرف نظر شده است. / ج) ح - ز

(درس ۴ - الگوی مرز امکانات تولید، هزینه فرصت اجتماع، کارایی و ناکارایی)

(پاسخ تشریحی) الف) با توجه به منحنی مرز امکانات تولید، در نقطه «د»، همه منابع و امکانات کمیاب برای تولید A به کار می‌رود و حداکثر ۵۰ کیلو کالای A تولید می‌شود و دیگر امکان تولید کالای B وجود نخواهد داشت و کالای B تولید نمی‌شود.
 ب) برای تولید بیشتر کالای B، شرکت باید به سمت چپ و بالا در طول منحنی مرز امکانات تولید حرکت کند.
 یعنی از نقطه «ج» به نقطه «ب» برود. در نقطه «ج» میزان تولید کالای B، ۳۰ کیلو و میزان تولید کالای A، ۳۰ کیلو است.
 در نقطه «ب» میزان تولید کالای B، ۵۰ کیلو یعنی ۲۰ کیلو بیشتر از تولید این کالا در نقطه «ج» و میزان تولید کالای A، ۲۰ کیلو است؛ بنابراین هزینه فرست ۲۰ کیلو کالای A است که از تولید آن صرف نظر شده است.
 ج) تولید در نقاط زیر مرز امکانات تولید مانند نقطه «ز» ناکارا است. دستیابی به نقاط خارج از مرز امکانات تولید «مانند نقطه ح» با فرض ثابت بودن منابع غیرممکن است.

نکته: تفسیر نقاط منحنی مرز امکانات تولید:

- ۱) نقاط زیر (داخل) منحنی مرز امکانات تولید؛ تولید در این نقاط ناکاراست. این نقاط نشان‌دهنده این است که اقتصاد از بیشترین منابعش استفاده نکرده است، زیرا حداقل بیشتر از یک کالا می‌توانست تولید کند، بدون این که تولید کالاهای دیگر کاهش یافته یا حذف شود.
- ۲) نقاط بر روی منحنی مرز امکانات تولید؛ تولید در این نقاط کاراست. این نقاط نشان‌دهنده این است که اقتصاد از بیشترین منابعش استفاده کرده است (اگر یک شرکت یا یک کشور، هر فرصتی را برای استفاده بهتر از منابع به کار گیرد و این تعییر باعث شود وضع دیگران بدتر شود (یا مقدار تولید کالای دیگر کاهش یابد)، اقتصاد آن شرکت یا کشور کاراست؛ یعنی شرکت یا کشور از منابع موجود خود، بیشترین استفاده را می‌برد). هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهترشدن وضعیت ما، مستلزم بدترشدن وضع دیگری خواهد شد.
- ۳) نقاط خارج (بیرون) منحنی مرز امکانات تولید؛ نقاطی هستند که کشور می‌تواند آرزوی رسیدن به آن‌ها را داشته باشد. (این نقاط با فرض ثابت‌ماندن منابع کشور، غیر قابل دستیابی هستند، زیرا کشور منابع کافی برای تولید در آن سطح را ندارد.)

رانلور، ایگان تماس‌آفرینشی در کنال ما:

@Azmoonha_Azmayeshi

علوی

تماریز، پایه و شرکت

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمونها آزمایشی

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

دانش

دوسسه آموزشی فرهنگی

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمونها آزمایشی

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

آزمون‌های سراسری
کاج

حل
مسئلہ

